

PĀRSKATS PAR OGRES NOVADA BIBLIOTĒKU DARBU 2023.GADĀ

OGRE, 2024

SATURS

APZĪMĒJUMI.....	3
KOPSAVILKUMS.....	4
1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS UN NOVADA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS.....	7
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS.....	10
3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS.....	12
3.1. Veiktie remontdarbi un materiāli-tehniskā nodrošinājuma uzlabojumi.....	12
3.2. Jaunu ēku būvniecība.....	12
3.3. Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums).....	13
3.4. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā.....	15
4. PERSONĀLS.....	17
4.1. Personāla raksturojums.....	17
4.2. Apmalvojumi un pateicības.....	19
4.3. Profesionālās pilnveides pasākumi.....	20
4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā.....	24
5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA.....	26
5.1. Galvenie rādītāji – kopaina, vērtējums.....	26
5.2. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums.....	30
5.2.1. Pašapkalpošanās iekārtas, bibliomāti, vērtējums.....	35
5.2.2. E-grāmatu bibliotēka.....	38
5.3. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām.....	38
5.3.1. Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā.....	39
5.4. Uzziņu un informācijas darbs, izglītojošā darbība.....	40
5.5. Tiessaistes katalogs kā pakalpojums.....	40
5.6. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā.....	44
6. KRĀJUMS.....	46
6.1. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums.....	46
6.2. Krājuma rādītāji.....	47
6.3. Datubāzes.....	48
6.4. Ar krājumu saistītās problēmas, risinājumi, secinājumi.....	51
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM.....	55
7.1. Galvenie rādītāji darbā ar bērniem un jauniešiem OCB un Ogres novada bibliotēkās.....	55
7.2. Konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz darbu ar bērniem un jauniešiem.....	60
7.3. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana.....	61
7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana.....	62
7.5. Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes OCB BLN.....	74
7.6. Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi Ogres novadā.....	86
7.7. Sadarbība ar izglītības iestādēm kompetenču izglītības ieviešanā.....	103
7.8. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā.....	104
7.9. Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā.....	105
7.10. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi.....	107
8. NOVADPĒTNIECĪBA.....	111
8.1. Novadpētniecības krājums OCB.....	111
8.2. Novadpētniecības krājums Ogres novada bibliotēkās.....	112
8.3. Novadpētniecības krājuma izmantošana.....	118
8.4. Novadpētniecības darba popularizēšana un sadarbība OCB un novadā.....	119
8.5. Jauninājumi novadpētniecības darbā.....	127
8.6. Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi.....	128
9. PROJEKTI.....	129
9.1. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem.....	133
10. PUBLICITĀTE.....	134
10.1. OCB publicitāte.....	134
10.1.1. OCB informācija tīmeklī.....	134
10.1.2. Veiksmīgākie OCB popularizējošie pasākumi.....	138
10.2. Ogres novada bibliotēku publicitāte.....	139
10.3. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi.....	145
11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS.....	147
12. KONSULTATĪVAIS DARBS.....	153
PIELIKUMI.....	164
Pielikums Nr.1 OCB pasākumi.....	164
Pielikums Nr.2 OCB LAN darba pārskats.....	180
Pielikums Nr.3 OCB IRAN darba pārskats.....	188
Pielikums Nr.4 bibliobusa darba pārskats.....	198
Pielikums Nr.5 skaitlisko rādītāju tabulas.....	206

APZĪMĒJUMI

ATR	Administratīvi teritoriālā reforma
BAC	Bibliotēku attīstības centrs
BIS ALISE	Bibliotēku informācijas sistēma ALISE
BLN	Bērnu literatūras nodaļa
IFLA	<i>International Federation of Library Associations and Institutions</i> /Starptautiskā bibliotēku asociāciju un institūciju federācija
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IRAN	Informācijas resursu attīstības nodaļa
KISC	Kultūras informācijas sistēmu centrs
LAN	Lasītāju apkalpošanas nodaļa
LKA LKK	Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledža
LNB	Latvijas Nacionālā bibliotēka
LNERB	Latvijas Neredzīgo biedrība
LU	Latvijas Universitāte
OCB	Ogres Centrālā bibliotēka
ONKC	Ogres novada Kultūras centrs
PII	Pirmsskolas izglītības iestādes
RGB	Reģiona galvenā bibliotēka
RTU	Rīgas tehniskā universitāte
SBA	Starpbibliotēku abonements
3td	Publisko bibliotēku attīstības projekts “Trešais tēva dēls”
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VKKF	Valsts Kultūrkapitāla fonds
VSAO	Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

KOPSAVILKUMS

2023.gadā Ogres Centrālā bibliotēka (turpmāk tekstā – OCB) un 21 Ogres novada vietējas nozīmes pašvaldību publiskā bibliotēka, iespēju robežās, īstenoja [Bibliotēku nozares stratēģijā \(2023-2027\)](#) noteiktos uzdevumus. Tie ietver *III stratēģiskajā mērķī: nodrošināt kultūras, izglītības un pētniecības resursu un pakalpojumu pieejamību* definētā 6.rīcības virziena *Kvalitatīvu un mūsdienīgu pakalpojumu attīstība* un *IV stratēģiskajā mērķī: sekmēt sabiedrības līdzdalību kultūras, izglītības, pētniecības un citos kopienu attīstības procesos* definētā 8.rīcības virziena *Bibliotēkas kā kopienu stiprinātājas un ilgtspējīgas attīstības mērķu* ieviešanas uzdevumus:

- ✚ nodrošināta iekļaujoša un pieejama bibliotēku vide gan fiziski, gan digitāli – uzlabota pieejamība Lielvārdes un Ikšķiles pilsētu bibliotēkām, kurās nav lifta, nodrošinot bibliomāta pakalpojumu (*vairāk skatīt 35.lpp.*);
- ✚ turpināts attīstīt esošos un piedāvāt jaunus informācijas pakalpojumus – visās novada bibliotēkās piedāvāti jau esošie un vairākas bibliotēkas uzsākušas piedāvāt arī jaunus informācijas pakalpojumus (*vairāk skatīt 30.lpp.*);
- ✚ paplašināti bibliotēku pakalpojumi tiešsaistē – lai popularizētu savu darbu un krājumu, bibliotēkas arvien aktīvāk informē par pieejamajiem pakalpojumiem tiešsaistē, kā arī piedāvā virtuālās izstādes (*vairāk skatīt 115.lpp.*);
- ✚ īstenoja bibliotēku izglītojošā darbība un stiprināta bibliotēku, īpaši izglītības iestāžu un publisko bibliotēku, zināšanu pārnese kompetenču izglītības ieviešanā un pārejā uz mācību satura apguvi tikai valsts valodā – novada bibliotēkās, īpaši OCB, Lielvārdes un Ikšķiles pilsētu bibliotēkās, pārskata gadā ļoti aktīvi īstenoja sadarbību ar izglītības iestādēm un notikušas izglītojošās nodarbības valsts valodā dažādām mērķauditorijām (*vairāk skatīt 103.lpp.*);
- ✚ veidoti bibliotēku krājumi, pilnveidojot pielāgotās literatūras resursu daudzveidību, attīstīti pakalpojumi un aktivitātes, lai veicinātu sabiedrības izaugsmi un interešu daudzpusību – nodrošināta pielāgotās literatūras pieejamība visās novada bibliotēkās (*vairāk skatīt 39.lpp.*);
- ✚ veicināts bibliotēku lokālās kultūrvides izzināšanas darbs vietējo kopienu atmiņas glabāšanai un identitātes nostiprināšanai – norišu ciklā “Latviešu grāmatai 500” piecās novada bibliotēkās īstenoja izstādes (*vairāk skatīt 49. un 126.lpp.*).

Jauni pakalpojumi

- ✚ 2023.gadā jau sešās Ogres novada bibliotēkās aktīvi tika izmantoti bibliomāta pakalpojumi 24/7.
- ✚ OCB noslēgts sadarbības līgums ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku, paredzot sadarbību pielāgotās literatūras piedāvāšanā visās Ogres novada bibliotēkās; ieviesta attālinātās drukas

iespēja Princh; īstenota apjomīga un reprezentatīva jauniešu aptauja; pasākumā “Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” nodarbināts jauniešis.

- ✚ Ikšķiles pilsētas bibliotēka uzsākusi iesaisti LNB Atbalsta biedrības lasīšanas veicināšanas projektā “Grāmatu starts” un cilvēkiem, kuriem nav iespēju nokļūt bibliotēkā, ieviests jauns bezmaksas pakalpojums “Grāmatu piegāde uz mājām”, kā arī, sadarbībā ar “Ikšķiles Senioru skolu”, katru nedēļu bibliotēkā notiek “Angļu valodas sarunu klubs”, kur neformālā gaisotnē tiek risinātas sarunas par dažādām tēmām angļu valodā.
- ✚ pateicoties LBB iniciatīvai, pārskata periodā visu bibliotēku lietotājiem bija iespēja bez maksas izmantot “Delfi Plus” saturu (*vairāk par pakalpojumiem skatīt 26.lpp.*).

Nozīmīgi/jauni projekti

- ✚ OCB īstenoti trīs VKKF atbalstīti projekti – sarunu cikls “Tikšanās lappusēs”, “Radošais rudens” un “Satiec prozu Ogrē”. Īstenots arī *Nordplus* Pieaugušo izglītības programmas projekts “Mobilo izglītojošo pakalpojumu iespējas” (*Opportunities for Mobile Educational Services*) un Ogres novada pašvaldība atbalstītais projekts “Petterapijas nodarbības bērniem “Ķēpa uz grāmatas”.
- ✚ Lielvārdes pilsētas bibliotēka īstenoja VKKF atbalstīto projektu “Literārā pieturvieta – Lielvārde”.
- ✚ Lauberes pagasta bibliotēkā veiksmīgi īstenots projekts “Izglītojošas lekcijas Lauberes jauniešiem”, kas iesniegts un atbalstīts novada pašvaldības projektu konkursā.
- ✚ Madlienas pagasta bibliotēka īstenoja novada pašvaldības atbalstītu projektu “Runas meistarklase ar Zani Daudziņu”. (*vairāk par projektiem skatīt 129.lpp.*).

Joprojām aktuāla bibliotēku ikdienas darbā Krievijas iebrukuma Ukrainā radītā ietekme uz kopienu

- ✚ Suntažu pagasta bibliotēkas darbinieces turpinājušas sniegt atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem.
- ✚ OCB īstenotas ekskursijas gan viesiem, gan bēgļiem no Ukrainas, kā arī turpinātas “Pūces skoliņas” nodarbības ukraiņu bērniem un saņemti grāmatu dāvinājumi ukraiņu valodā (*vairāk skatīt 34.lpp.*).

Problēmas, to risinājumi

- ✚ 2023.gads Ogres novada bibliotēkās, tāpat kā visā Latvijā, bija pirmais pilnais kalendārais gads, kurā vairs nebija nekādu Covid-19 pandēmijas laikā ieviesto ierobežojumu, tomēr, gan daļa apmeklētāju, gan arī daži bibliotēku darbinieki tikai pamazām bija gatavi atteikties no distancēšanās un attālinātām tikšanās iespējām. Izvērtējot kopējos darba rādītājus, var

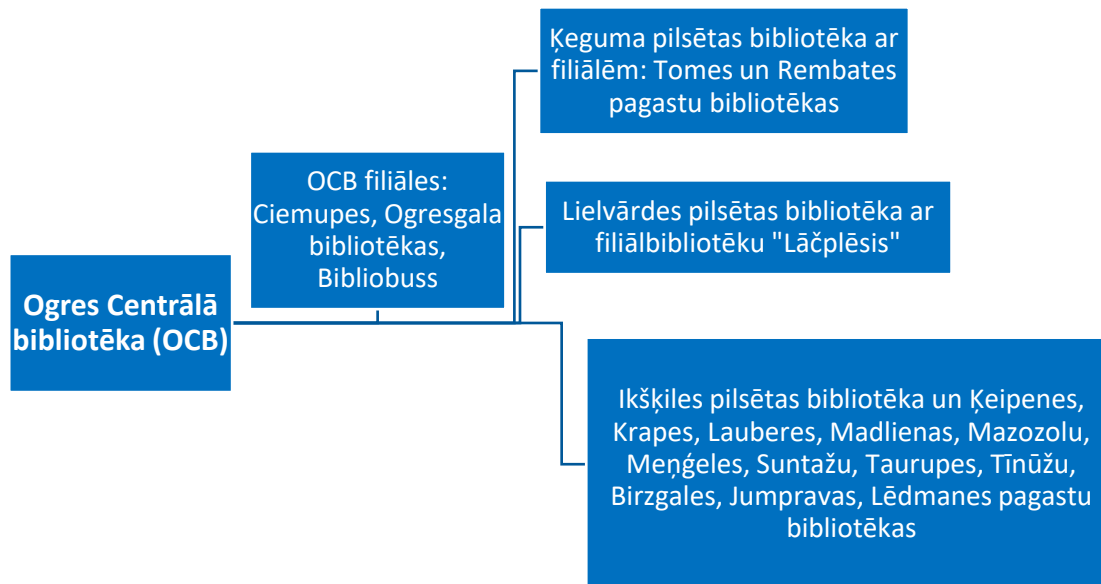
secināt, ka piedāvāto kvalitatīvo bibliotēku pakalpojumu pieejamība pārskata periodā ir iedrošinājusi apmeklētājus ne tikai atgriezties bibliotēkās, bet arī arvien aktīvāk izmantot tajās pieejamās iespējas kā fiziskajā, tā arī virtuālajā vidē (*vairāk skatīt 26.lpp.*).

- ✚ Joprojām ATR ietekmē saglabājušās problēmas informācijas apmaiņas jomā iedzīvotājiem, jo pašvaldības informatīvo izdevumu “Savietis” nesaņem visi iedzīvotāji un, ņemot vērā vēl nepabeigto reformu, arī visu novada bibliotēku darbības normatīvā bāze vēl nav sakārtota.
- ✚ Analizējot novada bibliotēku sasniegtos rezultātus, var secināt, ka kopumā pārskata periods ir bijis ļoti dinamisks un dažādu izaicinājumu piepildīts, ir gūta jauna pieredze, īstenoti projekti un uzsāktas vērtīgas sadarbības.

1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS UN NOVADA BIBLIOTĒKU RAKSTUROJUMS

Administratīvi teritoriālās reformas (ATR) rezultātā ar 2021.gada 1.jūliju ir izveidota Ogres novada pašvaldība ar administratīvo centru – Ogres valstspilsētu. Iedzīvotāju skaita ziņā Ogres novads ir lielākais novads Latvijā – pēc Pilsfonēmas un migrācijas lietu pārvaldes datiem, uz 2024.gada 1.janvāri novadā savu dzīvesvietu deklarējušas 61 177 personas, t.sk. 24 233 Ogres pilsētā. Ogres novadā ietilpst Ikšķiles, Lielvārdes un Ķeguma pilsētas, kā arī 16 pagasti – Birzgales, Jumpravas, Krapes, Ķeipenes, Lauberes, Lēdmanes, Lielvārdes, Madlienas, Mazozolu, Meņģeles, Ogresgala, Rembates, Suntažu, Taurupes, Tīnūžu un Tomes pagasts. Katrā iepriekšminētajā teritoriālajā vienībā ir pašvaldības uzturēta publiskā bibliotēka.

OCB ir pašvaldības domes izveidota iestāde, kas atrodas pašvaldības domes Kultūras, jaunatnes un sporta jautājumu komitejas pārraudzībā. OCB ir Ogres novada reģiona galvenās bibliotēkas (turpmāk – RGB) statuss, kā ietvaros tiek koordinēts Ogres novada publisko bibliotēku darbs, sniedzot metodisko un konsultatīvo palīdzību. OCB darbības mērķis ir veicināt sabiedrības attīstību un atbalstīt mūžizglītību, nodrošinot brīvu informācijas pieejamību un mūsdienīgu bibliotēkas infrastruktūru, modernu apkārtējo vidi un telpu iekārtojumu, tādejādi sniedzot ieguldījumu informācijas un zināšanu sabiedrības veidošanā, uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

1.att. Ogres novada pašvaldību publiskās bibliotēkas

2023.gadā OCB turpināja veikt RGB funkcijas (*Latvijas Bibliotēku padomes 2021.gada 12.novembra lēmums par OCB atbilstību akreditācijas nosacījumiem un atkārtotu reģiona galvenās bibliotēkas statusa piešķiršanu*) visām Ogres novada bibliotēkām. Pašvaldības nolikuma (izgūts no: [Pašvaldības nolikums | Ogres novada pašvaldība \(ogresnovads.lv\)](#))

31.punktā noteikta OCB koordinējošā darbība: **Ogres Centrālā bibliotēka** koordinē Ogres novada publisko bibliotēku darbu, sniedz metodisko un konsultatīvo palīdzību.

1.attēlā uzskatāmi grafiski redzams bibliotēku teritoriālais, institucionālais un nozares sadarbības tīkls Ogres novadā – OCB kā reģiona galvenā bibliotēka un 21 vietējas nozīmes bibliotēka.

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	
Decentralizēts	
Jaukta tipa	X

1.tab. Bibliotēku sadarbības modelis

Kā redzams *1.tabulā*, Ogres novada bibliotēku sadarbības modelis ir jaukta tipa modelis: OCB ar filiālēm – mobilā bibliotēka (bibliobuss), Ciemupes bibliotēka, Ogresgala bibliotēka; Ķeguma pilsētas bibliotēka ar filiālēm – Tomes pagasta bibliotēka un Rembates pagasta bibliotēka; Lielvārdes pilsētas bibliotēka ar filiāli – Lāčplēša bibliotēka un vēl 13 vietējas nozīmes bibliotēkas. No visām pagastu bibliotēkām novadā, sešās strādā divi darbinieki un vienpadsmit ir viena darbinieka bibliotēkas. Jāatzīmē, ka reforma joprojām nav pabeigta, jo Lielvārdes pilsētas bibliotēka, Lēdmanes un Jumpravas pagastu bibliotēkas vēl joprojām ir Lielvārdes Kultūras nama struktūrvienības, tas kavē arī novada bibliotēku tīkla reorganizāciju un jauno bibliotēku nolikumu, lietošanas noteikumu izstrādi.

Pārskata periodā Ogres novada bibliotēkas, iespēju robežās, turpinājušas iesaistīties savu novadu un pagastu kultūras dzīves aktivitātēs, sadarbojušas ar kultūras un izglītības iestādēm, kā arī nevalstiskajām organizācijām. Jāatzīst, ka, lielākoties, bibliotekāri ir aktīvi strādājuši un lietotāji ir atgriezušies bibliotēkās gan kā lasītāji, gan arī pasākumu apmeklētāji (*vairāk 5.,7.,10.nodaļās*). 2023.gadā notikušas nelielas izmaiņas novada bibliotēku personāla sastāvā, patīkami, ka mūsu pulkam pievienojas gados jaunāki kolēģi, kuri sākuši darbu bibliotēkās. (*vairāk 4.nodaļā*).

Joprojām turpinājās darbs pie novada bibliotēku attīstības stratēģijās paredzētajiem mērķiem – sabiedrības intereses veicināšana par grāmatām, organizējot lasīšanas veicināšanas, literatūru un lasīšanu popularizējošus pasākumus dažādu vecumu auditorijām, digitālo prasmju attīstības aktivitātes iedzīvotājiem, kā arī kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšana, saglabāšana un popularizēšana. Pilnveidots materiālais un tehniskais nodrošinājums, piedāvāti arī attālinātie pakalpojumi bibliotēkās. Pārskata gadā ieviests jauns pakalpojums – novada bibliotēku lietotājiem ar redzes problēmām iespēja izmantot Latvijas Neredzīgo bibliotēkas (turpmāk – LNerB) piedāvātās Braila raksta, palielinātās drukas grāmatas, audio grāmatas un grāmatas vieglajā valodā. Sadarbības līgums starp OCB un LNerB noslēgts 2023. gada februārī, paredzot sadarbību pielāgotās literatūras piedāvāšanā visās Ogres novada bibliotēkās.

Pārskata periodā visās Ogres novada bibliotēkās turpināts darbs ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu jomā, kuru sasniegšanai nepieciešama piekļuve informācijai, tehnoloģijām, iekļaujošai

publiskai satikšanās telpai, kvalificētiem bibliotēku darbiniekiem un dokumentētām, saglabātām kultūras mantojumam. Tas īstenots, piedāvājot visiem brīvu pieeju informācijai, darba meklēšanai, kultūrai (digitālie resursi un klātienes pakalpojumi, pasākumi). Bibliotēkas ir atvērtas visiem, nešķirojot pēc dzimuma vai citām pazīmēm. Lai veicinātu digitālo prasmju attīstību un mazinātu digitālo plaisu iedzīvotāju vidū, bibliotēkās piedāvātas gan konsultācijas un apmācības, gan nodrošināta pieeja tehnoloģijām.

Ogres Centrālajai bibliotēkai 2023.gads aizritējis aktīvas rīcības un starptautiskās sadarbības zīmē. Gada laikā OCB apmeklējusi 25 ārzemju grupa no Igaunijas, Somijas, Zviedrijas un Lietuvas, Polijas, Moldovas, Piedņestras, Centrālāzijas un Ukrainas. OCB veiksmīgi prezentējusi unikālo, viedo ēku un savu darbu valsts un starptautiskā mērogā, izceļot mērķtiecīgu un kvalitatīvu darbu ne tikai ar bērniem un jauniešiem, bet arī ar pieaugušajiem, iesaistot visu kopienu. Atsauksmes no OCB viesiem, kā arī ikdienas sarunas ar apmeklētājiem, apliecina bibliotēkas sniegto pakalpojumu augsto kvalitāti, bet īpaši atzīmējama ir nepārtraukta darbības pilnveidošana un aktualizēšana, pielāgojoties arvien mainīgajām mūsdienu vajadzībām un apstākļiem. Pateicoties Bibliotēkas dalībai IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions/Starptautiskā bibliotēku asociāciju un institūciju federācija) konkursā un pretendējot uz Gada publiskās bibliotēkas 2022 titulu, iegūta plaša starptautiska publicitāte un atpazīstamība pasaules mērogā, kas pārskata gadā rezultējiesies vairākās starptautiskās sadarbībās (*vairāk 10. un 11.nodaļā*). Bibliotēku akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

2023.gadā Ogres novada pašvaldību publisko bibliotēku vadītāji atzīst, ka finansējums nodrošina bibliotēku pamatfunkciju veikšanu, bet ne visi to novērtē kā pietiekamu, lai veicinātu attīstību. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, finansējums ir palielinājies, tomēr jāatzīst, ka cenu pieaugums arī ir bijis gan grāmatām, gan periodiskajiem izdevumiem, kā arī palielinājušās izmaksas citiem pakalpojumiem. Kā savā gada pārskatā raksta Lāčplēša bibliotēkas vadītāja: “Esošā budžeta ietvaros (tāds katru gadu ir nākamā gada budžeta veidošanas uzstādījums), nav iespējams ieplānot/veikt kvalitatīvu telpu remontu, domāt par modernu, ergonomisku mēbeļu iegādi, iegādāties kvalitatīvu tehnisko aprīkojumu. Esam spiesti meklēt pašus lētākos variantus, patērējot daudz laika kaut cik piemērotu, nepieciešamo preču atlasei, plānojot lētāko loģistiku, uzstādīšanu. Taupot līdzekļus, saimnieciskajiem darbiem bieži tiek piesaistīti ģimenes locekļi. Absurdi, ja bibliotēkas budžets tiek palielināts par 1-2%! Jāizdara izvēle par kādu budžeta sadaļu, kuru konkrētajā pārskata gadā izvēlēties kā prioritāti. Ja gribi jaunu datoru – taupi uz saimniecības rēķina. Viss atkarīgs no pašvaldības finansiālajām iespējām. Valsts līmenī nav izstrādātas vienotas atbalsta un uzraudzības sistēmas, kā līdzsvarot un garantēt kaut cik vienādu nodrošinājumu gan valsts nozīmes bibliotēkām, gan publiskajām bibliotēkām.”

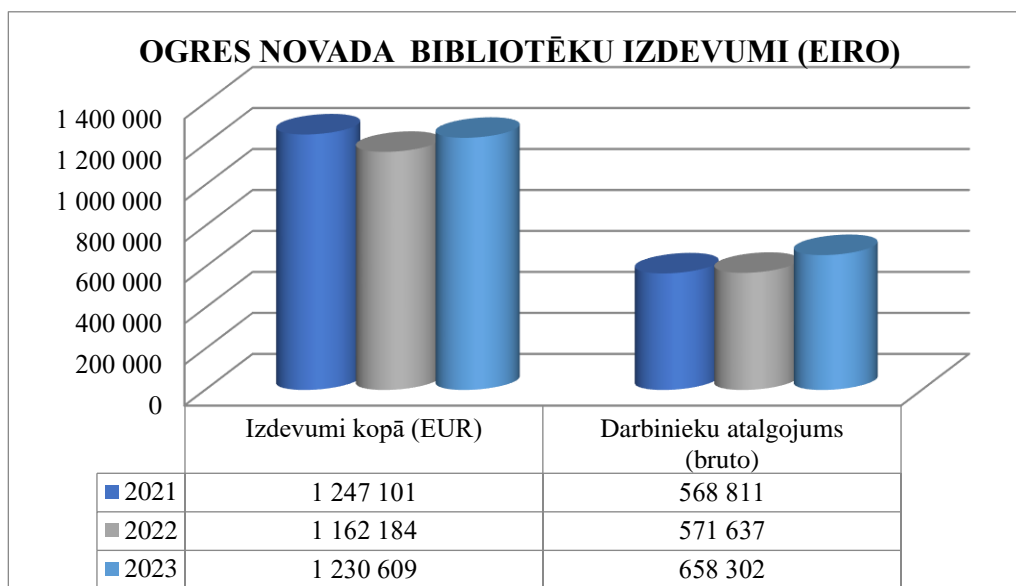
Finansējums	Gadi	2021	2022	2023
Izdevumi kopā (EUR)		1247101	1162184	1230609
Darbinieku atalgojums (bruto)		568811	571637	658302
Krājuma komplektēšana		100275	107842	111968

2.tab. Ogres novada bibliotēku izdevumi kopā (eiro)

2.tabulā un 2.attēlā uzskatāmi redzams 2023.gada Ogres novada pašvaldību publisko bibliotēku finansējums – izdevumi kopā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir palielinājušies par 5,89% (2022.gadā bija pieaugums par 6,81%). Izdevumi krājuma komplektēšanai palielinājušies par 3,83% (2022.gadā +7,54%). Savukārt, izdevumiem darbinieku atalgojumam, kā redzams 2.attēlā, novadā kopumā ir piešķirti 658302 EUR (bruto) un, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, šajā budžeta sadaļā ir vislielākais pieaugums + 15,16% (2022.gadā +0,22%). Analizējot katras novada bibliotēkas finanšu rādītājus un to izmaiņas, jāatzīmē, ka pārskata gadā ir uzsākta darba samaksas izlīdzināšana, kas saistīta ar jauno amatu klasifikāciju, un algu pieaugums novada bibliotēkās vidēji ir no 4% līdz 21%. 2023.gadā Ogres novada pilsētu bibliotēku (Ķeguma un Lielvārdes), kā arī OCB bibliotekāru algas tika pielīdzinātas Ikšķiles pilsētas bibliotēkas bibliotekāru algām.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkai atalgojuma finansējuma pieaugums pārskata gadā ir +6,79% un savā gada pārskatā tās vadītāja raksta: “Izjutot konkurenci atalgojumā un inflācijas ietekmi, aktuāla

problēma ir darbinieku atalgojums. Darbinieku atalgojums kopš 2017.gada nav paaugstināts (2023.gadā vidējās darba devēja izmaksas (atalgojums un sociālās iemaksas) uz vienu darbinieku bija 1174 eiro (atalgojums bruto 949 eiro).”

2.att. Ogres novada bibliotēku izdevumi kopā (eiro)

Ķeguma pilsētas bibliotēka, kur bibliotekāriem pirms ATR bija vienas no mazākajām algām, šajā pārskata periodā atzīst: “Salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu, 2023.gada kopējais finansējums palielinājies par 15 tūkstošiem jeb +18%, lielākais finansējuma kāpums ir darbinieku atalgojumam, kurš pieaudzis par 9 tūkstošiem jeb (+21%). Pārskata periodā budžets nodrošināja bibliotēkas darbības un bibliotekāro procesu realizēšanu.”

Savukārt, Lauberes pagasta bibliotēkas vadītāja raksta: “Pārskata periodā darbiniecēm tika palielinātas algas par vairāk kā 20%. Tas ir ļoti motivējoši un parāda to, ka bibliotekāru darbs tiek pamanīts un novērtēts. Pēdējo 3 gadu laikā šis ir bijis vienīgais algas pielikums. Pašvaldības finansējums ir attīstību veicinošs un nodrošina bibliotēkas stratēģiskā plāna izpildi.”

OCB laika periodā no 1.jūlija līdz 31.jūlijam aktivitātes “*Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs*” ietvaros nodarbināja jauniņus, saņemot papildu finansējumu minimālās algas (620 EUR) nodrošināšanai, jo 50% darba samaksas tika finansēta no NVA, bet 50% no pašvaldības, līdz ar to papildu izdevumi OCB budžetā bija tikai nepieciešamie nodokļu maksājumi par nodarbināto. Ar jauniņiem tika noslēgts darba līgums, pēc nostrādātā laika iesniegtas atskaites gan NVA, gan novada Izglītības pārvaldei un 10 dienu laikā pēc darba algas izmaksas tika saņemts līdzfinansējums no pašvaldības un NVA.

3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

2023.gadā Ogres novadā visas publiskās bibliotēkas ir saglabājušas savas esošās telpas un materiāli tehniskais stāvoklis kopumā vērtējams kā labs. Pārskata gads bija arī pirmais pilnais kalendārais gads, kad jau sešas novada bibliotēkas piedāvāja jaunu pakalpojumu: bibliomātu jeb pašapkalpošanās iekārtu bibliotēkā pasūtīto izdevumu saņemšanai un nodošanai 24 stundas diennaktī. 2023.gadā veiktie uzlabojumi Ogres novada bibliotēkās atainoti *3.tabulā*.

3.1. Veiktie remontdarbi un materiāli-tehniskā nodrošinājuma uzlabojumi

Nr. p. k.	Bibliotēka	2023.gadā veiktie uzlabojumi bibliotēkas infrastruktūrā (remontdarbi, iekārtu, aprīkojuma atjaunināšana)
1.	Ciemupes bibliotēka	Nomainīti visi desmit lietotāju krēsli pret jauniem krēsliem. Apsardzes firmai pieslēgtas divas drošības pogas, lai uzlabotu drošību bibliotēkā un spētu operatīvi ziņot un izsaukt palīdzību. Pie Tautas nama ieejas durvīm pielikta jauna pastkaste, lai atvieglotu, optimizētu, padarītu neatkarīgāku periodikas piegādi (bibliotēka 2.stāvā).
2.	Lēdmanes pagasta bibliotēka	Iegādāts biroja krēsls un svītrkodu skeneris
3.	Meņģeles pagasta bibliotēka	Pie ēkas ārdurvīm uzbūvēta uzbrauktuve, nodrošinot piekļuvi bibliotēkai arī cilvēkiem ar kustību traucējumiem un māmiņām ar bērnu ratiem.
4.	Birzgales pagasta bibliotēka	Ierīkota ugunsdrošības sistēma. Veikti nelieli remontdarbi bibliotēkas ēkas ārpusē – atjaunotas flīzes, kas nokritušas no uzbrauktuves, kā arī tika nobetonēta velosipēdu novietne, kas tagad ir līdzena. Iekārtota ērta bibliotēkas lasītava – iegādāti divi pufi un dīvāns, žurnālgaldiņš.
5.	Lāčplēša bibliotēka	Darbinieku telpā veikts neliels kosmētiskais remonts: ielikta jauna grīdas pamatne, ieklāts lamināts, izlīmētas un nokrāsotas tapetes, iegādātas jaunas mēbeles (plaukts dokumentiem, skapis, galds, datorkrēsls). Sanitārajā telpā veikta ūdens krāna un klozetpoda maiņa. Nopirkta jaunas rullo žalūzijas bērnu stūrītim un priekštelpai.
6.	Jumpravas pagasta bibliotēka	Lai ekonomētu elektroenerģiju, iegādātas 10 LED lampas.
7.	Rembates pagasta bibliotēka	Iegādāts gaisa sausinātājs un sildītājs-konvektors, kā rezultātā ievērojami uzlabojušies gaisa apstākļi bibliotēkas telpās. Bērnu stūrītis papildināts ar jaunu atvērto grāmatu plauktu un diviem sēžammaisiem, padarot telpas pievilcīgākas un ērtāk izmantojamas mazajiem lasītājiem.
8.	Tīnūžu pagasta bibliotēka	Nomainītas apgaismes LED lampas esošajās apgaismes ierīcēs.
9.	Tomes pagasta bibliotēka	Iegādāts mitruma savācējs, galdauts un viesu uzņemšanai krūzīšu komplekts 12 personām.

3.tab. 2023. gadā Ogres novada bibliotēkās veiktie remontdarbi un materiāli-tehniskā nodrošinājuma uzlabojumi

3.2. Jaunu ēku būvniecība

Ogres novadā 2023.gadā turpinās daudzfunkcionālās ēkas Skolas ielā 4, Ikšķilē, pārbūve, kurā plānots izvietot Ikšķiles pilsētas bibliotēku. Jaunās telpas būs plašas un pieejamas arī lietotājiem

ar kustību traucējumiem, tiks izbūvēts arī lifts. Būvniecība uzsākta projekta “*Ēkas Skolas ielā 4, Ikšķilē, energoefektivitātes uzlabošana un pārbūve par pašvaldības daudzfunkcionālu pakalpojumu centru*” ietvaros un ir būtiski nepieciešama, jo līdzšinējās bibliotēkas telpas nav pielāgotas personām ar īpašām vajadzībām, tās atrodas ēkas (bez lifta) 2.stāvā, ir šauras un slikti apgaismotas. Ēkas nodošanas termiņš – 2024.gada jūnijs.

3.3. Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums)

IKT nodrošinājums Ogres novada bibliotēkās pamazām, budžetu ietvaros, tiek atjaunots. Pārskata gadā Ogres novada bibliotēkās kopumā bija pieejami **185** datori, no kuriem lietotāju rīcībā **117**. Kvalitatīvai bibliotēkas pakalpojumu nodrošināšanai ir pieejamas **32** multifunkcionālās iekārtas, **10** printeri, **5** skeneri un **5** kopētāji.

Izvērtējot interneta tīkla ātrdarbību, novada bibliotēku vadītāji atzīmē, ka tas ir mainīgs, bet pietiekošs dažādu darbu veikšanai pie datora. Ķeguma pilsētas bibliotēkas vadītāja gada pārskatā raksta: “Visā bibliotēkā tiek nodrošināts stabils interneta pieslēgums, kuru bez maksas izmanto jebkurš lietotājs arī savās viedierīcēs. Wi-Fi uztveršanas zona ir laba. Interneta ātrums ir pietiekošs: lejupielādes ir 40,7 Mb/s; augšupielāde ir 10,7 Mb/s. Nav problēmu veiksmīgi strādāt interneta vidē gan darbiniekiem, gan lietotājiem.” Savukārt, Ogresgala bibliotēkas vadītāja atzīst: “Tīkla ātrdarbība svārstās no 9,43 līdz 39 MB/s. Veicot interneta ātrdarbības mērījumus visos lietotāju datoros un bibliotēkas darba datorā, ātrdarbība ir 39 MB/s, bet bibliotēkas vadītājas datoram interneta ātrdarbība ir tikai 9,5 MB/s.”

Ķeguma pilsētas bibliotēkā izdrukā uz multifunkcionālajām iekārtām lietotājam iespējams veikt arī no sava viedtālruna vai planšetdatora, pieslēdzoties bibliotēkas Wi-Fi un norādot vajadzīgo iekārtu.

Datoru vecums novada bibliotēkās ir dažāds: no pārskata gadā iegādātiem līdz pat 19 gadus veciem datoriem. Jāatzīmē, ka dažās bibliotēkās vēl ir 3td projekta datori, kas ir morāli un fiziski novecojuši, un novada pilsētu un pagastu pārvaldes pakāpeniski nomaina tos pret jauniem, mūsdienām atbilstošiem.

Izmaiņas IKT jomā Ogres novada bibliotēkās 2023.gadā:

- ✓ Ciemupes bibliotēkā nodrošināts portatīvais dators, austiņas ar mikrofonu, lai apmeklētājiem sniegtu iespēju pieslēgties attālinātajam darbam, sapulcei;
- ✓ Mazozolu pagasta bibliotēkā gada nogalē lietotāju vajadzībām iegādāti 2 mazlietoti datori;
- ✓ Ķeipenes pagasta bibliotēkai iegādāti divi datori lietotājiem;
- ✓ Lielvārdes pilsētas bibliotēkā iegādāts dators Bērnu literatūras nodaļas bibliotēkām un, lai nodrošinātu kvalitatīvu tehnisko nodrošinājumu, veikta telekomunikāciju tīklu rekonstrukcija – palielināts interneta ātrums, pie bibliotēkas uzstādītas video novērošanas kameras;
- ✓ Lāčplēša bibliotēkā saziņai ar bibliotēkas lietotājiem iegādāts mobilais tālrunis HUAWEI;

- ✓ Ķeguma pilsētas bibliotēkā iegādāts viens portatīvais dators darbiniekam;
- ✓ Rembates pagasta bibliotēkā apmeklētājiem nodrošinātas austiņas ar mikrofonu, lai varētu pilnvērtīgāk izmantot bibliotēkā pieejamos datorus. Iegādāta jauna A3 krāsu multifunkcionālā iekārta, tādējādi nodrošinot kvalitatīvākus drukas, kopēšanas un skenēšanas pakalpojumus. Darbiniecei iegādāta jauna bezvadu datorpele;
- ✓ Tomes pagasta bibliotēkā veikta lietotāju datoru pilna tehniskā apkope;
- ✓ Ikšķiles pilsētas bibliotēkā iegādāts jauns portatīvais dators.

OCB pilnībā atjaunots IKT aprīkojums līdz ar jaunās ēkas nodošanu ekspluatācijā. Darbiniekiem darba pienākumu veikšanai tiek izmantoti portatīvie datori, lai maksimāli varētu īstenot darbinieku mobilitāti visā ēkā (nebūt piesaistītiem konkrētai darba vietai), kā arī vajadzības gadījumā, lai nodrošinātu droša attālinātā darba iespējas, vienlaicīgi nesamazinot bibliotekāro pakalpojumu kvalitāti un apjomu. Ikdienas darbā tiek izmantots *Office365* pakalpojums – *Outlook* e-pasts, koplietošanas faili *Sharepoint*, *OneDrive*, *Teams*.

Mācību klasē, Bērnu literatūras nodaļā un Grupū diskusiju telpā izvietotās interaktīvās tāfeles sniedz iespēju bibliotēkai, uzņēmējiem vai jebkurai citai novada vai valsts iestādei organizēt informatīvos pasākumus bērniem un jauniešiem, apmācības, seminārus, kā arī attālinātas videotranslācijas, mācības un citus sabiedrības izglītošanas pasākumus, sniedzot ieguldījumu sabiedrības informēšanā un izaugsmē.

Tāpat mācību klasei, klientiem nomai uz vietas vai līdzīgi uz mājām iegādāti 24 portatīvie datori, kā arī 7 stacionārie datori – 3 pieaugušo nodaļā un 4 bērnu un jauniešu nodaļās. Datortehniku šobrīd un vismaz tuvākajos 3 gados nav nepieciešams uzlabot vai mainīt. Visā OCB ēkā tiek nodrošināts stabils bezvadu, bezmaksas interneta pieslēgums. Publisko bibliotēku tīkla ietvaros bibliotēkā tiek nodrošināts 1Gbit/s ātrs internets.

Savu lietderību un efektivitāti pierāda **bibliotēkas pakalpojumu automatizēšana** – trīs pašapkalpošanās stacijas, kā arī bibliomāts, kas savienots ar BIS ALISE. Ar bezkontakta risinājumu palīdzību bibliotēkā būtiski paaugstināta pakalpojumu pieejamība un apkalpošanas ātrums, tas nodrošina efektīvāku cilvēkresursu izmantošanu. Papildu būtisks nosacījums pakalpojuma nodrošināšanai ir Ogres novadnieka kartes integrācija, sasaistot to ar bibliotēkas lasītāja karti. Visas jaunās bibliotēkas lasītāja kartes tiek izsniegtas ar elektronisko čipu. Pārskata periodā veiksmīgi īstenota ārdurvju atvēršanas sistēmas integrācija ar lasītāja kartēm un tiek nodrošināta piekļuve bibliomātam 24/7 režīmā, izmantojot elektroniskās lasītāju kartes un piekļuves kontroli.

Konferenču zālē ieviests moderns skaņas aprīkojums, kā arī 3x3 ekrānu video siena, kas ļauj attēlot labas kvalitātes attēlu jebkurā apgaismojumā. Pie info centra uzstādīts informācijas

ekrāns, kurā tiek izmantots [Xibo Signage](#) mākoņpakalpojums dinamiskas informācijas atspoguļošanai.

Ļoti aktīvi tiek izmantota attālinātā telpu rezervācija. Tā ikvienam interesentam dod iespēju veikt telpu rezervēšanu attālināti – piesakoties internetā bibliotēkas tīmekļvietnē, nodrošinot tūlītēju katras telpas rezervāciju – pieejamība tiek atainota tīmekļvietnē pieejamajā sistēmā un uz ekrāna pie katras telpas durvīm. Telpu rezervācijas sistēma nodrošina gan vairāku grupu telpu rezervēšanu, gan mācību klases rezervēšanu (ar apstiprinājumu), kā arī konferenču zāles rezervēšanu (ar apstiprinājumu). Rezervācijas sistēma pieejama 7 telpām, tiek izmantots *Office365 Booking* pakalpojums [Telpu rezervācija – OCB](#).

Pārskata periodā ieviesta attālinātās drukas iespēja *Princh* (princh.com), kas ļauj lietotājiem pašiem samaksāt par pakalpojumu un, aizejot uz bibliotēku, veikt izdruku bez darbinieka palīdzības.

Joprojām novērojams, ka jaunā, modernā bibliotēkā arvien palielinās informācijas tehnoloģiju nozīme – dažādu sistēmu integrācija, ārējo piegādātāju IT vadība, kā arī mākoņpakalpojumu izmantošana ikdienas funkciju nodrošināšanai.

2023.gadā, sadarbībā ar mobilo sakaru operatoriem, bibliotēkas ēkā uzlabota sakaru kvalitāte LMT un BITE klientiem.

Arī OCB filiālbibliotēkās – Ciemupes, Ogresgala bibliotēkās un mobilajā filiālbibliotēkā – darbiniekiem nodrošināti jauni portatīvie datori, *Office 365* iespējas, labs interneta pieslēgums, kas ļauj veikt darba pienākumus un sniegt pakalpojumus iedzīvotājiem.

Materiālais un tehniskais stāvoklis darbā ar bērniem un jauniešiem novada bibliotēkās vērtējams kā labs. Bērnu literatūras nodaļas (pilsētu bibliotēkās) vai bērnu zonas ir katrā bibliotēkā.

Ķeguma pilsētas bibliotēkas vadītāja raksta: “Ir piemērota vieta pirmsskolas vecuma bērniem – galdiņš ar krēsliņiem, tematiskais paklājs, mazie pufi, vecākiem bērniem un jauniešiem ir lasītava ar plašiem galdiem mācībām, spēlēm, radošām nodarbēm, individuāli – lasīšanai vienatnē ir iecienīti lieli sēžammaisi (pufi) starp plauktiem. Bērnu literatūras nodaļas lasītavā pieejamas dažādām vecuma grupām paredzētas atjautības un galda spēles, puzles, tāfele ar krītu, kā arī pieejams bibliotēkas WiFi.”

3.4. Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Kopumā bibliotēku materiāli-tehnisko stāvokli var uzskatīt par labu, tomēr dažās novada bibliotēkās ir problēmas, kuras nākotnē būtu jārisina.

- ✓ Lielvārdes pilsētas bibliotēkā Bērnu literatūras nodaļas fonds nav izvietots atbilstošos plauktos. Telpu trūkuma dēļ nevar iekārtot vairākas zonas noteiktām mērķauditorijām –

pusaudžiem, pirmskolas vecuma bērniem. Pieaugušo nodaļai ir nepieciešami jauni, mūsdienīgi plaukti fonda izkārtošanai.

- ✓ Lāčplēša bibliotēkā esošā datortehnika novecojusi, pietrūkst pašiem sava datorspeciālista. Lietotāju datoriem pēc pārisntalācijas tiek izmantota bezmaksas programmatūra *OpenOffice* (datorspeciālista komentārs – neesot naudas biroja programmatūras iegādei). Tas rada dažādas problēmas (dokumentu formātu nesaderība) gan veicot dokumentu izdruku, gan veicot labojumus esošajos klientu dokumentos. Nākamajā gadā plānota jauna datora iegāde bibliotēkas lietotājiem.
- ✓ Ogresgala bibliotēkas krātuvē aizvien ir aktuāls remonts, lai to pārveidotu par daudzfunkcionālu telpu bibliotēkas pasākumu, izstāžu un citu aktivitāšu norisēm.
- ✓ Mazozolu pagasta bibliotēkai būtu nepieciešams remonts koplietošanas kāpņutelpai, kurā atrodas bibliotēka. 2024.gada budžetā ieplānoti nelieli līdzekļi kosmētiskā remonta veikšanai. Lielākā problēma – nav krātuves telpas, bet ņemot vērā, ka bibliotēka ir ierīkota daudzdzīvokļu mājas dzīvoklī, šī problēma nav atrisināma – telpas nevar paplašināt.
- ✓ Birzgales pagasta bibliotēkā laikapstākļu ietekmē ir bojāta bibliotēkas ēkas fasāde, remontdarbu izmaksas tika plānotas 2023. gada budžeta projektā, bet, diemžēl, netika apstiprinātas. Plānots ēkas ārējo sienu krāsošanu veikt 2024. gadā, ja tiks apstiprināts budžeta projekts.
- ✓ Meņģeles pagasta bibliotēkā būtu jāmaina apkures radiatori, jo esošie vairs nepilda savas funkcijas, ziemas periodā bibliotēkā ir auksti.
- ✓ Madlienas pagasta bibliotēkā būtu nepieciešams kapitālais remonts darbinieku un apmeklētāju sanitārajā mezzglā, kā arī atjaunot segumu kāpņu telpā un veikt kosmētisko remontu.
- ✓ Krapes pagasta bibliotēkā būtu nepieciešams kosmētiskais remonts un telpu paplašinājums.

4. PERSONĀLS

4.1. Personāla raksturojums

Veiksmīgu un profesionālu bibliotēku darbu nodrošina to darbinieki. 2023.gadā **OCB** personālsastāvā nav notikušas izmaiņas. No 24 OCB darbiniekiem 18 ir bibliotekārie darbinieki, no kuriem 8 ir bibliotekārā izglītība (4 – maģistra grāds; 2 – bakalaura grāds, 2 – 3.profesionālais kvalifikācijas līmenis (4.LKI), 8 darbiniekiem ir izglītība citās jomās (4 – maģistra grāds, 3 – bakalaura grāds, 1 – augstākā izglītība līdz 1993.gadam) un 2 darbiniecēm ir vispārējā vidējā izglītība, bet tiek meklēti risinājumi kvalifikācijas iegūšanai – pārskata gadā viena darbiniece uzsākusi studijas LU SZF bakalaura studiju programmā “Informācijas pārvaldība”. Pārskata gadā divas no OCB darbiniecēm veiksmīgi absolvēja LNB 160h profesionālās pilnveides izglītības programmu "Bibliotēku zinību pamati".

Jāatzīmē, ka aktīvs bibliotekārais darbs un patīkama bibliotēkas vide arvien vairāk ieinteresē arī jauno paaudzi. OCB 2023.gadā pirmo reizi piedalījās aktivitātē “*Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs*” un vienu mēnesi nodarbināja jaunieti (*vairāk skatīt 12.nodaļā*).

Neskatoties uz novada bibliotēku vadītāju minēto, ka kvalificētu speciālistu piesaiste bibliotēkām, īpaši laukos, ir aktuāls problēmjaucējums, Ogres novada bibliotēkās pārskata periodā ir notikušas nelielas izmaiņas personālsastāvā.

Ogresgala bibliotēkā aprīlī uz noteiktu laiku darbu sāka jauna darbiniece, kas aizvieto bibliotekāri, kura atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā.

Lāčplēša bibliotēkā novembrī pēc bērna kopšanas atvaļinājuma darbu atsāka bibliotekāre, kura ir gatava arī profesionāli pilnveidoties un jau saņēmusi apstiprinājumu LNB profesionālās pilnveides 160h kursiem “Bibliotēku zinību pamati” 2024.gadā.

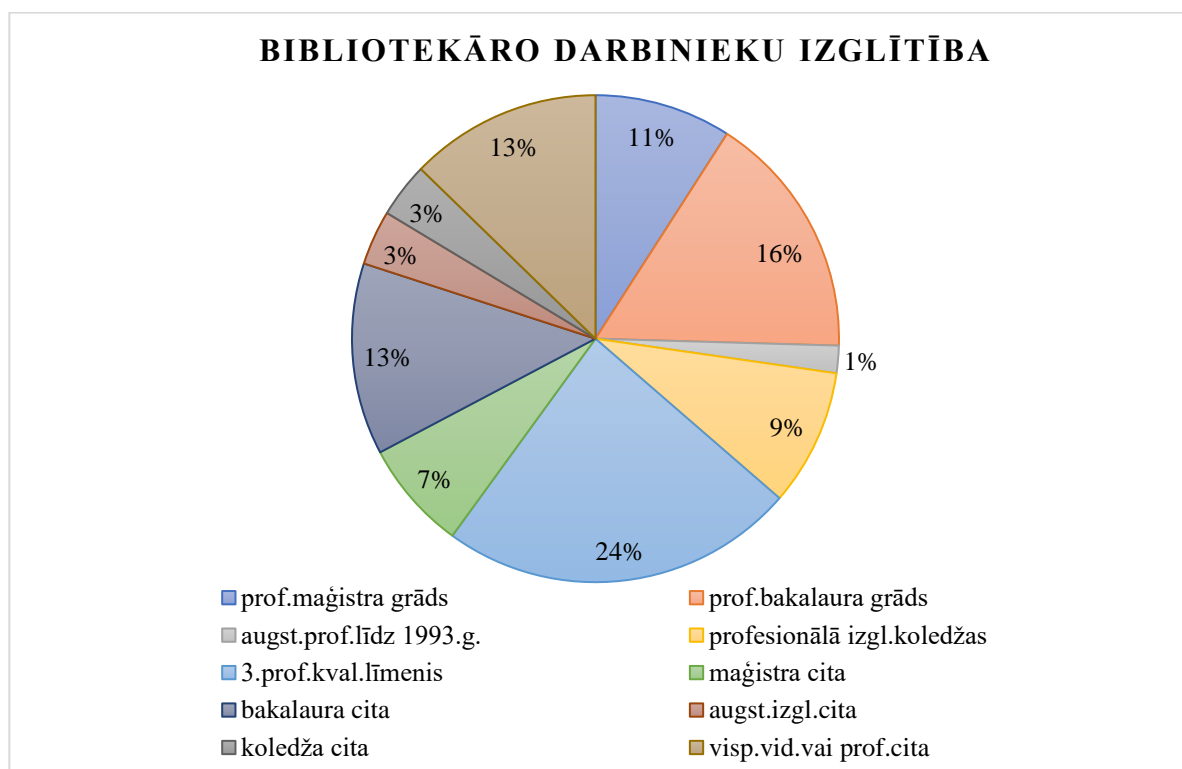
Ikšķiles pilsētas bibliotēkā darba attiecības izbeidza bibliogrāfe un septembrī viņas vietā darbu uzsāka kolēģe no blakus novada, kurai ir ilgstoša darba pieredze un atbilstoša izglītība.

Rembates pagasta bibliotēkā uz noteiktu laiku pieņemtā bibliotēkas vadītāja pārtrauca darba attiecības. Lai nodrošinātu bibliotēkas darbību, vadītājas pienākumus apvienošanas kārtā pildīja Ķeguma pilsētas bibliotēkas vadītāja. 2023.gada decembra beigās vadītājas amatā no bērna kopšanas atvaļinājuma atgriezās bibliotēkas vadītāja.

Lēdmanes pagasta bibliotēka līdz augustam darbojās kā viena darbinieka bibliotēka, lai gan bibliotēkas krājums ir izvietots divos stāvos. Pēc veiksmīga konkursa uz vakanto amatu augustā darbu uzsāka jauna darbiniece, kuras pienākumos ietilpst arī darbs ar bērniem un jauniešiem.

Lai labāk izprastu darbu bibliotēkā, OCB kolēģi jaunajiem darbiniekiem palīdzēja apgūt BIS ALISE pieejamo moduļu izmantojumu ikdienas darbā, kā arī sniedza ieskatu un praktiskus ieteikumus citu bibliotekāro darbu veikšanai.

Ogres novada bibliotēkās kopā strādā **55** bibliotekārie darbinieki, **33** no tiem ir bibliotekārā izglītība, 1 darbiniekam izglītība citās jomās un 6 darbinieki ir ar vispārējo vidējo izglītību.

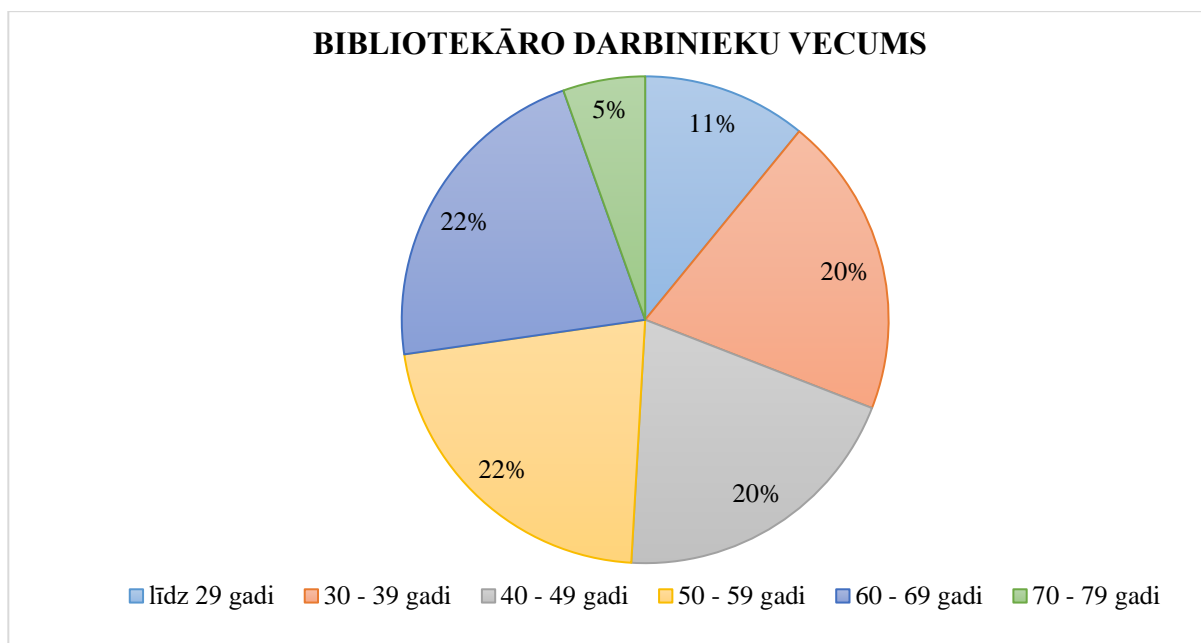
3.att. Ogres novada bibliotekāro darbinieku izglītība, %

Procentuālā attiecība bibliotēku darbinieku izglītībā Ogres novadā redzama 3.attēlā. Visvairāk darbinieku (24 %) ir ar 3.profesionālās kvalifikācijas izglītības līmeni, nākamā, procentuāli lielākā, daļa darbinieku (16%) ir ar profesionālo bakalaura grādu, kam seko 11% darbinieku ar profesionālo maģistra grādu un 13% ar bakalaura grādu citās jomās.

2023.gadā Meņģeles pagasta bibliotēkas vadītāja nokārtoja profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un ieguva kvalifikāciju “Bibliotekārs”, bet Lielvārdes pilsētas bibliotēkas BLN bibliotekāre uzsāka mācības LNB profesionālās tālākizglītības programmā “Bibliotēku, informācijas un arhīvu zinības” (960 h).

Pārskata gadā gan pārliecinājāmies, ka iegūta profesionālā izglītība nav garantija kvalitatīvam bibliotekārajam darbam, būtiskākais ir nevis izglītība, bet patiesa ieinteresētība bibliotēku darbā un vēlme profesionāli pilnveidoties, radoši veikt savus darba pienākumus.

Analizējot bibliotēku darbinieku vecumu, 4.attēlā uzskatāmi redzams, ka procentuāli lielākais Ogres novada bibliotēkās strādājošo skaits ir vecumā no 50 līdz 59 gadiem (12 darbinieki – 22 %) un 60 līdz 69 gadiem (12 darbinieki – 22%). Vecumā no 30 līdz 39 gadiem ir 11 darbinieki (20%) un arī vecumā no 40 līdz 49 gadiem ir 11 darbinieki (20%), bet 3 darbinieki (5%) ir vecumā no 70 līdz 79 gadiem. Lai gan nedaudz, tomēr ir palielinājies darbinieku skaits vecumā līdz 29 gadiem – 6 (11%).

4.att. Ogres novada bibliotekāro darbinieku vecums, %

4.2. Apbalvojumi un pateicības

Nozīmīgs novērtējums un kolēģu atzinība 2023.gadā Ogres novadā bija LBB gada balva nominācijā GADA NOTIKUMS LATVIJAS BIBLIOTĒKĀS 2022, ko Ogres Centrālā bibliotēka kā reģiona galvenā bibliotēka ieguva par dalību IFLA (*International Federation of Library Associations and Institutions /Starptautiskā bibliotēku asociāciju un institūciju federācija*) organizētajā starptautiskajā konkursā “Gada publiskā bibliotēka 2022” un iekļūšana finālistu četrniekā. Patīkami, ka 12 notikumu konkurencē šajā kategorijā OCB ieguva 1.vietu.

5.att. LBB Gada balvas Atzinības raksts OCB

2023.gadā kolēģu darbu atzinīgi novērtējusi arī pašvaldība un OCB:

Jumpravas pagasta bibliotēkas vadītāja **Inga Galvāne** saņēma Atzinību par ieguldījumu 35 bibliotekārā darba gados;

Ogres Centrālās bibliotēkas bibliotekāre **Elīta Juberte** saņēma Atzinības rakstu par ieguldījumu bibliotekāro pakalpojumu sniegšanā un attīstībā 35 bibliotekārā darba gados;

Ogres Centrālās bibliotēkas sistēmbibliotekāre **Iveta Ikauniece** saņēma Atzinības rakstu par ieguldījumu bibliotekāro pakalpojumu sniegšanā un attīstībā 30 bibliotekārā darba gados;

Ogresgala bibliotēkas vadītāja **Elīta Igaune** saņēma Atzinības rakstu par bibliotekāro pakalpojumu attīstīšanu un radošu darbu ar bērniem 20 bibliotekārā darba gados;

Krapes pagasta bibliotēkas vadītāja **Marija Kusiņa** saņēma Atzinības rakstu par ieguldījumu bibliotekāro pakalpojumu sniegšanā un attīstībā 20 bibliotekārā darba gados;

Ķeguma pilsētas bibliotēkas bibliotekāre **Elīna Lintiņa** saņēma Atzinības rakstu par ieguldījumu bibliotekāro pakalpojumu sniegšanā 10 bibliotekārā darba gados.

4.3. Profesionālās pilnveides pasākumi

Ogres novada bibliotekāri tiek aicināti aktīvi piedalīties LNB Kompetenču attīstības centraursos, OCB organizētajos semināros un pieredzes apmaiņas braucienos, kā arī citu iestāžu un uzņēmumu piedāvātajos profesionālās pilnveides pasākumos. Pārskata gadā bibliotekāri aktīvi izmantoja iespējas papildināt savas zināšanas un prasmes, apmeklējot dažādus profesionālās pilnveides kursus, lekcijas un seminārus. Vairums kolēģu priecājas, ka arvien vairāk atsākušies pasākumi klātienē, tomēr jāatzīst, ka joprojām biežāk tiek izmantota iespēja izglītoties attālināti, nevis klātienē, neskatoties uz to, ka daudz retāk par tiem tika izsniegti apliecinājumi. Šo pilnveides formas iespēju izmantojumu var pamatot arī ar to, ka viena darbinieka bibliotēkā jebkurš klātienē seminārs nozīmē apmeklētājiem slēgtu bibliotēku semināra laikā.

Kā savā gada pārskatā min Meņģeles pagasta bibliotēkas vadītāja: “Pateicoties Zoom platformai, paveras plašas iespējas pašizglītoties tiešsaistē. Ļoti priecājos par daudzveidīgo piedāvājumu attālinātajām apmācībām! Atrodos tik tālu no lielākiem centriem, ar sliktu sabiedriskā transporta piedāvājumu, šādas iespējas ir ļoti aktuālas. Domāju, ka būtu atbalstāma iespēja arī turpmāk, neatkarīgi no ierobežojumiem, vairāk organizēt attālinātos seminārus un dažāda piedāvājuma apmācības. Ērti tas būtu bibliotēku darbiniekiem, kuru bibliotēkas atrodas tālu no Ogres un citām pilsētām, ņemot vērā apstākļus, ka sabiedriskā transporta satiksme ar attālākajiem pagastiem ir vērtējama kā slikta un laikietilpīga – daudz laika tiek bezmērķīgi izšķiests, pieskaņojoties autobusu grafikam.”

Ogres novada bibliotēku darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi (izņemot OCB organizētos, tie atainoti *12.nodaļā*) redzami *4.tabulā*.

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	19.01.2023.	Youtube Lekcija	LNB RSU	Kritiskā lasīšana kā ikdienas prasme	1	Attālināti

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu

2.	24.01.2023	Tiešsaistes platformā Zoom	Izglītības un attīstības centrs "EGO"	Savu resursu atjaunošana vai kā bez stresa lietderīgi vadīt savu dzīves un darba laiku	8	<i>Attālināti</i>
3.	26.01.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LIKTA, LV Radio un televīzijas centrs	eParaksta apmācības	2	<i>Attālināti</i>
4.	02.02.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	KISC realizētās programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām"	KISC piedāvātie e-resursi Latvijas bibliotēkām	3	<i>Attālināti</i>
5.	02.02.2023.	Youtube Lekcija	LNB RSU	Vai sociālo mediju vidē skaļāk nozīmē labāk?	1	<i>Attālināti</i>
6.	02.02.2023.	Youtube Vebinārs	LIAA, Digital Journey	Programma "Izaugsme ar Google" – Digitālās tendences 2023	2	<i>Attālināti</i>
7.	08.02.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	TET un Latvijas Nacionālā bibliotēka	Seminārs par bērnu digitālo drošību internetā "4 līdz 7 gadus vecu bērnu digitālā drošība internetā"	2	<i>Attālināti</i>
8.	8.02.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB	Industriālā mantojuma digitālā kolekcija	1,5	<i>Attālināti</i>
9.	8.02.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB	Jaunais Karšu portāls un sadarbības iespējas	1,5	<i>Attālināti</i>
10.	8.02.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNA	Latvijas Valsts vēstures arhīvs: vēsture un dokumenti	1	<i>Attālināti</i>
11.	8.02.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB	Medijpratība bibliotēkās – 2022. gada atziņas un skats nākotnē	1	<i>Attālināti</i>
12.	02.-03.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB	Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs	12	<i>Attālināti</i>
13.	10.02.-24.05.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	Mācību centrs "Buts"	Mācību kurss "Angļu valoda bez priekšzināšanām"	150	<i>Attālināti</i>
14.	20.02. - 15.05.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	Profesionālās izaugsmes centrs, BA "Turība"	Angļu valoda (ar priekšzināšanām) (<i>Elementary</i>)	100	<i>Attālināti</i>
15.	22.02.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB	Tiešsaistes seminārs par Skaļās lasīšanas sacensību organizēšanu	4	<i>Attālināti</i>
16.	27.02.2023.	LNB	LNB	Latviešu valodas lietojums: valodas konsultantu skatpunkts	2,5	<i>Klātiene</i>
17.	27.02.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Tīmekļseminārs – Finanšu pratība, medijpratība un bibliotēkas	3,5	<i>Attālināti</i>
18.	02.03.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	Latvijas Nacionālais Vēstures muzejs	Latvijas Nacionālā vēstures muzeja iesaistes platforma GADSIMTA STĀSTI un	2	<i>Attālināti</i>

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu

				tās sniegtās iespējas novadpētniecībā		
19.	02.03.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LPDA	Seminārs "Jaunais pašvaldību likums"	2	Attālināti
20.	22.03.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	EGO	Seminārs "Emocionālā inteliģence – efektīvas komunikācijas pamats"	4	Attālināti
21.	29.03.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	Izglītības un attīstības centrs "EGO"	Pasākuma vizuālā tēla un noformējuma veidošana	8	Attālināti
22.	31.03.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	SIA "Datorzinību centrs"	Kā apgūt tehnoloģijas viegli un ātri	2	Attālināti
23.	05.04.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	SIA "Datorzinību centrs"	Microsoft Excel	2	Attālināti
24.	11.04.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	TET un LNB	Medijpratība pirmsskolai	1,5	Attālināti
25.	12.04.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB Kompetenču attīstības centrs	Informācijas meklēšana IS ALEPH datubāzēs Un PRIMO	4	Attālināti
26.	13.04.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB	Populārāko digitālo rīku izmantošana izglītojošā darbībā un ikdienā	1,5	Attālināti
27.	13.04.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB	UDK sistēmas aktualitātes	1,5	Attālināti
28.	13.04.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB	Nacionālā enciklopēdija piecus gadus pēc publicēšanas. Jaunumi, ieceres, īstenošana.	1,5	Attālināti
29.	13.04.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	Starptautiskā Rakstnieku un tulkotāju māja	Rakstnieku mājas nopietnie un ne tik nopietnie stāsti	1,5	Attālināti
30.	21.04.2023.	LNB	LNB	Pavasara konference "Sāksim ar alfabētu"	5	Klātiene
31.	25.04.-26.04.2023.	Latvijas Nacionālā bibliotēka	LBB, LNB	Latvijas bibliotēku festivāls 2023 "Svinam kopā! LBB 100".	9	Klātienē
32.	28.04.2023.	Tiešsaistes platformā MS Teams	KISC	"Valsts vienotajā bibliotēku tīklā un tiešsaistē brīvpieejā pieejamie kultūras un izglītības resursi un e-pakalpojumi saziņai ar valsts pārvaldi"	4	Attālināti
33.	06.06.2023.	Tiešsaistes platformā MS Teams	VARAM	Seminārs digitālajiem aģentiem un līderiem	2	Attālināti
34.	06.06.-20.07.2023	Tiešsaistes platformā Zoom	PTC "Digitālo prasmju centrs"	Foto un video tehnikas digitālā satura veidošanā	160	Attālināti
35.	21.06.2023	Tiešsaistes platformā MS Teams	AS "Sadales tīkls"	AS "Sadales tīkls" seminārs par tarifiem	2	Attālināti

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu

36.	15.08.- 02.11.20 23.	YouTube kanālā	Riga TechGirls	Mācību programma "Iepazīsti tehnoloģijas"	48	<i>Attālināti</i>
37.	19.09. 2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Konference - Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram	3,5	<i>Attālināti</i>
38.	20.09. 2023.	LNB YouTube kanāls	LNB	Cilvēka pašizziņa un garīgā izaugsme	1,5	<i>Attālināti</i>
39.	22.- 23.09.20 23.	Talsu novada muzejs	Talsu novada pašvaldības Kultūras un sporta attīstības nodaļa	Seminārs. Lībiskā un kursiskā simbioze Ziemeļkurzemē	14	<i>Klātienē</i>
40.	26.09.20 23.	Tiešsaistes platformā Zoom	RISEBA un LNB	Seminārs par Mākslīgā Intelekta risinājumiem kultūras un izklaides nozarē	2	<i>Attālināti</i>
41.	02.10.20 23.	Tiešsaistes platformā Zoom	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Bērnu tiesību aizsardzība izglītības iestāžu pedagogiem un tehniskajiem darbiniekiem	8	<i>Attālināti</i>
42.	4.10. 2023	Tiešsaistes platformā Zoom	Latvijas Nacionālā bibliotēka	Bibliotēku iesaiste Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļā	2	<i>Attālināti</i>
43.	19.10. 2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	Izglītības un attīstības centrs Ego	Ideju karuselis bērnu pasākumu organizēšanā un noformēšanā	8	<i>Attālināti</i>
44.	26.10. 2023.	Tiešsaistes platformā MS Teams	LNB	BIS ALISE pamatkursi Informācijas meklēšana un cirkulācija	8	<i>Attālināti</i>
45.	01.11.20 23.	Gētes institūts	Gētes institūts	Radošā darbnīca "Izveido interaktīvo plakātu ar konstruktoru "Makey Makey" "	2	<i>Klātienē</i>
46.	02.11.20 23.	LNB	LNB	Neformālās izglītības programma "Mūsdienu latviešu literatūra"	6	<i>Klātienē</i>
47.	03.11.20 23.	Audioieraksts	Latvijas Grāmatizdevēju asociācija un LNB	Starptautiska konference "Lasītprasme un lasīšanas veicināšana: izglītotas un demokrātiskas sabiedrības stūrakmeņi"	3	<i>Attālināti</i>
48.	07.11. 2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB Bibliotēku attīstības centrs un TET	Seminārs par bērnu digitālo drošību internetā "Medijpratība pirmskolā"	1.5	<i>Attālināti</i>
49.	07.11.20 23.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB	Neformālās izglītības programma "Seno laiku internets: ko un kā var atrast vecajos laikrakstos"	4	<i>Attālināti</i>
50.	09.11.20 23.	Tiešsaistes platformā Zoom	Niks Jansons Digital Journey	Apgūsti, kā veidot vebinārus ZOOM platformā 60 minūtēs	1	<i>Attālināti</i>
51.	6.11., 7.11., 14.11.20 23.	LNB	LNB	Mierīgas un pārliecinošas uzstāšanās pamatnosacījumi	16	<i>Klātienē</i>

52.	16.11.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	Izaugsme ar Google	Video veidošana: No idejas līdz realizācijai	2	Attālināti
53.	22.11.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	Liepājas CZB	Seminārs – Kā klājas Voldemāra Caunes balvas laureātiem	2	Attālināti
54.	23.11.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom		"Libraries: Unlocking Non-Visitor Potential"	2	Attālināti
55.	28.11.2023.	Tiešsaitē	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Seminārs "Jaunieši un sociālie mediji: Kā gudri patērēt un radīt"	2.5	Attālināti
56.	28.11.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	LNB BAC	Seminārs "Vizuālā un grafiskā satura rīki" MI risinājumi Kultūras nozarē	2	Attālināti
57.	04.12.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	Anna Beāte Būmane	Attēlu ģenerēšana, izmantojot mākslīgo intelektu (AI)	1	Attālināti
58.	05.12.2023.	MS Teams	KISC	Seminārs – Drošība digitālajā vidē	3	Attālināti
59.	11.12.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	BANG! – the CENL Books and Audiences Network Group	Starptautisks tiešsaistes viebinārs "Libraries: Unlock Non-visitor potential!". Bibliotēku apmeklētāju piesaistes izaicinājumi.	2	Attālināti
60.	13.12.2023.	LNB	LNB Bibliotēku attīstības centrs	"Jaunieši šeit ir gaidīti!"	1	Klātie
61.	14.12.2023.	MS Teams		BIS ALISE jaunā kataloga demonstrācija	1	Attālināti
62.	18.12.2023.	Tiešsaistes platformā Zoom	Personības pilnveidošanas centrs	NLP – MĀCĪBA PAR TAVU PERSONĪGO MEISTARĪBU	3	Attālināti

4.tab. Ogres novada bibliotekāru apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi

Visi novada bibliotekāri atzīst, ka apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi un pieredzes apmaiņa sniedz papildus zināšanas, rosina inovācijām, un uzlabo darba kvalitāti.

4.4. Problēmas un to risinājumi personāla jomā

2023.gadā kārtējo reizi pārliecinājāmies, ka tieši personāls ir noteicošais kvalitatīva bibliotekārā darba nodrošināšanā. Iegūtā izglītība, protams, nav mazsvarīga, bet būtiskākais ir personības rakstura iezīmes un komunikācijas prasmes, kā arī vēlme aktīvi darboties.

Bibliotēku darbiniekiem ir jāspēj sadarboties ar savu kopienu, uzrunāt, ieinteresēt viņus kļūt/atsākt būt lasītājiem un apmeklēt bibliotēku organizētos pasākumus. Jāatzīmē, ka tie, kuri ir gatavi aktīvi darboties, spēj ļoti daudz, tomēr, kā atzīst Lāčplēša bibliotēkas vadītāja: "Bibliotekāru darbs joprojām netiek pienācīgi novērtēts. Pašvaldību publiskajās bibliotēkās bibliotekārs ir kā "multifunkcionāla iekārta", kurai jāvar veikt neskaitāmas funkcijas, brīžam, pazaudējot vienu no būtiskākajiem bibliotekāra darba pamatiem – lietotāju apkalpošanu un komunikāciju, kas veido izpratni par vietējās kopienas vajadzībām, interesēm. Tā vietā nākas

risināt saimnieciskas, tehniskas un finansiālas problēmas, veikt banku, lietvežu un citus pienākumus. Šķietami mierīgais darbs prasa ļoti daudz enerģijas, kas lieti noderētu dažādu radošu, interesantu pasākumu, nodarbjū realizēšanā. Būtu ieteicamas arī mācību maksas kompensēšanas iespējas, lai patiesi ieinteresētu speciālistu mudinātu iegūt profesionālo kvalifikāciju.”

Ikšķiles pilsētas bibliotēkas vadītāja savā gada pārskatā raksta: “Palielinoties atalgojumam blakus pašvaldībās, grūti atrast motivāciju darbiniekam turpināt esošās darba attiecības.”

Lai gan 2023.gadā Ogres novada bibliotēkās ir sākuši strādāt vairāki gados jauni darbinieki, tomēr joprojām būtisks jautājums ir arī bibliotekāru novecošanās, jo visas kopienas izaugsmei tomēr ir svarīgi, lai bibliotekāru vidē ienāktu strādāt arī gados jauni cilvēki. Diemžēl, jaunā paaudze darbu bibliotēkās izvēlas retāk, kā iemeslu minot nepietiekamo atalgojumu.

2023.gadā uzsākta algu izlīdzināšana novadā, tomēr atšķirības atalgojumā vēl ir saglabājušās, piemēram, visās novada pilsētu bibliotēkās bibliotekāru darba samaksa ir vienlīdzīga, tomēr darba apjoms nav vienāds. OCB kā RGB, salīdzinot ar citām novada bibliotēkām, ir daudz lielāks gan apmeklētāju, gan īstenoto pasākumu skaits, un to apmeklē ne tikai Ogres pilsētas, bet arī citu pilsētu, pagastu, citu novadu iedzīvotāji. Tas rada riskus labu speciālistu aizplūšanai uz citām iestādēm, kurās atalgojums ir daudz augstāks.

Savukārt, atšķirības starp solo bibliotēkām jeb pilnas slodzes viena darbinieka bibliotēkām Ogres novadā joprojām ir ļoti lielas: augstākais atalgojums vidēji mēnesī 2023.gadā ir bijis Tīnūžu pagasta bibliotēkā – 1078 EUR, bet zemākais Meņģeles pagasta bibliotēkā – 724 EUR. Jāatzīmē, ka, lai gan atalgojums ir ļoti būtisks, tas negarantē kvalitatīvu darbu, jo pagasta bibliotēkā, kurā iepriekš alga bija vismazākā un pārskata gadā tika palielināta par 56%, darba kvalitāte, neskatoties uz lielo RGB speciālistu metodiskā un konsultatīvā darba ieguldījumu, nebūt neuzlabojās.

Savukārt, Ķeguma bibliotēkas vadītāja atzīst: “Kopumā personāls vērtējams kā zinošs un atsaucīgs, bet pēdējā laikā izjūtama nepieciešamība pilnveidot (padziļināt) profesionālās zināšanas saskarsmes psiholoģijā ar skolas vecuma bērniem, jo dienas lielākā auditorijas daļa ir tieši skolēni, kuri bibliotēkas telpas izmanto kā savstarpēju socializēšanās vietu pēc skolas.”

Aktuālāka kļūst angļu valodas prasmju nepieciešamība, jo arvien biežāk, īpaši pilsētu bibliotēkās, nākas saskarties ar angļiski runājošiem apmeklētājiem, tāpēc iepriecina fakts, ka daži novada bibliotekāri izmantojuši NVA piedāvāto iespēju "*Bezdarba riskam pakļauto personu apmācība ar kuponu metodi*" (ESF projekts “Atbalsts bezdarbnieku izglītībai” Nr.7.1.1.0/15/I/001) un mūžizglītības programmā apguvuši angļu valodu gan ar, gan bez priekšzināšanām.

5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

5.1. Galvenie rādītāji – kopaina, vērtējums

OCB un Ogres novada bibliotēkas 2023.gadā aktīvi darbojušās, veiksmīgi piedāvājot savus resursus un nodrošinot iedzīvotājiem universālu informācijas pakalpojumu sniegšanu. 5.tabulā atspoguļoti galvenie skaitliskie darba rādītāji pārskata periodā Ogres novada bibliotēkās kopā.

Darba rādītājs \ Gads	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	11800	13697	14531	+16,08; +6,09
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	4861	5836	6641	+20,06; +13,79
Fiziskais bibliotēkas apmeklējums	112031	142909	168266	+27,56; +17,74
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	38624	62262	78543	+61,2; +26,15
Virtuālais apmeklējums	71210	54228	412538	-23,85; +660,75
Izsniegums kopā	235942	289984	319438	+22,9; +10,16
<i>t. sk. grāmatas</i>	175957	212580	219727	+20,81; +3,36
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	55483	66409	73529	+19,69; +10,72
<i>t. sk. bērniem</i>	68128	96814	108970	+42,11; +12,65
Bibliotēkārtais aptvērumums % no iedz. skaita reģionā	19,27	22,17	23,75	+2,9; +1,58
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	38,62	42,27	51,95	+3,65; +9,68
Iedzīvotāju skaits	61220	61776	61177*	+0,91; -0,97

5.tab.Ogres novada bibliotēku pamatrādītāji kopā

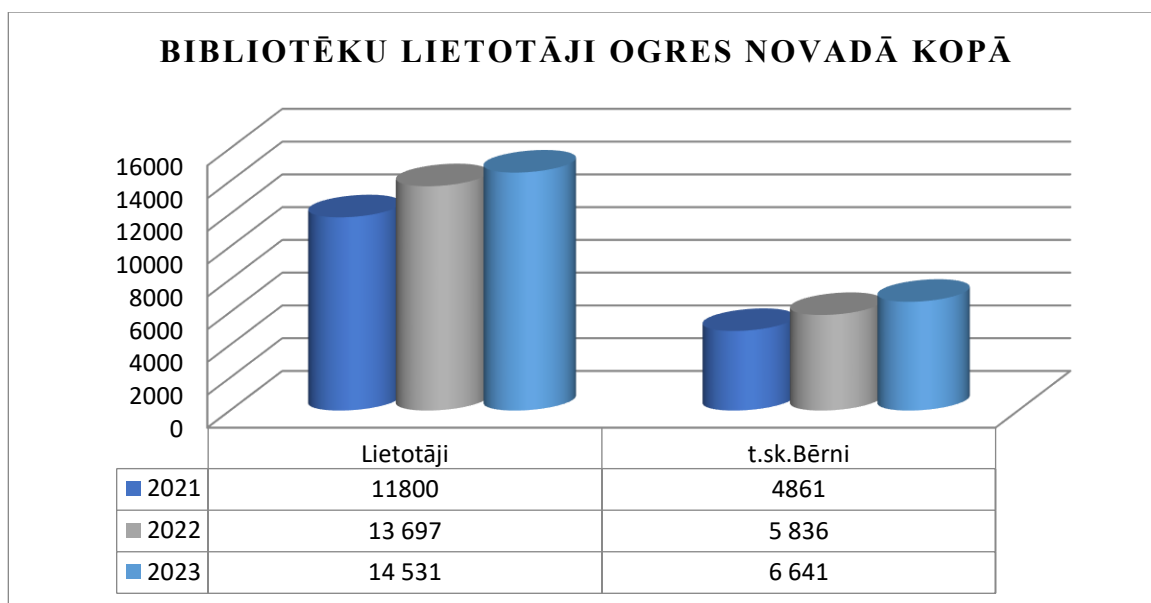
* Dati uz 01.01.2024. Izgūts no [Fizisko personu reģistra statistika 2024.gadā | Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde \(pmlp.gov.lv\)](#)

Izvērtējot kopējos novada bibliotēku darba pamatrādītājus, var secināt – visi skaitļi ir iepriecinoši pozitīvi, kas norāda, ka novadā kopumā bibliotēkas ir aktīvi strādājušas, meklējot iespējas un risinājumus bibliotēku lietotāju piesaistei. Patīkami, ka pieaugums redzams tieši fiziskajā bibliotēkas apmeklējumā +25357 jeb 17,74%, arī bērni līdz 18 gadiem ir daudz aktīvāk apmeklējuši bibliotēku +16281 jeb 26,15%, proporcionāli palielinājies (+10,16%) arī izsniegums kopumā. Salīdzinošie dati precīzāki ir par **fiziskā krājuma izsniegumu**, un tas ir palielinājies par 16280 jeb +5,61%. Savukārt, vislielākais pieaugums (+660,75%) vērojams bibliotēku virtuālajā apmeklējumā, jo pārskata periodā tiek uzskaitīta arī bibliotēkas tiešsaistes kataloga izmantošana, datubāzu apmeklējums, kā arī sociālo tīklu apmeklējums, kas netika uzrādīts iepriekšējos pārskata periodos.

OCB visu rādītāju palielinājums (lietotāji +438 jeb 7,67%, fiziskais apmeklējums +8808 jeb 14,43% un fiziskais krājuma izsniegums +2895 jeb 2,55%) skaidrojams gan ar jaunajiem pakalpojumu piedāvājumiem bērniem (*vairāk sadaļā par darbu ar bērniem un jauniešiem*), gan

to, ka pārskata periods ir pirmais pilnais kalendārais gads pēc visu ierobežojumu atcelšanas, un to steidzās apmeklēt klātienē gan vietējie, gan Ogres pilsētas viesi. Pastiprināta interese bija vērojama arī no kolēģiem ārpus Latvijas, jo pēc piedalīšanās IFLA Gada bibliotēkas konkursā, OCB vārds un darbība izskanējusi plašā mērogā.

OCB virtuālais apmeklējums ir palielinājies par +515,76% (2023.gadā tie bija 316735, bet 2022.gadā – 51438 virtuālie apmeklējumi). Lielāko pieaugumu virtuālajam apmeklējumam, protams, dod sociālo tīklu apmeklējumi (*Facebook, Instagram, Twitter jeb X*), tomēr īpaši iepriecina nozares profesionāļu veidotajā un iecienītajā portālā Bibliotēka.lv OCB publicēto rakstu skatījumu statistika – 1016.

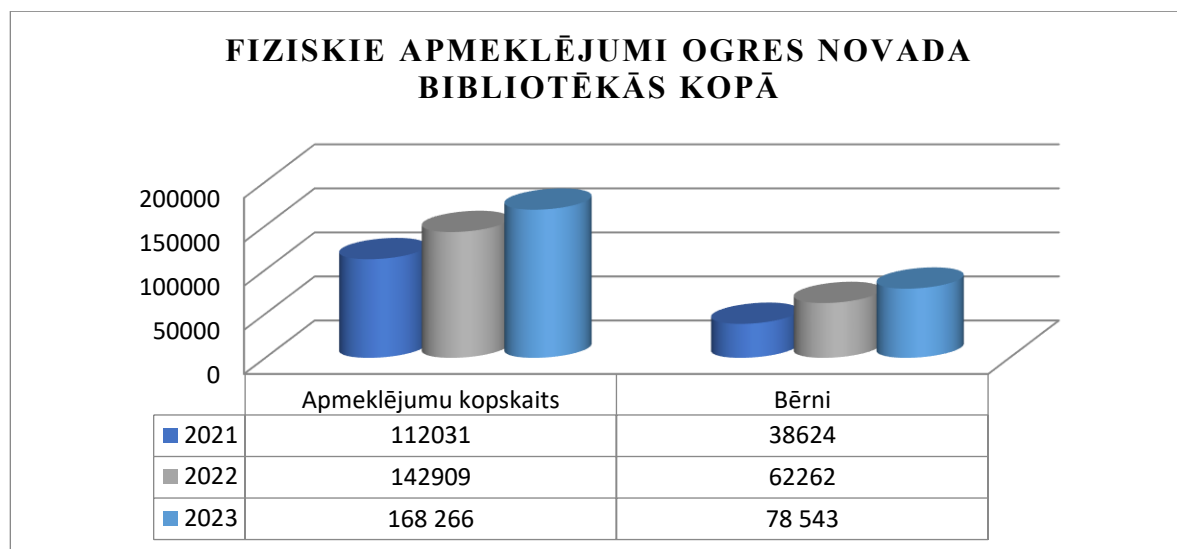

6.att. Bibliotēku lietotāju skaits Ogres novadā

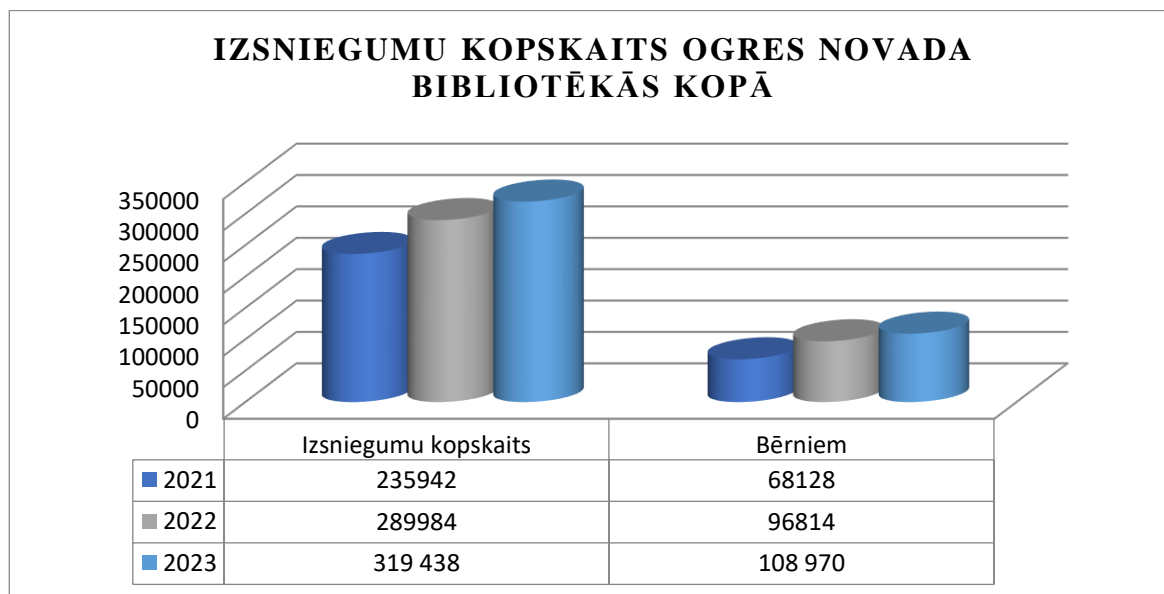
Iepriecina tās Ogres novada bibliotēkas, kuras pārskata periodā spējušas organizēt savu darbu tā, ka palielinājušies gandrīz visi darba pamatrādītāji, tomēr, jāatzīst, ka dažās, pārsvarā mazāko pagastu bibliotēkās, ir neliels lietotāju skaita samazinājums. Bibliotēkas **lietotāju** skaits, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palielinājies vairākās Ogres novada vietējas nozīmes bibliotēkās: Lielvārdes pilsētas bibliotēkā (+93), Ikšķiles pilsētas bibliotēkā (+94), Ķeguma pilsētas bibliotēkā (+6) un pagastu bibliotēkās – Birzgales pagasta bibliotēkā (+24), Jumpravas pagasta bibliotēkā (+1), Tomes pagasta bibliotēkā (+1), Lēdmanes pagasta bibliotēkā (+18), Lāčplēša bibliotēkā (+144), Mazozolu pagasta bibliotēkā (+17), Ogresgala bibliotēkā (+3), Ciemupes bibliotēkā (+6), Meņģeles pagasta bibliotēkā (+2), Tīnūžu pagasta bibliotēkā (+19) un OCB mobilajā filiālbibliotēkā (+40).

Savukārt, **fizisko apmeklējumu** skaits novada bibliotēkās, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palielinājies gandrīz visās bibliotēkās, izņemot Jumpravu, Krapī un Rembatī. Jāatzīmē, ka Rembatē tam ir attaisnojošs iemesls, jo bibliotēka bija pieejama lietotājiem tikai divas dienas

nedēļā, savukārt, Krapē bibliotekāre ilgstoši slimoja. No novada pilsētām vislielākais apmeklējumu skaita pieaugums ir Ķeguma pilsētas bibliotēkai +3597 jeb 32%, savukārt, no divu darbinieku bibliotēkām lielākais pieaugums ir Lāčplēša bibliotēkā +2303 jeb 62%. Patīkami iepriecina apmeklējumu skaita palielinājums viena darbinieka bibliotēkās un vislielākais pieaugums ir bijis Birzgales pagasta bibliotēkā +760 jeb 19,14%.

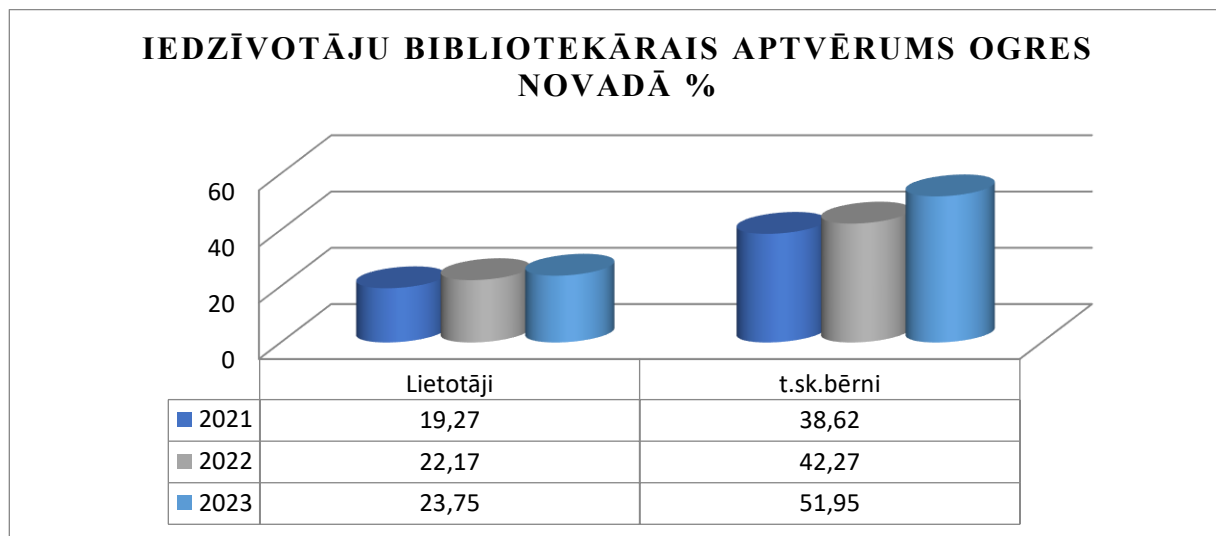
7.att. Ogres novada bibliotēku fiziskais apmeklējums

8.att. Izsniegums Ogres novada bibliotēkās kopā

Izsniegumu skaits pieaudzis 15 Ogres novada vietējas nozīmes bibliotēkās. Pārskata periodā tiek uzskaitīti ne tikai fiziskā krājuma izsniegumi, bet arī digitālo resursu izsniegumi/lejupielādes, tāpēc salīdzinošie dati nav gluži objektīvi. Taču, ja salīdzina datus par **fiziskā krājuma izsniegumu**, tad var secināt, ka arī tas pārskata periodā novadā kopumā ir palielinājies par 5,61% jeb +16280. Lielākais izsniegumu skaita palielinājums ir šajās novada bibliotēkās: no viena darbinieka bibliotēkām – Birzgales pagasta bibliotēkā (+26,8%), no divu darbinieku bibliotēkām

– Lāčplēša bibliotēkā (+69,34%), savukārt, no trim pilsētu bibliotēkām lielākais izsniegumu pieaugums ir Ikšķiles pilsētas bibliotēkā (+9,68%).

9.att. Bibliotēku lietotāji no visiem Ogres novada iedzīvotājiem, %

Izvērtējot 9.attēlu, var secināt, ka Ogres novadā kopumā bibliotekārais aptvērums ir palielinājies (+1,58%). Īpašs prieks, ka palielinājies bērnu bibliotekārais aptvērums (+9,68%), kas norāda, ka arī turpmāk bibliotēkās būs lasītāji, jo, piesaistot jauno paaudzi, mēs audzinām savus nākotnes apmeklētājus.

Viena no pagastu bibliotēkām, kurā 2023.gadā vairākās pozīcijās rādītāji ir samazinājušies, ir **Suntažu** pagasta bibliotēka. Gada pārskatā bibliotēkas vadītāja raksta: “Pārskata periodā daļā pozīciju vērojams neliels procentuāls samazinājums. Pieaudzis apmeklējumu skaits (+8%), kā arī izsniegumu kopējais skaits (+3%) – vairāki bibliotēkas apmeklētāji kļuvuši par regulāriem news.lv datu bāzes laikrakstu lasītājiem. Nedaudz samazinājies lietotāju – bērnu līdz 18 g. skaits (-5%), arī izsniegums bērniem samazinājies par -25%, kā arī bibliotekārais aptvērums -2,9%. Nedaudz samazinājies grāmatu (-8%) un periodisko izdevumu (-7%) izsniegumu skaits. Tas skaidrojams ar lasītāju vidējā vecuma paaugstināšanos, jo katru gadu zināms skaits aktīvo lasītāju sasniedz vecumu, kad veselības problēmu un citu apstākļu dēļ vairs nevar izmantot bibliotēkas pakalpojumus. Lai mazinātu šo blakus apstākļu ietekmi, bibliotēkas darbinieki iespēju robežās veic grāmatu un žurnālu piegādi lasītāju dzīvesvietās.

Madlienas pagasta bibliotēka, analizējot pamatrādītājus, atzīst – lietotāju skaits bibliotēkā ir samazinājies, bet palielinājies ir apmeklējumu skaits. Samazinājies ir arī kopējais izsniegums, viens no iemesliem ir tas, ka tie, kas lasa daudz, ir cilvēki gados. Prieccē tas, ka ir arī jauni lasītāji. Ir palielinājies bērnu aktīvo lietotāju skaits, apmeklējums un izsniegums. Viens no iemesliem – sadarbība gan ar Madlienas vidusskolu, gan pirmsskolas izglītības iestādi “Taurenītis”. Jūtama arī atsauce no dažām skolotājām, kas iedrošina bērnus apmeklēt bibliotēku ne tikai lai izvēlētos grāmatu, bet arī lai saturīgi pavadīt brīvo laiku.

Savukārt, **Taurupes** pagasta bibliotēkā pārskata periodā bibliotēkas lietotāju skaits ir stabils (-0,5%), jo bibliotēka atrodas vienā ēkā ar Taurupes pagasta pārvaldi, sociālo dienestu un aptieku. Iedzīvotāji, apmeklējot šīs iestādes, iegriežas arī bibliotēkā. Pilsētniekiem īpašumi atrodas Taurupē, bērni brīvlaiku pavada Taurupē – šīs lietotāju grupas papildina kopējo bibliotēkas lietotāju skaitu. Tomēr, ņemot vērā mūsdienu mobilo tehnoloģiju un interneta pieejamību, apmeklējumu (-4,4%) un izsniegumu (-4,3%) skaits bērniem un jauniešiem ir samazinājies, neskatoties uz šīs mērķauditorijas bibliotekāro aptvērumu 42%. Krājuma apgrozības rādītāji ir palikuši salīdzinoši stabili, kas norāda, ka piedāvājums ir pietiekams un krājums aktīvi tiek izmantots.

Salīdzinot pamatrādītājus **Ciemupes** bibliotēkā 3 gadu griezumā, var secināt, ka, pieaugot lietotāju skaitam (+3%), pieaug arī apmeklējums (+37%) un izsniegums (+28%). Kopumā bibliotēkas lietotāju skaits ir ar tendenci palielināties. Bibliotēkas lietotāju līdz 18 gadiem skaits (-3%) vēl nav sasniedzis iepriekšējo, pirmspandēmijas gadu līmeni, toties apmeklējums (+29%), izsniegums (+18%) uzrāda manāmu pieaugumu. 2023.gadā kopējais izsniegums ir pieaudzis (+28%), tai skaitā grāmatu, periodikas. Bibliotekārais aptvērums trīs gadu griezumā saglabājas nemainīgs 12%, bet bērnu bibliotekārais aptvērums 2023.gadā samazinājies par vienu procentu un ir 19%.

Lauberes pagasta bibliotēkā kopējais izsniegumu skaits 2023.gadā ir audzis par +14,8%, kas ir ļoti iepriecinoši, vairāk izsniegtas grāmatas +23,4% un mazāk periodiskie izdevumi -16,9%. 2024.gadam abonēta cita periodika, cerot, ka jaunie žurnāli piesaistīs jaunus lasītājus. Bērnu auditorijai ir strauji audzis izsniegums +145%. Tas izskaidrojams ar to, ka vasarā bibliotēkā tika organizēts grāmatu lasīšanas izaicinājums “Grāmatu tārpiņa audzēšana”. Bērni tajā piedalījās ar lielu aizrautību un cītīgi centās ņemt grāmatas gan uz māju lasīt, gan uz vietas bibliotēkā. Atskaites gadā ir nedaudz palielinājies (+5,8%) bibliotekārais aptvērums un ir 52,5% no iedzīvotāju skaita pagastā.

Kopumā var secināt, ka rādītāji nav slikti, taču vienmēr ir pie kā piestrādāt un uzlabot. Arī turpmākajos gados jābūt radošiem un ar dažādu aktivitāšu palīdzību jāpiesaista gan esošie, gan jaunie lasītāji.

5.2. Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

OCB ievērojamākās izmaiņas, jauninājumi 2023.gadā ir jaunie BLN izglītojošie pasākumi (*vairāk 7.nodaļā*). 2023.gadā OCB gan pieredzes apmaiņā, gan kā ekskursanti uzņēmti arī daudz ārzemju kolēģi un pilsētas viesi no ārvalstīm (*vairāk 10. un 11.nodaļā*).

OCB INFO centrs

Info centra darbinieki ir gluži kā bibliotēkas vizītkarte, jo ir pirmie darbinieki, kuri sagaida visus apmeklētājus. Viens no darbinieku pamatuzdevumiem ir sniegt nepieciešamo informāciju gan

bibliotēkas, gan Dzimtsarakstu nodaļas apmeklētājiem, jo bibliotēkas ēkā atrodas arī Ogres novada Dzimtsarakstu nodaļa. Info centra darbinieku pārziņā ir notiekošie un plānotie pasākumi, kā arī bezmaksas darba telpu rezervācijas sistēma, kurā jāveic darba telpu rezervācija klātienē, jāpārvalda attālināti veiktās rezervācijas un jākonsultē apmeklētājus par to, kā šī sistēma darbojas, kā arī jānodrošina maksas pakalpojumu sniegšanu – drukāšana, kopēšanu, skenēšana, laminēšanu un maksas telpu Konferenču zāles un Mācību klases izmantošanas iespējas.

Arī pasākumu kalendāra, aktivitāšu un statistikas datu fiksēšana, pārraudzīšana un apkopošana ir Info centra darbinieku pārraudzībā.

Nevar nepieminēt Info centra viedo palīgu – robotu Tomiņu, kurš ikdienā sagaida apmeklētājus, tos sveicinot jau pie ieejas durvīm.

Info centra darbinieki vistiešāk/visvairāk ir iesaistīti jaunu/inovatīvu bibliotēkas pakalpojumu ieviešanā – attālinātā druka *Princh*, bibliomāta pakalpojums 24/7, lasītāju karšu reģistrācija bibliotēkas apmeklējumam 24/7, Info ekrānā ievietojamās informācijas noformēšana, izvietošana un aktualitātes uzraudzīšana.

2023.gadā OCB ēkas (gan bibliotēkas, gan Dzimtsarakstu nodaļas) **apmeklējums** kopumā ir **85832** (2022.gadā – 68487); tajā skaitā OCB pasākumu (32 pasākumi) apmeklējumi – **1264**, Mācību klasē (42 pasākumi) – **1439**, Konferenču zālē (89 pasākumi) – **4228**, novadītas 200 ekskursijas **3840** cilvēkiem, tajā skaitā 25 ārzemju grupām **445** cilvēkiem.

Arī **Ogres novada bibliotēku** lietotāji pārskata gadā saņēmuši daudzveidīgus un kvalitatīvus pakalpojumus. Apmeklētājiem sniegta zināšanās balstīta, uzticama un konkrētam indivīdam aktuāla informācija kā drukātā, tā arī digitālā formātā. Neskaitot ikdienas informatīvos un izglītojošos pakalpojumus, piedāvāti arī daudzveidīgi sabiedrības iesaistes pasākumi: tikšanās ar autoriem, radošās aktivitātes, izstādes un citi.

Lauberes pagasta bibliotēkā pārskata periodā veikta bibliotēkas lietotāju aptauja. Tajā piedalījās 73 respondenti. Kopumā no izgūtajiem datiem var secināt, ka apmeklētāji ir apmierināti ar bibliotēkas darbu, krājumu un pasākumiem. Vienīgi bērni gribētu vairāk konkursus, turpmākajā darbā tas tiks ņemts vērā. Jautājumā par jauniem bibliotēkas pakalpojumiem nebija nekādu ieteikumu, jo esot apmierināti ar jau esošo piedāvājumu.

Ikšķiles pilsētas bibliotēka 2023.gadā piedalījās ar grāmatu maiņas stendu nodibinājuma “Alfa klase” rīkotajā pasākumā “Droša emocionālā vide, droša sabiedrība!”, kas bija rīkota bērniem un viņu vecākiem un noritēja Ikšķiles Tautas namā:<https://www.ogresnovads.lv/lv/jaunums/ikskile-noritejis-pasakums-par-mobingu-macibu-iestades>. Savukārt, sadarbībā ar Ikšķiles Senioru skolu ir uzsākts angļu sarunvalodas pulciņš, kas notika vienreiz nedēļā un tā vadītājs ir brīvprātīgais pensionārs. Tā laikā notiek sarunas par dažādām tēmām, izrunāti neskaidri termini, vārdi utt. Pārskata periodā Bērnu literatūras nodaļā notika vairākas radošās akcijas bērniem un viņu

vecākiem – apsveikumu kartiņu gatavošana, lībiešu simbolikas – putniņa no papīra veidošana, Ziemassvētku rotājumu darināšana. Organizēta arī novadpētniecības stunda jauniešiem par novadnieku, rakstnieku, dzejnieku, tulkotāju Jāni Plaudī. Mērķis bija jauniešus iepazīstināt ar šo personību, izmantojot dažādus veidus, lai tas viņiem būtu interesanti un tajā pašā laikā – tiktu gūts priekšstats par J. Plaudī.

Meņģeles pagasta bibliotēka 2023.gadā iesaistījās biedrības “Labizjūta” projektā "Radošās nodarbības trīs dimensijās", kas īstenots ar Ogres novada pašvaldības un Meņģeles pagasta pārvaldes atbalstu. Meņģeles iedzīvotājiem bija iespēja attīstīt sevi caur dažādiem mākslas veidiem – dzejas mākslu, prozu, gleznošanu un māla veidošanu. Projekta Literārās meistarklases grupa uzsāka un arī turpināja savu darbību bibliotēkā. Nodarbības vadīja rakstniece un dzejniece Sarmīte Poikāne, kura dalībniekus iepazīstināja ar dažādiem literatūras žanriem, ar dzejas un prozas darbu tapšanas principiem. Nodarbības notika katru pirmdienu un apmēram divu stundu garumā Sarmītes Poikānes vadībā tika virknēti vārdi un tapa pirmie dzejoļi, stāsti, skeči. Visus 15 dalībniekus vienoja lietderīgi un radoši piepildītas pēcpusdienas, neskatoties uz to, ka jaunākajai dalībniecei ir septiņi gadi, bet vecākajai gandrīz septiņdesmit. Piecu mēnešu laikā katrs bija izmēģinājis savus spēkus gan uzrakstot dzejoļus, gan stāstus un arī skečus. Savukārt, Dzejas dienas 2023.gada septembrī tika atzīmētas ar grāmatas “Meņģele. Stiebriņi. Trīs dimensijas” atklāšanas pasākumu, kurā bija iespēja vērot pagasta iedzīvotāju veidoto gleznu un māla darbu izstādi, noklausīties autorlasījumus un noskatīties pašu uzrakstīto skeču izspēli, kā arī noskatīties filmas "Meņģele. "Stiebriņi". Trīs dimensijas" pirmizrādi. Grāmata ir nozīmīgs Meņģeles pagasta un visa Ogres novada kultūras dzīves atspoguļojums, kas paliks vēsturē kā neizdzēšama liecība par šī laika talantīgiem apkaimes iedzīvotājiem, kas piedzīvojuši trīs dimensijas – trīs mākslas izpausmes veidus un izteikuši savu redzējumu, savas izjūtas caur tiem. Literārās meistarklases dalībnieki vienojās vēlmē savu darbību turpināt, jo radošās nodarbības bibliotēkā bija kļuvušas par grupas dalībnieku sirdsaicinājumu, tāpēc izveidota “Meņģeles literāri radošā kopa”. Kopas dalībniekiem bibliotēkā notikušas gan meistarklases, gan Ziemassvētku noskaņās aicināti ciemos literāri radošās biedrības “Sirdsdoma” dalībnieki, izveidota Ziemassvētku koncertprogramma, kurā iekļauti tikai kopas dalībnieku darbi, un ar šo programmu iepriecināti arī Ogres novada Sociālā centra darbinieki un klienti.

Lāčplēša bibliotēkā oktobrī bija iespēja satikt aizrautīgo ceļotāju, blogeri un grāmatu autori Zani Eniņu (*Vairāk: <https://www.facebook.com/Z.Enina.Lacplesis>*). Dažādu vecumu interesenti varēja “iemēģināt roku” kaligrāfijas pamatos kopā ar skolotāju Aigu Kriņģeli (*Vairāk: <https://www.facebook.com/BiblioLacplesis/Kaligrafija>*). Jauna pieredze gūta, vadot nodarbības medijpratībā – pirmsskolas vecuma bērniem VP II “Pūt, vējiņi”.

Madlienas pagasta bibliotēkā, pateicoties Ogres novada pašvaldībai par finanšu piešķiršanu papildus aktivitāšu veikšanai Ogres novadā, tika īstenota runas meistarklase. Apmeklētāji no Zanes Daudziņas pieredzes stāstījuma guva zināšanas, kā izskatīties un justies pārliecinātam par sevi, kā būt par patīkamu sarunu biedru ar staltu stāju un labām runas manierēm. Tika veikti arī praktiski uzdevumi runas dikcijas attīstībā. 2023.gadā organizēta arī tikšanās ar Ingunu Dimanti, kas bibliotēkas lasītājiem deva iespēju uzzināt rakstnieces pirmsākumus literatūras nozarē, galvenos iedvesmas avotus romāniem un to sižetu būtību. Savukārt, mūziķa Laura Valtera sniegtajā koncertprogrammā “Sirds Silta Sajūta” bija klausāmi gan autora paša komponētie darbi, gan vairākas latviešu tautasdziesmas, un pauzēs starp muzikālo izpildījumu koncerts tika papildināts arī ar īpašiem dzejoļiem no Laura sarakstītajiem dzejas krājumiem. Ziemas noskaņu koncertā kopā ar Zani Sniķeri un Inesi Marcinkianu izskanēja latviešu tautasdziesmas Ziemassvētku noskaņās. Patiesi burvīgu to izpildījumu radīja Zanes un Ineses izpildījums kokles pavadījumā.

Suntažu pagastā nozīmīgs notikums, kurā iesaistījās arī bibliotēkas darbinieki, bija pagasta 800 gadu jubilejas svinību organizēšana un norise. Svētku gaidīšanas laikā tika izveidotas trīs virtuālās izstādes par pašdarbības deju kolektīviem Suntažos, kas tika publicētas bibliotēkas *Facebook* kontā. Izstāžu veidošanas procesā bibliotēkas vadītāja atlasīja un apstrādāja lielu skaitu fotogrāfiju no kultūras nama un privātajiem arhīviem. Bibliotēkas darbinieki bija arī svētku organizatoru grupā. Svētku programmas norisē tika iekļauti arī Suntažu dzejnieču dzejas lasījumi muižas tornī.

Aprīlī, sadarbībā ar kultūras namu, norisinājās suntažnieces Ilonas Bākules dzejas grāmatas atklāšana, kurā piedalījās arī apmeklētāji un dzejas cienītāji no tuvākajiem apkārtnes pagastiem. Maijā Suntažu bibliotēka uzņēma viesos kolēģus no visa novada, bibliotēku darbinieki ieradās novadpētniecības izbraukuma seminārā un dienas gaitā tika iepazīstināti ar Suntažu pagastu, īstenota vietējo ražotāju “Daba dimanti” produkcijas degustācija un muižas kompleksa iepazīšana gida vadībā. Decembra mēnesī bibliotēkā izvietota suntažnieces Lolitas Bāleres tamborēto kaķu izstāde, kas izraisīja interesi un guva lielu apmeklētāju atsaucību.

Birzgales pagasta bibliotēkā 20.martā pieaugušo auditorijai organizēts seminārs par medijpratību “Kā sevi pasargāt no finanšu krāpniekiem?”. Seminārs notika Finanšu pratības nedēļas ietvaros, kas Latvijā norisinās no 20. līdz 26.martam, un tās norisi koordinēja Latvijas Banka. Semināra laikā apmeklētāji ieguva zināšanas par to, kā pārvaldīt savas finanses un kā izvairīties no krāpniekiem, tika demonstrēti praktiski piemēri (audio ieraksti).

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā 2023.gada janvārī un februārī bibliotēkas abonementā bija apskatāma Ogres Foto kluba dalībnieku darbu izstāde "Lielvārdes paaudzes". Martā Bērnu literatūras nodaļā un pieaugušo abonementā bija apskatāma izstāde ar [Lielvārdes Mūzikas un](#)

[mākslas skolas](#) audzēkņu darbiem un, sadarbībā ar apgādu Jumava, Lielvārdes Pensionāru biedrību, Sociālo dienas aprūpes centru, notika tikšanās ar žurnālisti un rakstnieci Liu Guļevsku. Aprīlī, Bibliotēku nedēļā, ciklā “Latviešu Grāmatai 500” pieaugušo nodaļas lasītavā bija apskatāma seno grāmatu izstāde, kā arī bibliotēkas vadītāja piedalījās Ideju tirgū Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

Jūnijā Lielvārdes Dienas centrā – tikšanās ar apgāda "Jumava" vadītāju Juri Visocki un dzejnieku, rakstnieku un publicistu Pāvilu Raudoni.

Jūlijā, Lielvārdes svētkos, dalība pilsētas rīkotajās radošajās aktivitātēs: pie bibliotēkas piedāvāta radošā nodarbība “Izveidot savu grāmatzīmi” un interesentiem piedāvāta tikšanās ar lielvārdieti, dramaturģi Inesi Tālmani.

Jūlijā, pieredzes apmaiņas braucienā, Lielvārdes pilsētas bibliotēkā viesojās Balvu novada bibliotekāri, bet septembrī kopā ar Lielvārdes kultūras namu īstenots Dzejas dienām veltītais muzikālais stāsts par dzejnieku, mūziķi Alfrēdu Vinteru. Pasākumu kuplināja Aizkraukles novada Karistes muzikanti.

Septembrī, pateicoties VKKF atbalstītajam projektam, uz Dzejas dienām veltīto tikšanos ar dzejnieku Tomu Treibergu. tika aicināti E.Kauliņa Lielvārdes jaunieši un citi interesenti.

Saistībā ar **Krievijas iebrukumu Ukrainā**, jāatzīst, ka daudzi, kuri kara sākumā bija devušies bēgļu gaitās uz Latviju, pārskata periodā meklēja un izmantoja iespēju atgriezties dzimtajā zemē. Tomēr tie, kuriem vairs nav, kur atgriezties, jo mājvietas ir izpostītas vai atrodas okupantu varā, joprojām apmeklē arī novada bibliotēkas.

Suntažu pagasta bibliotēkas darbinieces arī pārskata periodā turpināja palīdzības un atbalsta sniegšanu Suntažos izmitinātajiem Ukrainas civiliedzīvotājiem. 2023.gadā tā vairāk bijusi informācijas sniegšana un atbalsts pabalstu un cita veida palīdzības saņemšanā. Ar Ikšķiles bibliotēkas atbalstu piegādātas arī grāmatas ukraiņu un krievu valodā, kas gan nav uzņemtas bibliotēkas krājumā, bet tika nogādātas ukraiņu mītnes vietā.

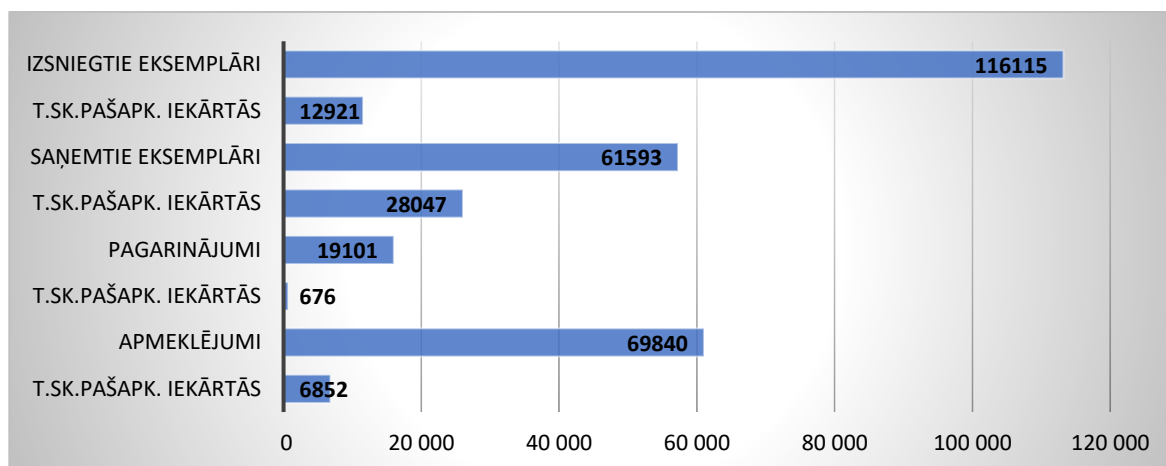
OCB pārskata periodā bibliotēkas lietotāju skaitam turpināja pievienoties bēgļi no Ukrainas. Lai dotu iespēju šai lasītāju kategorijai lasīt grāmatas dzimtajā valodā, maijā abonementā tika ierīkots plaukts ar grāmatām ukraiņu valodā, kas tapis sadarbībā ar Ukrainas vēstniecību Latvijā. Vēlāk plaukts tika papildināts ar ukraiņu grāmatu dāvinājumiem, kas gan atceļoja no Ukrainas, gan tika saņemti no iestādēm un biedrībām tepat Latvijā. Decembrī OCB abonementā tika eksponēta Latvijas Mākslas akadēmijas studentu izstāde “IZSTĀSTĪTIE. Ukrainas bērnu stāsti”.

Arī OCB BLN tika sniegts regulārs atbalsts patvēruma meklētājiem no Ukrainas, nodrošinot gan literatūru ukraiņu valodā, gan brīvā laika pavadīšanas iespējas un lasīšanas veicināšanas programmas “Grāmatu starts” nodarbības pašiem mazākajiem – “Pūces skoliņa”.

5.2.1. Pašapkalpošanās iekārtas, bibliomāti, vērtējums

OCB pieejamas **CRC Technologies** uzstādītās trīs *Bibliotheca* pašapkalpošanās iekārtas jeb *selfcheck*, un bezkontakta grāmatu izsniegšanai pieejams **bibliomāts**. Visas iekārtas ir sasaistītas ar BIS ALISE.

Apkopojot www.libraryconnect.com pieejamos iepriekšminēto iekārtu izmantošanas datus par otro darbības gadu, varam secināt, ka 2023.gada laikā visās 4 pašapkalpošanās iekārtās kopumā no OCB krājuma izsniegti 12921 (2022.gadā – 11872) eksemplāri, kas ir 11,13% no OCB kopējā fiziskā krājuma izsnieguma, savukārt, bibliotēkai nodoto grāmatu skaits bijis 28047 (2022.gadā – 26058), kas ir 45,54% no kopējā saņemto eksemplāru skaita. Minētās proporcijas skaidrojamas ar to, ka grāmatu nodošana pašapkalpošanās iekārtās ir vienkārša un parocīga, īpaši situācijās, kad bibliotekārs ir aizņemts ar citu lasītāju. Grāmatu saņemšanai saglabājas bibliotēkas lietotāju vēlme komunicēt ar bibliotekāru, jo iekārta nesniedz informāciju par izsniegumu vēsturi, kā arī nesniedz informāciju par pieejamajiem jaunākajiem izdevumiem bibliotēkā. Tā ir ērta un ātra situācijās, kad lasītājs zina, ko konkrēti vēlas, un spēj to atrast krājumā, jo arī izsniegšanas funkcija ir vienkārša. Savukārt, pieslēgšanās reizes iekārtām 2023.gadā ir 6852 (2022.gadā – 6790), kas ir 9,81% no kopējā OCB apmeklējumu skaita, un pagarināti grāmatu lietošanas termiņi 676, kas ir tikai 3,54% no kopējā pagarināšanas pieprasījumu skaita.

10.att. OCB fiziskā krājuma izsniegums kopā un pašapkalpošanās iekārtās

Analizējot datus par pašapkalpošanās ierīcēm pieaugušo un bērnu literatūras nodaļās, jāatzīmē, ka visaktīvāk izmantotas iekārtas, kas izvietotas BLN: izsniegti 6994 eksemplāri, saņemti 14380 eksemplāru, savukārt, pieslēgšanās reižu skaits ir 4017. Pieaugušo abonementā izvietotajā iekārtā un bibliotēkā 2023.gadā izsniegti 5927 eksemplāri, saņemti – 13667 eksemplāri, bet pieslēgšanās reižu skaits – 2835. Aktīvais iekārtu izmantojums BLN pamatojams ar to, ka BLN darbinieces ir visvairāk noslogotas – jaunā ēka bērniem un jaunajām ģimenēm ir kā magnēts, kurā visi labprāt pavada daudz laika gan lasot, gan iesaistoties dažādās radošajās un izzinošajās aktivitātēs. Tāpēc šāda pašapkalpošanās iekārta, kas nodrošina ātrāku grāmatu nodošanu un

saņemšanu, ir ļoti vērtīga ikdienas darba atslogošanai, lai darbinieki vairāk var pievērsties apmeklētājiem.

Izvērtējot bibliomāta izmantojumu, jāatzīst, ka tas ticis izmantots vismazāk: 195 OCB lietotāji izvēlējās saņemt izdevumus bibliomātā. Dažkārt tajā tiek arī nodotas grāmatas (2023.gadā – 49 izdevumi), lai gan ārpusē, pie ieejas ēkā, ir arī grāmatu nodošanas iekārta. Bibliomāta pakalpojuma popularizēšanai 2024.gadā tiks veltīta pastiprināta uzmanība, īpaši tamdēļ, ka tas ir pieejams 24/7.

Atsaucoties uz iepriekšējo pārskata periodu, 2022.gada decembra beigās piecām Ogres novada bibliotēkām – Lielvārdes pilsētas bibliotēkai, Ķeguma pilsētas bibliotēkai, Ikšķiles pilsētas bibliotēkai, Birzgales pagasta bibliotēkai un Tīnūžu pagasta bibliotēkai – **Hansab** piegādāja un uzstādīja **bibliomātus**. 2023.gadā bibliomāti tika aktīvi lietoti. Diemžēl, jāatzīst, kolēģu pieredze, izmantojot konkrētos bibliomātus, ne vienmēr ir bijusi veiksmīga.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkas vadītāja gada pārskatā raksta: “Nozīmīgākais 2023.gada bibliotēkas pakalpojumu jauninājums ir bibliomāts jeb viedais skapis. Pakalpojums, kuru lasītāji izmanto labprāt, jo tajā var nodot un saņemt grāmatas ārpus bibliotēkas darba laika, kas daudziem strādājošiem bibliotēkas lietotājiem ir nozīmīgs faktors. Pakalpojums solās būt ilgtspējīgs. Ir izveidojusies pastāvīgo klientu grupa, kuri visbiežāk izvēlas saņemt grāmatas bezkontakta ceļā. Lielākā daļa no tiem ir vidējās paaudzes strādājošie bibliotēkas lasītāji. Ir iespējams šo pakalpojumu izmantot un izvēlēto grāmatu pasūtīt tiešsaistē, izmantojot bibliotēkas katalogu. Ir lasītāji, kuri piezvana un piesaka pasūtījumu vai sūta telefonā īsziņu, kā arī pasūtījumi nereti tiek saņemti e-pastā.

Diemžēl, gada laikā bibliomātam ir bijušas ļoti daudzas tehniskas problēmas un lasītājiem pakalpojums nebija pieejams, tādēļ bibliomāta izmantotāju skaits varētu būtu lielāks. Jaunais pakalpojums joprojām tiek popularizēts. Bibliomāts ir labs veids, kā atgūt parādnieku grāmatas, jo, uzrunājot parādniekus, tiek minēta iespēja atstāt grāmatas bibliomātā. Grāmatas tajā tiek ievietotas praktiski katru dienu, un ir bijušas dienas, kad visi skapīši ir aizņemti. Pārskata periodā kopumā bijuši **338** pasūtījumi pieaugušo abonementā un **140** bērnu nodalā, **kopā 478** pasūtījumi.”

Kā atzīst **Ķeguma** pilsētas bibliotēkas vadītāja, viens no jaunākajiem piedāvātajiem bezmaksas pakalpojumiem ir Bibliomāts – grāmatu saņemšanas un nodošanas iespēja 24/7. Pakalpojums ir guvis atsaucību, jo grāmatas iespējams izņemt sev vēlamā un izdevīgā laikā (arī vēlās vakara stundās un brīvdienās). Grāmatu saņemšana bibliomātā ir vienkārša – simbolu un ciparu kombinācija (kuru saņem īsziņas veidā telefonā) ievadīšana bibliomāta klaviatūrā. To vienkārši var izmantot arī gados vecāki lasītāji. Viena gada laikā, kopš bibliomāts darbojas, noformēti **136** sūtījumi. Pamatā šo pakalpojumu izmanto pieaugušo literatūras nodaļas lasītāji. Daudzi (arī

bērni) izmanto grāmatu atgriešanas nodalījumu (vidēji nedēļā līdz 15–20 grāmatām). Bibliomāta pakalpojums ir pieprasīts un nepieciešams, guvis pozitīvu atsaukumi no lietotājiem.

Diemžēl, biežo tehnisko problēmu dēļ ir jāatzīst, ka bibliomāts ir nekvalitatīvs, un darbā rada liekas problēmas un stresa situācijas gan darbiniekiem, gan klientiem – skaidrojot, kāpēc nevar saņemt pasūtītās grāmatas, kuras ieliktas iekārtā. Galvenokārt, sistēma *Jetbeep* bieži neģenerē īsziņas ar durvju kodiem un nenosūta uz telefoniem, nenostrādā skapīšu durvju mehānismi, iekārta nav hermētiska, kā rezultātā plauktos ir mitrums, 6 mēnešu darbības laikā jāmaina baterijas u.c. Kamēr tehniķi problēmas nenovērš, iekārta nav izmantojama, dažkārt tas aizņem vairākas dienas. Problēmu rezultātā zaudē bibliotēkas piedāvātā pakalpojuma un darba kvalitāte. Par bibliomāta tehniskajām problēmām ir uzrakstīts ziņojums un iesniegts Ķeguma pilsētas pārvaldē, kura, savukārt, informēja Ogres novada pašvaldību.

Arī **Lielvārdes** pilsētas bibliotēka sāka saviem lasītājiem piedāvāt jaunu pakalpojuma veidu – grāmatu saņemšanu un nodošanu bibliomātā. Gada laikā veikti 190 izsniegumi. Pieprasījums pēc šī pakalpojuma bibliomātā aizvien pieaug, bet, diemžēl, ļoti bieži, tehnisku iemeslu dēļ, bibliotēka bija spiesta atteikt šo pakalpojumu. Reizēm tas nedarbojās ilgstoši, līdz ar to, šo pakalpojumu nevarēja sniegt pilnvērtīgi un tika izmantots tikai grāmatu nodošanai, kas gan arī ir ļoti labi, jo sniedz iespēju to īstenot jebkurā laikā.

Tīnūžu pagasta bibliotēkā 2023.gadā bibliomāta pakalpojumi izmantoti **58** reizes, biežāk grāmatu nodošanai, bet 5 – 10 lasītāji vēlējās grāmatas. Pārsvārā uzrunātie bibliotēkas lietotāji izteica vēlēšanos klātienē bibliotēkā saņemt grāmatas, apspriesties par izlasīto un saņemt ieteikumus piemērotākai lasāmvielai. Gada beigās bibliomātam radās tehniskas problēmas (mainīgo laika apstākļu ietekmē rodas pārtraukumi barošanas blokā, kuras risina apkalpojošais serviss HANSAB garantijas laika ietvaros).

Birzgales pagasta bibliotēkas vadītāja raksta: “No uzstādīšanas laika līdz aprīlim bibliomāts darbojās nevainojami, bet jau maija beigās parādījās tehniskas problēmas. Bija periods, kad bibliomāts darbojās trīs dienas, un tad bija jāsauc meistars, kas negarantēja tūlītēju ierašanos. Bibliomāta pakalpojumu visvairāk izmanto kā grāmatu nodošanas iespēju. Visvairāk nodotu grāmatu bibliomātā ir tieši pēc brīvdienām. Grāmatu saņemšanu bibliomātā gada laikā izmantojuši 12 lasītāji, iespējams, būtu vairāk, ja nebūtu bijušas tehniskās problēmas. Tikai 2023.gada novembra beigās visas tehniskās problēmas beidzot tika novērstas un pakalpojumu varēja nodrošināt pietiekamā kvalitātē.”

Savukārt, **Lāčplēša** bibliotēkas vadītāja atzīst, ka “pie Lielvārdes pilsētas bibliotēkas novietotais bibliomāts palīdz savstarpējā bibliotēku SBA pakalpojuma īstenošanā, jo padara to pieejamāku. Gan bibliotekāri, gan lietotāji, neatkarīgi no bibliotēkas darba laika, var saņemt vai nodot pasūtītās grāmatas. Domāju, ka bibliomāts būtu neatņemama katras bibliotēkas sastāvdaļa”.

5.2.2. E-grāmatu bibliotēka

	2021	2022	2023
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits kopā	583	642	710
E-grāmatu bibliotēkas lasītāju/autorizēto lietotāju skaits pārskata periodā	123	59	68
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums kopā	4887	6008	7231
E-grāmatu bibliotēkas izsniegums pārskata periodā	1894	1121	1223

6.tab. E-grāmatu bibliotēkas statistikas dati Ogres novada bibliotēkās kopā

E-grāmatu bibliotēka ir veids, kā nodrošināt ikvienu ar grāmatu pieejamību, ja vien cilvēks izmanto kādu no viedierīcēm, un interesējošā grāmata ir pieejama e-grāmatu bibliotēkā. 2023.gadā, kā redzams *6.tabulā*, jaunu e-grāmatu lietotāju skaits pārskata gadā ir nedaudz, bet palielinājies (+9), arī izsniegums pieaudzis par 9,1% (+102), savukārt, kopējais lietotāju skaita pieaugums ir par 10,59% un izsniegums par 20,36%. Analizējot dotos skaitļus, var secināt, ka šis piedāvājums vairs nav tik ļoti akūti pieprasīts, kā Covid-19 pandēmijas laikā, tomēr ir atradis savu auditoriju un e-grāmatu lasītāju skaits ir stabils, ar nelielu, bet pozitīvu tendenci pieaugt. Piedāvājums regulāri (katru trešdienu) tiek papildināts, un īpaši vērtīgi, ka e-grāmatu bibliotēkā ir pieejamas grāmatas, uz kurām drukātā formātā bibliotēkās ir rindas. Ļoti pozitīvi novērtēta arī iespēja atkārtoti paņemt e-grāmatu bibliotēkā iepriekš jau lasītu izdevumu. Ogres novada bibliotēku darbinieki atzina, ka arī 2023.gadā bibliotēku lietotāji dažkārt lūdza atgādināt, kā piekļūt e-grāmatu bibliotēkai, jo piemirsti pieejas dati.

Ņemot vērā e-grāmatu izmantojumu un Ogres novada bibliotēku lietotāju skaita attiecību (e-grāmatu bibliotēku izmanto tikai 4,98% no visiem bibliotēku lietotājiem), jāatzīst, ka vēl ir izaugsmes iespējas šī pakalpojuma popularizēšanā un lietotāju ieinteresēšanā. Bibliotekāri gan atzīst, ka informācija tiek publicēta sociālajos tīklos, bibliotēku tīmekļvietnēs, kā arī bibliotēku telpās tiek izvietoti plakāti un darbinieki izmanto iespēju piedāvāt lasītājam aktuālas, bet plauktā neesošas, grāmatas vietā mēģināt izlasīt grāmatu e-grāmatu bibliotēkā, tomēr lasītāji bieži vien ir konservatīvi un klasiska formāta grāmatu atzīst kā patīkamāku, ērtāku, labāku redzei. Savukārt, lietotāji, kuri izrāda interesi par piedāvāto pakalpojumu, ir apmierināti, jo var tikt pie kārotās literatūras, neizejot no mājām un negaidot rindā uz pieprasītākajiem izdevumiem.

5.3. Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Neierobežotas pieejamības jomā Ogres novadā joprojām problemātiski nodrošināt telpu fizisku pieejamību bibliotēkām, kuras atrodas otrajā stāvā ēkās bez lifta. Pārskata gadā tās joprojām ir Ogresgala, Ciemupes un Madlienas pagasta bibliotēku telpas, Lielvārdes pilsētas bibliotēkas pieaugušo literatūras nodaļa otrajā stāvā un Ikšķīles pilsētas bibliotēka. Šīs bibliotēkas grūti pieejamas māmiņām ar bērnu ratiņiem un cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, bet autorizācijas datu izmantošana būtiski uzlabojusi bibliotēku pakalpojumu sasniedzamību un nodrošina iespieddarbu rezervēšanu un pagarināšanu sev izdevīgā laikā un vietā, izmantojot Ogres reģiona

tiešsaistes kopkatalogu.

Lietotājiem ar īpašām vajadzībām un tiem, kuri gan iepriekšminēto, gan dažādu citu iemeslu dēļ paši nevar apmeklēt bibliotēkas, grāmatas tiek piegādātas dzīves vietā, iesaistot arī lasītāja ģimenes locekļus. Vairāku bibliotēku darbinieces pašas veic piegādes pienākumus. Dažās pagastu pārvaldēs šo pakalpojumu bibliotēkas nodrošina sadarbībā ar sociālo dienestu.

OCB ēkā kopš 2021.gada vairs nav nekādu pieejamības problēmu – ir atbilstošs piebraucamais celiņš, lifts, kā arī pietiekami plašas telpas, lai netraucēti varētu pārvietoties pa visu ēku gan ratiņkrēslā, gan arī vecāki ar bērnu ratiņiem. Pieejama arī grāmatu nodošanas iekārta, kas nodrošina iespēju nodot grāmatas ārpus bibliotēkas darba laika, un pārskata periodā pilnībā realizēta arī iespēja jebkurā diennakts laikā saņemt bibliomāta pakalpojums bezkontakta veidā ikvienam, kuram ir aktivizēta OCB lasītāja karte.

Attāli dzīvojošo Ogres pilsētas un Ogres novada iedzīvotāju bibliotekārajā apkalpošanā nozīmīgu darbu jau 27.gadu veic mobilā filiālbibliotēka – bibliobuss. Par bibliobusa darbību vairāk *Pielikumā Nr 4.*

Birzgales pagasta bibliotēka no 2023.gada var nodrošināt pakalpojumus cilvēkiem ar kustību traucējumiem un māmiņām ar bērnu ratiņiem, jo bibliotēkas ēkās ārpusē ir izveidota uzbrauktuve, kas ir ērta nokļūšanai bibliotēkas telpās.

5.3.1. Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā

Noteiktu darbu izmantošana tādu personu vajadzībām, kuras ir neredzīgas vai ar citādām lasīšanas grūtībām (Autortiesību likums (22.1 pants) https://likumi.lv/ta/id/5138#p22_1)

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	19
Grāmatas vieglajā valodā	9

7.tab.Pielāgotā literatūra Ogres novada bibliotēku krājumā kopā

Runājot par pielāgotās literatūras pakalpojumu Ogres reģionā, jāatzīst, ka bibliotēku krājumos nav daudz pielāgotās literatūras eksemplāru. Atšifrējot 7.tabulā redzamos skaitļus, jāmin, ka 2023.gada nogalē bibliotēkās palielinātā drukā ir tikai 3 nosaukumu grāmatas: Rukšāne D. Mīlasstāsti (2 eks.); Svīre M.; Kūlis Ē.; Kļavis A. Stāsti (7 eks.) un Svīre M. Ar vakardienu kabatā (10 eks.). Savukārt, grāmatas vieglajā valodā ir 6 nosaukumi: Ahlborns J. Jonatāns no Kaiju kalna (3 eks.); Noveles (2 eks.); Zommere L. Gatavosim kopā (1 eks.); Dullais Dauka un citi (1 eks.); Pasakas (1.eks.); Ilustrētā recepšu grāmata vieglajā valodā (1 eks.). Ņemot vērā nelielo skaitu krājumos esošās pielāgotās literatūras, ir prieks, ka pārskata periodā Ogres Centrālo bibliotēku uzrunāja Latvijas Neredzīgo bibliotēka un piedāvāja sadarbību, vairāk par to pie SBA tabulas 42.lpp.

5.4. Uzziņu un informācijas darbs, izglītojošā darbība

Joprojām uzziņu un informācijas darbs ir nemainīga ikdienas darba sastāvdaļa – visās bibliotēkās tiek nodrošināta visu četru uzziņu pieprasījuma tipu izpilde: tematisko, faktogrāfisko, precizējošo un adresālo. Lietotāji visbiežāk jautā par konkrētas literatūras/izdevuma pieejamību bibliotēkās, iestāžu darba un kultūras pasākumu norises laikiem, dažādu pakalpojumu pieejamību iestādēs, internetbankas lietošanu, gada ienākumu deklarāciju iesniegšanas iespēju VID, portāla latvija.lv lietošanu, lidmašīnu biļešu iegādes iespējām, līgumu pārslēgšanu pie dažādiem pakalpojumu sniedzējiem u.c. Veicot uzziņu un informācijas darbu, tiek izmantoti visi bibliotēkās pieejamie resursi – uzziņu literatūra, dažādi internetā pieejami resursi, abonētās un brīvpieejas datu bāzes. Uzziņas tiek sniegtas gan klātienē, gan telefoniski, gan ar e-pasta starpniecību.

Apmeklētāju konsultēšana un apmācība, lielākoties, notiek individuāli, ikdienas darbā, kad bibliotēku darbinieki sniedz apmeklētājiem konsultācijas par dažādiem interneta resursiem, tiešsaistes kataloga izmantošanu. Tiek lūgta palīdzība konkrētu e-pakalpojumu saņemšanā: pieteikšanās pie ārsta, izmeklējumu rezultātu saņemšana DataMed un citās tiešsaistes platformās, internetbankas izmantošana, dokumentu skenēšana un nosūtīšana VID. Ņemot vērā to, ka Ogres novada bibliotēkās (neskaitot OCB) bibliogrāfa štata vienība ir tikai Ikšķilē un Lielvārdē, tad ikvienam darbiniekam jāspēj atbildēt uz sarežģītiem jautājumiem, jāpalīdz lietotājam atrast nepieciešamo informāciju, kā arī jāapmāca lietotājs bibliotēkas resursu izmantošanā. Bibliotekāra profesija pieprasa arvien vairāk zināšanu, kā arī spēju labi orientēties digitālās informācijas plūsmā, atpazīstot patiesās ziņas no viltus ziņām. Aizvien pieprasītāks kļūst pakalpojums – informācijas piegāde pa e-pastu, WhatsApp. Tiek pārsūtīti skenēti, fotografēti dokumenti un raksti no žurnāliem, avīzēm, materiāli no datu bāzēm.

Ikviens novada bibliotekārs savas kompetences ietvaros cenšas **izglīt** savus lietotājus arī dažādos **medijpratības** jautājumos. Bibliotēkās pieejamie pakalpojumi nodrošina sociāli neaizsargāto un senioru vecuma iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu, jo pamatpakalpojumi ir bez maksas. Zinošie, prasmīgie bibliotēku darbinieki sniedz nepieciešamās konsultācijas IKT pamatprasmēs. Ikšķiles pilsētas bibliotēkā arī 2023.gadā turpināta sadarbība ar Ikšķiles Senioru skolu, ir uzsākts jau trešais mācību gads un seniori tiek apmācīti datorzinībās. Bibliotekāres medijpratības jautājumus apgūst arvien vairāk – semināros, tiešsaistes avotos, attiecīgajā literatūrā.

5.5 Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums

Kā redzams *8.tabulā*, pārskata gadā Ogres novada bibliotēkās kopumā par 308 (+11,42%) ir palielinājies autorizēto lietotāju skaits – 3006 (2022.gadā – 2698). Toties, izmantojot WebPAC, pasūtīto eksemplāru skaits ir palielinājies par 933 (+25,31%) un pārskata periodā bija 4619

(2022.gadā – 3686). Tas liecina, ka izveidojies stabils attālināto pakalpojumu izmantotāju loks, kuri izvēlas literatūru pasūtīt tiešsaistes katalogā, jo aktīvo autorizēto lietotāju skaits 2023.gadā palielinājies tikai par 6 (+0,3%) un ir 2024 (2022.gadā – 2018).

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2023)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2023)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Ogres novads	43 (22 pašvaldību publiskās bibliotēkas, 21 skolu bibliotēkas)	35 (22 pašvaldību publiskās bibliotēkas, 13 skolu bibliotēkas)	35	18	35	2024 (aktīvi 2023.gadā) Pavisam – 3006	4619

8.tab. BIS ALISE Ogres novadā 2023.gadā

8. un 9.tabulā uzskatāmi redzams, ka tiešsaistes katalogs kā pakalpojums tiek piedāvāts un izmantots visās Ogres novada publiskajās bibliotēkās, kā arī lielā daļā skolu bibliotēku. Bibliotēku darbinieki informē, ka, piešķirot lietotājiem autorizācijas datus, lietotāji tiek iepazīstināti ar autorizētā lietotāja iespējām, viena no tām – attālināti pasūtīt un rezervēt izdevumus. Šo pakalpojumu pārsvarā izmanto lietotāji, kuri rēķinās ar savu laiku un nevēlas paši meklēt vajadzīgo izdevumu bibliotēkas plauktos. Par rezervētiem izdevumiem lietotāji tiek informēti ar SMS/tālruņa zvanu. Ar autorizācijas datiem iespējama piekļuve arī 3td.lv e-grāmatu bibliotēkai, kas ir pieejama lasītāju viedierīcēs. Runājot par autorizācijas datu piešķiršanu pārskata periodā (9.tabula), jāatzīmē, ka ir lasītāji, kuriem autorizācijas dati BIS ALISE tiek piešķirti atkārtoti, jo cilvēks ir aizmirsis, bet vēlas sākt/turpināt izmantot autorizētā lietotāja priekšrocības: tāpēc piešķirto autorizācijas datu skaits ne vienmēr palielina kopējo autorizēto lietotāju skaitu. Un vēl viena būtiska nianse saistībā ar piešķirto autorizācijas datu izgūšanu no BIS ALISE: ja reģiona tiešsaistes kopkataloga ietvaros dati ir precīzi, tad katra novada bibliotēka atsevišķi precīzus datus var iegūt, tikai manuāli pierakstot, kuriem tie ir izsniegti, jo, atlasot BIS ALISE savus lasītājus, kuriem ir autorizācijas dati, izgūs arī tos lasītājus, kuri autorizācijas datus saņēmuši citā kopkataloga bibliotēkā.

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvie lietotāji kopā	11800	13697	14531	+16,8; +6,09
Autorizētie lietotāji kopā	2208	2698	3006	+22,2; +11,42
Autorizētie lietotāji pārskata periodā	380	540	308	+42,11; -42,06

9.tab. Autorizēto lietotāju skaits Ogres novada bibliotēkās kopā

Visas Ogres novada pašvaldību publiskās bibliotēkas piedāvā un arī aktīvi izmanto SBA pakalpojumu, kā redzams 10.tabulā. Palielinājies gan no citām bibliotēkām saņemto (+70), gan

uz citām nosūtīto (+47) dokumentu skaits. Kā atzīst Ogres novada bibliotēku vadītājas, izmantojot SBA, no citām novada un Latvijas bibliotēkām pieprasītā literatūra biežāk ir specifisku nozaru un daiļliteratūras darbi, kuri nav bibliotēkas krājumā, vai mācību/studiju procesam vajadzīgi izdevumi. Pamatā SBA pieprasījumi veikti no tuvākajām bibliotēkām, lai pēc iespējas ātrāk lasītājs saņemtu vajadzīgo literatūru. Lietotāji ļoti pozitīvi novērtē SBA pakalpojuma iespējas, jo pašiem nav jābrauc uz citām bibliotēkām un jāmeklē nepieciešamā literatūra. Īstenojot SBA novada ietvaros, īpaša sadarbība ir ar OCB mobilo filiālbibliotēku, jo tā savos maršrutos veiksmīgi var iekļaut izdevumu piegādi/saņemšanu.

SBA	2021	2022	2023
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	752	1078	1148
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	660	1044	1091
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits			112

10.tab. SBA pakalpojumi Ogres novadā

Sadarbības līgums OCB un Latvijas Neredzīgo bibliotēkai tika noslēgts 2023. gada februārī, paredzot sadarbību **pielāgotās literatūras** piedāvāšanā visās Ogres novada bibliotēkās. Arī iepriekš Ogres novada bibliotēkas (Ķeguma pilsētas bibliotēka, Birzgales pagasta bibliotēka) un OCB sadarbojās ar LNerB, tomēr pārskata periodā izstrādāta jau konkrēta sistēma un pielāgotās literatūras kopa tiek mainīta regulāri, par izsniegumu sniedzot atskaites LNerB reizi ceturksnī.

2023. gadā pielāgoto literatūru Ogres novadā lasītājiem piedāvāja **Lauberes pagasta bibliotēka** (palielinātās drukas grāmatas), **Madlienas bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā un palielinātās drukas grāmatas), **Ikšķiles pilsētas bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā), **Ķeguma pilsētas bibliotēka** (Braila raksta grāmatas), **Ciemupes bibliotēka** (palielinātās drukas grāmatas un audio grāmatas USB formātā), **Lielvārdes pilsētas bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā), **Ķeipenes pagasta bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā) un **Lāčplēša bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā, palielinātās drukas grāmatas un audio grāmatas CD formātā), **Ogresgala bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā), **Suntažu bibliotēka** (audio grāmatas USB formātā).

OCB pielāgotā literatūra tiek piedāvāta gan **Pieaugušo abonementā**, gan **Bērnu literatūras nodaļā**, gan **Bibliobusa lasītājiem**.

Kopumā OCB 2023.gadā ir saņēmusi 112 (**28 audio grāmatas CD formātā, 29 grāmatas USB formātā, 25 sējumi Braila rakstā, 23 palielinātās drukas grāmatas, 7 vieglās valodas grāmatas**) vienības no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas krājuma.

OCB saņemto literatūru izsniegusi Ogres novada bibliotēkām šādā apjomā*:

Bibliotēka	Audio grāmatas USB	Audio grāmatas CD	Palielinātās drukas grāmatas
Ikšķiles pilsētas bibliotēka	20		
Ogresgala bibliotēka	20		
Suntažu pagasta bibliotēka	10		
Madlienas bibliotēka	20		1
Lauberes pagasta bibliotēka	10		3
Ķeipenes pagasta bibliotēka	10		
Ciemupes bibliotēka	10		4
Lielvārdes pilsētas bibliotēka	10		
Lāčplēša bibliotēka	10	5	2
Kopējais OCB izsniegums novada bibliotēkām	120	5	10

**Ķeguma pilsētas bibliotēka sējumus Braila rakstā saņem nepastarpināti, jo jau iepriekšējos gados (pirms LNERB un OCB sadarbības līguma noslēgšanas) izveidota sistēma, kā operatīvi nodot literatūru lasītājam.*

Vērtējot kvantitatīvos rādītājus, kopumā gan lasītāju, gan izsnieguma datus redzams, ka aptuveni puse no izsnieguma ir OCB, savukārt, otru pusi veido visa novada bibliotēku izsniegums un pielāgotās literatūras lasītāju skaits kopumā. Pielāgotās literatūras piedāvājums gan nav vērtējams tikai pēc kvantitatīviem rādītājiem, jo arī viens lasītājs, kuram pielāgotā literatūra sniedz iespēju lasīt vai klausīties grāmatu, ir vērtība.

Pieprasītākais pielāgotās literatūras formāts 2023.gadā – palielinātās drukas grāmatas. Lasītāji gan snieguši vairākkārt atsaukumi, ka palielinātās drukas grāmatas ir lielas un smagas, kas apgrūtina lasīšanu tiem cilvēkiem, kuriem ir kādi kustību traucējumi. Šis formāts lasītājiem bijis tīkamākais tamdēļ, ka neprasa nekādus palīgrīkus, kā arī vizuāli ir pietuvināts klasiskajai grāmatai, kas ir jo sevišķi svarīgi senioriem, kuri iepriekš lasījuši grāmatas.

Audio grāmatas USB un CD formātā izmanto skaita ziņā mazāk lasītāju, tomēr tie, kuriem tehniski iespējams klausīties audio grāmatas, šo iespēju izmanto regulāri un trīs mēnešu periodā pagūst noklausīties visas pieejamās audio grāmatas no konkrētās pielāgotās literatūras kopas. Senioru vidū CD ir vairāk izmantots formāts kā USB. Jaunāku lasītāju vidū, savukārt, USB formāts tiek izmantots vairāk.

Līdzcilvēku iesaiste ir ļoti būtiska, lai pielāgotā literatūra būtu pieejama lasītājiem, jo nereti nepieciešams ne tikai par šo iespēju informēt, bet arī palīdzēt literatūru saņemt bibliotēkā, kā arī tehniski apmācīt izmantot audio failus vai arī tos regulāri atskaņot lasītājam.

Pielāgoto literatūru 2023. gadā izmantojuši krietni mazāk bērnu kā pieaugušo lasītāju. Tas skaidrojams ar to, ka arī šajā gadījumā nepieciešama līdzcilvēku (vecāku) iesaiste. Mazie lasītāji, kuri sākuši lasīt gan vieglās valodas grāmatas, gan palielinātās drukas grāmatas, to labprāt dara regulāri. Diemžēl, vieglās valodas grāmatas šobrīd latviešu valodā ir tik maz, ka esošo piedāvājumu lasītājs var izlasīt īsā laika periodā.

Pielāgotā literatūra bērnu auditorijā ir būtiska, ja ir kādas lasīšanas grūtības, tai skaitā, disleksija. Vēlamais virziens, kādā veido pielāgoto literatūru bērniem, ir audio fails un tieši tas pats teksts vieglās valodas formātā, lai bērnam iespējams vienlaikus gan klausīties, gan sekot līdzi tekstam drukātā formātā.

Jebkura vecuma lasītājiem ļoti būtiska ir komunikācija ar bibliotekāru, katram atrodot īpašo pieeju, stāstot, skaidrojot tā, lai cilvēks nejūtas nepilnvērtīgs, lasot pielāgoto literatūru, bet tieši otrādi, – tā ir iespēja turpināt vai sākt lasīt, pat ja grāmatas to klasiskajā izpratnē ir grūti vai neiespējami izmantot.

Par visām lasītāju atsauksmēm un ierosinājumiem tiek informēti arī LNerB kolēģi, lai kopumā pielāgotā literatūra būtu pieejama arvien plašākam cilvēku lokam, kuriem tas ir nepieciešams un kuri atbilst Autortiesību likuma 22. pantā noteiktajām cilvēku grupām.

5.6. Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Pārskata periodā Ogres novada bibliotēkās pakalpojumu un pieejamības jomā minētās problēmas ir saistītas ar pieejamību bibliotēkām, kuras atrodas ēku otrajā stāvā bez lifta, un sarežģījumi/tehniskas problēmas bibliotēkas pakalpojumu sniegšanā Iksšķilē, Ķegumā, Lielvārdē, Birzgalē un Tīnūžos. Arī sabiedrības kopējais stresa līmenis, bažas par netālu esošo karadarbību un tuvinieku drošību, dažkārt arī neapmierinātība ar notiekošo pēc ATR, bieži vien bibliotekāriem bija pārbaudījums komunikācijas un līdzsvara saglabāšanas prasmēm, jo, strādājot ar klientiem, dažkārt var nonākt dažādu uzskatu krustugunīs. Tas attiecināms gan uz bibliotēkas darbības dažādiem aspektiem, gan vēlmi iesniegt/saņemt kādu no valsts piedāvātajiem tiešsaistes pakalpojumiem un pat cenu pieaugumu vai sabiedriskā transporta nepieejamību.

Tomēr bibliotēku darbinieki, pārsvarā, ir optimistiski noskaņoti un turpina meklēt iespējas un risinājumus, lai dažādotu bibliotēku piedāvājumus un atgādinātu, cik nozīmīga ir bibliotēku loma vietējās kopienas attīstībā.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkas vadītāja atzīst, ka regulāri tehniskas problēmas ir ar bibliotēku. Bibliotēkas pieaugušo literatūras krājums atrodas otrajā stāvā, to nevar apmeklēt lietotāji ar kustību traucējumiem un māmiņas ar bērnu ratiem. Risinājumu šai problēmai grūti rast, jo pirmajā stāvā telpu plašums ir ierobežots – pieaugušo abonementu pārvietot pirmajā stāvā nav iespējams. Trūkst atbilstošas telpas pasākumu organizēšanai. Ja pasākums notiek lasītavā bibliotēkas darba laikā, tas apgrūtina lasītāju apkalpošanu. Rastais risinājums – pasākumu organizē Lielvārdes kultūras nama zālē.

Iksšķiles pilsētas bibliotēkā lielākās problēmas rada telpu nepieejamība – cilvēkiem ar kustības traucējumiem, jaunajām māmiņām ar ratiem, un telpu šaurība plašāka pasākuma rīkošanai. Lai gan pie ieejas ārdurvīm ir uzbūvēta uzbrauktuve, lai personas ar ratiņkrēslu un jaunās māmiņas

ar bērnu ratiņiem iebrauktu 1.stāvā, nokļūšana uz 2.stāvu šīm iedzīvotāju grupām nav nodrošināta. Ieguvums ir tāds, ka pārskata periodā ir uzstādīts bibliomāts, ko var izmantot 24/7. Tuvojoties projekta “Ēkas Skolas ielā 4, Ikšķilē, energoefektivitātes uzlabošana un pārbūve par pašvaldības daudzfunkcionālu pakalpojumu centru” realizācijai 2024.gadā, šīs problēmas tiks novērstas.

Ir jāatzīst, ka bibliotēka sāk izjust darbinieku trūkumu. Tās kapacitāte ir mazāka par iespējām. Nepieciešams darbinieks Bērnu nodaļā un novadpētniecības speciālists. Tādējādi pilnvērtīgāk varētu pievērsties projektu izstrādei un realizēšanai, paaugstināt darba ražīgumu – organizēt daudzveidīgākus pasākumus, apmācības, novadpētniecības krājuma sistemātisku sakārtošanu, tā digitalizēšanu, aptaujas utt.

Savukārt, **Ciemupes** bibliotēkā, izvērtējot pārskata periodā sniegtos pakalpojumus, secināts, ka pieaudzis bibliotēkas lietotāju skaits, tas proporcionāli uzrāda pozitīvu pieaugumu gan apmeklējumā, gan izsniegumā. It īpaši priecē bērnu apmeklējuma pieaugums, jo Ciemupē nav skolu vai bērnudārzu, toties regulāri darbojās ĢADC un bibliotēka. Arvien biežāk Ciemupes bibliotēkā pierakstās iedzīvotāji no Lielvārdes, Ķeguma, Pārogres un Ogres, jo sapratuši, ka Ogres novada bibliotēkas ir *tīklā* un drīkst lietot vairākas bibliotēkas. Par iemeslu šādai izvēlei min darba laiku, jauno grāmatu pieejamību, krājuma daudzveidību, ērto stāvvietu un Rīga – Daugavpils šosejas tuvumu. Veiksmīgs risinājums arī mazas bibliotēkas lasītāju piesaistei ir lasītāju klubiņš “Dalies priekā”, kas pārskata periodā atzīmēja savas pastāvēšanas gada jubileju. 2023.gadā īstenotas 8 tikšanās, ieteiktas 35 grāmatas un tajā ar grāmatu stāstiem dalījās 60 apmeklētāji. Pēc tikšanās un sarunām par grāmatām, bibliotēkas vadītāja publicē rakstu novada mājaslapā, avīzē “Ogres Vēstis Visiem” un bibliotēkas sociālajos tīklos, lai popularizētu lasīšanu un bibliotēku.

6. KRĀJUMS

Bibliotēku pastāvēšanas pamatā nemainīgi nozīmīga loma ir krājuma kvalitātei. Lai nodrošinātu mūžizglītības procesu ikvienam, katrai novada bibliotēkai ir krājuma attīstības koncepcijas, kuras arī pārskata periodā tikušas īstenotas. Literatūras atlasēs principos, tāpat kā iepriekš, primāri tiek domāts par mērķtiecīgu dažādu lietotāju grupu informacionālo vajadzību apmierināšanu. Novada bibliotēkas krājumu komplektēšanu īsteno, ņemot vērā vairākus saistītos faktorus – lasītāju pieprasījumus, pašvaldības finansējuma iespējas un izdevēju, grāmatu piegādātāju piedāvājumus. Vairākās novada bibliotēkās pārskata periodā palielinājies angļu valodā izdoto izdevumu skaits, jo jaunā paaudze biežāk izvēlas lasīt oriģinālvalodā.

OCB ir izstrādāta krājuma komplektēšanas koncepcija, kura nemainīgi tiek īstenota praksē. Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes 2023.gadā bija visu vecuma grupu bibliotēkas lietotāju nodrošināšana ar kvalitatīvai brīvā laika pavadīšanai, mūžizglītībai un dzīvesziņai nepieciešamajiem iespieddarbiem un citiem dokumentiem. Ikvienam lietotājam informācijas iegūšanai tiek nodrošināta pieeja Ogres novada bibliotēku krājuma kopkatalogam un datu bāzēm. OCB IRAN veic RGB konsultatīvā darba, saistīta ar krājumu, tā kvalitāti un atrādīšanu tiešsaistes katalogā, funkcijas visām Ogres novada bibliotēkām. Vairāk par OCB IRAN krājuma komplektēšanu un organizāciju *Pielikumā Nr.3*.

6.1. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

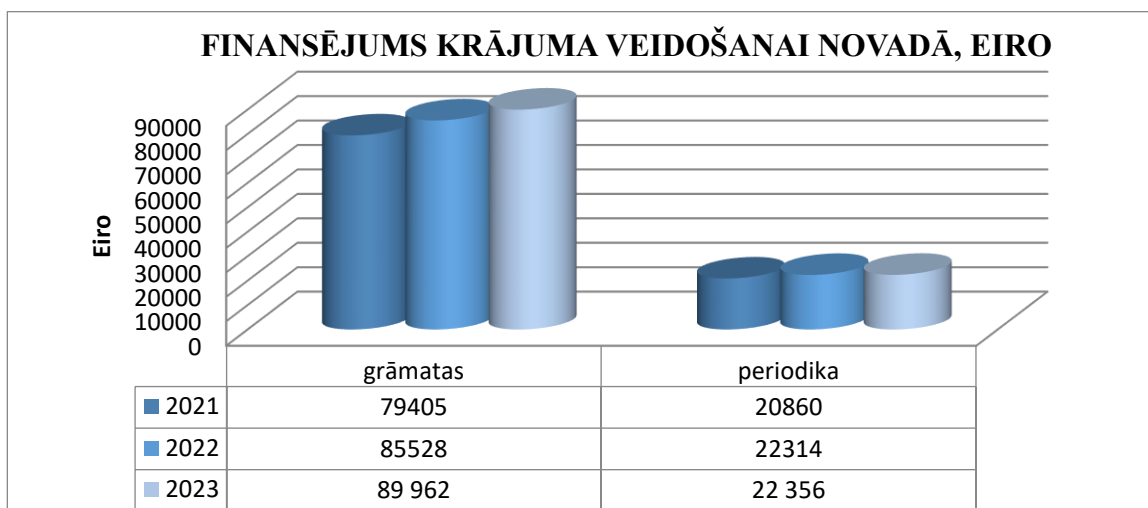
Gads	2021	2022	2023
Finansējums			
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	100275	107842	111968
<i>t. sk. grāmatām</i>	79405	85528	89962
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	19730	25661	27096
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	20860	22314	22356
Finansējums krājumam uz 1 iedz. Ogres novadā	1,64	1,74	1,83
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	100275	107842	111968

11.tab. Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums Ogres novada bibliotēkās kopā (eiro)

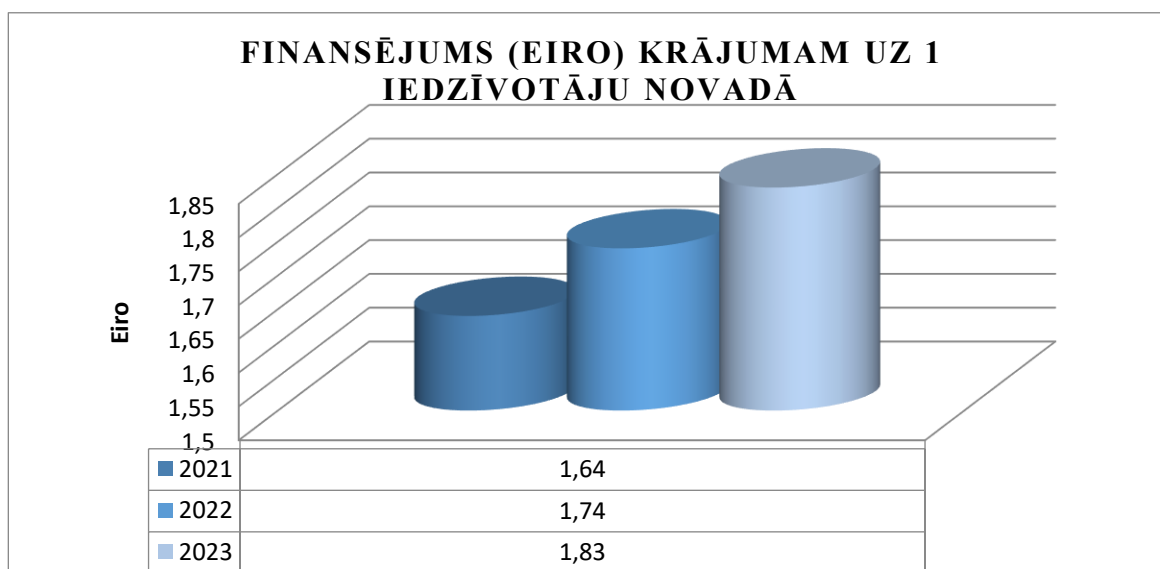
Kā redzams *11.tabulā*, 2023.gadā kopējais finansējums krājuma papildināšanai novadā kopumā, salīdzinot ar 2022.gadu, palielinājies par +3,83% (2022.gadā +7,55 %), t.sk. grāmatu iegādei izlietoti 89962 EUR (+5,18%), periodikas izdevumu abonēšanai pārskata gadā novadā kopā izlietoti 22356 EUR (+0,19%), savukārt, pieaugums finansējumam bērnu grāmatu iegādei ir +5,59% (27096 EUR). Laikraksti tiek abonēti salīdzinoši nedaudz, jo pieprasījums pēc tiem ir neliels, aktīvi tiek izmantota LURSOFT datu bāzes Laikrakstu bibliotēka news.lv. Pieprasījums

pēc dažādiem žurnāliem saglabājas visās bibliotēkās, jo to abonēšanu cenu pieauguma dēļ daudzi nevar atļauties.

Divās novada bibliotēkās, piedaloties OCB darbiniekiem, veiktas krājuma inventarizācijas – Ķeguma pilsētas bibliotēkā un Ciemupes bibliotēkā, bet Ogres tehnikuma bibliotēkas krājuma inventarizācijā sniegts konsultatīvs atbalsts un praktiski padomi, lai sagatavotu noslēguma aktus. Pārbaudēs konstatēts un atbilstoši normatīviem norakstīts neliels skaits eksemplāru, kas ir mazāks par MK noteikumos Nr.317 pieļaujamajiem 0,3% no bibliotēkas krājuma vērtības.

11.att. Krājuma veidošanai pieejamais finansējums Ogres novadā (eiro)

12.att. Krājuma papildināšanai izlietotais finansējums uz vienu iedzīvotāju Ogres novadā (eiro)

Kā redzams 11. un 12.attēlā, finansējums bibliotēku krājuma papildināšanai Ogres novadā kopumā ir palielinājies, bet, rēķinot uz 1 iedzīvotāju, ieguvums ir + 0,09 EUR, jeb 5,17%.

6.2. Krājuma rādītāji

Visās novada bibliotēkās arī pārskata periodā turpināts regulārs darbs pie krājuma kvalitātes pilnveides. 2023.gadā Ogres novada bibliotēkās kopā izslēgti 16295 dokumenti (2022.gadā – 17731), t.sk., 7661 grāmatas (2022.gadā – 9213). Jaunieguvumu skaits 20004 (2022.gadā –

19753), t.sk. 9863 grāmatas (2022.gadā – 9607). Krājums 2023.gada beigās Ogres novadā kopā – 284207 (2022.gadā – 280040) eksemplāri, t.sk. grāmatas – 242363, bet periodika – 40504 eksemplāri. *12.tabulā* uzskatāmi redzams jaunieguvumu skaits 2023.gadā kopumā Ogres novadā. Īpaši iepriecinoši ir grāmatu krājuma apgrozījuma palielinājuma skaitļi, kas norāda uz bibliotēku krājumu kvalitāti, jo pieaug tā izmantošana.

Krājuma dati	Gads	2021	2022	2023
Jaunieguvumi kopā		18968	19753	20004
<i>t. sk. grāmatas</i>		9175	9607	9863
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>		2251	2171	1931
<i>t. sk. bērniem</i>		2693	3331	4496
Izslēgtie dokumenti		17298	17731	16295
Krājuma kopskaits		278426	280040	284207
Grāmatu krājuma apgrozība		0,7	0,88	0,93
Periodisko izdevumu apgrozība		1,47	1,71	1,65

12.tab. Ogres novada bibliotēku krājuma rādītāji kopā

Biežāk izmantotie krājuma papildināšanas/jaunieguvumu iegādes avoti novada bibliotēkās ir Virja LK, Zvaigzne ABC Ogres veikals, Kontinents, Jāņa Rozes veikali un Latvijas Grāmata. Pateicoties LNB organizētajam iepirkumam “Grāmatas publiskajām bibliotēkām”, 2023.gadā novada bibliotēkām katrai bija iespēja iegādāties grāmatas par aptuveni **171** EUR. OCB IRAN koordinēja šī projekta īstenošanu visā Ogres novadā un bibliotēkas papildināja savus krājumus ar 298 eksemplāriem, no kuriem 23,5% bija nozaru literatūra, 43% – daiļliteratūra, 33,5% – bērnu literatūra. No kopējā grāmatu skaita 66% bija oriģinālliteratūra, 34% – tulkojumi. Grāmatas vidējā cena – **12,62** EUR. Visas kolēģes atzīmē, ka tas ir būtisks atbalsts, lai papildinātu bibliotēkas krājumu ar vērtīgām grāmatām. Rembates pagasta bibliotēkas vadītāja atzīst, ka projekts “Grāmatas publiskajām bibliotēkām” ir nozīmīgs atbalsts pagasta bibliotēkai, kas ļauj papildināt krājumu ar vērtīgu un kvalitatīvu literatūru, ko citkārt bibliotēka nevarētu atļauties. (*Vairāk par projektu Pielikumā Nr.3*)

6.3. Datubāzes

Tiešsaistē pieejami informācijas resursi (datu bāzes) bibliotēkās ir nozīmīgs krājuma papildinājums informācijas ieguvei. *13.tabula* ataino kopējos datus par Ogres novada bibliotēkās pieejamo datu bāzu Letonika un Lursoft Laikrakstu bibliotēkas News izmantojumu pārskata periodā. Pārskata gadā vērojams datu bāzes Letonika skatījumu skaita (KISC dati) palielinājums (+801), liels skaits skatījumu (61%) ir, izmantojot attālināto bibliotēku klientu pieeju (5203), kas

norāda uz šāda pakalpojuma nepieciešamību. 2023.gadā vērojams palielinājums arī datubāzes News izmantojumam.

Datu bāze	2021	2022	2023
Letonika			
skatījumi	12304	7678	8479
piekļuves sesiju skaits	3059	1987	2646
lejuplāžu skaits			
News			
skatījumi	1367	2464	2905
piekļuves sesiju skaits		329	584
lejuplāžu skaits			
Citas			

13.tab. Ogres novada bibliotēkās pieejamo datu bāzu izmantojums (skatījumi) kopā

Krājuma un bibliotēkā pieejamo datu bāzu **popularizēšana** nemainīgi tiek īstenota gan bibliotēku informatīvajos stendos un izstādēs, gan tiešsaistē, bibliotēku mājas lapās un sociālajos tīklos. Tradicionāli krājuma popularizēšanai tiek izmantotas izstādes, individuālas pārrunas, sarunas par grāmatām. Izstādes, pārsvarā, tiek veltītas rakstnieku, dzejnieku jubilejām, valsts svētkiem, kultūrvēsturiskiem notikumiem un citām tēmām.

Birzgales pagasta bibliotēkas vadītāja atzīst: “Lai uzlabotu krājuma popularizēšanu, veidotas mēneša krāsu izstādes, piemēram, dzelteno grāmatu vāciņu mēnesis, tā, mainot krāsas, visu gadu tiek atgādināts par bibliotēkā pieejamo kā nozaru, tā arī daiļliteratūras krājumu. Lai popularizētu Letonikas datu bāzi, skolēniem bija iespēja meklēt atbildes uz jautājumiem par Latvijas vēsturi novembra viktorīnā “Mana Latvija”. Novērojumi liecina, ka skolēnu zināšanas atlasīt, meklēt informāciju ir apmierinošas.” Savukārt, Tomes pagasta bibliotēkā, lai veicinātu krājuma apgrozību, pārskata periodā uzsākts veidot ikdienas plauktu izstādes “Šodien!”, kurās izvietoto izdevumu fotouzņēmumi tiek publicēti arī bibliotēkas sociālo tīklu profilos.

Ciemupes bibliotēkas krājums tiek popularizēts ar *Instagram* palīdzību, kur tiek publicētas grāmatas no krājuma un pievienota anotācija. Pēc lasītāju kluba tikšanās reizēm publicētajā rakstā tiek minēts, ka grāmatas pieejamas bibliotēkā, kopkatalogā var pārliecināties par to pieejamību, kā arī tiek minētas ieteiktās grāmatas, lai radītu interesi lasīt un apmeklēt bibliotēku. Ik mēnesi tiek piedāvāta plaukta izstāde kādam rakstniekam vai notikumam.

2023.gadā, norišu ciklā “**Latviešu Grāmatai 500**” vairākās Ogres novada bibliotēkās īstenotas literatūras izstādes: **OCB** izveidota izstāde no krājumā esošām A. Gulbja apgāda izdotām grāmatām “Anša Gulbja izdevniecībai – 120”. Izstāde uzskatāmi atklāj grāmatniecības vēsturi,

rakstītā vārda nozīmi un ietekmi cauri gadsimtiem, sasaucas ar notikumu ciklu “Latviešu grāmatai 500” norišu 2023.gada tēmu “Tekstu izplatība senāk un tagad (izdevēji)”.

Lauberes pagasta bibliotēka aktīvi iesaistījies “Latviešu grāmatai 500” norisēs. Pārskata periodā izveidotas divas izstādes no trimdā izdotās **V. Miķelsona Grāmatu klēts** krājuma, lai atklātu tās unikalitāti un izceltu visnenāk izdevumus, kuri glabājas kolekcijā. Pirmā izstāde – “Senākās grāmatas krājumā” (izstādē izvietotas 39 grāmatas), otra izstāde – “Latviešu grāmatizdevējs un rakstnieks – Ansis Gulbis (1873 – 1936). Tiek turpināta trimdas literatūras izziņāšana, izpēte, saglabāšana, kā arī pieejamības un popularizēšanas darbs.

13.att. Grāmatu klēts krājums izstādē Lauberē

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā Bibliotēku nedēļas laikā ciklā “Latviešu Grāmatai 500” pieaugušo nodaļas lasītavā bija apskatāma “Seno grāmatu izstāde”.

Tomes pagasta bibliotēkā: “Ieskats grāmatniecības vēsturē”, “Ansim Līventālam – 220”, “Grāmatizdevējam Jānim Rozem – 145”.

Jumpravas pagasta bibliotēkā cikla ietvaros izstāde “Lasītāju dāvinātās senās grāmatas”.

Viens no nepatīkamākajiem bibliotekārā darba procesiem ir **darbs ar parādniekiem**, taču novada bibliotēkās regulāri tiek apzināti nenodotie izdevumi un atgādināts lietotājiem par to atgriešanu bibliotēkā, īpaši, ja sāk veidoties rindas un izdevumus gaida citi lasītāji. Kā savā gada pārskatā raksta Ikšķiles pilsētas bibliotēkas vadītāja: “Tiek sūtītas īsziņas ar atgādinājumu, tiek zvanīts, nereti sūtīts e-pasts, parādnieks tiek uzmeklēts sociālajos tīklos. Problēma reizēm ir neprecīzi telefonu numuri un to biežā maiņa, kas ir izteikti jauniešu vidū. Efektīvākais grāmatu atgūšanas veids ir telefoniskie atgādinājumi, īpaši, ja tiek zvanīts vairākas reizes. Darbs ar parādniekiem ir bibliotēkas ikdienas darba sāpju tēma. Lai gūtu vēlamu rezultātu, ar bibliotēkas parādniekiem jāstrādā intensīvi visa gada garumā. Efektivitāte ir īslaicīga, jāturpina individuāls darbs ar bibliotēkas lietotājiem, lai tie būtu apzinīgāki.” Savukārt, Lielvārdes pilsētas bibliotēka parādnieku apzināšanā un izdevumu atgūšanā no skolēniem sadarbojas ar izglītības iestāžu bibliotekārēm.

6.4. Ar krājumu saistītās problēmas, risinājumi, secinājumi

Jāatzīst, bibliotēkas resursu aktualitāti ietekmē arī vietējā sabiedrība: arvien pieaug to lietotāju skaits, kuri aktīvi ietekmē bibliotēkas krājumu komplektēšanas procesu, sekojot līdzi grāmatu jaunumiem izdevniecībās un bibliotēkas jaunieguvumiem, pieprasot grāmatas u.c. izdevumus, galvenokārt, jaunāko daiļliteratūru un literatūru bērniem un jauniešiem.

2023.gadā LNB organizētajā seminārā komplektēšanas speciālistiem Latvijas izdevēju asociācijas vadītāja Renāte Punka analizēja izdevējdarbību Latvijā un atzina, ka izdevniecības “Ezerrozes grāmatas”, “Sava grāmata”, “Autorizdevumi” ir kā uzņēmumi, kas publicē izdevumus, kuri nav izgājuši vērtējumu, visbiežāk nav rediģēti un ar tiem nav darbojies korektors. Runājot par **krājumu kvalitāti** un ietekmējoties no dzirdētā šajā seminārā, OCB IRAN vadītāja izanalizēja izdevniecības “Ezerrozes grāmatas” popularitāti Ogres reģiona bibliotēkās (dati no BIS ALISE uz 10.11.2023.).

Ogres reģiona tiešsaistes katalogā ir **119** ieraksti ar **1117** eksemplāriem par kopējo summu 10 106,28 EUR.

Bibliotēka	Eks. skaits (izdošanas gadi - 2018-2023)	Summa EUR	2022.gadā iztērēts – % no piešķirtās naudas grāmatām
Birzgales bibliotēka	26	230,29	4,6 %
Ciemupes bibliotēka	4	26,04	1,0 %
Jumpravas bibliotēka	37	364,84	3,9 %
Ķeipenes bibliotēka	22	212,92	3,8 %
Krapes bibliotēka	29	311,26	5,2 %
Lāčplēša bibliotēka	59	540,32	4,5 %
Lauberes bibliotēka	24	218,80	3,2 %
Lēdmanes bibliotēka	49	497,45	5,1 %
Madlienā bibliotēka	61	546,72	6,0 %
Mazozolu bibliotēka	12	112,40	2,2 %
Meņģeles bibliotēka	48	448,12	7,0 %
Ogresgala bibliotēka	36	332,06	3,8 %
Rembates bibliotēka	5	51,97	0,8 %
Suntažu bibliotēka	22	206,54	2,4 %
Taurupes bibliotēka	30	289,87	5,5 %
Tīnūžu bibliotēka	79	755,37	5,1 %
Tomes bibliotēka	51	413,89	10 %
Ikšķiles bibliotēka	95	905,66	3,7 %
Ķeguma bibliotēka	96	872,51	4,7 %
Lielvārdes bibliotēka	118	1019,38	4,6 %
<u>Ogres CB:</u>			2,6 % (CB+BLN)
Abonements	84	668,86	
BLN	41	334,31	
Bibliobuss	16	164,39	3,7 %

14.tab. Izdevniecības “Ezerrozes grāmatas” Ogres novada bibliotēkās

Visvairāk eksemplārus no “Ezerrozes grāmatas” ir iegādājušās Lielvārdes (118), Ķeguma (96), Ikšķiles (95) bibliotēkas. Vismazāk – Rembates (5) un Ciemupes (4) pagastu bibliotēkās. Vidēji reģionā tām tiek tērēti 4% no grāmatām piešķirtās naudas.

Ir atsevišķi autori, kuru grāmatas tiek lasītas diezgan aktīvi, piemēram, novadnieces Sarmītes Poikānes un Māras Jakubovskas, dažas Ziedītes Kalnas grāmatas. Visbiežāk ne reizi nav izsniegtas dzejas grāmatas.

2018.gadā izdotās grāmatas – tiešsaistes katalogā 9 nosaukumi. No tām visbiežāk izsniegta:

Autors, nosaukums	Izsniegumu skaits	Vidējais izsniegums (izsn./bibliotēku sk.)	Piezīmes
Kalna Z. Cilvēka ceļš	24	24	Ir tikai 1 eks. OCB

Ne reizi nav izsniegtas:

- ✚ Špillere I. Maldugunis : dzeja
- ✚ Maskina S. Sirds gavilē mīlestībā : dzeja

2019.gadā izdotās grāmatas – 20 nosaukumi. No tām visbiežāk izsniegtas:

Autors, nosaukums	Izsniegumu skaits	Vidējais izsniegums (izsn./bibliotēku sk.)	Piezīmes
Apinīte V. Kājām pa Ugunszemi	44	5	Grāmata par P.Butkeviču
Puriņš A. Ieskaties sevī dziļāk	33	8	
Lai katram sava laimes zvaigzne	24	3	

Ne reizi nav izsniegtas:

- ✚ Ar saules staru kabatā : [dzejoļu krājums]
- ✚ Dzīves krustcelēs : [dzejoļu krājums]
- ✚ No savas zemes spēku smeļos : [dzejoļu krājums]

2020.gadā izdotās grāmatas – 49 nosaukumi. No tām visbiežāk izsniegtas:

Autors, nosaukums	Izsniegumu skaits	Vidējais izsniegums (izsn./bibliotēku sk.)	Piezīmes
Kalna Z. Dina	172	11	
Poikāne S. Mammās kleitas un teātra bize	115	10	Autore ir no Meņģeles pagasta (novadniece)
Frišenbrūdere S. Saldumlācim lasīt tīk	63	5	
Jakubovska M. Bračka	58	3	Autore ir no Lielvārdes (novadniece)

Ne reizi nav izsniegtas:

- ✚ Citāda mīlestība : [dzejoļu krājums]
- ✚ Kalna Z. Garā upe
- ✚ Puķe I. Ar mīlestību cauri negaisiem : dzeja
- ✚ Puķe I. Dzīves elpas pieskāriens : dzeja

2021.gada izdotās grāmatas – 37 nosaukumi. No tām visbiežāk izsniegtas:

Autors, nosaukums	Izsniegumu skaits	Vidējais izsniegums (izsn./bibliotēku sk.)	Piezīmes
-------------------	-------------------	--	----------

Pavlovska V. Tēva meita	164	11	
Kairiša E. Ne tagad...	140	11	
Kalna Z. Gadi rit	97	10	
Poikāne S. Mīlestība pumpurā un ķiršu krāsas krekls	82	8	Autore ir no Meņģeles pagasta (novadniece)
Poikāne S. Neskaties atpakaļ, tur nekā nav!	63	5	Autore ir no Meņģeles pagasta (novadniece)

Ne reizi nav izsniegtas:

- ✚ Marts A. Pasauli mēs zīmēt sākām divatā : dzeja
- ✚ Priedītis A. Gan jau rīts mūs atradīs
- ✚ Špillere I. Atmiņu svece : dzeja

2022.gadā izdotas 48 nosaukumu grāmatas. No tām visbiežāk izsniegtas:

Autors, nosaukums	Izsniegumu skaits	Vidējais izsniegums (izsn./bibliotēku sk.)	Piezīmes
Jakubovska M. Cerība diviem	184	11	Autore ir no Lielvārdes (novadniece)
Freimane G. Tur niedrēs čukst...	159	8	
Īve H. Sveika, Anglija!	152	9	
Jakubovska M. Staņislavs	138	9	Autore ir no Lielvārdes (novadniece)
Bērziņa I. Saulrietu spēles mākoņos	132	8	
Poga L. Deserts	120	7	
Freimane G. Birst pelni kā sniegs	107	8	
Kalna Z. Paaudžu ienaidā	105	8	
Mežote S. Purva māja	89	10	

Ne reizi nav izsniegtas:

- ✚ Iemīli mani rīt : [dzejoļu krājums]
- ✚ Kāpostīņa B. Ne tikai vārdi : [dzejoļu krājums]
- ✚ Simts mazi jātnieciņi : [dzejoļu krājums]
- ✚ Teikmanis Z. Prinogenitura

2023.gadā izdotas 37 nosaukumu grāmatas. No tām visbiežāk izsniegtas:

Autors, nosaukums	Izsniegumu skaits	Vidējais izsniegums (izsn./bibliotēku sk.)	Piezīmes
Bērziņa R. Baltās takas	100	7	
Freimane G. Kad apklust putni	92	6	
Kalna Z. Paaudžu ienaidā	69	5	
Ivanovska V. Šantāža ar nazi	64	4	

Ne reizi nav izsniegtas:

- ✚ Poga L. Neaizmirstami piedzīvojumi Ingu zemē
- ✚ Kupjanska H. Dižozolu meža rūķi

Izvērtējot visu iepriekšminēto, šādu izdevumu (ar nerediģētu tekstu) iegāde bibliotēkās ir pamatota gadījumos, ja autors ir novadnieks un par viņa darbiem ir interese, bet citu izdošanas iespēju nav bijis. Tas, ka šīs grāmatas ir lasītāju pieprasītas, redzams šo grāmatu izsniegumu vēsturē. Tomēr, ņemot vērā krājuma aktualitātes nepieciešamību, dažām bibliotēkām būtu jāizvērtē finansējuma izlietošana izdevumiem, kuri netiek lasīti.

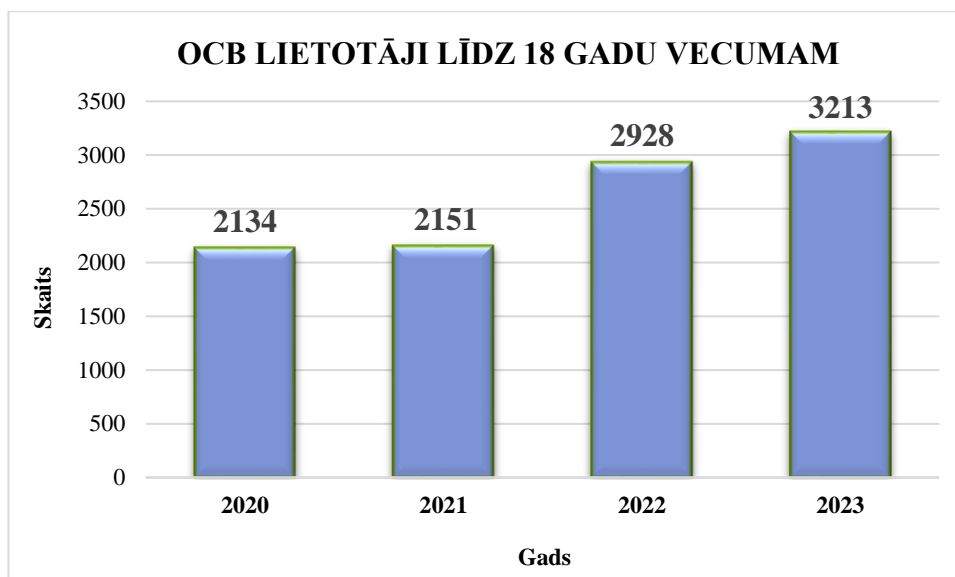
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

7.1. Galvenie rādītāji darbā ar bērniem un jauniešiem OCB un Ogres novada bibliotēkās

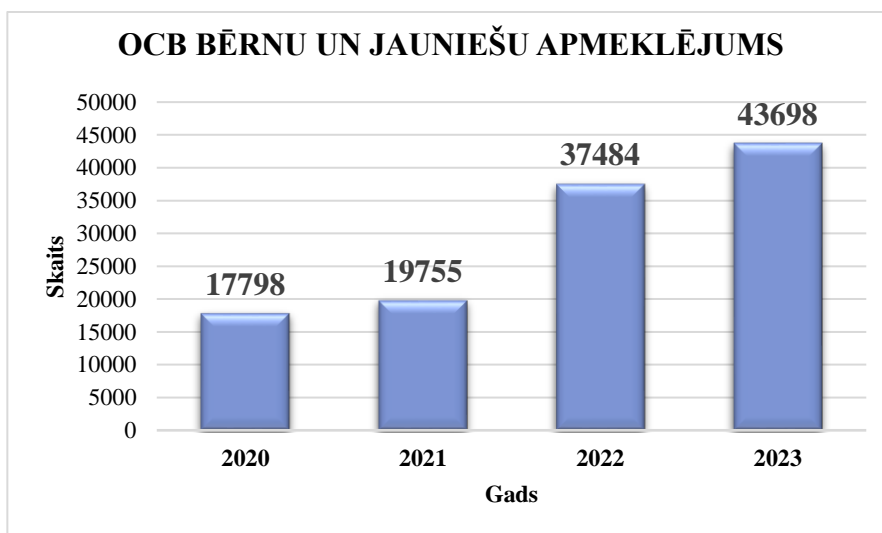
OCB BLN 2023.gadā īstenoja RGB funkcijas, veicot metodisko un konsultatīvo darbu ar visām Ogres novada pašvaldības publiskajām un skolu bibliotēkām, sniedzot ieteikumus un aktuālo informāciju par darbu ar bērniem un jauniešiem. 2023.gads bija pirmais gads bez ierobežojumiem, tātad visu pārskata periodu darbs varēja tikt īstenots pilnā apmērā. OCB BLN darbā svarīgākā ir bibliotēkas darbinieku iesaiste, vēlme darīt un radošums. Jaunā OCB ēka joprojām turpina piesaistīt skolēnus, studentus, kolēģus, izglītības un citu nozaru pārstāvjus, pilsētas viesus no Latvijas un ārvalstīm. Dažādu tautību apmeklētāji OCB salīdzina ar pasaules līmeņa bibliotēkām un augstu novērtē bibliotēkas speciālistu personisko attieksmi, rūpes par katru bibliotēkas lietotāju, mājīgo ēkas atmosfēru, kvalitatīvo saturu un iespēju šeit produktīvi pavadīt visu dienu. OCB veiksmīgi iekļaujas Ogres novada tūrisma piedāvājumā kā arhitektūras pārle un pasīvā jeb nulles enerģijas patēriņa ēka, kuru arvien vairāk apmeklē ārzemju tūristi. Vide BLN ir piemērota bērniem jau no dzimšanas (jaunākais apmeklētājs bijis 3 dienas vecs). Vecākiem pieejama mazuļu telpa ar ērtu atpūtas krēslu mazuļa barošanai, pārtinamo virsmu, attīstošajām rotaļlietām, vecumam piemērotām cietlapu grāmatiņām un mīksto grīdas segumu aktīvām rotaļām, savukārt, jaunākā skolas vecuma bērniem paredzēta kāpšanas siena un divu līmeņu periodikas plaukts ar zviļņiem, bet jauniešiem – tik ļoti iecienītās logu nišas ar sēžampalodzēm, regulējamu apgaismojumu un aizkariem, kas nodrošina netraucētu lasīšanu un laika pavadīšanu. Bibliotekāres allaž rūpējas, lai bibliotēkas apmeklējums vienmēr būtu pozitīvām emocijām piepildīts un kā sākums jaunai ģimenes tradīcijai – regulāri apmeklēt bibliotēku kopā.

Novērots, ka nedēļas nogalēs OCB BLN apmeklē ģimenes no Rīgas un Pierīgas, jo novērtē ērtu un ātro nokļūšanu Ogrē, kā arī iespēju reģistrēties kā bibliotēkas lietotājiem un saņemt grāmatas lasīšanai uz mājām, ko, diemžēl, nenodrošina LNB Bērnu literatūras centrs.

Arī šajā pārskata gadā tika sniegts regulārs atbalsts patvēruma meklētājiem no Ukrainas, nodrošinot gan literatūru ukraiņu valodā, gan brīvā laika pavadīšanas iespējas un lasīšanas veicināšanas programmas “Grāmatu starts” nodarbības pašiem mazākajiem – “Pūces skoliņa”. Iepriekšminētie faktori un 2023.gada statistikas dati liecina, ka BLN darbā vērojama stabila izaugsme. 2023.gadā OCB BLN **lietotāju** – bērnu un jauniešu līdz 18 gadu vecumam – skaits, salīdzinot ar 2022.gadu, ir palielinājies par **285** jeb **9,7%** un tas ir **52,3%** no visiem OCB lietotājiem.

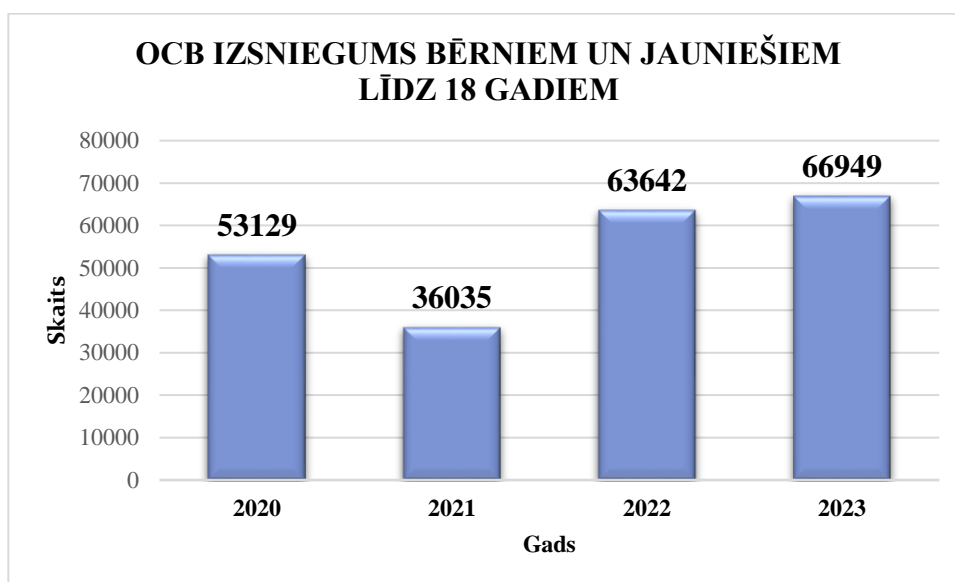
14. att. OCB BLN lietotāju līdz 18 gadu vecumam skaita dinamika no 2020. līdz 2023.gadam. Lietotāju skaits pārskata periodā pozitīvi turpināja pieaugt un sasniedzis līdz šim lielāko lasītāju skaitu pēdējo 10 gadu laikā (2013.gadā – 2569). Tas saistāms ar BLN mērķtiecīgu darbu lasīšanas veicināšanas jomā, OCB jauno ēku un tās iespējām, kas joprojām turpina piesaistīt sabiedrības uzmanību, kā arī pirmsskolas vecuma bērnu interesi, kas iegūta, apmeklējot tematiskās nodarbības kopā ar PII. Pirmsskolēni labprāt apmeklē bibliotēku atkārtoti jau kopā ar vecākiem, kuri arī kļūst par OCB lietotājiem. Bieži pirmsskolēni ir tie, kuri lasīšanas procesā no jauna iesaista arī savus vecākus un vecvecākus, tā izveidojot jaunu ģimenes tradīciju – regulāru bibliotēkas apmeklēšanu.

15.att.OCB bērnu un jauniešu apmeklējumu skaita dinamika no 2020. līdz 2023.gadam. Salīdzinot ar 2022.gadu, OCB bērnu un jauniešu **apmeklējumu skaits** ir pieaudzis par **6214 (+16,6%)** un veido 62,6% no kopējā OCB apmeklējumu skaita. Apmeklējumu skaita pieaugums saistāms ar novada pirmsskolas izglītības iestāžu un skolu lielo interesi gan par lasīšanas veicināšanas nodarbībām “Lasītrosme” un “Izzini pasauli kopā ar bibliotēku”, gan par ēku, OCB

notiekošajiem pasākumiem dažādām mērķa grupām, iespējām saturīgi pavadīt laiku kopā ar visu ģimeni mājīgās un funkcionālās telpās.

Izsniegums OCB bērniem un jauniešiem veido **56,9%** no kopējā OCB izsniegumu skaita. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, 2023. gadā izsnieguma dinamika ir pozitīva, taču tā nav strauji augusi. Tas saistāms ar bērnu – lasītāju ārpuskolas aktivitāšu tendencēm, kurās lielu daļu aizņem viedierīču lietojums, tāpat Ogres pilsētā ir audzis sporta aktivitāšu (Arēna “Ogre” atklāšana) un interešu izglītības piedāvājums, kas nozīmē, ka brīvā laika lasīšanai skolēniem paliek mazāk un arī izsniegto grāmatu eksemplāru skaits bērniem sarūk. Pārskata periodā bērniem un jauniešiem izsniegts par 3307 eksemplāriem (+5,1%) vairāk nekā 2022.gadā. Savukārt, izmantojot **SBA pakalpojumu**, uz citām novada bibliotēkām nosūtīti 48 eksemplāri, 101 eksemplārs – OCB mobilajai bibliotēkai – bibliobusam un 1 eksemplārs saņemts no Lēdmanes pagasta bibliotēkas. Var uzskatīt, ka SBA pakalpojums ir pieprasīts.

16.att. Izsniegumu skaita dinamika bērniem un jauniešiem OCB no 2020. līdz 2023.gadam.

Jāatzīmē, ka 9,8% (6548) no kopējā izsniegumu skaita veido attīstošo un galda spēļu izsniegums. Izklaides un izzinošos nolūkos spēles tika izmantotas 15 līdz 30 reizes dienā. Pieprasītākās spēles pirmskolas vecuma bērniem ir ciparu, krāsu un formu apguves spēles: “Piramīdas”, “Dzīvnieku autobuss”, “Ciparu tārpiņš”, “Koka vēršanas krelles”, “Koka zivis”. Jaunākā skolas vecuma bērniem vispieprasītākās spēles ir “Lotti Karotti”, “Monopols”, “Jenga”, “Cirks” un kartīšu spēle “Kas ir kas?”, savukārt, jauniešus aizrauj “Monopols”, “Šahs”, “Uno Deluxe”, “Jenga”, “Scrabble” un atmiņas spēles. Nodarbībās klašu grupas vairākkārt spēlēja spēli “Izzini Ogres novadu”, kuras izveidotāji ir biedrība “Saules raksts”. Spēles bērniem un jauniešiem kalpo kā papildus izziņas līdzeklis, tās dažādo pakalpojumu klāstu un brīvā laika aktivitātes bibliotēkas apmeklētājiem. Arī lasot spēļu noteikumus, bērns trenē gan lasītprasmi un izpratni par lasīto, gan

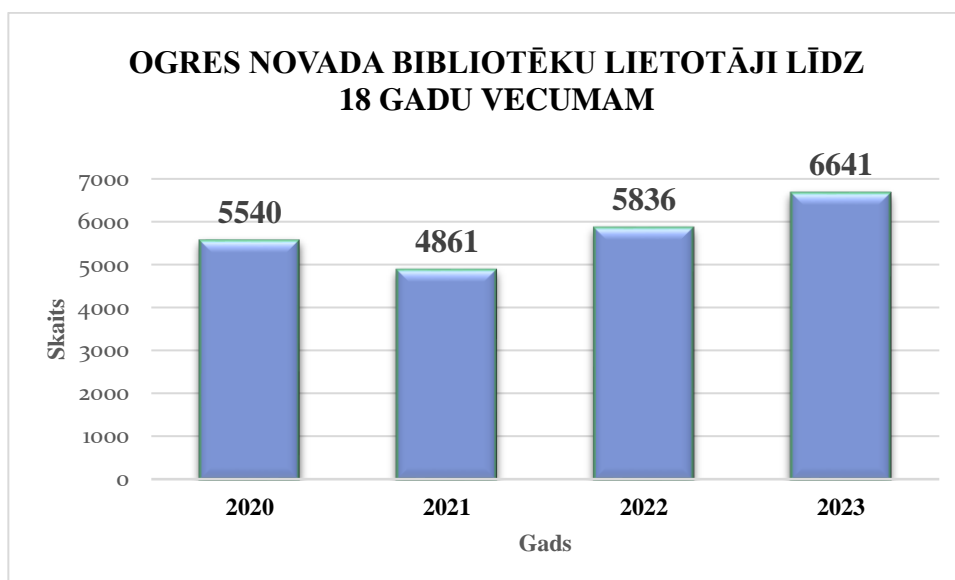
atmiņu un loģisko domāšanu. Katru gadu OCB budžetā tiek paredzēti finanšu līdzekļi jaunu galda un attīstošu spēļu klāsta atjaunošanai un papildināšanai. 2023.gadā tie bija EUR 241.

OCB BLN krājuma apgrozījums ir pieaudzis par +0,39 (2022.gadā – 2,39) un vērtējams kā ļoti labs, bet lasītāja vidējais apmeklējumu skaits gadā palielinājies par +0,8 reizēm (2022.gadā – 12,8) un ir 13,6 reizes. Tas raksturo lietotāju lasīšanas paradumus un regularitāti.

Rādītāja nosaukums	Skaitis
Krājuma apgrozība	2,78
Lasītāja vidējais apmeklējums	13,6

15.tab. Darba kvalitātes rādītāji OCB BLN, 2023.gads.

Ogres novada bibliotēkās kopējais bibliotēku **lietotāju skaits** vecumā līdz 18 gadiem ir palielinājies par **805 (+13,8%)**. Tas pamatojams ar lasīšanas veicināšanas aktivitāšu un citu pasākumu brīvu norisi bērnu un jauniešu auditorijai un plašāka sadarbības loka veidošanu pilsētu un pagastu bibliotēkās.

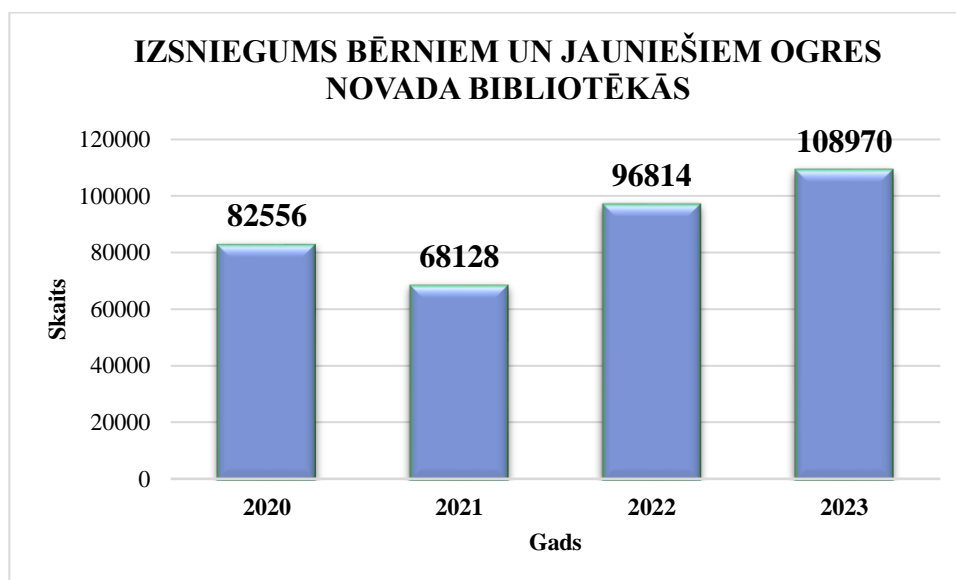

17.att. Lietotāju skaita dinamika Ogres novada bibliotēku BLN no 2020. līdz 2023.gadam.

Vairākās novada bibliotēkās teju puse no kopējā lietotāju skaita ir bērni un jaunieši, tas nozīmē, ka darba ikdiena norit īpaši radoši un bibliotekāres joprojām ir spējušas noturēt bērnu interesi par bibliotēku (vairāk attiecas uz tām bibliotēkām, kuru tuvumā ir izglītības un interešu izglītības iestādes). Ķeguma pilsētas bibliotēkā 61,2% (2022.gadā 42,2%) no kopējā bibliotēkas lietotāju skaita bija bērni un jaunieši, Lielvārdes pilsētas bibliotēkā 45,1% (2022.gadā 45,8%), Lāčplēša bibliotēkā 55,4% (2022.gadā 48,2%), Jumpravas pagasta bibliotēkā 47,8% (2022.gadā 50,5%), Ogresgala bibliotēkā 44,76% (2021.gadā 41,2%) un Lēdmanes pagasta bibliotēkā 41,81%.

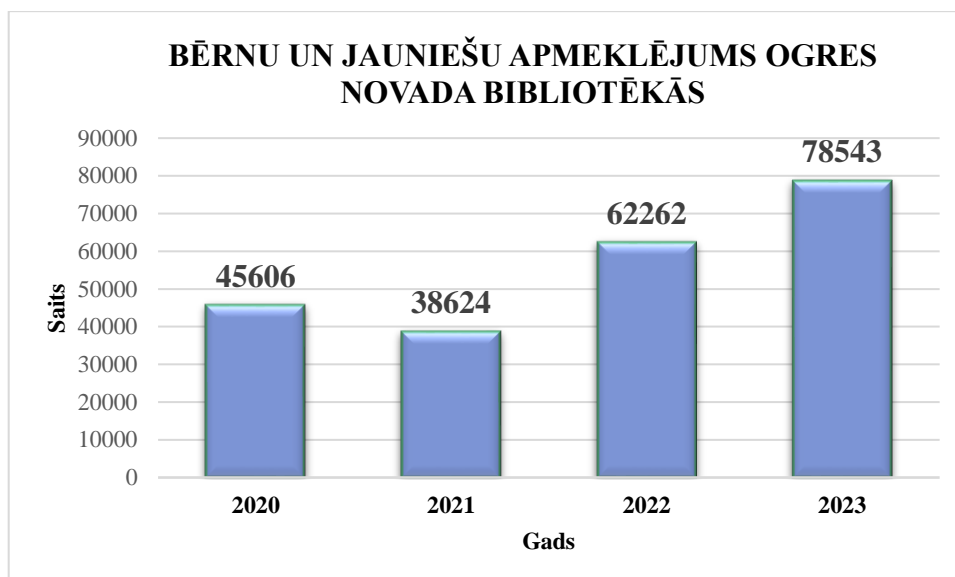
Neliels bērnu–bibliotēkas lietotāju skaits ir Krapes, Rembates, Taurupes, Lauberes, Ciemupes, Suntažu, Meņģeles un Ķeipenes pagastu bibliotēkās.

Izsniegumu skaits bērniem Ogres novada bibliotēkās kopumā palielinājies par **12156 (+12,5%)**. Izsnieguma rādītāji, salīdzinot ar 2022.gadu, kritušies vien dažās bibliotēkās – Lielvārdes pilsētas bibliotēkā (-8,44%), Rembates (-68%), Taurupes (-4,3%) un Suntažu pagasta bibliotēkā (-25%). Pateicoties entuziasmam un radošai pieejai darbā ar bērniem, 2023.gadā Lielvārdes pilsētas filiālbibliotēkā “Lāčplēsis” izsniegums bērniem līdz 18 gadiem pieaudzis pat par **270%**, bet Lauberes pagasta bibliotēkā par 145%. Tāpat izsniegums ievērojami audzis Mazozolu pagasta bibliotēkā (+77%), Tomes pagasta bibliotēkā (+76%), Lēdmanes pagasta bibliotēkā (+44%) un OCB mobilajā filiālbibliotēkā (bibliobusā) par 29,4%. Prieks par Tīnūžu bibliotēkas izaugsmi, izsniegums palielinājies par ceturto daļu, salīdzinājumā ar 2022.gadu. Tas skaidrojams ar iespēju skolēniem atkal brīvi uzturēties bibliotēkā pēc skolas, mācīties, lasīt, spēlēt galda vai prāta spēles, piedalīties viktorīnās un konkursos, kur uzdevumu veikšanai nepieciešama atbilstoša literatūra.

18.att. Izsniegumu dinamika Ogres novada bibliotēku BLN no 2020. līdz 2023.gadam.

Apmeklējums Ogres novada bibliotēkās kopumā palielinājies par **16281 (+26,1%)**. Bērnu un jauniešu apmeklējums 2023.gadā palielinājies Lēdmanes, Tīnūžu, Suntažu, Mazozolu, Birzgales, Madlienā, Lauberes un Meņģeles pagastu bibliotēkā, Ogresgalā, Ciemupes, Ikšķiles pilsētas, Ķeguma, Lielvārdes pilsētas bibliotēkas filiālbibliotēkā “Lāčplēsis”, OCB mobilajā filiālbibliotēkā (bibliobusā) un nedaudz arī Ķeipenes pagasta bibliotēkā. Dati norāda, ka novada bibliotēkas sekmīgi pārvarējušas pandēmijas ierobežojumu atstātās sekas, strādājušas aktīvi un uzlabojušas bibliotēku skaitliskos rādītājus darbā ar bērniem.

19.att. Apmeklējumu dinamika Ogres novada bibliotēku BLN no 2020. līdz 2023.gadam.

Atsevišķās bibliotēkās bērnu un jauniešu apmeklējums veido ievērojamu daļu no kopējā apmeklējumu skaita: Ķeguma pilsētas bibliotēkā 53,6% (2022.gadā 47,9%), Jumpravas pagasta bibliotēkā 50,7% (2022.gadā 50,7%), filiālbibliotēkā “Lāčplēsis” 42,67% (2022.gadā 38,9%), Lauberes pagasta bibliotēkā 45,8% un Lēdmanes pagasta bibliotēkā 39,2%. No visu lietotāju apmeklējuma skaita Ogres novada bibliotēkās bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem fiziskais apmeklējums veido 46,7%, tas ir par 3,1% vairāk kā 2022.gadā.

Pozitīvi ir tas, ka bērnu un jauniešu – bibliotēkas lietotāju skaits, izsniegums un apmeklējums 2023.gadā ir palielinājies lielākajā daļā novada bibliotēku, kurām ir sadarbības iespējas ar tuvumā esošajām izglītības, kultūras un citām iestādēm. Tas ir veicinājis bibliotēku rādītāju uzlabošanu.

Bibliotekārais aptvērums bērnu un jauniešu mērķauditorijai Ogres pilsētā un novadā vērtējams kā **ļoti labs**. Skatīt 16. tab.

Rādītāja nosaukums	Skaitis, %
Ogres CB BLN bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita Ogres pilsētā	65,34%
Ogres novada bibliotēku bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita Ogres novadā	51,94%

16.tab. Bibliotekārais aptvērums(līdz 18 gadu vecumam) Ogres pilsētā un Ogres novadā 2023.gadā.

7.2. Konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz darbu ar bērniem un jauniešiem

OCB BLN veic RGB metodisko un konsultatīvo darbu visām Ogres novada bibliotēkām, informējot bibliotekārus par aktualitātēm un tendencēm darbā ar bērniem un jauniešiem OCB organizētajos semināros, kā arī telefoniski un ar e-pasta starpniecību, un apmeklējot bibliotēkas klātienē vizitāciju laikā.

Ogres novada bibliotekāri tiek informēti par aktuālajiem LNB semināriem bērnu bibliotēku speciālistiem. Novada bibliotēku darbinieki regulāri dalās ar savu pieredzi, aktualitātēm un

problēmsituācijām darbā ar bērniem un jauniešiem. Tika sniegtas arī individuālas konsultācijas par darbu ar skolēnu auditoriju, lasīšanas veicināšanas pasākumiem, sponsoru piesaistes iespējām, krājuma komplektēšanu, izvietojumu, lasītāju datu bāzes papildināšanu, rediģēšanu. Tika popularizēts un koordinēts darbs saistībā ar lasīšanas veicināšanas projektu “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” un “Ziemeļvalstu literatūras nedēļa” (koordinatore Sandra Nikolajeva). Visas novada skolas un bibliotēkas aktīvi tika iesaistītas “Skaļās lasīšanas” konkursā (koordinatore Lolita Kuģeniece). Semināros un vizitāciju laikā bibliotekārus informē par pielāgotās literatūras pieejamību novada lasītājiem (palielinātās drukas, vieglās valodas un audio grāmatas gan bērnu, gan pieaugušo auditorijai) sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku (LNerB) (koordinatore Ogres novadā Līga Beināre) un citiem veiksmes stāstiem lasīšanas veicināšanas jomā.

7.3. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana

Bērnu un jauniešu literatūras komplektēšana novada bibliotēkās ir atkarīga no finansiālā nodrošinājuma un pirmsskolas vecuma bērnu un skolēnu skaita konkrētās vecuma grupās, kā arī pieprasījuma.

Ogres novadā finansējums bērnu grāmatu iegādei 2023.gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palielinājies (+5,59%) un ir **27096,00 EUR** no kopējiem krājuma komplektēšanai atvēlētajiem līdzekļiem. Ogres novada bibliotēkās ir **84082** eksemplāru bērnu grāmatu, kas ir **29,6%** no visa krājuma. Šis skaitlis ir precīzs bibliotēkās, kurās ir atsevišķa bērnu literatūras nodaļa, bet pagastu bibliotēkās šie skaitļi nav precīzi. Bibliotēkas lietotāju, apmeklējumu, izsniegumu skaits tiek aprēķināts bērniem un jauniešiem līdz 18 gadu vecumam, un iegādātos iespieddarbus šai grupai jau iespējams uzskaitīt precīzi, tomēr svarīgākais, lai ar literatūru tiek nodrošināts ikviens bērns, kurš apmeklē bibliotēku. Bez krājuma komplektēšanas bibliotēkās aktuāli ir iegādāties dažādiem vecumposmiem paredzētas spēles, lasāmkartītes un attīstošās rotaļlietas brīvā laika pavadīšanai. Bibliotēkas iegādājas arī grāmatas, ar kurām ir iespējams interesanti darboties – puzzles, skaņu un lodziņu grāmatas, grāmatas ar skaitīšanas un bīdāmiem elementiem, lukturīti, magnētiem u.c. veida. Tās noder tematiskajās nodarbībās PII grupām uzmanības noturēšanai, pārsteiguma efekta radīšanai un aktivitāšu dažādošanai, kā arī individuālajiem apmeklētājiem – ģimenēm ar bērniem. **OCB BLN** 2023.gadā grāmatu krājums papildināts ar **934 eksemplāriem** (946 eksemplāri 2022.gadā), 6719,26 EUR vērtībā. Finansējums bērnu literatūrai gada beigās palielināts vēl par 220,56 EUR vairāk salīdzinājumā ar 2022.gadu un uzskatāms par pietiekošu.

Jau kopš 2022.gada BIS ALISE tiek uzskaitītas grāmatas, kas domātas jauniešiem (7.–9.klase). Iepriekšējos gados bija uzrādīti tikai no pirmsskolas līdz 6.klasei paredzētie iespieddarbi. Lielākoties grāmatas bērniem tiek komplektētas “Zvaigzne ABC” un “Jāņa Rozes” grāmatnīcās, nedaudz – “Latvijas Grāmatā” (SIA “Globuss”). Plašākais grāmatu klāsts par iespējami viszemākajām cenām tiek nodrošināts sadarbībā ar uzņēmumu “Virja LK”.

OCB BLN kā RGB iespēju robežās komplektē visu jaunāko izdoto literatūru bērniem un jauniešiem. OCB BLN visvairāk krājumā saņemtas grāmatas pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem, kas ir 65,5% (2022.gadā – 62,4%) no jaunieguvumiem, 4. – 6.klasei – 17,7% (2022.gadā 16%), 7. – 9.klasei 16,8 %. Krājums papildināts ar nozaru literatūru: vispārīgā nodaļa – 7 eks., psiholoģija, filozofija – 10, sabiedriskās zinātnes – 4, matemātika un dabaszinātnes – 3, lietīšķās zinātnes – 4, medicīna – 6, māksla – 11, valodniecība – 1, vēsture – 2, daiļliteratūra – 287 eksemplāri jeb 30,7% (2022.gadā 27,7%). 14,9% no jaunieguvumiem ir svešvalodās (2022.gadā 19,2%), jo papildus saņemti grāmatu dāvinājumi ukraiņu valodā.

Periodisko izdevumu – jaunieguvumu skaits ir 209. No krājuma 2023.gadā izslēgti 1743 izdevumi, no tiem 938 aktualitāti zaudējuši un nolietoti, 33 – lasītāju nozaudēti izdevumi un 772 periodikas izdevumi.

Piedāvājums jauniešu auditorijai regulāri tiek papildināts ar izdevumiem svešvalodās, gan iegādājoties jaunas grāmatas angļu valodā, gan saņemot vērtīgus dāvinājumus no privātpersonām. Krājuma komplektēšanā labprāt iesaistās arī paši jaunieši, iesakot populārākās latviešu un ārzemju autoru grāmatas jauniešu auditorijai. Piemērotā un ērtā vide – labs apgaismojums, platas sēžampalodzes, zvilņi, sēžammaisi, spilveni un mīkstie grīdas segumi – mudina bērnus un jauniešus izvēlēties lasīšanai uz vietas arī periodiskos izdevumus. Pieprasītākie izdevumi jaunāko klašu skolēnu vidū ir komiksi “Donalds Daks” un “Tom & Jerry”, “My little pony”, “Hot wheel”, oficiālais “Minecraft” žurnāls un “Ucipuci”. Jaunieši vislabprātāk lasa žurnālus “Ilustrētā Pasaules Vēsture”, “Ilustrētā Zinātne”, “J-14” un “Astes”.

7.4. Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana

Aktīvākais uzziņu darbs **OCB BLN** norit mācību gada laikā, kad skolēni informāciju meklē par dažādām tēmām mācību nolūkos. 2023.gads ir laiks, kad BLN pakalpojumus izmanto Z paaudze jeb digitālie bērni un digitālie mazuļi – A paaudze, tas nozīmē, ka šai mērķauditorijai piemīt arvien lielākas grūtības uztvert rakstītu tekstu un atrast tajā nepieciešamo informāciju. Skolēni nevēlas veltīt daudz laika informācijas meklēšanai un analīzei uzticamos avotos – grāmatās, periodiskajos izdevumos un datu bāzēs, tādēļ visbiežāk to iegūst dažādos meklēšanas rīkos. Pandēmijas laiks šo tendenci iezīmējis vēl vairāk. Arī BLN tiek novērots, ka prasmes informācijpratībā un interese par to pazeminās. BLN uzziņas mācību nolūkiem visvairāk (dažas reizes nedēļā) tika sniegtas tieši 7.–9.klašu skolēniem, jo šī mērķa grupa vairāk apzinās un izprot zināšanu un literatūras vērtību. 1.–6.klašu skolēni literatūru uzziņām pieprasīja retāk. Tā kā nozaru literatūra ir izvietota klusajā lasīšanas zonā ar zvilņiem, tad skolēni lielākoties paši atrod savām interesēm piemērotu literatūru. Ļoti pieprasīti ir izdevumi par zēnu un meiteņu izmaiņām pusaudžu vecumā, mīldzīvniekiem un datorspēlēm, tādām kā “Minecraft”, “Among Us” un “Roblox”.

Neraugoties uz digitālo bērnu rakstura iezīmēm, straujo dzīves ritmu, laika deficītu un uzmanības noturības ilgumu, BLN viens no uzdevumiem ir piesaistīt bērnus, piedāvājot lietderīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas: regulāri piedāvātas daudzveidīgas aktivitātes, veicamas gan attālināti, gan klātienē, tā veicinot skolēnu informācijas meklēšanas prasmes, kritisko domāšanu, sadarbību, kognitīvās spējas, radošumu un pašizpaušmes iespējas, reizē iepazīstinot arī ar bibliotēkas grāmatu krājumu un pakalpojumu klāstu. Ar bērniem un jauniešiem strādā Bērnu literatūras nodaļas piecas darbinieces, pateicoties kuru lielajam entuziasmam, kompetencēm, ideju bagātībai un degsmei **OCB Bērnu literatūras nodaļa 2023. gadā plānojsi un spējsi noorganizēt 590 (+77,7 %, 2022.gadā – 332) aktivitātes: 45 bibliotēkas iepazīšanas ekskursijas, no tām 27 – dažādu klašu grupām, 15 – novada pirmskolas izglītības iestāžu audzēkņiem un 3 – ģimenēm. 11 ekskursijas dažādu nozaru pieaugušo grupām, 151 tematisku nodarbību “Izzini pasauli kopā ar bibliotēku” Ogres pilsētas un citu novada pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem par dažādiem tematiem, 201 “Lasītrosmes” nodarbību klašu grupām (1.-9.klase) un 5 nodarbības ģimenēm, 6 nodarbības skolēniem no citiem Latvijas novadiem, 12 “Pūces skoliņas” nodarbības 3 un 4 gadus veciem Ogres pilsētas bērniem un 9 nodarbības ukraiņu bērniem, 5 radošās darbnīcas un 12 radošos rītus vasaras brīvlaikā, 12 vasaras koplasišanas (bibliotekārs un bērni lasa, pārrunā lasīto), 8 lasītāju klubiņa “Lasāmkoks” tikšanās, 10 petterapijas nodarbības (projekts “Ķepa uz grāmatas”), 38 literārās plauktu izstādes BLN un Jauniešu lasītavā, 9 radošos un erudīcijas konkursus Ogres novada Sociālā centra Ģimenes atbalsta dienas centrā (sadarbība), 10 pasākumus:**

- 14.02.2023. – tumsas lasījumi jauniešiem “Mīlestības gaismā”;
- 18.04.2023. – Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas noslēguma pasākums kopā ar Māri Runguli, Inesei Zanderi, Reini Pētersonu un Unu Smilgaini grāmatas “En den dīno šoko loko tīno” atvēršanas svētkos;
- 10.05.2023. eksperimentu vakars bērniem (sadarbība ar izaugsmes un prāta centru “Izaugsmes spots”);
- 12.05.2023. – tikšanās ar Zani Zustu projektā "Tikšanās lappusēs" (VKKF) ;
- 17.05.2023. – eksperimentu vakars jauniešiem (sadarbība ar izaugsmes un prāta centru “Izaugsmes spots”);
- 26.05.2023. – Novada Skaļās lasīšanas sacensības;
- 02.06.2023. – 03.06.2023. – Literārā fotoorientēšanās spēle “Mana raibā ģimene”;
- 19.08.2023. – izzinoša spēle visai ģimenei “Lielā leģendu spēle” Ogres pilsētas svētkos bibliotēkas ēkā;
- 15.11.2023. – Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākums 1. –6.klašu skolēniem "Hallo, Ziemassvētku vecīt?";

- 27.11.2023. – nodarbība “Stāstu stāsti” ar Luīzi Pastori projektā "Tikšanās lappusēs" (VKKF).

Īstenoti 46 dažādi konkursi un citas aktivitātes OCB BLN un Jauniešu lasītavā.

Erudīcijas konkursi:

- 06.02.2023. – 28.02.2023. Droša interneta mēnesim veltīts erudīcijas konkurss “Drosmīgi un droši” (rēbusi, atmiņas spēle, vārdu čūska);
- 05.07.2023. – 31.08.2023. erudīcijas konkurss bērniem “Vasarai 2023- jā!”;
- 04.09.2023. – 30.09.2023. erudīcijas konkurss bērniem “Dzeja uzrunā” (uzdevumi saistībā ar dzeju un tās atrašanu dzejas plauktos);
- 03.10.2023. – 30.10.2023. erudīcijas konkurss bērniem “Pūcītes mīklas” (krustvārdu mīklas, dažādi uzdevumi no attīstošā bērnu žurnāla “Pūcīte”);
- 04.12.2023. – 30.12.2023. Ziemassvētku dziesmu klausāmkonkurss bērniem “Svētku kamolītis”.

Radošie konkursi:

- 03.01.2023. – 31.01.2023. digitālo zīmējumu konkurss “Jautrais Zaķis- kaķis”;
- 06.02.2023. – 28.02.2023. radošais zīmējumu konkurss bērniem “Dzīve bez interneta”;
- 06.02.2023. – 28.02.2023. radošais zīmējumu konkurss jauniešiem “Dzīve bez interneta”;
- 01.03.2023. – 31.03.2023. radošais konkurss jauniešiem “Pavasara siluetu krāsošana”;
- 01.03.2023. – 31.03.2023. pavasara kolāžu konkurss attālināti Ogres PII un klātienē bibliotēkas apmeklētājiem “Atver logu pavasarim!”;
- 11.04.2023. – 29.04.2023. radošais komiksu konkurss bērniem “Šoko loko tīno” par godu M. Runguļa grāmatas “En den dīno šoko loko tīno” atvēršanas svētkiem;
- 03.05.2023. – 29.05.2023. radošais konkurss bērniem “Mana krāsainā pasaka” (I. Ziedoņa pasakas lasīšana, ilustrēšana);
- 03.05.2023. – 29.05.2023. radošais konkurss jauniešiem “Mana krāsainā pasaka” (I. Ziedoņa pasakas lasīšana, ilustrēšana);
- 01.08.2023. – 17.08.2023. radošais svētku kūku konkurss bērniem “Ogrei 95” (kolāžas);
- 04.09. 2023. – 30.09.2023 radošais konkurss “Dzejas uzrunā” (dzejas T-kreklu zīmēšana);
- 03.10.2023. – 30.10.2023. radošais kolāžu konkurss bērniem “Kas dzīvo šajā namiņā?”;
- 05.10.2023. – 30.10.2023. radošais konkurss jauniešiem “Mana zvaigzne”;
- 19.10.2023. – 11.12.2023. radošs konkurss jauniešiem “Mēs izvēlamies zaļāku dzīvesveidu”;

- 01.11.2023. –30.11.2023. radošais konkurss bērniem “Rotā, saulīt, Latviju mūsu!” (spēka zīmju veidošana, zīmēšana);
- 01.11.2023. –30.11.2023. radošais konkurss jauniešiem “Rotā, saulīt, Latviju mūsu!” (spēka zīmju izšūšana);
- 04.12.2023. – 30.12.2023. radošais zīmējumu konkurss bērniem “Svētku kamolītis” (Ziemassvētku vecīša mode dažādās dzīves situācijās).

Literārie konkursi un aktivitātes:

- 01.02.2023. – 14.02.2023. pasaku konkurss jauniešiem “Veltījums mīlestībai”;
- 04.12.2023. – 30.12.2023. akcija jauniešiem, stāsta kopradīšana “Ziemassvētku stāsts”.

Video, foto konkursi:

- 03.01.2023. – 15.02.2023. video konkurss jauniešiem BLN krājuma popularizēšanai “Tik-Tok grāmatu zvaigzne”;
- 06.04.2023. – 10.04.2023. Lieldienu foto konkurss ģimenēm “Krāšosim, bērniņi, Lieldienu oliņas”.

Tiešsaistes konkursi:

- 14.10.2023. – 21.10.2023. tiešsaistes viktorīna “Cik labi es pārzinu latviešu valodu?”;
- 01.11.2023. – 30.11.2023. viktorīna “Rotā, saulīt, Latviju mūsu!”.

Citas aktivitātes:

- 18.01.2023. dalīšanās pieredzē ar Ogres 1.vidusskolas kolektīvu par “Lasītrosmes” nodarbībām un “Randiņu ar grāmatu”, domu un ideju apmaiņas pēcpusdiena;
- 01.02.2023. – 14.02.2023. Valentīna dienai veltītas aktivitātes bērniem “Sirsnīgi no sirds” (sirsniņu meklēšana, vārdu šifrēšana, kartīšu izgatavošana);
- 01.03.2023. – 31.03.2023. pavasara gaidīšanas aktivitātes “Atver logu pavasarim!” (pagalma rēbuss, interaktīvas pavasara puzzles);
- 18.03.2023. BLN un Ogres novada aktīvāko Bērnu un jauniešu žūrijas 2022 lasītāju dalība Lielajos lasīšanas svētkos LNB (ap 50 dalībniekiem);
- 27.03.2023. literārā fotoorientēšanās spēle LNB uzziņu centra darbiniekiem BLN aktivitāšu iepazīšanai;
- 03.04.2023. – 28.04.2023. bērnu radīto māla darbu izstāde, veltīta Dziesmu un deju svētku tēmai “Teici, teici, tu dziesmiņu”, sadarbībā ar Birzgales keramikas pulciņa vadītāju Evitu Gūtmani;
- 04.04.2023. – 29.04.2023. spēļu maratons jauniešiem “Iekustinām pavasari”;
- 11.04.2023. literārā fotoorientēšanās spēle Rīgas Tūrisma skolas skolēniem;
- 26.04.2023. dalība Latvijas Bibliotēku festivāla 2023 ideju tirgū, prezentējot “Lasītrosmes” nodarbību un literārās fotoorientēšanās “Mana raibā ģimene” idejas.

Literārās fotoorientēšanās organizēšana visiem interesentiem LNB telpās (uzvarētāji saņēma sponsora “Kuģītis Gulbis” dāvanu kartes);

- 08.05.2023. nodaļas darba ar bērniem un jauniešiem un bibliotekāra profesijas prezentēšana topošajiem bibliotēkas speciālistiem – LU studentiem;
- 08.05.2023. – 13.05.2023. Mātes dienai veltītu apsveikumu (atmiņu kladīte māmiņai “Mammu, es Tevi mīlu!”) izgatavošanas akcija bērniem;
- 09.05.2023. – 25.05.2023. Aptauja “Bibliotēka jauniešiem”, ar mērķi noskaidrot 7.–12. klases skolēnu domas, intereses un attieksmi par dažādiem jautājumiem, kas saistīti ar bibliotēku;
- 26.05.2023. PII projekta “Izzini pasauli” čaklākās un aktīvākās PII grupiņas sveikšana izlaidumā;
- 19.06.2023. – 22.06.2023. radoša aktivitāte bērniem “Vasaras saulgriežus gaidot” (papīra ziedu vainagu izgatavošana);
- 21.08.2023. – 08.09.2023. sportisku, priecīgu un lasošu sēņu zīmēšanas aktivitāte bērniem “Neesi sēne!” sēņošanas sezonas laikā;
- 01.09.2021. pirmās skolas dienas akcija jeb sveiciens lasītājiem “Sveicam Zinību dienā!” – laimes cepumiņu izlozēšana veiksmīgam un aizraujošam mācību gadam ar jaukiem novēlējumiem;
- 22.11.2023. prakse par darbu ar bērniem un jauniešiem Ogres Centrālajā bibliotēkā Moldovas bibliotekāriem (dalība atvērtajā nodarbībā par Latviju un Ogres novadu, darba pārskatu un publicitātes materiālu prezentēšana, praktisku padomu sniegšana);
- 04.12.2023. – 30.12.2023. radoša Ziemassvētku gaidīšanas aktivitāte jauniešiem “Jauna elpa senam apsveikumam”;
- 21.12.2023. zibakcija bērniem “Apsveic bibliotēkas robotiņu Tomu vārda dienā!” (apsveikumu zīmēšana, cienāšanās ar našķiem).

OCB ir ģimenēm draudzīga bibliotēka – vieta, kur mijiedarbojas literatūra, kultūra un izglītība. BLN mērķis – plānot un veidot bibliotēkas pasākumus tā, lai ikviens ģimenes loceklis atrastu savai gaumei un interesēm atbilstošu aktivitāti, kurā iesaistīties. Aktivitātes tika organizētas atbilstoši jau esošajām bibliotēkas tradīcijām, iestrādnēm un arī Ogres novada pašvaldības uzstādījumiem, organizējot kopīgus pasākumus. Joprojām ir interese par ekskursijām, taču to skaits samazinājies, jo Ogres novada skolu klašu un PII grupas, kurām bijusi tāda iespēja, OCB lielākoties jau ir apmeklējušas. Lielāka interese apmeklēt OCB un BLN bijusi citām Latvijas skolām. Visa gada garumā bija stabils pieprasījums pēc “Lasītrosmes” nodarbībām. Pieraksts uz nodarbībām visam pusgadam tiek aizpildīts vienas līdz divu dienu laikā. Tas apliecina nodarbību nepieciešamību, taču, lai spētu nodrošināt augsto pieprasījumu pēc tām, nepieciešama rūpīga un

sistemātiska laika plānošana un precīza pasākumu uzskaitē. BLN pievienotā vērtība ir tās izglītotie darbinieki, jo ikviens no tiem spēj izveidot un novadīt kvalitatīvu nodarbību vai pasākumu par dažādām tēmām.

Galvenā mērķauditorija konkursos un lasīšanas veicināšanas aktivitātēs bija ne tikai skolēni, pirmskolas izglītības iestāžu grupas, bet arī ģimenes ar bērniem. Gada laikā tika realizētas vairākas aktivitātes, lai uzrunātu tieši šīs mērķgrupas, un izveidots arī jauns projekts vecvecāku iesaistīšanai – “Vasarā lasām kopā ar vecvecākiem”, ko plānots turpināt attīstīt arī 2024.gadā.

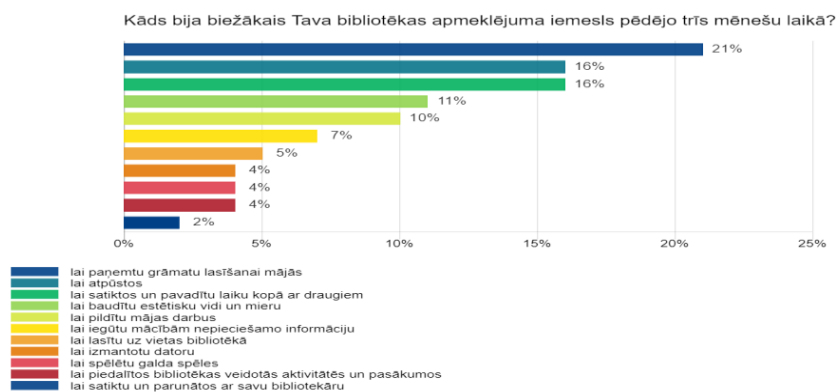
Konkursu, pasākumu un aktivitāšu plakāti, prezentējoši video un stāsti tika ievietoti sociālo mediju kontos www.facebook.com, Instagram, X (Twitter), kurus aktīvi lieto jauni cilvēki un, tādejādi, uzzina par pasākumu. Informācija tika nosūtīta arī privāti *WhatsApp* – jau pastāvīgajiem konkursu dalībniekiem, ievietota tīmekļvietnēs www.ocb.lv, www.ogresnovads.lv, www.ogrenet.lv, Ogres novada pašvaldības informatīvajā izdevumā “Savietis” un izvietota plakātu veidā OCB standos pie ieejas, BLN un Jauniešu lasītavā, Ogres Centra pamatskolas, Ogres Valsts ģimnāzijas un Ogres 1.vidusskolas standos, Ogres Jauniešu mājā un kopš 2023.gada rudens – Ogres novada Tūrisma informācijas centra digitālajos standos pilsētvidē. Arī bibliotekāri un Informācijas centra darbinieces aktīvi uzrunāja un motivēja apmeklētājus iesaistīties aktivitātēs. Atsaucība bija pietiekami liela, dalībnieku skaits konkursos svārstījās no 15 līdz 75. Arī šajā pārskata gadā pieprasītākie bija konkursi ar meklēšanas – atrašanas elementiem, digitālo zīmējumu, kā arī radošie konkursi, kuri ir atraktīvi, nav vienveidīgi un neprasa lielu piepūli un laiku sarežģītas informācijas meklēšanai. Šīs tendences ir ienākušas uz palikšanu, un bibliotēkām vajadzēs arvien jaunas idejas, kā piesaistīt bērnus un jauniešus bibliotēkas pakalpojumiem.

Kā ierasts, mazāka aktivitāte bija maijā, novembrī un Ziemassvētku laikā, kad bērni un jaunieši vēlas atpūsties, jo ir jau noslogoti skolā un interešu izglītības iestādēs. Visaktīvākie konkursu un aktivitāšu dalībnieki bija 2 – 4.klašu skolēni, kuriem jau ir pietiekami labas lasītprasmes, lai piedalītos erudīcijas konkursos un ļoti attīstīta radošā domāšana.

BLN ir atsevišķa telpa jauniešiem – Jauniešu lasītava, kura ir ērti pārkārtojama un pielāgojama gan nodarbībām, gan pasākumiem. Tas ļāvis daudz vieglāk organizēt BLN lasīšanas veicināšanas nodarbības skolēniem: it īpaši vecuma grupai no 7. –9.klasei.

Lai uzzinātu 7. –12.klases skolēnu domas, intereses un attieksmi pret dažādiem jautājumiem, kas saistīti ar bibliotēku, 2023.gada maijā BLN vadītāja izveidoja aptauju “**Bibliotēka jauniešiem**”. Iegūtie rezultāti 11.augustā tika prezentēti Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas 23.saietā – konferencē “Cilvēks – bibliotekārs, bibliotēkas lietotājs, iedzīvotājs”. Balstoties uz aptaujas rezultātiem, teorētiskos aspektus un praktiskus piemērus par tēmu “Pusaudži un jaunieši – izaicinošās bibliotēkas lietotāju paaudzes” sniedza arī Dr.philol., LU Sociālo zinātņu fakultātes

docente Daina Pakalna. Tiešsaistes aptaujā piedalījās 289 respondenti, no kuriem 55% bija meitenes un 45% zēni. Klases, kuru skolēni visaktīvāk aizpildīja anketas, piedalījās arī saldumu groza izlozē, kas lieti noderēja skolas noslēguma piknikam. Tā bija lieliska motivācija savas attieksmes paušanai un dalībai aptaujā. Aptaujā tika noskaidrots, kad 7. –12.klašu skolēns ir izlasījis pēdējo grāmatu, lai noskaidrotu, vai un kāda žanra literatūru tiek lasīta. Trešdaļa respondentu lasa piedzīvojumu un fantastikas žanra literatūru, ceturtdaļa lasītāju izvēlas romānus, bet dzeju lasa tikai 1% respondentu. Aptaujas dati liecina, ka jaunieši, lielākoties, izvēlas lasīt ārzemju autoru darbus (57%), latviešu autoru literatūru lasa 13% aptaujāto jauniešu, bet jaunāko izdoto literatūru vien 5%. Jaunieši visbiežāk grāmatas lasa latviešu valodā (37%), bet vairāk kā trešdaļa aptaujāto lasa gan latviešu, gan angļu valodā (33%), tikai svešvalodās – angļu valodā vai krievu valodā – lasa 15%. Par Jauniešu lasītavas apmeklējuma biežumu tika noskaidrots, ka pēdējo divu mēnešu laikā (2023.gada marts un aprīlis) lasītavu ir apmeklējuši 48% respondentu, savukārt, 33% nav apmeklējuši ne reizi kopš jaunās ēkas atvēršanas. Jaunieši ir tā mērķauditorija, kurai jāattīsta pakalpojumi. **Lai veicinātu jauniešu apmeklētību, ieinteresētību un bibliotēkas pakalpojumu izmantošanas biežumu, no 2023.gada oktobra “Lasītrosmes” nodarbības tiek piedāvātas arī 7. –9. klašu skolēnu grupām. Tāpat jauniešiem ir iespējams piedalīties “Lielajā leģendu spēlē” (izpētot novadpētniecības materiālus, 30 spēļu kartiņas jāsavieno 15 loģiskos pāros), “Literārajā fotoorientēšanās spēlē” (literāru fragmentu interpretācija fotogrāfijās), izglītojošā nodarbībā par bibliotēkas vēsturi “Bibliotēkai - 95” (prezentācija par bibliotēkas vēsturi un attīstību, uzdevumi, kurus iespējams paveikt, rakstot ar rakstāmmašīnu, rēķinot ar skaitāmkauliņiem, lasot veco druku), konkursos un citās aktivitātēs, un apmeklēt ikmēneša sarunu vakarus “Grāmat-koks”. Aptaujas rezultāti liecina, ka piektajai daļai jauniešu bibliotēkas apmeklējuma iemesls (2023.gada marts un aprīlis) bijis grāmatas saņemšana lasīšanai uz mājām, 16% apmeklēja, lai atpūstos, 16% – lai satiktos un pavadītu laiku kopā ar draugiem, 10%, lai pildītu mājas darbus, bet 2% respondentu norādījuši, ka uz bibliotēku dodas, lai satiktu un parunātos ar savu bibliotekāru. Skat. 20. att.**

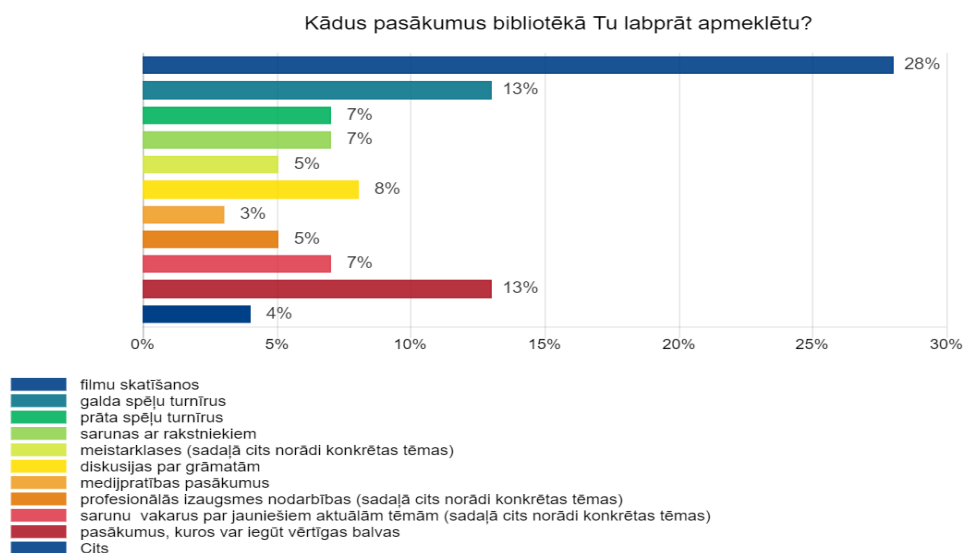

20.att. Bibliotēkas apmeklējuma iemesls jauniešiem.

Anketā tika noskaidrots, vai jaunieši zina, ir informēti par šādiem bibliotēkas pakalpojumiem:

- datu bāzēm un to izmantošanas iespējām mājās;
- datu bāzu izmantošanu mācību vajadzībām;
- iespēju lasīt avīzes un žurnālus;
- iespēju pasūtīt grāmatas no citām Latvijas bibliotēkām;
- iespēju atrast informāciju OCB kopkatalogā un citos tiešsaistes katalogos.

Teju visos jautājumos puse jauniešu zina par šādām iespējām, puse nezina. Var secināt, ka arī par šiem jautājumiem ar jauniešiem jārunā aktīvāk. Tika noskaidrots, ka šī mērķa grupa labprāt bibliotēkā apmeklētu filmu skatīšanās vakarus (28%), galda spēļu turnīrus (13%), pasākums, kuros var iegūt vērtīgas balvas (13%), diskusijas par grāmatām (8%), prāta spēļu turnīrus (7%) un sarunas ar rakstniekiem (7%), sarunu vakarus par jauniešiem aktuālām tēmām (7%). *Vairāk skatīt 21. att.*

21.att. Pasākumi, ko jaunieši labprāt apmeklētu bibliotēkā.

Ar “atvērtā” jautājuma palīdzību tika skaidrots arī jauniešu viedoklis par to, ko viņi uzlabotu vai paveiktu bibliotēkā, ja būtu tās vadītāji ar neierobežotu budžetu. Jaunieši apgalvo, ka nodrošinātu lielāku grāmatu krājumu angļu valodā, spēļu un vēsturisko filmu nomu, 3D printerus, digitālos standus reklāmām, ēdienu un dzērienu automātus, datoru nomas centru. Ir ieteikumi arī telpām, iekārtojuma un dizainam, piemēram, klusās telpas lasīšanai vienatnē vai skaļajai lasīšanai, mūzikas telpa jaunajiem mūziķiem un hobiju attīstīšanai (adīšana, gleznošana), ēdamzāli, rotaļu laukumu pie bibliotēkas, vairāk mākslīgo un dzīvo augu un stūrīšu lasīšanai. Jaunieši min, ka vēlētos noorganizēt nakšņošanu bibliotēkā, pasākumus ar vērtīgām balvām, vieslektoriem, rakstniekiem un ilustratoriem. Daļa atzīst, ka viss ir jauns un skaists, un nav, ko uzlabot. Jaunieši snieguši vērtīgus ieteikumus bibliotēkas publiskā tēla uzlabošanai, piemēram, izvietotu norādes

introvertiem cilvēkiem, ieviestu digitālas bibliotēkas kartes ar iespēju rezervēt telpas, uzzināt bibliotēkas lietošanas noteikumus, reģistrēšanās kārtību.

Izvērtējot jauniešu viedokli, galvenie secinājumi pēc šī aptaujas anketu apkopojuma ir šādi:

- Bibliotēkai resursi ir pietiekamā apjomā, lai jaunietis tiktu nodrošināts ar visiem pamatpakalpojumiem. Jautājums, vai jaunietis to novērtē un lietderīgi izmanto?
- Jaunieši nav informēti par esošajiem bibliotēkas pakalpojumiem. Lielākoties iesaka lietas, kuras jau ir bibliotēkas pamatpakalpojumi;
- Jaunietis, iepazīstot bibliotēkas pakalpojumus ekskursiju vai nodarbību laikā, nav motivēts uzzināt pēc iespējas vairāk, veic citas blakus lietas (sarunas, viedierīču izmantošana);
- Jaunieši ir ļoti dažādi, jārod iespēja izprast un, iespēju robežās, apmierināt jauniešu prasības, lai bibliotēka būtu jauniešiem draudzīga vieta;
- Jaunieši vairāk jāinformē par resursu pieejamību un citiem bibliotēkas pakalpojumiem;
- Bibliotēkām jābūt ļoti radošām un elastīgi domājošām, jāspēj uz bibliotēkas pakalpojumu palūkoties no jaunieša skatu punkta;
- Anketēšana mācību gada noslēgumā ir liels izaicinājums – atsaucība var būt dažāda;
- Jauniešus iesaistīties aptaujās motivē balvas;
- Aptaujas laikā tika gūti vērtīgi ierosinājumi un papildinājumi, kurus bibliotēka iespēju robežās (atkarīgs no finansējuma) īsteno.

Lai gan pakalpojumu klāsts, ko OCB BLN var nodrošināt jauniešiem, ir gana plašs, reālā situācija parāda to, ka pieprasījums pēc tām var būt ļoti mainīgs, jo daudz kas ir atkarīgs no paša jaunieša personības, iniciatīvas, vajadzībām, iedvesmas, noskaņojuma un uzskatiem konkrētajā brīdī.

Jauniešu lasītavas bibliotēkās aktīvi domā, plāno un īsteno dažādas idejas, ko mainīgajai jauniešu auditorijai piedāvāt. Kopš 2022.gada rudens Jauniešu lasītava piedāvā apmeklēt lasītāju klubu "Grāmata runā", kurš laika gaitā kļuvis par sarunu vakaru jauniešiem ne tikai par literatūru. 2023.gada sākumā tā konceptu paredzēja tikšanos ar viesiem, kuri lielākoties dalījās pārdomās par 2022.gada Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas vecumposma 15+ grāmatu izlasi un tajā atspoguļotajām vērtībām. No 2023.gada septembra sarunu vakars ir izaudzis par košu un pamanāmu "**Grāmat-koku**", kurā savā dzīves pieredzē un lasīšanas paradumos dalījās Ogres pilsētā un apkārtnē zināmas personības, piemēram, bērnu un jauniešu teātra izrāžu režisors Jānis Znotiņš, sabiedriski aktīvas Ogres jaunietes un jaunās Ogres Valsts ģimnāzijas skolnieces – Alise Māzika un Marta Morozova, Ogres Jauniešu mājas vadītāja Dace Veiliņa, Andreja Pumpura Lielvārdes muzeja vadītāja Anita Streile un zīmola "Lancome" starptautiskā *make-up* māksliniece Baltijas valstīs Dita Grauda. Sarunu vakari pulcējuši no 5 līdz pat 31 klausītājam un

Par nodarbībām un citiem piedāvājumiem pirmsskolas vecuma un 1.–9. klašu grupām BLN ar pedagogiem vienojas individuāli, rūpīgi plānojot darbinieku noslodzi.

2023.gadā aktuālas bija LU studentu – topošo bibliotēkas speciālistu ekskursijas OCB, ar mērķi uzzināt vairāk par publiskās bibliotēkas darba specifiku, īpaši darbu ar bērniem un jauniešiem. Darba pieredzē ar prezentāciju dalījās BLN vadītāja Sandra Nikolajeva. Četras ekskursiju grupas piedalījās literārajā fotoorientēšanās spēlē “Mana raibā ģimene” un arī pagājušajā gadā interesi raisīja bibliotēkara darba specifika. Vairākas interesentu grupas piedalījās aktivitātē “Spēlēsim bibliotēkuros”.

Kopš 2023.gada maija OCB BLN sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku (LNerB) (koordinatore Ogres novadā BLN bibliotēkare Līga Beināre) piedāvā saviem lasītājiem jaunu pakalpojumu – **pielāgoto literatūru**. Bērniem tās ir palielinātās drukas, vieglās valodas un audio grāmatas (CD un USB). Koordinatore katru ceturksni izvēlas jaunus materiālus, kuri atbilst skolu programmai, aktualitātei vai pieprasījumam. 2023.gada maijā Ogres novada Izglītības pārvaldes atbildīgajai darbiniecei tika nodota informācija par pielāgotās literatūras pieejamību Ogres novadā. Informācija par iespēju saņemt pielāgoto mācību literatūru, kas paredzēta bērniem ar lasīšanas grūtībām, t.sk. bērniem ar disleksiju, pārsūtīta novada skolu pedagogiem un speciālistiem. Informatīvais darbs ar novada izglītības iestādēm notiek regulāri, un šī pakalpojuma popularizēšanai tiek veidoti arī vizuālie materiāli, lai informētu lasītājus par konkrēto pielāgotās literatūras piedāvājumu attiecīgajā laika periodā. Informatīvajos plakātos gan sociālajos tīklos, bibliotēkas mājas lapā, gan drukātā formātā bibliotēkas informācijas standos tiek izmantota grāmatu vizualizācija, kas lasītājiem palīdz labāk uztvert esošo piedāvājumu. Bērni, kuriem ir nepieciešamība pēc pielāgotās literatūras, atkārtoti izvēlas to lasīt, kas ir rādītājs tās nepieciešamībai. Bērnu auditorijā ir pieprasījums pēc iespējas vienlaikus klausīties audio grāmatu un lasīt vieglās valodas tekstu konkrētajam literatūras darbam. Šāda iespēja būtu ļoti nepieciešama bērniem, kuriem ir lasīšanas grūtības. Gada izskaņā nācās saskarties ar situāciju, ka bērniem, kuri ir atklājuši lasīšanas prieku ar vieglās valodas grāmatām, ļoti gribētos lasīt vēl, bet, diemžēl, viss esošais piedāvājums jau izlasīts. Kopš pakalpojuma ieviešanas Ogres novadā vieglās valodas grāmatas, palielinātās drukas grāmatas un audio failus USB formātā kopumā regulāri izmantojuši 5 bērni.

Visā pārskata periodā, izmantojot autorizācijas datus, 7. – 9.klašu skolēni tika apmācīti lietot Ogres reģiona bibliotēku tiešsaistes kopkatalogu, kā arī nodot un saņemt grāmatas ar Bibliotheca pašapkalpošanās iekārtu jeb *selfcheck*. Jaunieši šīs tehnoloģijas aktīvi izmanto. Jaunākā skolas vecuma bērni pašapkalpošanās iekārtu, lielākoties, izmanto grāmatu un periodikas nodošanai, kam nav nepieciešama skolēna – bibliotēkas lietotāja karte, ko skolēni nereti nepaņem līdzī. Neraugoties uz tehnoloģiju pieejamību, bibliotēkara loma nav mazinājusies.

OCB BLN ir laba sadarbība ar Ogres Centra pamatskolu, tās direktores vietnieci izglītības jomā Karīnu Buriņu, izglītības metodiķi Santu Mežvēveri, skolas bibliotēkas bibliotekāri Ingu Biukšāni un pedagogiem – Regīnu Hanzenu, Līgu Rudzīti, Aneti Lasmani. Šie pedagogi ir interesēti bibliotēkas lasīšanas veicināšanas aktivitātēs, iesaka skolēniem mācību procesā izmantot bibliotēkas pakalpojumus. Tāpat lieliska sadarbība un draudzība izveidojusies ar Ogres 1.vidusskolas pedagogiem – īpaši Zani Stiebriņu, Drosmu Siliņu, Ramonu Emki, Lindu Kārkliņu, kuras regulāri savas klases iesaista iespējami visās bibliotēkas aktivitātēs (grāmatas atvēršanas svētki, radošie un erudīcijas konkursi, “Lasītrosmes” nodarbības) un veiksmīgi integrē BLN veidotos uzdevumus mācību procesā. Arī Ikšķiles Brīvās skolas pedagogi, īpaši – Ilze Sēkliņa un Gunta Nirmala – aktīvi izmanto bibliotēkas Mācību klasi un BLN kluso zonu savu stundu īstenošanai, regulāri piedalās “Lasītrosmes” nodarbībās un kolektīvi izvēlas literatūru ārpusklases lasīšanai. Arī Jaunogres vidusskolas skolēni labprāt izvēlas savu brīvo laiku pavadīt bibliotēkā: kopā ar Gitu Maņkovu un Viju Ziemeli regulāri apmeklē “Lasītrosmes” nodarbības un iesaistās sarunu vakarā “Grāmat-koks”. Sadarbība ar Ogres Valsts ģimnāziju nav pārāk aktīva, jo jaunuzceltā un tehnoloģiski modernā skola ir pašpietiekama, mācību process dinamisks. Veiksmīga sadarbība izveidojusies vien ar skolotāju Svetlanu Sermuli, kura izmanto Jauniešu lasītavas pakalpojumus – apmeklē nodarbības un pasākumus.

Skolēni klātienē tiek mācīti darboties ar uzziņu materiāliem, un lasītprasmes iemaņu attīstīšana aktīvi notiek visās Ogres novada bibliotēkās gan bibliotekāro stundu laikā, gan individuāli caur dažādām aktivitātēm un spēlēm. Bibliotekāri reģiona bibliotēkās, kuru tuvākajā apkārtnē ir skolas un pirmsskolas izglītības iestādes, ir pietiekami motivēti meklēt jaunus ceļus pie saviem lasītājiem.

Jau ceturto gadu pēc kārtas OCB BLN tika īstenotas **10 petterapijas nodarbības** divām skolēnu grupām OCB izstrādātā projekta “Ķepa uz grāmatas: petterapijas nodarbības bērniem” Ogres novada pašvaldības apstiprinātā aktivitātē “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu papildus aktivitāšu veikšanai Ogres novada pašvaldības iestādēm”. Nodarbības notika petterapijas asistentes Solvitas Dreimanes vadībā, kopā ar speciāli apmācītu suni, sarkanbalto īru seteru Deiziju, un citiem dzīvniekiem – bārdainajām agāmām Genu un Fionu, ahatīnas gliemežiem, bruņurupuci Emo, zarkukaiņiem un Madagaskaras šņācējprusakiem.

Bērni, spēlējot īpaši izraudzītas spēles un paši lasot to noteikumus, mācījās izprast tekstu, klausīties, būt pacietīgi un apzināties savas emocijas.

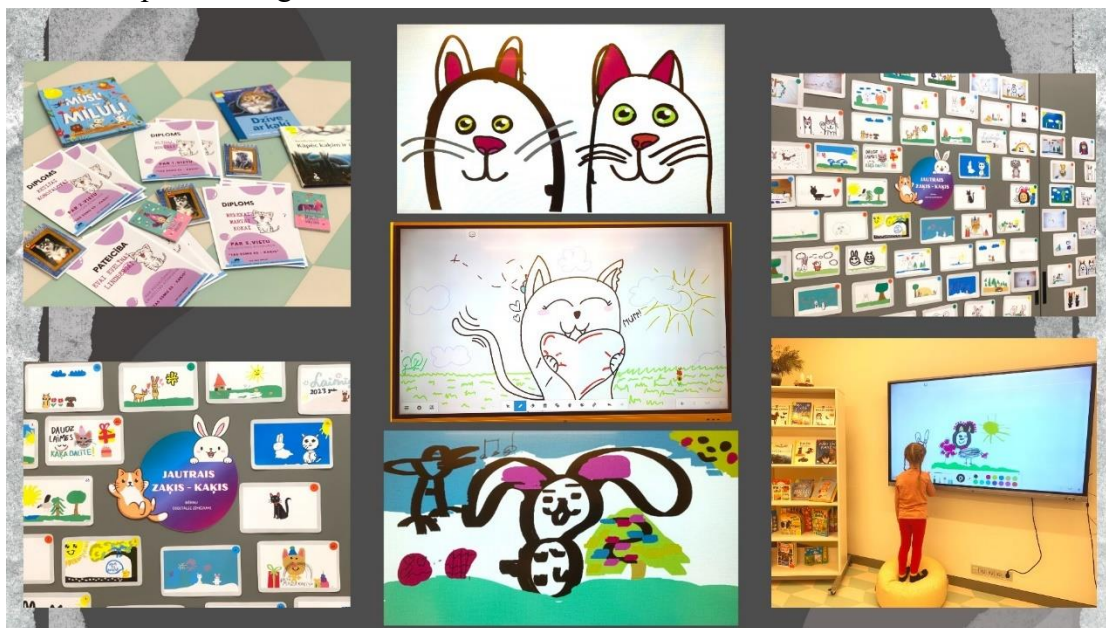
23.att. Petterapijas nodarbības OCB BLN projekta "Ķepa uz grāmatas" ietvaros.

Pamācošās sarunas ar petterapeiti un kontakts ar dzīvniekiem mudināja bērnus pārvarēt bailes, palīdzēja stiprināt pašapziņu, līdzietību un empātiju, pārvarēt komunikācijas barjeru, trenēja atmiņu, klausīšanās prasmi, koordināciju, veicināja domāšanu, kā arī stimulēja motorās prasmes. Bērni labprāt iesaistījās diskusijās par dažādām tēmām, uzdeva jautājumus speciālistei un guva daudz vērtīgu atziņu. Nodarbību mērķis – radīt interesi par lasīšanu kā patīkamu, izzinošu procesu un regulāru bibliotēkas apmeklēšanu, ir sasniegts. Vairāki 2023.gada dalībnieki, vairāk kā puse 2022.gada petterapijas dalībnieku un 69% 2020. un 2021.gada dalībnieku ir pastāvīgi bibliotēkas lasītāji un apmeklē bibliotēku regulāri – pat vairākas reizes nedēļā. Bērni ir veiksmīgi iekļāvušies savās klasēs, kļuvuši aktīvāki un iesaistās pat BJVŽ projektā. Šie bērni bibliotēku uztver kā drošu vidi, kurā uzturēties pēc skolas, un šo sajūtu bērnos palīdzējušas raisīt petterapijas nodarbības.

7.5. Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes OCB BLN

2023.gads OCB BLN lasīšanas veicināšanas jomā bijis ļoti dinamisks un veiksmīgs, ar ievērojamu skaitu kvalitatīvi noorganizētu nodarbību un pasākumu. Panākumu atslēga ir bijusi komandas darbs, ikviena darbinieka iesaiste nodarbību un pasākumu plānošanas procesā, darba spējas, vēlme rādīt, stāstīt un motivēt, lai nākotnes sabiedrība, kurā dzīvosim, būtu izglītota un zinātkāra. Pieprasījums pēc lasīšanas veicināšanas nodarbībām pirmskolas vecuma un 1.–5. klašu grupām ir ļoti augsts un ne vienmēr tās iespējams nodrošināt visiem interesentiem tādā apjomā, kā to vēlētos.

Kā viens no BLN organizētajiem konkursiem, kurā bērni piedalījās ar vislielāko aizrautību, bija Truša gadam veltīts **digitālo zīmējumu konkurss “Jautrais zaķis–kaķis”**. 73 Bērnu literatūras nodaļas mazie apmeklētāji uz interaktīvās tāfeles radīja digitālos zīmējumus – savus jautros zaķus un kaķus, kuri pēc tam tika izdrukāti un izvietoti izstādē. Košo zīmējumu siena priecēja bibliotēkas ciemiņus teju visa gada garumā un radīja interesi izveidot arī savu zīmējumu vairākām ekskursantu grupām, arī senioriem. Konkursa norise norāda par šīs paaudzes bērnu nepieciešamību izausties digitāli.

24.att. Radošais digitālo zīmējumu konkurss “Jautrais zaķis – kaķis”.

2023.gada vērienīgākā aktivitāte, kurā tika iesaistītas visas pirmsskolas izglītības iestādes, Ģimenes atbalsta dienas centrs, bibliotēkas apmeklētāji, bija **pavasara gaidīšanas aktivitāte “Atver logu pavasarim”**. Bērni veidoja stilizētus logus – radošas kolāžas par to, ko pirmo pavasarī pamana aiz loga, un piedalījās pagalma rēbusā. Rēbuss aicināja doties laukā un pie bibliotēkas meklēt paslēptus burtus, no kuriem izveidojot pareizu vārdu, skolēni saņēma iespēju doties pie nākamā uzdevuma – interaktīvas puzzles likšanas. Šī pavasara gaidīšanas aktivitāti veidoja vairāki interaktīvi un kustību elementi, līdz ar to bērni labprāt tajā piedalījās. Arī šajā pavasarī OCB pārsteidza pirmsskolas izglītības iestāžu radošums un aktīvā iesaiste kolāžu veidošanā. Visi radošie darbi tika izvietoti jaukā izstādē “Atver logu pavasarim”, ko bērni paši nāca aplūkot. Kopš pandēmijas laika BLN izveidojusies tradīcija vismaz divas reizes gadā piedāvāt kādu radošu vai literāru konkursu visām pirmsskolas izglītības iestādēm. Tā tiek stiprinātas savstarpējās attiecības, komunikācija, pedagogi radošos uzdevumu var integrēt mācību procesā un dažādot to, turklāt bērniem ir iespēja saņemt tik nozīmīgās pateicības balviņas.

25. att. Pavasara gaidīšanas aktivitāte “Atver logu pavasarim”.

Mācību gada izskaņā BLN 1.–9. klašu skolēniem **izstrādāja ieteicamo literatūras sarakstu lasīšanai vasarā**. Ieteicamā literatūra bija sadalīta pa jomām, tā iesakot konkrētas grāmatas tiem, kuriem tuva ir dzīvnieku tēma, piedzīvojumi, grāmatas par vasaru, draudzība un tādas, kuras savulaik bija iecienījuši bērnu vecāki. Šos sarakstus atzinīgi novērtēja gan bērni, gan vecāki, gan pedagogi un Ogres novada Izglītības pārvaldes speciālisti. Ieteicamo literatūru pēc BLN sarakstiem skolēni turpināja lasīt arī rudens brīvlaikā. Iecerī plānots turpināt 2024.gadā, papildinot sarakstu ar jaunām un aktuālām grāmatām.

2.jūnijā Ģimenes dienas pasākumā Ogres pilsētā BLN tradicionāli jau trešo gadu pēc kārtas organizēja literāro fotoorientēšanos “**Mana raibā ģimene**”. Pasākuma mērķis, kā allaž, bija mudināt visai ģimenei kopā lasīt, domāt un radoši izpausties, interpretējot 10 literāros fragmentus fotogrāfijās – šoreiz no “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas kolekcijas 2023” grāmatām, tā popularizējot projektu. Godinot izcilo autoru Imantu Ziedoni 90 gadu jubilejā, papilduzdevumā ģimenēm fotogrāfijā bija jāattēlo sava mīļākā krāsainā pasaka. Ģimeņu foto vērtēja gan bibliotēkas kolektīvs, gan piesaistīto sponsoru pārstāvji, nosakot veiksmīgāko sniegumu vairākās nominācijās. Aktivitāte piesaistīja 17 ģimenes, kuras ar īpašām un vērtīgām balvām – saldumiem, grāmatām un dāvanu kartēm sveica Ogres novada pašvaldība, “Fazer Latvija”, kuģītis “Gulbis” un “Sarnikau”, izklaides parki “Trušu karaliste”, “Avārijas brigāde” un “JumpPark Ogre”, kā arī šokolādes meistars “Rūgts šokolāde” un “Čilli Pizza Latvia”. Aktivitāte radīja daudz prieka un emociju ne tikai pašiem dalībniekiem, bet arī visai vērtēšanas komandai.

26.att. Literāro fragmentu no Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2023 kolekcijas grāmatām attēlojums ģimeņu foto literārajā fotoorientēšanās spēlē “Mana raibā ģimene”.

Neraugoties uz to, ka vasarā ir pieejamas dažādas aktivitātes ārpus telpām – dabā un citviet, eksperimentālos nolūkos vēlējāmie piedāvāt vienu radošo nedēļu bibliotēkā, lai skolas vecuma bērniem būtu iespēja socializēties ar vienaudžiem un lietderīgi pavadīt laiku bibliotēkā kopīgās, radoši izzinošās nodarbībās. Katra BLN bibliotekāre apzinājās savus talantus un prasmes, kopā izveidojot nodarbību plānu radošajai nedēļai “**Vasaras raibumiņi**”. Uz nodarbībām iepriekš tika izsludināta pieteikšanās, jo interese par bezmaksas pasākumiem allaž ir liela. Nodarbības katru dienu apmeklēja 28 līdz 30 bērni. **Pirmdienas nodarbība bija veltīta** drošības tēmai, tika pārrunāti ceļu satiksmes noteikumi un drošība uz ielas, esot brīvlaikā. Bērni piedalījās bibliotekāru veidotā viktorīnā, no komotex plāksnītēm un atstarojoša līmpapīra gatavoja personalizētus atstarotājus, bet izklaidei – grafiskā dizaina lietotnē “Canva” paši veidoja nozīmīšu dizainus un ar nozīmīšu izgatavošanas ierīci gatavoja sev stilīgus aksesuārus. **Otrdienā** bibliotekāre Līga skolēniem mācīja izgatavot dažādu veidu grāmatzīmes. Tapa krāšņas stūrīšu, krāsojamās un astīšu grāmatzīmes. Bērni krāsojot, klausījās bibliotekāres lasītos stāstus, un aktivitātes pauzē spēlēja mēmo šovu “Es esmu grāmata”. Lai grāmatzīmi būtu kur likt, katrs izvēlējās lasāmgrāmatu. **Trešdien** bibliotekāre Solvita nodarbības dalībniekus iepazīstināja ar pārļošanu. Tapa pārļīšu rokassprādzes, kaklarotas, auskari un piekariņi. Čaklākajiem izdevās izveidot pat rotu komplektu. Aizraujoši bija ne tikai meitenēm, bet arī puīšiem, kuri rotas izgatavoja mammām. **Ceturtdien** jauniešu lasītavas bibliotekāres Lolita un Eva vadīja izzinošu nodarbību veselīgu brokastu pagatavošanā. Tika pārrunāti veselīgi ēšanas paradumi, drošības un higiēnas jautājumi virtuvē un, bērniem vērojot, bibliotekāres gatavoja sātīgas brokastis no dārzeņiem un augļiem, ko bērni ar prieku degustēja. Noslēguma viktorīnā tika pārbaudītas nodarbībā apgūtās zināšanas un bērni uzzināja, cik daudz naudas šādai maltītei nepieciešams.

Katrs saņēma gardo brokastu recepti. Interesanti, ka vēlāk vairāki no dalībniekiem tika sastapti lielveikalā, iegādājoties maltītei nepieciešamās sastāvdaļas. Kā atzina paši bērni, šī nodarbība bija patikusi visvairāk. Savukārt, **piektdienas** nodarbībā kopā ar Sandru un Līgu tika gatavotas dabas glezniņas, izmantojot herbārijā nospiestus augus, attēlus, papīra materiālus un laminēšanas iekārtu, kā arī veidoti pirkstiņdarbiņi ar guaša krāsām. Aktivitātes pauzē tika pārbaudītas dalībnieku sadarbības un komunikācijas prasmes, spēlējot kopīgu spēli, bet noslēgumā katrs saņēma saldu našķi un “Gudrinieka” apliecību. Ir gūta pārliecība, ka šādas nodarbības bērniem ir ļoti vērtīgas un, iespēju robežās, jāveido katru gadu, jo tiek apgūtas jaunas prasmes, attīstīts radošums, loģiskā domāšana, sadarbība un, pats galvenais, katrā nodarbībā tiek iesaistīta grāmata un ar lasīšanu vai klausīšanos saistīti uzdevumi, turklāt bērnam bibliotēkas apmeklējums saistās ar jaukām emocijām.

27.att.Radošās nedēļas “Vasaras raibumiņi” fotomirkļi.

2023.gada vasarā tika ieviests **jauns lasīšanas veicināšanas projekts – koplasišana ar draugiem “Vasarā lasām kopā”**. Šis projekts kalpoja par iedvesmu lasīt tiem bērniem, kuriem uzsākt un rast motivāciju lasīšanai vienatnē ir grūti, taču, ja blakus ir draugs, bibliotekārs vai vecvecāks, tad lasīšana var būt pavisam aizraujoša. Tāpēc BLN bibliotekāres jūnijā un jūlijā katru otrdienu un trešdienu aicināja lasītājus lasīt kopā kādā neierastā bibliotēkas vietā vai tās apkārtnē, piemēram, uz kāpnēm, zālienā uz piknika segām, bibliotēkas terasē, konferenču zālē, kokā un citur. Savukārt, vecvecākiem tika piedāvāta iespēja klausīties audiogrāmatas, ko nodrošināja LNERB. Bērni 30 minūtes lasīja katrs savu grāmatu, tad kopā ar draugiem un bibliotekāri pārrunāja lasīto, bet pēc tam piedalījās kādā bibliotekāres veidotā aktivitātē, piemēram, dalījās iespaidos par A. Lindgrēnas grāmatu “Brālītis un Karlsons, kas dzīvo uz jumta”, vēroja grāmatas fragmentus multfilmā un cienājās ar saldējumu “Karlsons”. Citā

lasīšanas reizē bērni video zvanā sarunājās ar rakstnieci Ilzi Aizsilu, klausījās viņas audiopasaku un spēlēja galda spēles. Tā kā projekts guva atzinību, tas tiks turpināts arī 2024.gada vasarā.

28.att.Fotomirkļi no koplasīšanas projekta “Vasarā lasām kopā”.

Septembrī, Dzejas mēnesī, BLN mudināja lasīt dzeju un attēlot to savā T-krekla dizainā, radot oriģinālus un košus dzejas T-kreklus, bet tos, kurus vairāk aizrauj erudīcijas uzdevumi, aicināja kļūt par dzejas plauktu ekspertiem, veicot neparastus uzdevumus. Dzejas dienām veltītajās aktivitātēs “Dzeja uzrunā” iesaistījās arī Ogres 1.vidusskolas 3.g klase, kurai erudīcijas un radošais uzdevums bija uzticēts kā mājas darbs.

BLN augstu novērtē skolu un pedagogu atzinību bibliotekāru darbam.

Uzsākot 2022./2023.mācību gadu, BLN izveidoja jaunu lasīšanas veicināšanas programmu “**Lasītrosme**”, kuras idejas pamatā bija izdevniecības “Liels un mazs” sadarbības piedāvājums iesaistīties ierosmes materiālu popularizēšanā. OCB izveidotā programma ietvēra 40 minūšu garas nodarbības klašu grupām un individuālajiem apmeklētājiem par kādu no izdevniecības “Liels un mazs” mēneša grāmatu. No janvāra līdz maijam nodarbībās par pamatu tika izmantota viena konkrēta grāmata un nodarbībā tika iekļauta informācija gan par dabas zinībām, sociālajām zinībām, ētiku, par konkrēto literatūras žanru vai tēmu. Katrā nodarbībā iekļauta gan praktiska darbošanās, gan klausīšanās, gan diskusijas un komandas darbs. Nodarbības tapa, iedvesmojoties un izmantojot izdevniecības sagatavotos ierosmes materiālus. Lai radītu lasīt un darboties rosinošu noskaņu, speciāli šim nolūkam tika izveidota “Lasītrosmes” klase, kas papildināta ar košiem dizaina akcentiem, spilveniem, lampiņu virtenēm, karodziņiem un zaļajiem augiem u.c. aksesuāriem. Līdz 2023.gada pavasarim BLN bija izveidots “Lasītrosmes” grāmatu plaukts, kurā izvietotas visas ierosmes materiālos izmantotās grāmatas. Papildus, izpildot trīs uzdevumos par lasīto grāmatu un pārrunājot tos ar bibliotekāru, bērns izlozēja sev balviņu. Mēneša pēdējā

trešdienā uz nodarbību bija aicināts ikviens individuālais interesents. Nodarbības bija plaši apmeklētas un pieprasītas, uz iepazītajām grāmatām veidojas lasītgribētāju rindas. Ogres pilsētas skolu klašu grupas šīs nodarbības apmeklē regulāri – katru mēnesi un šo iespēju izmantoja arī novada skolas: Ikšķīles vidusskola, Lielvārdes E.Kauliņa vidusskola, Ķeipenes pamatskola. Programmas nosaukums “Lasītrosme” ir kļuvis par nodaļas identitāti un sava veida zīmolu. Par izmaiņām “Lasītrosmes” konceptā, uzsākot 2023./2024. mācību gadu, lasīt sadaļā par nodarbību plāniem.

29.att. “Lasītrosmes” nodarbības 1. – 6.klašu skolēniem.

Uzsākot 2022./2023. mācību gadu, atsākta projekta “**Grāmatu starts**” nodarbību cikla “**Pūces skoliņa**” īstenošana. Jau kopš 2022.gada novembra projekts tiek īstenots arī **ukraiņu** bērniem. Sākotnēji mēneša pēdējā piektdienā nodarbības apmeklēja pieci ukraiņu bērni, bet pārskata gadā interese pieaug, jo paši ukraiņi dalījās pieredzē ar tautiešiem un aicināja pievienoties arī citas ģimenes ar bērniem, turklāt, pateicoties ukraiņu ģimenei (2023.gadā atgriezās Ukrainā), nodarbību afīša katru mēnesi tika tulkota ukraiņu valodā un bija saprotama tieši šai mērķauditorijai. Nodarbību sarunvaloda ir krievu, taču bērniem, esot integrētiem novada PII, nodarbībās bieži tiek runāts arī latviski, jo bērni valodu ir iemācījušies saprast un šobrīd mācās veiksmīgāk komunicēt.

Pateicoties blogeres, savulaik raidījuma “Māmiņu klubs” vadītājas, Kristīnes Beitikas aktīvai bibliotēkas un skoliņas apmeklēšanai un tās popularizēšanai savos sociālo tīklu kontos, “Pūces skoliņa” 2023.gadā piedzīvojusi nebijušu popularitāti un pieprasījumu no jaunajiem vecākiem. Vecāku ļoti atzinīgi novērtētais, bibliotekāres ieguldītais darbs nodarbības sagatavošanā apliecina nodarbību nepieciešamību un kalpo par motivāciju turpināt iesākto darbu tādā pašā vai augstākā līmenī. Pārskata gada izskaņā bija ap 15 aktīvu “Pūces skoliņas” apmeklētāju.

30.att. "Pūces skoliņas" nodarbības 3 un 4 gadus veciem bērniem projektā "Grāmatu starts".

Sestdienas BLN jau kopš atrašanās jaunajā ēkā (no 2021.gada augusta) ir **ģimeņu dienas**. Bibliotēku šajās dienās apmeklēja liels skaits ģimeņu vairākās paaudzēs. Jaunākais apmeklētājs bijis vien 3 dienas vecs. Bibliotekāres jau iepriekš sagatavo tematiskas krāsojamās un darba lapas, materiālus radošo darbu veikšanai, spēles, kā arī interesantas grāmatas, ar kurām pārsteigt mazos lasītājus (grāmata "Milzis", burvju triku grāmata, Lupatiņu grāmatas ar runājošo pildspalvu, skaņu grāmatas, vai pētāmas ar lukturīti u.c.). Ģimenes pavadīja bibliotēkā lielāko dienas daļu: lasīja, spēlēja galda spēles, piedalījās konkursos, veica radošos darbus, pavadīja laiku kopā, kā arī dalījās pārdomās un sarunās ar bibliotekārēm par grāmatām un lasīšanu. Ģimeņu sestdienas bibliotēkā bija lasītprieka un pozitīvisma piepildītas. Novērots, ka ģimenes ar bērniem no citām pilsētām apvieno bibliotēkas apmeklējumu ar Ogres pilsētas un tuvāko dabas objektu iepazīšanu, kā arī kafējnicu apmeklējumu. OCB ir viens no vilinošākajiem objektiem pilsētā visos gadalaikos. Parādījusies arī **jauna tendence**, – kamēr viens no vecākiem apgūst zināšanas kādā no OCB esošajām nodarbībām pieaugušajiem, otrs vecāks ar bērniem lietderīgi pavada laiku BLN.

Pārskata periodā Ziemeļvalstu literatūras nedēļā 14.novembrī BLN tika īstenots **pasākums "Halo, Ziemassvētku vecīt?"**. Pasākuma tēma bija "Ziemassvētki Ziemeļvalstīs". Jaunākā skolas vecuma bērni ieradās rūķu cepurēs un noformēja ar atstarojošiem elementiem, lai tumsā cits citu varētu atpazīt. Bibliotekāres vadīja pasākumu un bija iejutušās Ē. Kūļa stāsta tēlos. Bērni klausījās stāstu lomās, tad stāsta varoņi Riķis un Niķis centās noskaidrot, cik Ziemassvētku vecīši nepieciešami Rū pilsētai. Pasākuma apmeklētāji spēlēja rūķu atpazīšanas spēli, dejoja cepuru deju, piedalījās interaktīvā viktorīnā par Ziemassvētku tradīcijām (veidota www.wordwall.net), kopīgi dziedāja Ziemassvētku dziesmas un sacerēja vēstuli Ziemassvētku vecītim, bet noslēgumā cienājās ar veselīgiem rūķu našķiem – medusmaizītēm, dzērvenēm,

āboliem un sildījās pie zāļu tējas krūzes. Pasākuma jauko noskaņu joprojām atceras gan bērni, gan vecāki.

31.att. Ziemeļvalstu literatūras nedēļas pasākums “**Hallo, Ziemassvētku vecīt?**” OCB BLN. OCB BLN aktīvi sadarbojās ar Ogres novada PII, piedāvājot **projektu “Izzini pasauli”**. Šis bibliotēkas projekts darbojās jau trīspadsmito gadu un, ja sākumā tajā regulāri iesaistījās tikai viens bibliotēkai tuvākais bērnudārzs, tad 2023.gadā, ņemot vērā pirmsskolas izglītības vadlīnijas (Skola2030), interesi par nodarbībām izrādīja visas Ogres pilsētas PII (“Cīrulītis” Brīvības ielā, “Cīrulītis” Meža prospektā, “Strautiņš”, “Zelta sietiņš”, “Dzīpariņš”, “Saulīte”, “Riekstiņš”, privātais PII “Mikausis”) un vairākas novadu PII. Uz nodarbībām bibliotēkā regulāri vienu reizi mēnesī brauc arī Ogresgala PII “Ābelīte” un bieži arī Ikšķiles PII bērni, jo starp pilsētām ir ērta sabiedriskā transporta satiksme. Tā kā lielākā daļa pirmsskolas grupiņu bibliotēkas iepazīšanas ekskursijā jau ir pabijuši, tad šo iespēju lielākoties izmanto to grupu bērniņi, kas savas dārziņa gaitas tikko uzsākuši. Ekskursijas parasti bija apvienotas ar interesantu grāmatu kastes pētīšanu (mazākās, lielākās, smagākās, skanīgākās, pūkainākās utt.), bibliotēkas lietošanas noteikumu (lielais grāmatu lasīšanas kārtības rullis), grāmatas ceļa līdz bibliotēkas plauktam pārrunāšanu un draudzīgu stāstu lasīšanu. Pārsteigumu allaž rada demonstrējums, kā grāmatas iespējams saņemt un nodot ar pašapkalpošanās iekārtu jeb *selfcheck*.

Katru gadu augustā BLN izstrādā jaunus nodarbību plānus visam mācību gadam. Katram 2023./2024. mācību gada mēnesim nodarbībām “Izzini pasauli” un “Lasītrosme” tika izvēlēts viens temats, kurš pielāgots katram no vecumposmiem: pirmsskolas vecuma bērniem, jaunākā skolas vecuma bērniem 1.–3.klasei, 4.–6.klasei un 7.–9.klasei. Katram mēneša tematam bibliotēkārē izstrādā metodiskos materiālus. Iepriekšējos gados katru mēnesi tika piedāvāti

vairāki nodarbību temati, taču, lai nodarbību kvalitatīvi sagatavotu, nepieciešams liels laika resursu ieguldījums, tādēļ **2023.gadā tika izveidots jauns nodarbību koncepts**, kurš ietver:

- izzinošo daļu par konkrētu tematu;
- kustību aktivitāti;
- lasīšanas epizodi;
- izzinošu spēli vai rotaļu;
- radošu aktivitāti.

Tematu apgūvē bibliotēkā regulāri tiek izmantoti spēles elementi (spēliskošana). Šo konceptu pedagogi un bērni atzinuši par vispiemērotāko. Nodarbība bija aizraujoša, tā ir 60 līdz 80 minūtes gara, turklāt bērni, iepazīstot tematu, attīstīja dažādas kompetences. Pārskata gadā bērni tika aicināti uz šādām tematiskajām nodarbībām: “Dzīvnieki un mīļdzīvnieki mūsu mājās”, “Dzīvnieki siltajās un aukstajās zemēs”, “Dzīvnieki mežos”, “Dzīvnieki, kurus nepazīstam”, “Dzīvnieki mežos, pļavās un upēs”, “Par zaķi, lapsu un vilku (gudrības tautas pasakās)”, “Ūdens – no avota līdz jūrai”, “Visums – lidojam kā putni”, “Putni – mums zināmie un nezināmie”, “Putnu balsis klausoties”, “Ceļojums kukaiņu pasaulē”, “Cimos pie lielajām kukaiņu saimēm”, “Kas aug pļavā un mūsu dārzā”, “Koki (folklorā un dabā)”, “Iepazīstam profesijas”, sākot ar septembri (viens temats visām vecuma grupām): “Dzejojēni rotaļājas”, “Lasām Bērnu žūrijas grāmatas”, “Latvija svin 105”, “Izstāsti man pasaciņu”.

Visaktīvākās PII, kuru grupas apmeklēja šīs nodarbības 2023.gadā, bija “Cīrulītis”, “Strautiņš”, “Dzīpariņš”, “Saulīte” un “Riekstiņš”. BLN regulāri sūtīja aktuālo informāciju PII metodiķiem un ļoti veiksmīga sadarbība veidojās ar visām iepriekšminētajām pirmsskolas izglītības iestādēm. Atzīmējot PII “Cīrulītis” sagatavošanas grupiņas iesaisti projektā “Izzini pasauli” un regulāro bibliotēkas apmeklēšanu četru gadu garumā (kopš bērnodārza gaitu uzsākšanas), BLN vadītāja ar diplomu un pārsteigumu izlaidumā sveica visus čaklos lasītājus.

32.att.Fotomirkļi no “Izzini pasauli” un “Lasītrosmes” nodarbībām PII un klašu grupām.

2023.gada oktobra nodarbību temats bija **“Lasām Bērnu žūrijas grāmatas”**, tas veicināja aktīvu pirmsskolas izglītības iestāžu interesi par projektu **“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”**. 5+ vecumposma grupā kolekcijas grāmatas pieteicās lasīt jau 12 PII grupiņas un divas klašu grupas. Interese par projektu ir arī jauniešiem (15+), bet to skaits ir krities par desmit, kas pamatojams ar lielo slodzi mācībās, ārpuskolas aktivitātēm un hobijiem. Tāpat novērots, ka jauniešiem vairāk patīk būt neierobežotiem savā grāmatu izvēlē. Projektā iesaistās un grāmatas vērtē arī vecāki, taču to skaits palicis BJVŽ 2022.gada līmenī. Prognozēts, ka no 2023.gada projektā iesaistītajiem, anketas aizpildīs ap 250 – 300 bērnu, jauniešu un vecāku (2021.gadā – 174, 2022.gadā – 232).

OCB BLN koordinēja un īstenoja **Ogres novada “Skaļās lasīšanas sacensību”**, kurā 2023.gadā kopā piedalījās 557 audzēkņi no 15 novada skolām.

33.att. Ogres novada "Skaļās lasīšanas" sacensības 2023 un laureāte Leila Rudevica.

Sacensību finālam OCB 26.maijā tika izvirzīti 18 novadnieki no Jaunogres vidusskolas, Ogres Centra pamatskolas, Ogres 1.vidusskolas, Madlienas vidusskolas, Taurupes pamatskolas, Mazozolu filiāles, Taurupes pamatskolas, Edgara Kauliņa Lielvārdes vidusskolas, Lielvārdes pamatskolas, Ikšķīles vidusskolas, Ķeguma Komerccnovirziena vidusskolas, Jumpravas pamatskolas, Tīnūžu sākumskolas, Lielvārdes pamatskolas, Ogresgala pamatskolas, Birzgales pamatskolas un Lēdmanes pamatskolas. Žūrijas vērtējumā konkursa reģionālajā finālā par uzvarētāju tika pasludināta Ikšķīles vidusskolas 5.b klases skolniece Leila Rudovica, kura ar savu aizrautīgo lasīšanu un harizmu veiksmīgi pārstāvēja novadu Latvijas “Skaļās lasīšanas” čempionātā. Novada sacensības paspilgtināja vokālās studijas “Svilpastes” muzikālie priekšnesumi, žūrijas iedvesmas stāsti, kā arī teatrāla kustību pauze (bibliotekāres sacerētas pasakas attēlojums) ar dalībnieku iesaistīšanos un saldi pārsteigumi pasākuma apmeklētājiem.

Lasīšanas veicināšanas pasākumu norise 2023.gadā OCB BLN ir bijusi tik veiksmīga, ka bērniem ir saglabājusies interese par bibliotēku un krājumu, par ko stāsta bibliotekāres tematiskajās vai “Lasītrosmes” nodarbībās. Ja bērns apmeklē OCB, tad ir iesaistīta visa viņa ģimene, kura plāno apmeklējuma laikus, seko līdz grāmatu izsniegumam un pavadā laiku bibliotēkā kopā. OCB BLN nemitīgi rosina lasītprieku, un tās ieguldītais darbs ir neatsverams lasīšanas veicināšanā ne tikai Ogres pilsētā, bet arī visā Ogres novadā. OCB sociālajos medijos regulāri tika popularizēts BLN krājums, veidojot jaunāko grāmatu fotokolāžas un aprakstus, tā piesaistot tos lasītājus, kuri regulāri lasīšanai izvēlas jaunāko literatūru.

Lai motivētu piedalīties un radītu prieku par piedalīšanos bibliotēkas rīkotajos pasākumos un aktivitātēs, arī 2023.gadā mērķtiecīgi tika uzrunāti **sponsori, lielākoties Ogres novada uzņēmumi:** “Fazer Latvija” (šokolādes batoniņi, šokolādes konfektes, ledenes uz kociņa konkursa dalībniekiem literārajā fotoorientēšanās aktivitātē “Mana raibā ģimene”, “Lielā leģendu spēle” un BJVŽ 2023 dalībniekiem), kuģītis “Gulbis” un Carnikavas kuģītis “Sarnikau” (dāvanu kartes braucienam ar kuģīti pa Daugavu pie Likteņdārza un Gauju Carnikavā), atpūtas un izklaides vieta Ogrē “Cita telpa” (dāvanu kartes iespējai spēlēt virtuālās realitātes spēles konkursa “Iekustinām pavasari” uzvarētājiem), izdevniecība “Liels un mazs” (uzlīmes, grāmatzīmes, darba burtnīcas “Lasītrosmes” dalībniekiem), apgāds “Zvaigzne ABC” (grāmatas konkursa “Tik-Tok” grāmatu zvaigzne uzvarētājam), Lēdmanes atpūtas dabas parks “Trušu karaliste”, izklaides parks “Avārijas brigāde”, batutu parks “JumpPark Ogrē” (dāvanu kartes izklaides parku apmeklējumam literārās fotoorientēšanās “Mana raibā ģimene” nominantiem), “Čili Pizza Latvia” Ogrē, “Rūgts Šokolāde” (picas un šokolādes literārās fotoorientēšanās “Mana raibā ģimene” dalībniekiem), izklaides un atrakciju parks “Džungļu parks” (dāvanu kartes dažādu konkursu uzvarētājiem), “Dailas konditoreja” (tortes radošajā kūku konkursā “Ogrei – 95”), reklāmas aģentūra “FastPrint.lv” (T-krekls konkursa “Dzeja uzrunā” uzvarētājam), Ogres novada pašvaldība (suvenīri un G. Platpīra grāmatas “Zilo kalnu Zilā kraukļa pasaka. Milži”).

OCB BLN aktīvais darbs 2023.gadā nav mazinājis sabiedrības interesi par bibliotekāra profesiju un pienākumiem. OCB bibliotekāri lauž stereotipus par to, ko bibliotekārs dara un kādai ir jābūt viņa personībai. Bibliotekārs vairāk tiek novērtēts, it īpaši no vecāku puses. Arī pedagogi bibliotekāru vērtē kā līdzvērtīgu: mācās, gūst jaunu pieredzi, dalās savā redzējumā, rosina veidot sadarbību. Tas ir augsts novērtējums bibliotekāra darbam un profesijai.

Pārskata gada janvārī dažus no prakses uzdevumiem BLN veica praktikante, izstrādājot pasākumu plakātus, diplomus BJVŽ 2022 ekspertiem un pateicības konkursu dalībniekiem, savukārt, BLN darbā 2023.gada jūlijā veiksmīgi iekļāvās Nodarbinātības valsts aģentūras projekta **“Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs”** dalībiece Tanita, kura veica savus

pienākumus atbilstoši atbildīgās bibliotekāres izveidotam darba grafikam un īstenoja jauku aktivitāti skolēnu brīvlaikā “Radošie rīti”. Divu nedēļu garumā Tanitas pavadībā bērni katru rītu spēlēja galda spēles un veica radošus darbiņus. Lai gan projekta norise bija darbietilpīgs process un prasīja darbinieka nepārtrauktu iesaisti jaunieša darba pienākumu plānošanā un dokumentēšanā, tas bija abpusējs ieguvums un lieliska pieredze, turklāt, ļāva vasaras mēnešos dažādot bibliotēkas pakalpojumu klāstu. Projektā plānots iesaistīties arī 2024.gadā, jo ir skolēni, kuri jau tagad vēlas sevi pierādīt darbā OCB.

BLN bibliotekāre Līga Beināre pārskata gadā bija **nominante prestižajai V.Caunes balvai** kā Gada bibliotekārs darbā ar bērniem un jauniešiem. Arī šī nominācija atspoguļo atdevi, ar kādu tiek plānoti un organizēti lasīšanas veicināšanas pasākumi OCB. Savukārt 2022.gada laureāte, BLN vadītāja Sandra Nikolajeva, sevi veiksmīgi pierādīja tīmekļa seminārā “Kā klājas Voldemāra Caunes balvas laureātiem” Zoom, stāstot par iekļaujošu bibliotēku.

2023.gada augustā, noslēdzoties apgāda “Zvaigzne ABC” akcijai “Lasīšanas Stafete 2023” BLN saņēma **pateicības rakstu par atsaucību un lasītprīka veicināšanu** kā viena no aktīvākajām bibliotēkām, kas atbalsta jaunus lasītājus. Arī šī ir vērā ņemama atzinība un darba novērtējums. Darba apjoms BLN 2023.gadā ir bijis liels, nodarbības tika organizētas gandrīz katru dienu, dažkārt dienā īstenojot pat 4 līdz 8 pasākumus.

7.6. Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi Ogres novadā

Lielākā daļa novada bibliotēku savu darbu balsta jau uz pastāvīgām iestrādnēm un veiksmīgākajām tradīcijām, kā arī rūpējas par bibliotēkas tēlu, uztur lasīšanu veicinošu vidi un elastīgu veic izmaiņas labiekārtojumā, lai ikviens bibliotēkas lietotājs justos gaidīts.

Pērn projektā **Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija** (turpmāk – BJVŽ) **2023** Ogres novadā kopumā iesaistījušās 26 bibliotēkas, no tām – 13 skolu bibliotēkas un 3 atbalsta bibliotēkas. Jāatzīst, ka projektā iesaistīto bibliotēku skaits novadā sarūk nepietiekama skolēnu–lasītāju skaita dēļ. Taču tajās bibliotēkās, kurās projekts tika īstenots, bērnu veikumu vienmēr novērtē ar dāvanīņām – diplomiem, pašu gatavotām grāmatzīmēm, uzlīmēm vai baloniem un saldumiem. Iespēju robežās 2023.gada pavasarī tika īstenoti arī noslēguma pasākumi un aktivitātes centīgākajiem vērtēšanas ekspertiem. Noslēguma pasākums noritēja OCB BLN, Ogresgala bibliotēkā, Suntažu vidusskolas bibliotēkā, Ikšķiles pilsētas bibliotēkā un Madlienas pagasta bibliotēkā.

18. aprīlī **Ogres Centrālajā bibliotēkā** BJVŽ 2022 noslēguma pasākumā viesojās izdevniecības "Liels un mazs" un grāmatas “En den dīno šoko loko tīno” radošā komanda – grāmatas redaktore Inese Zandere, folkloriste Una Smilgaīne, mākslinieks Reinis Pētersons un Māris Rungulis, kurš grāmatā apkopojis vairākus desmitus skaitāmpantu un ķircināmpantu. Čaklie žūrijas eksperti – 100 Ogres skolēni un pirmsskolēni piedalījās īpašās meistarklasēs: apguva īpašo “Šoko loko tīno”

deju, zīmēja komiksus Reiņa Pētersona vadībā un Māra Runguļa lasījumos apguva jaunus skaitāmpantus. Pasākums izdevās krāšņš un smieklu piepildīts.

Ogresgala bibliotēka, kurā BJVŽ grāmatu lasīšanā un vērtēšanā piedalījās PII “Ābelīte” grupiņu “Ābeļziediņi” un “Ābolēni” bērni un Ogresgala pamatskolas 1.klases skolēni kopā ar audzinātāju Inesi Gruznovu, par čaklo darbu visiem lasīšanas ekspertiem organizēja pasākumu un tikšanos ar atraktīvo, bērnu dzejoļu un stāstu grāmatu, tai skaitā populārās “Koko un Riko” grāmatu sērijas autori Eviju Gulbi. Kopumā BJVŽ 2022 grāmatas grupā 5+ lasīja un novērtēja 50 bērni.

Suntažu vidusskolas bibliotekāre Valda Tuča ar entuziasmu turpina rūpēties, lai bērnos nerimtu lasītprieks. Bibliotekāre vienmēr ar īpašu izdomu prot pateikt paldies visiem, kuri piedalās projektā. 2023.gada 24.janvārī uz čaklo rūķīšu pasākumu bija ieradušies 134 žūrijas lasītāji. Rūķīši tiem parādīja, ko dara jūtas, kā tās sadzīvo mūsos – gan prieks, pateicība, miers, līdzjūtība, zinātkāre, viesmīlība, pacietība, laime, draudzība, gan arī dusmas, bailes, skaudība, lepņība, naidis (pēc Tinas Oževičas grāmata “Ko dara jūtas”). Vēlāk zem egles visi atrada dāvaniņas un diplomus par iesaistīšanos projektā.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā 25.aprīlī notika lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2022” svinīgais noslēguma pasākums 95 centīgākajiem lasītājiem un grāmatu vērtētājiem kopā ar rakstnieci Luīze Pastori, kuras vadītajā meistarklasē tika risināti aizraujošākie detektīvsīžeti.

34.,35.att. Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas noslēguma pasākums kopā ar Luīzi Pastori Ikšķiles pilsētas bibliotēkas žūrijas ekspertiem.

Madlienas pagasta bibliotēkas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas 2022” noslēguma pasākumā Grupiņas “Saulespuķes” bērni pildīja dažādus, bibliotekāru sagatavotus un BJVŽ 2022 metodiskajos materiālos izstrādātus, uzdevumus par izlasītajām grāmatām. Vērojot īsu animāciju, bērni centās atminēt redzēto emociju. Savukārt, Ineses Paklones dzejoļu grāmatas “Zvēru barošana” ietvaros noskatīta informatīvi izglītojoša sērija par Rīgas zooloģisko dārzu.

Bibliotekāri novada bibliotēkās turpina darbu ar BJVŽ lasītājiem, piedāvā grāmatas, telefoniski informē lasītājus par anketu aizpildi, atgādina piekļuves kodus un anketas izpildes kārtību, veido savus diplomu dizainus (jo LNB diplomu vairāku gadu garumā nav mainījuši savu izskatu), piesaista sponsorus, lai mazie eksperti saņemtu arī saldumus vai citas balviņas. Ir bibliotēkas, kurās lasītāju skaits pat pieaug (OCB, Ogresgala bibliotēka, Madlienas bibliotēka, Ikšķiles pilsētas bibliotēka, Lielvārdes pilsētas bibliotēkas filiālbibliotēka “Lāčplēsis”). Lielvārdes pilsētas bibliotēka atzīmēja, ka veiksmīgākai projekta norisei arī 2023.gadā traucēja nepietiekams skaits grāmatu, veidojās rindas. Novada bibliotekāri atzinuši, ka gribētu krāšņāku un bērniem aizraujošāku Lielo lasīšanas svētku norisi, ja reiz uz pasākumu ierodas lasītāji no visas Latvijas.

Ziemeļvalstu literatūras nedēļā ar interesantiem pasākumiem iesaistījās vairākas novada bibliotēkas, jo 2023.gada tēma “Ziemassvētki Ziemeļvalstīs” bija ideju rosinoša.

Taurupes pagasta bibliotēkā tika lasītas grāmatiņas par Mūmammu, Muri un Vufu, Pepiju Garzeķi un citas.

Ziemeļvalstu rīta stundas lasījumus 2.b un 3.b klases skolēniem piedāvāja **Lielvārdes pilsētas bibliotēkas** bibliotekāres, ciemojoties Lielvārdes pamatskolā. Kopā ar bērniem tika lasīta somu autora Kunnassa Mauri pasaku “12 dāvanas Ziemassvētku vecītim”.

PII "Pūt, vējiņi" 3., 4., 5., 6., 12., 13. grupiņas bērni uzbūra īstu Ziemassvētku noskaņu **Lielvārdes filiālbibliotēkā “Lāčplēsis”**. Bērni ieklausījās M.V. Lindes grāmatiņas "Susuriņa Ziemassvētki" lasījumā un katrs darināja dāvanu tūtiņu-briedīti.

Arī **Ogresgala bibliotēkā** un **Jumpravas pagasta bibliotēkā** noritēja rīta stundas lasījumi. Tīnūžu sākumskolas 3.klases audzēkņi **Tīnūžu bibliotēkā** lasīja A. Lindgrēnes grāmatas par Emīlu no Lennebergas piedzīvojumiem Ziemassvētkos.

Savukārt, Ziemassvētkiem Ziemeļvalstīs veltītas grāmatu izstādes bērniem un jauniešiem bija izvietotas **Mazozolu pagasta bibliotēkā un Ciemupes bibliotēkā**.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā, Lauberes un Birzgales pagastu bibliotēkās 2023.gadā aktīvi rīkotas **vasaras lasīšanas veicināšanas aktivitātes**. Tās bibliotēkās ļāvušas palielināt grāmatu izsnieguma skaitu vasaras mēnešos un skolēniem kalpojušas par papildus motivāciju lietderīga laika pavadīšanai. **Lielvārdē** notika lasīšanas izaicinājums #Lielvardelasa!, **Birzgalē** – “Mans vasaras lasīšanas izaicinājums”, bet **Lauberē** – “Grāmatu tārpiņa audzēšana”.

Dzejas dienu pasākumiem pievienojas vairākas novada bibliotēkas, organizējot tikšanos ar dzejniekiem, veidojot izstādes vai citas aktivitātes. Taču īpaši Dzejas dienu pasākumi noritēja abās Lielvārdes bibliotēkās, Lēdmanes, Taurupes, Ogresgala bibliotēkā un ar skolas atbalstu arī Ķeipenes pagasta bibliotēkā.

Lielvārdē, Dzejas dienu ietvaros, Edgara Kauliņa Lielvārdes vidusskolā viesojās bērnu dzejniece un rakstniece Evija Gulbe. Ar dzejnieci tikās 1.a un 1.b klases skolēni (atbalstīja VKKF), bet pie Lielvārdes pilsētas bibliotēkas Rembates parkā tika veidotas “Dzejas pieturas”. Četras pieturas – četri dažādi, radoši un izzinoši uzdevumi, kuros piedalījās Lielvārdes pamatskolas 4.a un 4.b klase.

Filiālbibliotēkā “Lāčplēsis” Dzejas dienu pasākumos/nodarbībās “Dzeja elpo” piedalījās VPII “Pūt vējiņi” grupiņas: Pelītes, Rūķīši, Cīrulīši, Taurenīši, Ežuki, Pipariņi. Kopā tika meklēta dzejas krāsainība un plašums Ineses Zanderes grāmatās un veidoti pašiem savi diegu burti.

Lēdmanes pagasta bibliotēkā noritēja konkurss skolēniem – “Dzeja zīmējumā”, bet *Ogresgala bibliotēkā* – “Dzejas krājumi ziemai” .

Taurupes pagasta bibliotēkā Dzejas dienās viesojās rakstniece, taurupiete, I. Dimante un Ķeipenes pamatskolas 5. un 6.klases skolēni *Ķeipenes pagasta bibliotēkā* lasīja, rakstīja un zīmēja dzeju kopā ar savu skolotāju.

Arī 2023.gadā Ogres novada bibliotēkas **organizēja nodarbības pirmajai bibliotēkas iepazīšanai** un draudzībai ar grāmatu, piemēram, *Madlienas pagasta bibliotēkā* profesiju mēnesī pirmskolas grupiņas bērni iepazīna Madlienas bibliotekāru darba ikdienu un devās ciemos uz OCB, lai salīdzinātu, ar ko bibliotēkas atšķiras, bet gada izskaņā ar bibliotēku, telpām, un iespējām bibliotēkā iepazīnās Ogres novada Jauniešu domes Madlienas filiāles jaunieši, bet *Tīnūžu bibliotēkā* viesojās Tīnūžu sākumskolas skolēni, PII grupiņu bērni un nometnes dalībnieki.

Lasītāju piesaistei un bibliotēkas pakalpojumu popularizēšanai, savu iespēju robežās, gandrīz visām Ogres novada bibliotēkām ir izdevies noorganizēt bibliotekārās stundas, nodarbības, arī ekskursijas, pasākumus, dažādus konkursus un aktivitātes bērnu un jauniešu auditorijai. Ir radušās vairākas pavisam jaunas un interesantas idejas, gados jaunākās bibliotekāres izrāda lielu iniciatīvu, pozitīvu pieeju, elastību un radošumu, kas bērniem un jauniešiem sniedz papildus iespējas bibliotēkā.

OCB mobilajā filiālbibliotēkā (bibliobusā) pārskata periodā lasītprīeku bērnu auditorijai vairojuši vizuāli pievilcīgi grāmatu jaunumi par dažādām tēmām. Tāpat, sadarbībā ar kolēģiem no OCB un Ogres novada bibliotēkām, busiņu apmeklēja pirmskolas bērni no Lielvārdes PII “Pūt, vējiņi”. Grupiņas “Bitītes” bērni un audzinātājas ne tikai uzzināja par bibliotēku uz rīteniem, bet arī ieraudzīja to dzīvē un devās to iepazīt. Bibliobusu apmeklēja arī skolēni no Rīgas Strazdumuižas vidusskolas un Olaines 2.vidusskolas bibliotēkas čaklākie lasītāji. Iespēja apmeklēt šādu mobilo bibliotēku bērniem un jauniešiem deva citu skatījumu par dzīvi pilsētā un laukos, lika apjaust, cik svarīgs ir šāds pakalpojums mūsu sabiedrībai. 21.maijā OCB mobilā filiālbibliotēka īstenoja īpašu reisu uz Ogresgalu un piedalījās pasākumā “Veselās ģimenes –

drošs pamats veselīgai valstij”, kura laikā bibliobusu apmeklēja 69 interesenti – ģimenes ar bērniem, iepazīstoties gan ar vienu no veselības prasmēm – lasītprasmi, gan ar bibliobusa darbību. Savukārt, Ogres pilsētas svētkos bibliobuss bija viens no “Lielās leģendu spēles” posmiem, uzņemot ap 120 ciemiņu, tādējādi popularizējot OCB mobilo bibliotēku.

Jumpravas pagasta bibliotēkā, lai pilnveidotu skolēnu meklēšanas iemaņas tiešsaistes resursos, datu bāzēs, kopkatalogā, lai spētu orientēties grāmatu krājumā un piedāvājumā, būtu informēti par bibliotēkas pakalpojumu iespējām, notika bibliotekārās stundas. Sākumskolas skolotājas izmantoja bibliotēkas resursus stundu sagatavošanai un vadīja tās arī bibliotēkas telpās. Bērniem un jauniešiem gada laikā izlikta 7 izstādes un kopā ar skolu noorganizēti 5 pasākumi: “Drošāka interneta diena”, “Skatuves runas konkurss”, “Digitālā nedēļa 2023”, “Laiks dzejai”, Ziemeļvalstu literatūras nedēļas rīta stundas lasījumi skolēniem “Ziemassvētki ziemeļvalstīs”.

Lēdmanes pagasta bibliotēka aktīvu darbu lasīšanas veicināšanas jomā uzsāka tikai 2023.gada augustā, kad darba attiecības uzsāka bibliotekāre Ieva Pankule. Aprīlī bibliotēkā 5.klases skolēniem notika “Jaunāko grāmatu apskats” un “Skaļās lasīšanas” pasākums. Septembrī norisinājās konkurss pamatskolas skolēniem “Dzeja zīmējumā”. Konkurss galvenā uzmanība tika pievērsta latviešu autoru dzejas darbiem, aicinot skolēnus atrast sev tīkamu dzejoli un interpretēt to zīmējuma veidā. Dzejas konkursā tika iesniegti 47 zīmējumi un labāko darbu autori saņēma balvas no bibliotēkas un mājas konditorejas “Citi Cepumi”. Īpaši interesants bija 3.klases audzēkņu darbiņš. Tā kā klasē mācās 12 audzēkņi, viņi kopā ar audzinātāju izvēlējās Raiņa dzejoli “Divpadsmit mēneši”, lai katrs no skolēniem varētu uzzīmēt vienu dzejoļa pantīņu savā interpretācijā, tajā pašā laikā saglabājot un paužot klases kā komandas vienotību dotā uzdevuma pildīšanā.

36.att. 3.klases dalība konkursā “Dzeja zīmējumā” Lēdmanes pagasta bibliotēkā.

Savukārt, pirmsskolas vecuma bērni, kopā ar saviem tuviniekiem, tika aicināti piedalīties konkursā “Rudens lapas”, lai rosinātu kaut nedaudz apstādināt skaistāko rudens parādību – krāsainās koku lapas, iemūžinot tās zīmējumā. Notika arī nodarbības ar pirmsskolas audzēkņiem. Grupiņas “Bitītes” (4 – 5 gadi) bērni izzināja bibliotēkas kārtības rulli, vēroja multfilmu “Kad āboli ripo” un animācijas filmiņu, kas veltīta dzejnieka Māra Čaklā piemiņai “Pirms aizmieg ūdeņi visi...”. Lai grupiņas “Taurenīši” (1,5 – 3 gadi) bērnus iedrošinātu iepazīties ar bibliotēku, bibliotekāre spēlēja spēli, kurā meklēja paslēpušās mīkstās rotaļlietas. Kopīgi tika lasītas un skatītas grāmatas un pārrunāts, ko katrs tikšanās laikā uzzinājis. Adventa laikā skolēniem tika piedāvātas radošās darbnīcas iekštelpu dekoru veidošanā, kopā piedalījās 21 dalībnieks. Ziemassvētku mūzikas iedvesmoti, ēdot piparkūkas, kopā tika radītas skaistas un radošas papīra sniegpārslas. Eglīšu rotājumu veidošanas darbnīcā piedalījās 12 dalībnieki, kuri veidoja briedīšus vai eglītē karināmas cepurītes. Pārskata periodā bērnus bibliotēkā priecēja 8 plauktu izstādes, kas veltītas bērnu rakstnieku jubilejām un jaunākajai literatūrai.

Ogresgala bibliotēkā pārskata gadā jau otro gadu tika īstenotas petterapijas nodarbības bērniem sadarbībā ar Ogres CB, izstrādātā projekta “Ķepa uz grāmatas” Ogres novada pašvaldības apstiprinātā aktivitātē “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu papildus aktivitāšu veikšanai Ogres novada pašvaldības iestādēm” tika realizētas 5 petterapijas nodarbības petterapijas asistentes Solvitas Dreimanes vadībā ar speciāli apmācītu sarkanbalto īru seteru Deiziju un citiem mazajiem terapeitiem.

Pārskata periodā turpinājās sadarbība ar Ogresgala Ģimenes atbalsta dienas centra vadītāju Dzintru Bormani. Gada laikā bibliotēkā tika izstrādātas 11 viktorīnas, konkursi un radošie darbiņi, kurus bērni labprāt veica gan bibliotēkā, gan ĢAD centrā. Pateicoties jaunajai kolēģei Mārai Zeltiņai-Mičulei, tika izdomātas un izveidotas dažādas spēles, rotaļu elementi, konkursi un tematiskas viktorīnas, kas saistītas ar grāmatām un tajās izlasīto, dabā notiekošo un novēroto, svētku un atceres dienām. Tika realizētas šādas lasīšanas veicināšanas nodarbības, aktivitātes un pasākumi bērniem: “Drošā interneta diena – 2023” (rēbusu un testu pildīšana www.drossinternets.lv), “Lieldienas sagaidot!” (mīklu minēšanas diena), “Putnu dienas” (krustvārdu mīklas, konkurss “Vai esi putnu eksperts?”), novadpētniecības pasākums “Vai pazīsti savu pagastu?” (fotoorientēšanās – atrodi, kur atrodas šī vieta Ogresgalā pēc bildes fragmenta), “Veselas ģimenes – drošs pamats veselīgai valstij” (Ģimenes dienu pasākums Ogresgala tradīciju parkā), “Drošība vasarā” (jautājumi, atbildes, atgādinājumi mīklu veidā par drošību garajā vasaras brīvlaikā), “Visa laba Jāņu zāle” (vai atpazīsti Latvijas pļavās augošos augus?), Dzejas mēneša konkurss “Dzejas krājumi ziemai”, “Spocīgi jocīga pēcpusdiena lieliem un maziem bērniem” (bibliotēkas telpās norisinājās aktīvā un atraktīvā daļa, bet ĢAD centrā 2 nedēļu garumā risināja bibliotēkas izveidotos uzdevumus), “Ko tu zini par Latviju?” (dažādi pasākumi

Latvijas svētku nedēļas garumā “Kurai pilsētai kurš ģerbonis?”, burtu rēbusi, galda spēļu pēcpusdiena), Ziemeļvalstu nedēļas pasākums, rīta stundas lasījums Ogresgala pamatskolas 4. klasē, Ziemassvētku kartiņu izgatavošana meistarklase sadarbībā ar ĢAD centru.

37.,38.att. Ogresgala bibliotēkas veidotas aktivitātes pasākumā "Veselās ģimenes – drošs pamats veselīgai valstij".

Kopīgie grupiņu un klašu apmeklējumi **Mazozolu pagasta bibliotēkā** rada interesi un mudina arī turpmāk bērnus apmeklēt bibliotēku. Bibliotēkā regulāri tika rīkotas grāmatu izstādes par kādu konkrētu bērnu interesējošu tēmu. Ļoti laba sadarbība ir izveidojusies ar Mazozolu pamatskolas sagatavošanas grupiņas audzinātāju, veidojot kopīgas bērnu darbiņu un zīmējumu izstādes. Grupiņa regulāri apmeklē bibliotēku gan ikdienā, lai izvēlētos grāmatas kopīgai lasīšanai, gan svētku reizēs. Miķeļdienas pasākumā bibliotēka tika pieskandināta ar dziesmām un tautasdziesmām. Rudens periodā bibliotēkā notika bibliotekārās stundas 5., 6. un 7.klašu audzēkņiem, bet Ziemeļvalstu Literatūras nedēļas ietvaros bērni varēja iepazīties ar Ziemeļvalstu literatūru par tēmu "Ziemassvētki Ziemeļvalstīs". Gada nogalē, atsaucoties Ogres novada pašvaldības aicinājumam piedalīties elektroautobusa dizaina noformējuma radīšanā, iesaistījās 14 dažāda vecuma bērni, kuru darbi vēlāk tika iesniegti Ogres novada pašvaldībā.

Ciemupes bibliotēkā kopā ar Ciemupes Ģimenes atbalsta dienas centra filiāli tika rīkots Jāņu pasākums bērniem. Bibliotēka nodrošināja informāciju par to, kā svin Jāņus, ko ceļ galdā, kādi ir ticējumi un mīklas. Rudenī notika Halovīna pasākums "Neparastā pasaule", kuram bibliotekāre piemeklēja faktus par neparasto cilvēkos un dzīvniekos, veidoja aktivitātes un spēles.

Ir pozitīvi novērojumi pēc www.drossinternets.lv plakātu izvietojuma bibliotēkas datortelpā, dzirdams, ka skolēni tos skaļi lasa un apspriež.

Ikšķiles pilsētas bibliotēka 2023.gadā ieguldījusi darbu, lai pēc iespējas vairāk lasītāju iepazīstinātu ar bibliotēku un tās pakalpojumiem. Jau tradicionāli gada sākumā ar diplomiem un saldumiem tika sveikti 2022.gada čaklākie bibliotēkas lasītāji – divi labākie no katras vecuma grupas, bet no 8. – 9.klašu grupas – trīs. Pārskata gadā notikušas vairākas bibliotekārās stundas par tēmu "Bibliotēka un alfabēts", kurās ezītis Gudrinieks un bibliotekāres pastāstīja, kā var kļūt

par lasītāju, kādi ir bibliotēkas lietošanas noteikumi, kā saudzēt grāmatas un kā tās tiek izsniegtas BIS ALISE. Bibliotekāro stundu "Pasakas" apmeklēja PII "Urdaviņa" grupa "Pienenīte". Bērni uzzināja, cik daudz un dažādas pasaku grāmatas var paņemt lasīšanai bibliotēkā, kopīgi skatījās Tutas pasaku par gaisa balonu. Tēma tika turpināta darba lapās krāsošanai un Bērnu nodaļas ezītis Gudrinieks uzdāvināja bērniem balonus. "Pienenīšu" bērni pateicās bibliotēkai ar pašu sagatavotu iesējumu, kurā ilustrējuši katrs savu mīļāko grāmatu.

Bibliotēka 2023.gadā bijusi Lībiešu mantojuma gada vēstnesis savā kultūrvīdē. Tas lībiešu kultūrā bijis ļoti nozīmīgu notikumu gads – 100 gadi apritēja Līvu savienībai, lībiešu himnai un karogam, 2022.gadā ANO tika izsludināta starptautiskā pirmiedzīvotāju valodu desmitgade. Tā ir tikai maza daļa no tā, ko bibliotekārajās stundās "Lībieši Latvijā un Ikšķilē" uzzināja Ikšķiles vidusskolas 4.a, 5.c, 5.e un 5.d klases skolēni par lībiešu kultūras vēsturi un valodas īpatnībām. Pavasarī bibliotēka organizēja Skaļās lasīšanas sacensību Ikšķiles finālu tautas nama zālē, kurā satikās visu triju Ikšķiles skolu labākie skaļie lasītāji un viņu pedagogi. Visi sacensību dalībnieki un viņu pedagogi saņēma īpašas nozīmītes "Es lasu grāmatas" (dizains – Māra Melne), kas tika izgatavotas sadarbībā ar Ogres Centrālo bibliotēku.

Pārskata periodā Ikšķiles pilsētas bibliotēkai izdevās īstenot vēl vienu ieceri – savās telpās sagaidīt **jauniešus**, Ikšķiles vidusskolas 11.klasi (skolotājas Z. Bēķe, I. Bērziņa-Krastiņa) un novadīt stundu par novadnieku, rakstnieku, dzejnieku, tulkotāju Jāni Plaudi, kuram apritēja 120.dzimšanas diena. Stundas mērķis bija iepazīstināt jauniešus ar šo personību, lai tas viņiem būtu interesanti un tajā pašā laikā – tiktu gūts priekšstats par J. Plaudi. Bija sagatavots 6 minūšu video par J. Plaudi, tika papildināti dzejoļi ar trūkstošajiem vārdiem un, atverot improvizētu laika kapsulu, pēc tajā ievietotajiem priekšmetiem jauniešiem bija jāizsecina, uz ko tie vedina J. Plauža daiļradē. Tas bija par J. Plauža darbu "Ģimnāzisti". Saņemot šo fragmentu, skolēni iedomājās, kā aprakstītā situācija būtu notikusi mūsdienās – kāda būtu jauniešu valoda, attēlotā vide, kurā notikums notiek, saziņa un kultūra. Šis pasākums ļāva secināt, ka šāda veida aktivitātes ir saistošas darbā ar jauniešu auditoriju. Gada izskaņā programmas "Grāmatu starts" ietvaros notika "Mazo pūculēnu skolas" 3 pasākumi 10 bērniem. Nodarbībās bērni iepazīna grāmatu, skaitļu, krāsu un formu pasauli, lasīja, darbojās radoši un izlaidumā saņēma brīnumjaukas dāvanas un apliecības par skoliņas pabeigšanu.

39.,40.att. "Mazo Pūčulēnu skolas" nodarbības un izlaidums Ikšķiles pilsētas bibliotēkā.

Bērnu nodaļa pārskata gadā organizējusi vairākas meistarklases: "Lībiešu putnu darināšana" – papīra logu dekori Lībiešu karoga krāsās, "Apsveikums Tēvu dienā", novembrī – "Mīļa mana tēvu zeme divu roku siltumā", apsveikuma kartiņu un salvešu turētāju veidošana Valsts dzimšanas dienas svinīgajam galda klājumam, "Mīļmantiņas Ziemassvētku eglītei" – filca rotājumu darināšanas.

Savukārt, Muzeju nakts ietvaros Ikšķiles vidusskolā – pirmo reizi Bērnu nodaļa veiksmīgi prezentēja interaktīvo PowerPoint prezentāciju "Lībiešu gads" (autore Māra Melne) un cienāja pasākuma apmeklētājus ar Dženetas Marinskas (Kolka), atzītas lībiešu garšu zinātnieci, dāvinājumu – sklandraušiem. Bērnu nodaļas darbu un viedokli, kā panākt, lai bērni vairāk lasa, popularizēja intervija ar bibliotekāri Māru Melni kanāla 360TV raidījumam "Ziņneši". Vairāk:

[https://play.1188.lv/pasmaju-tv-sovi/360tv-zinnesi-58/pedagogi_neslepj -](https://play.1188.lv/pasmaju-tv-sovi/360tv-zinnesi-58/pedagogi_neslepj_-_ik_gadu_vairak_japiepulas_lai_ieinteresetu_bernus_lasit-662503/?fbclid=IwAR17sNOrIvRGt4bBbulhwIJ2n9MOW1nQXtRjhEv4Lehr8vugL5sZH_C9)

[_ik_gadu_vairak_japiepulas_lai_ieinteresetu_bernus_lasit-](https://play.1188.lv/pasmaju-tv-sovi/360tv-zinnesi-58/pedagogi_neslepj_-_ik_gadu_vairak_japiepulas_lai_ieinteresetu_bernus_lasit-662503/?fbclid=IwAR17sNOrIvRGt4bBbulhwIJ2n9MOW1nQXtRjhEv4Lehr8vugL5sZH_C9)

[662503/?fbclid=IwAR17sNOrIvRGt4bBbulhwIJ2n9MOW1nQXtRjhEv4Lehr8vugL5sZH_C9](https://play.1188.lv/pasmaju-tv-sovi/360tv-zinnesi-58/pedagogi_neslepj_-_ik_gadu_vairak_japiepulas_lai_ieinteresetu_bernus_lasit-662503/?fbclid=IwAR17sNOrIvRGt4bBbulhwIJ2n9MOW1nQXtRjhEv4Lehr8vugL5sZH_C9)

P78

41.,42. att.Ikšķiles vidusskolas 4.a klase – bibliotekārā stunda "Lībieši Latvijā un Ikšķilē".

Krapes pagasta bibliotēkā pārskata gadā bērniem tika organizēts viens pasākums, kurā bērni kopā ar vecākiem tika aicināti pavadīt kopā dienu, spēlējot galda spēles, kā arī aktīvākie mazie lasītāji devās ekskursijā uz Latvijas Nacionālo bibliotēku, Dzelzceļa muzeju un LU Botānisko dārzu.

Tīnūžu pagasta bibliotēkā veidojās laba sadarbība ar Tīnūžu sākumskolu – februārī uz bibliotekāro stundu, lai iepazītos ar bibliotēku, atnāca 1.klase. Iepazinās ne tikai ar bibliotēku, bet katrs paņēma lasīšanai stundās savu grāmatiņu. Šo iespēju – apciemot bibliotēku, izvēloties katram mēnesim lasāmo grāmatu, klase izmantoja visu pavasari. Iepazīšanos ar bibliotēku turpināja piecgadīgo bērnodārza grupiņa “Liepiņas” un “Kastaņi” kopā ar audzinātāju Daci Grunti. Vasarā divas reizes bibliotēku apmeklēja un krājumu iepazīna 29 bērni Tīnūžu sākumskolas vasaras nometnes dalībnieki. Savukārt, rudenī bibliotēkā ciemojās jau 3.klases audzēkņi audzinātājas Elitas Ermansones vadībā un katrs bērns pats tika reģistrēts kā pilntiesīgs Tīnūžu bibliotēkas lasītājs. Novembrī notika pasākums Ziemeļvalstu literatūras nedēļas ietvaros, kurā Tīnūžu sākumskolas 3.klases audzēkņi lasīja A.Lindgrēnes grāmatas par Emīla no Lennebergas piedzīvojumiem Ziemassvētkos.

43.,44..att. Ziemeļvalstu Literatūras nedēļas rīta lasījumi Tīnūžu pagasta bibliotēkā.

Meņģeles pagasta bibliotēkā, kā ierasts, sākoties jaunajam mācību gadam, uz bibliotēku ciemos tiek aicināts bērnodārzs uz pasākumu “Iepazīsti bibliotēku”, lai bērniem saistošā veidā pastāstītu, cik daudz interesanta viņus šeit sagaida.

Visvērtīgākais notikums pagājušajā gadā bija literārās meistarklases nodarbības (pēc noslēguma pārtapa par “Meņģeles Literāri Radošo Kopu”) bibliotēkā, kuras notika katru pirmdienu no plkst. 15.00 līdz 17.00 un pulcēja gan mazus, gan lielus. Bērni ar lielu prieku un interesi iesaistījās un darbojās arī dažādos uzvedumos un izbraukumos. Lai gan Taurupes pamatskolas filiālē ir mazs skolēnu skaits, bibliotēkā visa mācību gada garumā bērni un jaunieši guva uzziņas par visdažādākajiem jautājumiem gan skolas konkursiem, gan projektiem: piemēram, dažādu tautu

tradīcijām svētku svinēšanā, par cilvēku mājokļiem sendienās, par skolā uzdotiem jautājumiem – par rakstniekiem, novadniekiem, atsevišķām valstīm un mācību iestādēm.

Lauberes pagasta bibliotēkas lasīšanas veicināšanas aktivitāšu ietekmē ir audzis izsniegums. To veicinājis vasaras grāmatu lasīšanas izaicinājums “Grāmatu tārpiņa audzēšana”, kurš motivēja bērnus vairāk ņemt grāmatas uz māju un lasīt. Bērnu uzdevums bija lasīt grāmatas, izlasīto atstātīb bibliotekārei un par katru izlasīto grāmatu pagarināt savu izveidoto tārpiņu. Bērni tika sadalīti dažādās vecuma grupās. Kopumā bija 3 vecuma grupas: 5–6, 7–9 un 10–11 gadi. Bērni lasīja grāmatas un patiesi bija vērojams īsts sacensību gars, jo grāmatu tārpiņi bija izlikti pa bibliotēkas telpām un ikviens varēja redzēt un salīdzināt, kurš visvairāk grāmatu izlasījis. Liela daļa lasīja uz vietas bibliotēkā. Tā kā izaicinājumā gribēja piedalīties arī pirmsskolas vecuma bērni, kuri vēl nemācēja lasīt, tad bibliotekāre lasīja priekšā un bērni pēc tam atstāstīja. Šis lasīšanas izaicinājums bija ļoti jauks, arī bērniem tas patika.

2023.gadā bibliotēkā notika dažāda veida pasākumi – “Sirsniņu drudzis”, “Lieldienu ticējumu minēšana”, projekta “Izglītojošas lekcijas Lauberes jauniešiem” realizēšana, kā arī uzdevumi par Latviju un citas radošas nodarbes brīvlaikos. Sirsniņu drudzī bērniem jāatrod paslēptās sirsnīgas gan bibliotēkas telpās, gan ārā pagalmā. Šī aktivitāte patika gan mazākiem bērniem, gan jauniešiem, jo bija salīdzinoši vienkārša. Lieldienās tika mēģināts iesaistīt jauniešus Lieldienu ticējumu minēšanā.

Bibliotēkas vadītājas rakstītā un apstiprinātā projekta ietvaros ESI emocionālā, sociālā intelekta centra pārstāves Lauberes jauniešiem novadīja 2 izglītojošas lekcijas par jauniešiem aktuālām tēmām - mobingu, emociju izprašanu, motivāciju. u.c. Jaunieši pildīja darba burtnīcas un bija jūtama pozitīva atgriezeniskā saite. Jaunieši labprāt apmeklētu līdzīgas nodarbības.

45.,46.att. ESI/ Emocionālā, sociālā intelekta centra lekcijas jauniešiem Lauberes pagasta bibliotēkā.

Brīvlaikos, kad visvairāk bibliotēku apmeklē bērni, notika dažādas radošas aktivitātes – krāsošana ar guaša krāsām, galda spēļu pēcpusdienas, multfilmu skatīšanās televizorā ar popcornu, u.c. pasākumi.

Veidojot pasākumus, tiek domāts par to, lai bērni no tā kaut ko iemācītos, lai tiktu iesaistīta grāmata, dzeja vai mīklas, prasme izgūt sev noderīgu informāciju no dažādām interneta vietnēm. Bibliotēkā noritēja arī skaļā lasīšana, kad bērni cits citam skaļi lasa priekšā vai arī to dara bibliotekāre. Tas motivēja un ieinteresēja lasīt.

Madlienas pagasta bibliotēkā pārskata periodā PII “Taurenītis” grupiņas “Pīpenītes” bērni aktīvi piedalījās BJVŽ 2022 metodiskajos materiālos izstrādātajos un bibliotekāru sagatavotajos uzdevumos. Tika veidotas vārdu asociācijas ar labo un slikto, līmēti izdomāto dzīvnieku tēli un kurmja puzzle, kā arī tika skatītas izglītojošas animācijas filmas, un tās bērni vēroja ar interesi, kā arī iesaistījās redzēto emociju spēlē. Bibliotēka katram mazajam lasītājam un audzinātājam sarūpēja pateicības rakstus un eksperimentu grāmatu, lai bērnu zinātkāre turpinātos. Savukārt, sadarbībā ar “Fazer Latvija” grupiņas bērni tika pie gardumiem. Balviņas, saldumus un bibliotēkas veidotu lasīšanas plānotāju saņēma arī individuālie BJVŽ lasītāji.

Lai veicinātu skolēnu apmeklētību, tapa pašu veidots projekts – literārā spēle “Rūdolfs Blaumanis”. Sarežģīts un laikietilpīgs process, bet veidots tā, lai to varētu izmantot atkārtoti. Tēma tika saskaņota ar latviešu valodas skolotāju. Madlienas vidusskolas skolēni kopīgi ar skolotājām meklēja atbildes uz 15 dažādiem jautājumiem, lai nosargātu R. Blaumaņa mantojumu. Bibliotēkas plāna kartē tika atzīmētas vietas, kur paslēpti uzdevumi. Skolēniem sadarbojoties, tie tika risināti, izmantojot pieejamos materiālus un informācijas avotus. Protams, palīdzēja arī mācību stundās uzkrātās zināšanas par rakstnieka daiļradi un dzīves gājumu. Atrisinot uzdevumus, skolēniem bija jāizskaitļo atslēgas koda cipari pēc dotā vienādojuma, lai atvērtu R. Blaumaņa mantojuma kasti. Spēles beigās katram dalībniekam tika izsniegtas uzlīmes, kas veidotas, iedvesmojoties no R. Blaumaņa Valodas vārdnīcas, un gardumi.

47.,48.,49.att. Literārā mīklas “Rūdolfs Blaumanis” norise Madlienas pagasta bibliotēkā.

Bibliotēka aktīvi organizē radošās darbnīcas, ko iecienījuši gan pieaugušie, gan bērni no Madlienas un kaimiņu pagastiem. 2023.gadā tādas bija vairākas: “Katram savu ziedu pušķi”, “Pērļu kroņu darināšana”, “Eglīšu rotas”. Informatīvai uzziņai darbnīcas tiek papildinātas ar atbilstošu literatūru vai izdales materiāliem.

Birzgales pagasta bibliotēkā par tradīciju kļuvusi vasaras lasīšanas veicināšanas akcija “Manas vasaras grāmatas”, kas noritēja jau trešo gadu jūnijā, jūlijā un augustā, piesaistot jau 28 lasītājus, no kuriem akciju šoreiz veiksmīgi noslēdza 10 pieaugušie un 8 bērni. Finālisti izlasīja 6 grāmatas un saņēma diplomus un saldumus no sponsora “Fazer Latvija”. Bibliotekāre veiksmīgo akcijas norisi saista ar plaši pazīstama sponsora piesaisti, jo vērtīgas balvas labi motivē lasītājus iesaistīties.

Lai popularizētu datu bāzi “Letonika”, skolēniem bija iespēja meklēt atbildes uz jautājumiem par Latvijas vēsturi novembra viktorīnā “Mana Latvija”. Tika novērots, ka skolēnu zināšanas atlasīt, meklēt informāciju ir apmierinošas, tāpēc nākamajā gadā plānots mērķtiecīgi šīs prasmes turpināt attīstīt. Bibliotēka sadarbojas gan ar PII “Birztaļiņa”, gan Birzgales pamatskolu. Pārskata periodā visbiežāk bibliotēku apmeklējušas piecgadīgo un sešgadīgo bērnu grupiņas, kuras iepazīna bibliotēku un Ziemassvētku tradīcijas pasaulē, bet kopā ar Birzgales pamatskolas bibliotekāri veidots skaļās lasīšanas konkurss 5.klases skolēniem un mācību ekskursija 9.klasei par A. Pumpura biogrāfiju un eposu “Lāčplēsis” A. Pumpura dzimto māju vietā.

Bibliotēka pirmo reizi piedalījās arī Karjeras nedēļā jeb Ēnu dienā. Dalības mērķis bija iepazīstināt skolēnus ar bibliotekāra profesiju, tā rosinot jauniešus plānot savu nākotni jau skolas laikā.

Otro gadu pēc kārtas 1.septembrī notika pasākums “Spēļu pēcpusdiena”. Tā bija iespēja bērniem parādīt un izspēlēt visas pieejamās galda spēles un salikt puzzles. Pasākumu apmeklēja 20 skolēni.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkas filiālbibliotēkā “Lāčplēsis” pārskata periodā aktīvi strādājusi, lai vairotu mazo lielvārdiešu lasītprieku un motivāciju apmeklēt savu tuvāko bibliotēku. Filiālbibliotēkai “Lāčplēsis” ir aktīva un regulāra sadarbība ar VP II “Pūt vējiņi” metodiķi I.Makari un audzinātājām. Bibliotekāre uz katru pasākumu PII līdzī ņēma pasākuma tēmai atbilstošas grāmatas un bērni ar lielu interesi tās pētīja. Bērni pēc nodarbībām bieži mudināja vecākus doties uz bibliotēku, lai paņemtu noskatītās grāmatas. 2023.gads bijis bagāts ar dažādiem pasākumiem. Notikušas vairākas radošās darbnīcas: Lieldienu dekoru gatavošanas, grāmatiņu šūšanas, piparkūku cepšanas un Ziemassvētku rotājumu veidošanas darbnīcas.

Veiksmīgi notikuši vairāki pasākumi: “Lauvenīte Martiņa iepazīst Lielvārdi”, tikšanās ar Māri Olti (sadarbībā ar Lielvārdes pilsētas bibliotēku, VKKF atbalstītā projekta “Literārā pieturvieta – Lielvārde” ietvaros), “Iepazīsties – bibliotēka uz riteņiem”, “Dzeja elpo”, “Ziemeļvalstu literatūras nedēļas” rīta lasījumi un Ziemassvētku pasākums čaklākajiem lasītājiem ar pasaku stāstnieku Raiti Zapacki (sadarbībā ar Lielvārdes pilsētas bibliotēku). Novadītas vairākas tematiskas nodarbības: literārā spēle “Reiz bija”, sadarbojoties ar E. Kauliņa Lielvārdes vidusskolas sākumskolas skolotājām: J. Vaivodi, M. Dāliņu, G. Valteri, Z. Ziņģi, I. Putniņu un latviešu valodas un literatūras skolotāju B. Eisāni – “Uzvedība internetā (medijpratība pirmsskolā)”, “Kas grāmatai vēderā?”, Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas grāmatu iepazīšana.

50.,51 att. Literārā spēle “Reiz bija” filiālbibliotēkā “Lāčplēsis”.

Necerēti lielu atsaucību saņēma bibliotēkas izsludinātais “Latviešu tautas pasaku komiksu” konkurss. Savus darbiņus iesniedza E. Kauliņa Lielvārdes vidusskolas 2.a, 2.b, 3.a klases bērni, Lielvārdes pamatskolas 3.b klases skolēni (ped. A. Sparāne), kā arī individuālie dalībnieki. Informācija par visām aktivitātēm atrodama bibliotēkas sociālo tīklu kontos *Facebook* un *Instagram*:

Medijpratība pirmsskolā

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=571906188420476&set=a.420982176846212>

Lauvenīte Martiņa apceļo Lielvārdi

<https://www.facebook.com/BiblioLacpleisis/posts/pfbid02De6cQfb8MkejgN3g8WECS8sVq3PTVRxf6jddn1jHihGZtqwsopkvv9UfwUewBBNml>

Ziemeļvalstu literatūras nedēļa

<https://www.facebook.com/BiblioLacpleisis/posts/pfbid0a8jvtVPEKnY8qVCYMPsvBnFA2Ko2ZE626dUuVCaHoFYGTJvTmZyAYo49SXmDDQymI>

Tikšanās ar Māri Olti

<https://www.facebook.com/BiblioLacplesis/posts/pfbid0kFrWr2qdEnZhtfimkRRxdwZkbgfJG7xugKJF28ScbpNYhszb6K7amufgxrmt3XHMI>

Dzeja elpo

<https://www.facebook.com/BiblioLacplesis/posts/pfbid02Mw4LqyoV4EnkxV19FTJi6KYbLmKWu9ZMkFWUwJ93Ky5RQTRwdmjJwCoSJFRvYuVPI>

Pasaku komiksi

<https://www.facebook.com/BiblioLacplesis/posts/pfbid0bx8SjJLr3HSoTfNRcbLTiRuftCr3CWtnccQgb5Yxkt2zEivieHcBDMKonT7JpsWEI>

<https://www.facebook.com/BiblioLacplesis/posts/pfbid0T4z63KFvvTCs6T9BBZi6cLuQGFoFyuCQtEgiHbvHJP5qFen4U3vgyT25kPyKhgXyl>

<https://www.facebook.com/BiblioLacplesis/posts/pfbid0HbYmiTYgTKtvR2MpcF9bq3p5JgfPkukAPqoqHt3v8Jh3v3Fqwg6jzcLaat2JTCKMI>

Decembris bibliotēkā/ darbnīcas/ pasākums ar Raiti Zapacki

<https://www.facebook.com/BiblioLacplesis/posts/pfbid0a8jvtVPEKnY8qVCYMPsvBnFA2Ko2ZE626dUuVCaHoFYGTJvTmZyAYo49SXmDDQymI>

Lielvārdes pilsētas bibliotēka lasīšanas veicināšanas jomā visaktīvāk sadarbojusies ar Lielvārdes pamatskolu, Lielvārdes pamatskolas bērnudārzu, Edgara Kauliņa Lielvārdes vidusskolu un VPII “Pūt, Vējiņi”, piedāvājot gan dažādas tematiskas nodarbības, gan bibliotekārās stundas par dažādiem tematiem. 2023.gadā bijušas izvietotas 36 tematiskās grāmatu izstādes. Bērnu literatūras nodaļā tika atzīmētas gan bērnu rakstnieku un dzejnieku nozīmīgākās jubilejas, gan dažādi citi notikumi un norises. Viena no veiksmīgākajām izstādēm bijusi jauniešu mērķauditorijai domātā izstāde “Lasīt IR stilīgi”. Tās ietvaros vasaras mēnešos bija izveidots grāmatu stends ar konkrētas krāsas grāmatām, tādā veidā parādot jauniešiem, ka arī lasīšana var būt stilīga. Bibliotēkā regulāri tiek izvietotas PII un skolēnu darbu izstādes.

Janvārī bibliotekāres Lielvārdes pamatskolas bērnudārzā ar vecāko grupu kopīgi lasīja stāstu par lielo dzimšanas dienas pārsteigumu, iepazīnās ar grāmatām par lācīti Viniju Pūku, sveica iemīļoto grāmatu varoni dzimšanas dienā un no papīra gatavoja īpašu svētku kūku. Pasaku mēnesī februārī bibliotēkā godināja pasaku meistarū Šarlu Perro: bērni tika aicināti lasīt pasakas un piedalīties pasaku konkursā “Mana mīļā pasaciņa”. Katram bija jāizveido plakāts, kurā vajadzēja attēlot savu mīļāko pasaku, bet vēlāk bibliotēkā bija skatāma Lielvārdes pamatskolas 1.b un 3.b. klases skolēnu zīmēto pasaku ilustrāciju izstāde. Februārī Lielvārdi iepazīna kāda maza, bet azartiska ceļotāja – lauvēnīte Marta! Marta ciemojās Lielvārdes pilsētas bibliotēkā, kā arī Lielvārdes pilsētas bibliotēkas filiālbibliotēkā “Lāčplēsis”: kopā ar VPII “Pūt, Vējiņi” “Pelīšu” un “Bitīšu” grupiņu bērniem vērtēja Bērnu žūrijas grāmatas, izstaigāja Rembates parku un Lielvārdes kultūras namu, kā arī piedalījās interesantā fotosesijā Andreja Pumpura Lielvārdes

muzejā. Uzņemot ciemos mazo ceļotāju Lauviņu, bibliotekāres palepojās gan ar bibliotēku, gan arī parādīja Lielvārdes skaistākās vietas. Lauviņas Martas ciemošanās bibliotēkā un Lielvārdē notika sadarbībā ar leļļu meistari un Jūrmalas Centrālās bibliotēkas Bērnu un jauniešu nodaļas vadītāju Ingunu Radziņu.

21.martā Lielvārdes pamatskolā 3.a un 3.b klašu bērni tikās ar dabas pētnieku un rakstnieku Māri Olti (VKKF atbalstīts projekts).

27.martā tika atzīmēta “Eiropas rakstnieku diena”: ar Eiropas Rakstnieku literāro spēli “Reiz bija...” bibliotekāres ciemojās Lielvārdes pamatskolā pie 1.b, 2.b un 6.a klasēm. Bērni ar interesi iejutās rakstnieku lomā, bet Digitālās nedēļas ietvaros 5.b un 6.a klases spēlēja Drošsinternets.lv izveidoto spēli “Atmiņas spēle”, kas izglīto bērnus par dažādām interneta vietnēm un aplikācijām un bibliotēkā ciemojās programmēšanas entuziasts Edgars Andiņš, kurš dalījās ar padomu, kas nepieciešams, lai sāktu programmēt savu datorspēli.

Arī šogad vasaras mēnešos bērniem bija iespēja piedalīties lielajā vasaras lasīšanas izaicinājumā #Lielvardelasa!, kurā lasītāji izlozēja grāmatu atbilstoši savai vecuma grupai un radoši attēloja spilgtāko notikumu grāmatā. Lasīšanas izaicinājumā piedalījās gan individuāli dalībnieki, gan arī komandas, un akcijas dalībniekus ar gardām pārsteiguma balvām nodrošināja SIA “Fazer Latvija”.

Bibliotēka, sadarbojoties ar Lielvārdes skolām, pārskata gadā skolēniem organizējusi tikšanās ar vairākiem autoriem un novadniekiem: Kristīni Čeirāni, Santagoru Tormu, Eviju Gulbi, Māri Olti un Agnesi Vanagu (VKKF atbalstīts projekta “Literārā pieturvietā – Lielvārde” ietvaros).

Bibliotēka iesaistās pilsētas norisēs un allaž apmeklētajiem piedāvā radošu darbošanos: 2023.gadā, piemēram, radošo darbnīcu “Izveido savu grāmatzīmi”.

52.,53.att. Halovīna ballīte Lielvārdes pilsētas bibliotēkā.

Oktobrī bērniem tika organizēta Halovīna ballīte ar spoku stāstiem, jautrām atrakcijām un rotaļām, notika zīlēšana un šausmu kastes izpēte. Kopā ar filiālbibliotēku “Lāčplēsis” rīkotajā gada noslēguma pasākumā “Kur pazudis vilks?” čaklākajiem lasītājiem un bibliotēkas draugiem notika tikšanās ar pasaku stāstnieku Raiti Zapacki.

Pateicoties neatlaidīgam OCB speciālistu metodiskajam darbam, **Ķeipenes pagasta bibliotēka** uzsākusi sadarbību ar PII „Saulīte” jaunāko, vidējo un vecāko grupu un Ķeipenes pagasta pamatskolas 1. un 2.klasēm, klases stundas ietvaros skolēni tika iesaistīti lasīšanas aktivitātē, lasot priekšā, liekot klausīties un pārrunājot izlasīto.

Rembates pagasta bibliotēkā pārskata periodā bija ierobežots darba laiks uz noteiktu laiku pieņemtās bibliotēkas vadītājas darba attiecību pārtraukšanas dēļ, tomēr vasaras mēnešos bērni joprojām labprāt apmeklēja bibliotēku, lai izmanto pieejamos datorus, spēlētu galda spēles un lasītu obligāto literatūru skolai.

Taurupes pagasta bibliotēkā veiksmīgi noritējušas vairākas aktivitātes bērniem. Pārskata periodā bibliotekāre organizējusi radošās darbnīcas: “Zīmēsim. Krāsosim. Līmēsim.” un “Satiec Purvīti (151)”, akcijas: “Interneta drošības dienas”, “E-prasmju nedēļa (sameklē tīmeklī Letonika.lv, ocb.lv, lnb.lv u.c.)”, zīmējumu konkursus: “Grāmatu Karaliene 2023”, „Raibā sēņu pasaule”, kā arī atbalstījusi Ogres novada pašvaldības elektroautobusa sānu dizaina noformējuma ideju konkursu. Bibliotēkā noritējuši lasīšanas maratoni “I. Ziedonim – 90” un “I.Zanderei – 65”, veidotas izstādes “Mūsu Latvijai”, „Taurupes dzejnieku dzeja.”, “Kur mācīties?”, “Rudens vitamīni” u.c.

Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā bibliotēkā tika lasītas grāmatas par Mūmammu, par Muri un Vufu, Pepiju Garzeķi u.c.

Ķeguma pilsētas bibliotēkā Digitālās nedēļas 2023 ietvaros kopā ar Ķeguma vidusskolas 2.–5. klases skolēnu grupām tika veidota padomu siena "Drošāks internets sākas ar Tevi". Pasākumā tika stāstīts par dažādiem virtuālajiem riskiem un apdraudējumiem, par uzvedību interneta vidē, noskaidrots, kā pasargāt sevi un kā rīkoties konkrētās situācijās. Skolēni pildīja testus un izglītojošus uzdevumus, minēja rēbusus par drošību internetā. Savukārt, oktobrī – kiberdrošības mēnesī, lai veicinātu dažāda vecuma jauniešu izpratni par kiberdrošības jautājumiem, interneta lasītavā tika sniegti "8 padomi kiberdrošībā", kā arī spēlēja drossinternets.lv dāvatā atmiņas spēle. Lai bērnos veicinātu dažādas prasmes, iemaņas un papildinātu zināšanas, 2023.gadā novadītas 7 bibliotekārās stundas PII “Gaismiņa” audzēkņiem par dažādiem tematiem: “Retās profesijas”, “Kas ir ūdens?”, “Ķeguma pilsētas vēsture”, “Gaisma un tumsa”, bet Ķeguma vidusskolas 7. un 8.klašu audzēkņiem 6 nodarbības par tēmām “Gada balvas latviešu literatūrā”, “Profesija – bibliotekārs”, “Bibliotēka un tās pakalpojumi”. Ķeguma bibliotēkā bērniem piedāvāja arī dažādus konkursus, viktorīnas un radošās darbnīcas, kurām tiek piesaistīts rokdarbu speciālists, piemēram, Ziemassvētkos. Lai veicinātu lasīšanu, tika izvietotas 25 tematiskās plauktu izstādes, bet pie informācijas stenda katru nedēļu izlikts informatīvs nedēļas kalendāra

papildus tika doti praktiski darbiņi: bibliotēkas darbinieku veidotas darba vai krāsojamās lapas. Savukārt, skolēniem pirms nodarbības pēc brīvas izvēles tiek uzdots veikt mājas darbu. Pedagogi šo iespēju ļoti novērtē un skolēni labprāt iesaistās, tos paveicot. Bibliotēkas “Lasītrosmes” nodarbībās paveiktais tiek pārrunāts. Paralēli, atbilstoši tēmai, tika izveidotas grāmatu izstādes un telpas noformējums.

Kompetenču izglītība, kurā tiek turpināts attīstīt Ogres novada skolu un bibliotēku dziļāku sadarbību, kā arī OCB mājīgās lasīt un izzināt veicinošās telpas situāciju arvien vairāk ievirza pozitīvā virzienā – bibliotēkas iespējas tiek izmantotas arvien vairāk.

7.8. Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā

Ogres novada bibliotēku galvenie sadarbības partneri darbā ar bērniem un jauniešiem ir citas novada publiskās un skolu bibliotēkas, izglītības iestādes un konkrētu mācību priekšmetu pedagogi un metodiķi, pašvaldības un privātās pirmsskolas izglītības iestādes, pagastu pārvaldes, ģimeņu atbalsta Dienas centri, kultūras centri, tautas nami, Mūzikas un mākslas skolas, citas interešu izglītības iestādes, jaunatnes lietu speciālisti, Ogres novada izglītības pārvalde, Ogres tūrisma informācijas centrs, muzeji, organizācijas un uzņēmēji, kas labprāt iesaistās aktivitātēs kā balvu sponsori. Bibliotēka ir būtisks un nozīmīgs palīgs skolēniem, skolotājiem un vecākiem kompetenču izglītības apgūvē. Informācijas nodrošināšanai OCB BLN 2023.gadā noderēja arī tematiskajās mapēs sakrātie informācijas materiāli.

Pedagoga mērķis ir ievirzīt skolēnu meklēt atbildes uz jautājumiem pašam. Bibliotekārs regulāri sniedz palīdzību, norāda meklēšanas virzienu, piedāvājot atbilstošu nozaru literatūru, autorizētās datu bāzes un citus elektroniskos resursus. Novērots, ka pagastu bibliotēkās vairāk ir stabils lietotāju pieprasījums pēc mācību apgūvē noderīgas nozaru literatūras. Audzinātājas pagasta bibliotēkās regulāri atrod grāmatas, kuras veicina dažādu tēmu apguvi pa nedēļām (piemēram, tēmas – koki, krāsas, veselība, atkritumu šķirošana, drošība utt.). To ņem vērā gan komplektējot jaunās grāmatas, gan atjaunojot krājumu. Tāpat nozaru literatūra ir neatsverams palīgs, plānojot tematiskus pasākumus pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām, jo dažādu pasākumu un literāro stundu apmeklētāji bibliotēkās bija PII audzēkņi un skolēni. Vairāk par OCB BLN sadarbību ar pedagogiem lasīt punktā 7.4., bet par novada bibliotēku sadarbību punktā 7.6.

Ar iepazīšanās ekskursiju, pasākumu piedāvājumu, konkursu un citu aktivitāšu palīdzību novada bibliotēkās tika piesaistīta arī vidējo un vecāko klašu skolēnu interese par bibliotēkām (visvairāk pagastos un pilsētās, kurās ir izglītības iestādes). Laba sadarbība izveidojusies ar mākslas skolām, kuru audzēkņu darbu izstādes regulāri tiek izvietoti bibliotēkās. BLN darba popularizēšanai un aktualizēšanai tika izmantotas tīmekļvietnes www.ocb.lv, www.ogresnovads.lv, www.ogrenet.lv, www.facebook.com, www.instagram.com, www.x.com. Informācija par plānotajiem pasākumiem regulāri ievietota Ogres novada pašvaldības informatīvajā izdevumā

“Savietis”, skolu informatīvajos stendos un gada izskaņā arī divos digitālajos stendos Ogrē, Brīvības ielā. Ogres novada pagastu un pilsētu bibliotēkas savu darbu popularizē arī laikrakstā “Ogres Vēstis Visiem” un savu bibliotēku sociālo tīklu profilos. Taču jāatzīst, ka ne visas pagastu bibliotēkas “draudzējas” ar sociālajiem tīkliem, kas nozīmē, ka bērnu un jauniešu vecākiem nav iespējas uzreiz uzzināt par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem un aktualitātēm.

7.9. Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

Pārskata gadā Ogres novada bērnu literatūras un bibliotēku speciālisti aktīvi apmeklējuši, piedalījušies un vērtīgas atziņas guvuši gan OCB organizētajos semināros, kuros kolēģi dalījās veiksmīgākajā pieredzē darbā ar bērniem, gan citu institūciju daudzveidīgos organizētajos profesionālās pilnveides pasākumos:

- LNB Profesionālās pilnveides izglītības programmā "Bibliotēku zinību pamati" (160h);
- LNB organizētajā tīmekļseminārā Youtube kanālā “Cilvēka pašizziņa un garīgā izaugsme” (90 min.);
- LNB organizētajā tīmekļseminārā “Medijpratība 4-7 gadus veciem bērniem”;
- Latvijas Nacionālā vēstures muzeja tīmekļseminārā “Latvijas Nacionālā vēstures muzeja iesaistes platforma “Gadsimta stāsti” ”;
- LNB īstenotajā tīmekļseminārā “Skaļās lasīšanas sacensību organizēšana”;
- OCB sadarbībā ar LNB un LNERB klātienē seminārā “JAUNAS IESPĒJAS = JAUNI IZAICINĀJUMI” (4 stundas);
- Programmas “Izaugsme ar Google” vebinārā Youtube kanālā ”Digitālās tendences 2023” (2 stundas);
- LNB rīkotajā tīmekļseminārā “Medijpratība pirmsskolā” (4 stundas);
- LBB organizētajā “Bibliotēku ideju tirgū 2023” (4 stundas);
- LNB ikgadējā tiešsaistes konferencē “Literatūras zināšanas mūsdienīgam bibliotekāram” (4 stundas);
- LNB tiešsaistes seminārā “Latvijas kultūras kanons astoņās nozarēs” (12 stundas);
- LNB BIS ALISE pamatkursos “Informācijas meklēšana un cirkulācija” (8 stundas);
- RISEBA rīkotajā klātienē seminārā “Mākslīgā intelekta risinājumi kultūras un izklaides nozarē”;
- Programmā “Izaugsme ar Google” “Video veidošana: No idejas līdz rezultātam” (2 stundas);
- LNB tīmekļseminārā “Populārāko digitālo rīku izmantošana izglītojošā darbībā un ikdienā” (1,5 stundas);

- Rīga TechGirls www.iepazistitehnologijas.lv mācību programmā “Īepazīsti tehnoloģijas” (48 stundas);
- Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas un LNB starptautiskajā konferencē “Lasītprasme un lasīšanas veicināšana: izglītotas un demokrātiskas sabiedrības stūrakmeņi” (3 stundas);
- Gētes institūta radošajā darbnīcā “Izveido interaktīvo plakātu ar konstruktoru “Makey Makey”(2 stundas);
- Annas Beātes Būmanes tīmekļseminārā “Attēlu ģenerēšana, izmantojot mākslīgo intelektu (AI)", (1 stunda);
- LNB seminārā “Mierīgas un pārlicinošas uzstāšanās pamatnosacījumi” (16 stundas);
- OCB sadarbībā ar LBB un LBB Vidzemes nodaļu “Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas 23. saietā – konferencē “CILVĒKS – BIBLIOTEKĀRS, BIBLIOTĒKAS LIETOTĀJS, IEDZĪVOTĀJS” ” (10 stundas);
- LNB tīmekļseminārā “Kritiskā lasīšana kā ikdienas prasme” (2 stundas);
- Latvijas Pašvaldību mācību centra tīmekļseminārā “Bērnu tiesību aizsardzība izglītības iestāžu pedagogiem un tehniskajiem darbiniekiem” (8 stundas);
- LNB 5. Baltijas jūras valstu lasītprasības konferencē “5th Baltic Sea Conference on Literacy – Motivating for Literacy” (16 stundas);
- Izglītības un attīstības centra “EGO” tīmekļseminārā “Savu resursu atjaunošana vai kā bez stresa lietderīgi vadīt savu dzīves un darba laiku” (8 stundas);
- Izglītības un attīstības centra “EGO” tīmekļseminārā “Pasākuma vizuālā tēla un noformējuma veidošana” (8 stundas);
- ESF projekta ietvaros tiešsaistes kurss “Angļu valoda (ar priekšzināšanām)” (100 stundas);
- Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas rīkotajā tīmekļseminārā "Kā klājas Voldemāra Caunes balvas laureātiem" (3 stundas);
- Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas rīkotajā 246.gadskārtas konferencē “Laiks. Cilvēki. Bibliotēka”;
- Jauniešu līdzdalības forumā Ogres Jauniešu mājā (7 stundas);
- SIA “Datorzinību centrs” vebinārā “Kā apgūt tehnoloģijas viegli un ātri”;
- LNB Bibliotēku attīstības centra un Kultūras ministrijas tīmekļseminārā "JAUNIEŠI UN SOCIĀLIE MEDIJI: KĀ GUDRI PATĒRĒT UN RADĪT" (1,5 stundas);
- KISC rīkotajā tiešsaistes seminārā "Drošība digitālajā vidē" (4 stundas);
- KISC vebinārā “KISC piedāvātie e-resursi Latvijas bibliotēkām” (2 stundas);

- Izglītības un attīstības centra “Ego” tiešsaistes seminārā “Ideju karuselis bērnu pasākumu organizēšanā un noformēšanā” (8 stundas);
- LNB Bibliotēku attīstības centra seminārā “Jaunieši šeit ir gaidīti!” (1 stunda);
- Tietoevry rīkotajā tīmekļseminārā “BIS ALISE jaunā kataloga demonstrācija” (MS Teams) (1 stunda);
- LNB, BAC seminārā “Vizuālā uz grafiskā satura rīki”. MI risinājumi kultūras nozarē.”(2 stundas);
- OCB rīkotajā seminārā “Zanes Eniņas *Camino Santjago*” un interaktīvā, izzinošā nodarbībā “Ogres Centrālajai bibliotēkai 95” (4 stundas).

7.10. Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Savos 2023.gada pārskatos Ogres novada bibliotēkas daudz aktīvāk runā par problēmām darbā ar bērniem un jauniešiem, un tās visā novadā iezīmējas līdzīgas.

Vairums Ogres novada bibliotēku, kurās ir pietiekošs bērnu lasītāju skaits un blakus ir izglītības iestādes, ir gatavas sadarboties ar pedagogiem, organizēt dažādus lasīšanas veicināšanas pasākumus, iesaistīties akcijās un projektos, kā arī motivētas ieviest jaunas darba formas, popularizēt savu krājumu un aktivitātes sociālo mediju profilos, lai turpinātu uzrunāt gan potenciālos, gan esošos lasītājus – ģimenes ar bērniem. Pagastos, kur turpina samazināties iedzīvotāju skaits, bibliotēkām šis ir liels izaicinājums, ir grūti rast motivāciju.

Novada bibliotekāri atzīst, ka lielas problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem sagādā digitālās pasaules ietekme un tehnoloģijas. Tas mazina skolēnu vēlmi lasīt grāmatas un periodiskos izdevumus, jo lasīšana uzskatāma par darbu, kas rada papildus piepūli, turklāt rakstītais teksts ir jāizprot. Zināms, ka lielu lomu bērnu lasīšanas iemaņās un paradumos ietekmē viņu vecāki un lasīšanas tradīcijas ģimenē. Lai situāciju mainītu, rosinātu bērnos interesi par grāmatām un rakstīto tekstu, ir kopīgi jāstrādā visām iesaistītajām pusēm – ģimenei, pedagogiem un bibliotēkai. Lai nemazinātu skolēnu jau tā ne pārāk lielo lasītprīeku un vēlmi to darīt, pedagogiem jāmaina uzstādījumi par “vēlamo/ nevēlamo” literatūru, izlasāmo lappušu skaitu, attēlu biežumu, grāmatas sižetu u.c. kritērijus, kas ierobežo. Ja lasītprīeks ir radies, skolēns ar laiku “izaug” no bilžu un komiksu grāmatām un turpina lasīt vecumam atbilstošu literatūru.

Tāpat novadā aktuāla problēma ir jauniešu piesaiste bibliotēkai un tās pakalpojumiem. Pilsētas un pagastu centros ir jāturpina noskaidrot jauniešu viedokli, apzināt viņu vajadzības, lai atrastu maksimāli veiksmīgāko pieeju un piedāvātu nepieciešamos pakalpojumus.

Novērots, ka bērnus un jauniešos iesaistīties bibliotēkas aktivitātēs arvien vairāk motivē tikai apbalvojums. Pirmais jautājums, ko pirms dalības konkursā skolēni jautā: “Kas man par to būs?” Tikai daļa skolēnu dalību konkursā uztver kā jauku un izglītojošu laika pavadīšanas veidu.

Ogresgala bibliotēkā novērots, ka, iesaistot bērnus dažādās aktivitātēs, bērniem ir maz zināšanu par lietām, kas ikdienā mums ir apkārt. Tas paver daudz iespēju strādāt ar viņiem šajos virzienos, turpinot veidot spēles, mīklas un uzdevumus. Pie šāda secinājuma ir nonākusi arī **OCB BLN**, jo bērni slikti pārzina tradīcijas, kultūru, ģeogrāfiju, tas saistāms ar to, ka šos tematus vairāk pārrunāja pirmsskolā, taču skolā mācību viela ir cita un pamatzināšanas bērniem piemirstās. Tāpat iespējams, ka ģimenēs bērni ar vecākiem tik daudz laika vairs nepavada sarunās, nevelta laiku nozaru literatūras izpētei, izglītojošām spēlēm. Tas saistāms ar vecāku un arī visas sabiedrības noslogotību, ātro dzīves ritmu, laika deficītu un tehnoloģijām. Ļoti daudzi vecāki Ogres novadā strādā galvaspilsētā, kas nozīmē, ka fiziski laiks kopīgām aktivitātēm kopā ar bērnu ir stipri ierobežots. Ogresgala bibliotēkas vadītāja min faktu, ka ļoti jūtams, vai pirmskolas vecuma bērniem vecāki mājās lasa priekšā pasakas un stāstus, vai, diemžēl, nelasa. Šie bērni ir haotiskāki, nesavāktāki, emocionāli nenoturīgāki, tādēļ bibliotēkas loma ir ļoti svarīga. Būtu vērtīgi gūt atziņas vai rast metodes, kā strādāt ar tik mazu bērnu vecākiem, vērsot viņu uzmanību, cik svarīgi ir sākt attīstīt bērna patiku pret grāmatām un lasītprasmi jau agrā vecumā. Jumpravas pagasta bibliotēkas vadītāja ir pārliecināta, ka lasīšanas veicināšanas rezultātus var sasniegt, ja notiek šī trīspusēja sadarbība – vecāki, skola, bibliotēka, jo viens pats bibliotekārs nevar motivēt, iemācīt un pieradināt lasīt.

Lauberes pagasta bibliotēkas vadītāja pauž, ka bieža problēma ir bērnu un jauniešu uzvedība, kura reizēm ir izaicinoša un pat nekontrolējama. Nākas saskarties ar rupjas un necenzētas valodas lietojumu: ja bērni nereaģē uz lūgumiem sarunvalodā pārtraukt lietot šos vārdus vai uzvedība neuzlabojas, viņi tiek lūgti doties ārā no bibliotēkas un atlikušo dienu vairs nedrīkst atgriezties. Tas parasti nostrādā, un nākamajā dienā bērns sāk domāt par savu uzvedību. Diemžēl, šāda problēma ir aktuāla arī citās bibliotēkās un aizrādījuma metodes bieži arī tomēr neiedarbojas.

Ķeguma bibliotēka vienmēr ir iecienīta bērnu un jauniešu socializēšanās vieta, bet tas vienmēr nozīmē disciplīnas problēmas, pārkāpumus, troksni bibliotēkā un to, ka darbiniekiem paralēli tiešajam darbam daudz laika un enerģijas jāveltī izskaidrošanas un audzināšanas darbam par uzvedības un pieklājības normām. Jo bibliotēka atrodas lielākā apdzīvotā vietā un tiešā tuvumā bērnu plūsmai – skolām, interešu izglītības vietām, šī problēma ir patiesi satraucoša. **OCB BLN** bibliotekāri nereti jūt pārgurumu savā darba vietā tieši nebeidzamā audzinošā darba un nedisciplinētu skolēnu dēļ. Tam nelietderīgi jāvelta daudz enerģijas un bieži ikdienas bibliotekārais darbs nav paveicams, kas rada papildus stresu. Novērots, ka vecāki arvien biežāk OCB izvēlas kā vietu, kur atstāt bērnus līdz pārbraukšanai no darba plkst. 19.00. Tas nozīmē, ka skaļi darba apstākļi ir bibliotekāra ikdiena. Slodze rada darbinieku imūnspeju pazemināšanos. Tā kā bibliotēka ir publiska vieta, kurā nevar uzlikt apmeklējuma ierobežojumu, risinājumu šādām situācijām ir grūti atrast. Iespējams, šo situāciju varētu atrisināt darbinieks, kura pienākumos

ietilptu tikai saturīgas sarunas, radošs un izglītojošs darbs kopā ar bērniem. Ķeguma bibliotēkas vadītāja apliecinā, ka ikdienā visi nozares speciālisti, kas strādā ar bērniem un jauniešiem, turpina būt bibliotekāri, skolotāji, psihologi, mediķi, izmeklētāji un mammas vienā personā. Ir jūtams, ka vecāku lielās aizņemtības dēļ bērniem ļoti trūkst ģimenes atbalsta, viņi to meklē bibliotēkā. Nereti tā ir vislabākā vide, kurā viņš atrodas. Tāpēc pēdējā laikā aizvien vairāk izjūtama nepieciešamība pilnveidot zināšanas saskarsmes psiholoģijā ar skolas vecuma bērniem un jauniešiem.

Madlienas pagasta bibliotēkā uzsver, ka noderīga būtu profesionālā pilnveide un piedalīšanās semināros par bērnu digitālo drošību. Šīs zināšanas par bērnu izglītošanu būtu iespējams pielāgot arī citu tēmu nodarbībās. Kopumā bibliotekāriem joprojām trūkst zināšanas par katru vecuma grupu, par interesēm un spējām, turklāt bērnu intereses ir ļoti mainīgas un atkarīgas no daudziem faktoriem, tāpat kā raksturs un vecumposma iezīmes. Vērtīgi būtu arī pedagoģiskie kursi, lai varētu kvalitatīvāk strādāt ar bērnu un jauniešu auditoriju.

Diemžēl, arī **OCB BLN** tēma, kas skar digitālo drošību, pēdējā gada laikā ir kļuvusi ļoti aktuāla. Bibliotekārs starp tiešajiem darba pienākumiem nevar kontrolēt lietotņu un programmu lietošanu, ko bērni un jaunieši brīvi izmanto saziņai, multivides satura publicēšanai un pārsūtīšanai. Teju katru dienu kāds bez piekrišanas filmē vai fotografē citus, ievieto saziņas platformās, sociālajos tīklos, notiek mobings un konflikti bērnu vidū. Cietušie bērni un tie, kuri procesu novēro, maldina, apvaino cits citu un griežas pie bibliotekāra paust savu nepatiku. Arī tas tiešā veidā traucē bibliotēkas darbu un galveno funkciju veikšanu. Risinājums meklējams visas sabiedrības izglītošanā, paradumu maiņā, vairojot skolēnu izpratni par sekām šādai rīcībai, taču šis process ir laikietilpīgs, bet efektīvs risinājums būtu nepieciešams pēc iespējas ātrāk.

Arī bibliotēkas iekšējo kārtības noteikumu neievērošana, aktīvas rotaļas, skriešana un lēkšana vietās, kur tas nav atļauts, nereti kādu bērnu noved pie traumām – sasitumiem, sastiepumiem un asiņojošām brūcēm, kuru apskatei nepieciešama mediķu klātbūtne. Traumas rada stresa situācijas ne tikai cietušajiem bērniem, viņu vecākiem, bet arī bibliotēkas darbiniekiem un citiem apmeklētājiem.

Pēdējo gadu laikā novērots, ka bērniem pašiem ir grūti atrast mērķtiecīgas brīvā laika aktivitātes, trūkst uzmanības, ideju, gribasspēka, iedvesmas, viņi bieži jūtas garlaikoti un, ja darbinieks lasītāju apkalpošanas un citu pienākumu dēļ nespēj piedāvāt saistošas ikdienas nodarbes un būt klātesošs bērniem, kuri atdodas bibliotēkā, tad telpās sākas haoss, nedisciplinētība un iekšējo kārtības noteikumu pārkāpumi. Bērni ir pārpratuši savas tiesības un neapzinās, ka ir arī pienākumi. Disciplīnas trūkums traucē skolēniem, kuri patiešām bibliotēku apmeklē ar mērķi lasīt, meklēt uzziņu literatūru, veikt mājas darbus un piedalīties konkursos, kā arī liek pirmskolas vecuma bērniem ar vecākiem bibliotēkā meklēt klusākas telpas. Pārkāpumu gadījumos situācijas

risināšanā tiek iesaistīti arī vecāki, kuri, lielākoties, ir ļoti saprotoši un pateicīgi par situācijas izskaidrošanu, jo skolēni mēdz vecākus maldināt par patieso atrašanās mērķi bibliotēkā.

Darbinieki pagastu bibliotēkās daļēji veic arī sociālo pedagogu darbu, piemēram, **Suntažu** bibliotēkā daļa apmeklētāju–bērnu ir no sociāli nelabvēlīgām ģimenēm. Pēcpusdienas tiek veltītas arī sarunām, palīdzot risināt aktuālus jautājumus, radot izpratni par kultūras iestāžu apmeklētāju uzvedību un lasīšanas nozīmīgumu.

Ierobežoto finansiālo iespēju dēļ gan Suntažu, gan citas mazās pagastu bibliotēkas, diemžēl, nevar piedāvāt jaunus un modernus pakalpojumus, kas varētu raisīt jauniešos lielāku ieinteresētību bibliotēkas apmeklēšanā. Suntažu bibliotēkas vadītāja ir pārliecināta, ka piesaistīt jauniešu un bērnu auditoriju, izmantojot viņiem neaktuālas un ikdienas gaitā jau skolā piedāvātas norises, ir ļoti grūti. Šo situāciju varētu uzlabot finansējuma piesaistīšana ar projektu palīdzību, turklāt Ogres novadā to veiksmīgi jau ir pierādījusi Lauberes pagasta bibliotēka.

Ciemupes bibliotēka apzinās, ka bibliotēkas darba rādītājus ietekmē netālu esošās lielākās publiskās un skolu bibliotēkas Lielvārdē, Ķegumā un Ogrē. Ciemupē nav izglītības vai interešu izglītības iestāžu un vecāki kā priekšrocību apmeklēt bibliotēku min lielo autostāvvietu un to, ka uz skolā ieteiktajām grāmatām nav ilgi jāgaida rindā. Bibliotēka šo faktu varētu pārvērst kā bibliotēkas priekšrocību, jo tā atrodas salīdzinoši netālu, ir ērti sasniedzama un tās krājums ir pietiekoši plašs dažādām lasītāju gaumēm un vajadzībām. Tam nepieciešams vien entuziasms un radošums uzrunājošu foto, video, akciju vai publikāciju izveidē.

Ikšķiles pilsētas bibliotēka kā galvenā problēmu uzskata darbinieku trūkumu bērnu nodaļā. Tur strādā tikai viena bibliotekāre, kurai ir zināšanas, idejas, ir apmeklētāji, taču pietrūkst personāla laika nodarboties ar tiem tik daudz, cik būtu iespējams un vajadzētu. Ir jāapkalpo lietotāji, jāatgādina kavētājiem, jāatbild uz uzziņām, jārūpējas par krājumu, jāplāno un jāvada pasākumi, jāveido telpu noformējumi, izdales materiāli, darba atspoguļojums medijos utt. Darbs bibliotēkā ir ļoti daudzpusīgs, ja to dara no sirds. Darbinieka trūkuma jautājumā būtu mērķtiecīgi jārod risinājums un atbalsts pašvaldībā, jo potenciālo lietotāju – Ikšķiles iedzīvotāju un izglītojamo skaits tikai pieaug, bibliotēka 2024.gadā iegūs plašākas telpas un papildus vakance varētu ļaut atslogot esošās bibliotekāres ikdienu un vairāk īstenot daudzpusīgus lasīšanas veicināšanas pasākumus.

Tā kā problēmas un nepilnības darbā ar bērniem un jauniešiem pastāv vienmēr un tām ir tendence mainīties un aktualizēties, bibliotēku darbiniekiem un vadītājiem jāturpina sistemātiski meklēt veiksmīgākie risinājumi, lai situāciju un darbinieku darba vidi uzlabotu.

8. NOVADPĒTNIECĪBA

Novadpētniecība ir viens no prioritārajiem bibliotēkas darba virzieniem, kas ietver kompleksu un vispusīgu novada (apkaimes, reģiona) dzīves dokumentēšanu un izpēti — pagātnē, tagadnē un nākotnes perspektīvā visās zinātņu nozarēs un vietējās dzīves aspektos. Ikvienas bibliotēkas novadpētniecības krājums ir unikāls kolektīvās atmiņas liecību kopums, kas prezentē vietējās vērtības, tradīcijas, sasniegumus, novada vēsturi un attīstību, nostiprina lokālo identitāti, kopienas saliedētību un lokālpatriotismu. (*Izgūts no: [Novadpētniecības darba vadlīnijas \(lndb.lv\)](#)*)

OCB un Ogres novada bibliotēkās pārskata periodā turpināts darbs novadpētniecības jomā, apzinot kultūras un vēstures liecības, sistematizējot tās un nodrošinot saglabāšanu nākamajām paaudzēm.

OCB novadpētniecības pakalpojumi 2023.gadā tika sniegti atbilstoši novadpētniecības darba noteiktajām vadlīnijām, ņemot vērā novada iedzīvotāju un sabiedrības pieprasījumu. Bibliotēkas lietotājiem nodrošināta pieeja novadpētniecības krājumam, datubāzēm, tematiskajām mapēm, kā arī iespēja piedalīties bibliotēkas organizētajos pasākumos, iepazīties ar novadpētniecības izstāžu materiāliem, noklausīties interesantas lekcijas, līdzdarboties izziņoši praktiskā nodarbībā, izspēlēt Leģendu spēli, sadarboties novadpētniecības krājuma papildināšanā un novada vēstures izziņāšanā. Pārskata perioda prioritātes bija OCB 95 gadu vēstures padziļināta izpēte un atspoguļojums, darba uzsākšana Latvijas Nacionālās bibliotēkas Digitālo objektu pārvaldības sistēmā DOM, novadpētniecības datu bāzes kvalitatīva papildināšana ar jauniem aprakstiem, krājuma papildināšana, popularizēšana, novada vēstures izziņāšana.

8.1. Novadpētniecības krājums OCB

OCB novadpētniecības krājumu veido: grāmatas, bukleti, novadpētniecības tematiskās mapes, periodika, novadpētniecības kolekcijas ar audio un video materiāliem, Ogres novada izglītības iestāžu skolēnu zinātniski pētnieciskie darbi (ZPD), fotogrāfijas.

Ogres novada bibliotēkām vērtīgs resurss ir Lokālās kultūrvides informācijas resursu datubāze, kuru veido un uztur Ogres Centrālā bibliotēka. Tajā regulāri tiek pievienoti analītiskie apraksti no reģionālā laikraksta “Ogres Vēstis Visiem”, Ogres novada pašvaldības informatīvā izdevuma “Saviētis”, apraksti no LNB datu bāzes ar piekļuvi rakstu pilntekstiem. Novadpētniecības krājums izvietots OCB lasītavā “Lasītava. Novadpētniecība” un ir brīvi pieejams ikvienam interesentam. Novadpētniecības mapes iespējams izsniegt elektroniski, jo tās ir aprakstītas un katalogizētas. 2023.gadā OCB tiešsaistes kopkatalogā ir izveidoti apraksti **15** Ikšķiles pilsētas bibliotēkas novadpētniecības mapēm. OCB Lokālās kultūrvides informācijas resursu datu bāzē,

kas satur informāciju par rakstiem presē, žurnālos un grāmatās, ir **33 957** ieraksti, pārskata periodā izveidoti **1258** jauni ieraksti.

2023.gadā OCB novadpētniecības krājums papildināts, gan iepērkot grāmatas, gan saņemot dāvinājumus no privātpersonām un organizācijām.

OCB interesantākie un vērtīgākie jaunieguvumi 2023.gadā:

- ✚ Markovskis, Dainis, 1964-. Ināriņa, grāmata par ogrēnietes Ināras Klintsones dzīvi un darba gaitām Ogres slavenajā restorānā “Pie Zelta liepas”;
- ✚ Rodiņa, Ieva, 1989-. Teātris Ogrē, teātra zinātnieces Ievas Rodiņas pētījums, sakarā ar Ogres teātra 95. jubileju;
- ✚ Koluža, Rūta, 1935-. Radošums : Lielvārdes pensionāru biedrības 20 gadi;
- ✚ Lielvārde gadsimtu mijā : (1990-2020);
- ✚ Bļodone, Dzidra, 1928-2020. Lielvārdes teātris otrajā simtgadē;
- ✚ Dzintare, Vija, 1941-. Tēlniecība : [katalogs];
- ✚ Dzintare, Vija, 1941-. Akmens. Doma. Tēls;
- ✚ Laiks Ogrē = Time in Ogre.

8.2. Novadpētniecības krājums Ogres novada bibliotēkās

Visās Ogres novada bibliotēkās novadpētniecības krājumu veido materiāli par Ogres novada konkrēto pilsētu, pagastu un cilvēkiem, kuru dzīve un darbība saistīta ar konkrētās bibliotēkas apkaimi. Pārskata periodā novadpētniecības darbam pievērsušās gandrīz visas Ogres novada pilsētu un pagastu bibliotēkas.

Ogresgala bibliotēkā novadpētniecības materiāli par pagastu sakārtoti vairākās mapēs. 2023.gadā, pateicoties Ogresgala iedzīvotājam un skolotājam Zandai Puķānei, bibliotēkā nonāca ļoti vērtīgi novadpētniecības materiāli par jāšanas sporta pirmsākumiem Ogresgala pagastā. Skolotāja bija rūpīgi krājusi un glabājusi sava vectēva, kas bija jāšanas sporta entuziasts un aizsācējs pagastā, fotogrāfijas, goda rakstus un diplomus, rakstus no avīzēm par jāšanas sporta attīstību, treniņiem un sacensībām. Šos materiālus skolotāja apkopoja un sakārtoja, iesaistot 3. klases skolēnus. Izveidoto izstādi uzticēja izvietot un glabāt Ogresgala bibliotēkā. Šie materiāli ir ļoti vērtīgs ieguvums un vēstures liecība Ogresgala bibliotēkai par jauniešu dzīvi un brīvā laika pavadīšanas iespējām Ogres dārzkopības izmēģinājumu stacijas pastāvēšanas laikā pagājušā gadsimta 50. – 70. gados.

Ciemupes bibliotēkā novadpētniecības materiāli, tematiskās mapes (Ciemupes vēsture, Ciemupes dzimtu stāsti, Novadnieki) tikušas papildinātas ar jaunāko informāciju par Ogresgala pagastu un Ciemupes ciemu no interneta resursiem, vietējiem laikrakstiem “Savietis”, “Ogres Vēstis Visiem”, nacionālā laikraksta “Latvijas Avīze” un periodikas, kas tiek pasūtīta. Ogres

svētkos “Šeit dzimst leģendas” sagatavots teksts planšetēm par SIA “Bee Box” un Dāvi Ādamu, lai izvietotu Ogresgala pagasta teltī, reklamējot vietējās leģendas.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā novadpētniecības krājumu veido tematiskās mapes un novadnieku grāmatu krājums. Kā jau katru gadu, arī 2023.gadā tika pārskatītas novadpētniecības mapes –tajās precizēta informācija un avoti, mapes atjauninātas un papildinātas ar jauniem materiāliem, kā arī tika atsvaidzināti mapju uzraksti. Atskaišu gadā izveidota jauna novadpētniecības mape māksliniekam, karikatūristam un grāmatu autoram Agrim Liepiņam.

Ķeguma pilsētas bibliotēkas novadpētniecības krājumā ietilpst materiāli par dažādiem kultūras notikumiem, cilvēkiem, vides objektiem, vēsturiskām vietām, iestādēm, uzņēmumiem, realizētajiem projektiem u.c. Novadpētniecības krājums tiek uzglabāts mapēs, tās, savukārt, atsevišķā plauktā Bērnu literatūras nodaļas lasītavā. Krājumam materiāli, galvenokārt, tiek vākti no grāmatām, laikrakstiem, žurnāliem. Krājumu veido arī Jāzepa Osmaņa, Regīnas Ezeras, Rutas Andersones un citu vietējo literātu izdotās grāmatas, kuras glabājas Pieaugušo literatūras nodaļas abonementā, atsevišķā, šim nolūkam paredzētā, plauktā. Novadpētniecības materiālu krājums ir aktuāls, tas nepārtraukti tiek papildināts ar jaunāko pieejamo informāciju.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā katru gadu tiek papildināts jau esošais novadpētniecības krājums – iepirkti jaunākie izdevumi (grāmatas, uzzīņu materiāli u.c.), apkopoti un sistematizēti jau esošie materiāli, kā arī bibliotēka par krājumu cenšas ieinteresēt iedzīvotājus, piemēram, veidojot ikmēneša izstādes gan drukātā, gan virtuālā formātā. Pārskata periodā krājumu papildināja **6 grāmatas** : J. Plaudis - Sila Runcis, V. Grēviņš - Aleksis Mierlauks, J. Graudonis - Lielupes krastos pirms gadu simtiem, I. Rodiņa -Teātris Ogrē, No senioru virtuves, N. Ikstena – Draugi. Novadpētniecības krājums sevī ietver arī **tematisko mapju kopu** (22 kopā, no tām pārskata periodā izveidota 1 jauna – par Latvijas Tautas frontes Ikšķiles un Tīnūžu nodaļu) un **personāliju mapju kopu** (šobrīd jau 45 personāliju mapes, 4 no tām izveidotas pārskata periodā – Ēriks Rinķis, Iveta Dzērve (Troalika), Liene Cipule, Kārlis Valdmanis). IPB novadpētniecības krājuma daļa mapju ir aprakstītas BIS ALISE Novadpētniecības datu bāzē, līdz ar to, ir iegūstama informācija par to esamību, un aprakstītās mapes var izsniegt elektroniski. 2023.gadā, sadarbībā ar OCB kolēģiem, izveidoti bibliogrāfiskie ieraksti Ogres novada Novadpētniecības datu bāzē no 15 personāliju mapēm.

2023.gadā **Tīnūžu** pagasta bibliotēka iesaistījās novadpētniecības materiālu vākšanā. Regulāri tiek sekots preses publikācijām, kurās ir minēts Tīnūžu un tīnūžnieku vārds, un rakstiem par novada kultūras, saimniecisko dzīvi, vēsturi. Materiāli tiek nokopēti un ievietoti mapēs. Ir izveidojusies sadarbība ar Kultūras mantojuma centrs “Tīnūžu muiža”.

Taurupes pagasta bibliotēkā 2023.gads jau tradicionāli aizvadīts spraigā novadpētniecības darbā. Turpināts darbs ar novadpētniecības materiāliem: apkopotas fotogrāfijas

no pasākumiem un izstādēm Taurupē, izveidota mape “Par Taurupi un taurupiešiem 2023.gada presē” un jau esošās novadpētniecības mapes papildinātas ar aktuālo informāciju.

Madlienas pagasta bibliotēkā novadpētniecības darbs ir viens no nozīmīgākajiem darbiem bibliotēkā, jo saglabāt un atspoguļot novada garīgās bagātības, ir bibliotēkas atbildība nākamajām paaudzēm. Novadpētniecības krājumu veido bibliotēkas veidotās mapes par ievērojamiem novadniekiem, dabas objektiem, kultūras pieminekļiem, pagasta vēsturi. Tiek iegādāta jaunākā novadpētniecības literatūra. Novadpētniecības mapes regulāri tiek papildinātas arī no portāla periodika.lv. un news.lv.

Lauberes pagasta bibliotēkā turpināts veidot mapes ar izgriezumiem no laikrakstiem par bibliotēku un Grāmatu klēti. Novadnieka V.Miķelona Grāmatu klēts ir nozīmīgs, svarīgs kultūrvēsturisks mantojums lauberiešiem. Šo krājumu izmanto ne tikai pagasta iedzīvotāji, bet interesenti brauc īpaši uz “Grāmatu klēti” gan no Salaspils, gan Ikšķiles un citām pilsētām, lai iepazītos ar plašo trimdas literatūras krājumu un ņemtu to uz mājām lasīt.

Suntažu pagasta bibliotēkas krājumā nav atsevišķas novadpētniecības materiālu kolekcijas. Ikdienas darbā tiek izmantota un ieteikta arī apmeklētājiem OCB krājumu un novadpētniecības materiālu datu bāze, LNB sagatavotie materiāli un kolekcijas, kā arī bibliotēkā pieejamie laikraksta “Suntažnieks” numuri. Apmeklētājiem ir interese par www.periodika.lv pieejamiem materiāliem saistībā ar notikumiem pagastā, kā arī ir iespēja doties uz Suntažu skolu, kur izveidota novadpētniecības materiālu krātuve, kas saistīti ar skolas vēsturi un norisēm.

Birzgales pagasta bibliotēkā pieejami novadpētniecības materiāli par Birzgales pagasta vēsturi un bibliotēkas vēsturi. Birzgalē atrodas arī muzejs “Rūķi”, tādējādi ievērojamu darbu novadpētniecības izpētē veic arī muzejs. Vērtīgs materiāls – apraksti par Birzgales pagasta pazīstamākajiem cilvēkiem “Jūs taču esat Birzgalietis...”, kas saglabāti no Birzgales pagasta avīzes, vecākais apraksts datēts ar 1997.gadu. Novadpētniecības krājums tiek uzglabāts bibliotēkas lasītavā un ir pieejams bibliotēkas apmeklētājiem.

Meņģeles pagasta bibliotēkā tiek saglabātas novadpētnieciska satura publikācijas un 2023.gadā atsevišķā mapē apkopoti Meņģeles Literāri Radošās Kopas darbi, pasākumu scenāriji un fotogrāfijas, lai saglabātos liecības par radošiem un aktīviem mūsu laika meņģeliešiem. Bibliotēkā glabājas pavisam neliela daļa no Meņģeles un tās iedzīvotāju vēsturiskajām liecībām, jo netālu no bibliotēkas aktīvi darbojas un jebkuram interesentam ir pieejams “Sudraba Edžus novadpētniecības muzejs Trīs istabas”, kuru vada Taurupes pamatskolas Meņģeles pamatskolas literatūras skolotāja Ingrīda Ķezbere.

Mazozolu pagasta bibliotēkā tiek apkopoti materiāli no laikrakstiem un žurnāliem par pagasta dzīvi un tā iedzīvotājiem. Informācija tiek apkopota mapēs, kuras pieejamas ikvienam

lietotājam. Lai informētu pagasta iedzīvotājus par Mazozolu pagasta darbību, bibliotēkā ir pieejami iepriekšējo gadu "Publiskie pagasta pārskati".

Lēdmanes pagasta bibliotēkā turpināts darbs pie novadpētniecības mapju papildināšanas, izmantojot informāciju preses izdevumos, kā arī interneta tīmekļvietnēs atrodamo informāciju.

Krapes pagasta bibliotēkā galvenie virzieni novadpētniecības jomā saistīti ar pagasta vēstures, kā arī novadnieku apzināšanu, materiālu vākšanu un apkopošanu. Pārskata periodā visbiežāk tika papildināti materiāli tematiskajās mapēs par pašvaldību, pagasta uzņēmējiem, kultūras aktivitātēm.

Jumpravas pagasta bibliotēkā pārskata periodā pie novadpētniecības netika tik daudz strādāts, kā bija ielānots. Mazliet tika papildinātas dažādas tematiskās mapes par Jumpravu, par ievērojamiem novadniekiem. Visas novadpētniecības mapes tiek glabātas atsevišķā, bet visiem apmeklētājiem redzamā, pieejamā vietā. Izkopēti materiāli no preses un papildinātas mapes. Apzinātas publikācijas no LNB digitālās bibliotēkas periodika.lv.

Rembates pagasta bibliotēkā bijušās Rembates pamatskolas skolotāja A. Brinka dāvājusi materiālus (apraksti, fotogrāfijas) saistībā ar Rembates skolas laiku, daudz materiālu par skolotāju Ē. Ketneru un Rembates pagastu.

Tomes pagasta bibliotēkā novadpētniecības krājums papildināts ar 2023.gadā iegūto Laimoņa Brežinska atmiņu pierakstu, kurš Tomē dzīvoja un strādāja par mežziņa vietnieku 1972.–1974.gadā. Atmiņas lieliski papildinās Muzeja projektu "Māju stāsti", tajā skaitā arī bibliotēkas mapi "Mājas Tomē". Mežniecībā strādājošie dzīvoja bijušajā Tomes pagastnama ēkā, adresē "Lauči". 2023.gadā popularizēti krājumā esošie tomēnietes, autores A. Freibergas darbi.

Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

OCB 2023.gadā ir izveidotas vairākas virtuālās izstādes. Uzsākta lokālās kultūrvides dokumentu digitalizēšana, ievadot tos LNB Digitālo objektu pārvaldības sistēmā DOM.

Joprojām būtisku lomu novadpētniecības popularizēšanā saglabā **virtuālās izstādes**. Izstāžu veidošanas pamatā ir nozīmīgs izpētes darbs. Tās sniedz ieskatu krājumā, veicina interesi par svarīgiem kultūras notikumiem novadā, ievērojamu novadnieku jubilejām. Pārskata periodā OCB aktīvi veidoja interesantas virtuālās izstādes, prezentēja un popularizēja savu krājumu sociālajos medijos. Pārskata periodā OCB tika izveidotas vairākas virtuālās izstādes:

Janvārī dzimšanas diena mūsu novadniecei, rakstniecei **Laimai Kotai**. Sveicam un lepojamies, un ar virtuālu sveicienu novēlam lielas un mazas laimītes!

Februārī OCB kolektīvs sveic ikvienu novadnieku pilsētas 95. dzimšanas dienā. Ogres svētkos aicinājums

ieskatīties agrāko laiku preses izdevumos "Ogres Ziņas" un "Ogres Straume" publicētajos dzejoļos, kas izceļ pilsētas

jaukākās un skaistākās vietas. Daudz laimes dzimšanas dienā Ogrei un ogrieņiem OCB novēl ar izstādi "Ogre tu esi visskaistākā".

Arī OCB 2023.gadā atzīmēja 95.gadskārtu, tāpēc tika piedāvāts ieskatīties virtuālajā fotoizstādē, kurā atklājās Ogres Centrālās bibliotēkas pirmsākumi, ikdienu un zīmīgākie vēstures brīži.

Dramaturgs Arhitekts Lielvārdietis

Lakrimeta dāvēsols
Lielvārds teātra
dabstāle

**GUNĀRS PRIEDE
95**

Populārākais latviešu dramaturģijas arhitekts, kura sarakstīto lugu skaits ir tuvu pie 50.

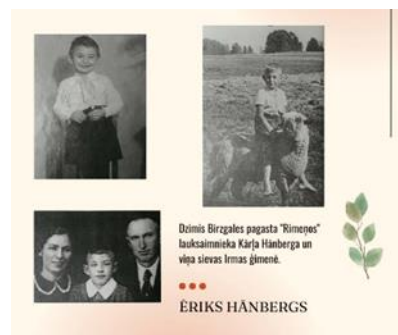
17. martā apaļas jubilejas svin divi izcilie novadnieki – lielvārdieši **Gunārs Priede** un **Uldis Žagata**. Gunārs Priede bija viens no sava laika izcilākajiem dramaturgiem, bet ievēribu guvis arī kā arhitekts. Vairāk informācijas bija lasāms virtuālajā izstādē "Gunāram Priedem – 95".

Arī Uldim Žagatam 2023.gadā bija 95. jubileja. Uldis Žagata savu dzīvi veltījis dejai un joprojām ir visu paudžu dejotāju iemīļots horeogrāfs. Deju svētku gadā - horeogrāfa dzimšanas dienā viņam tika veltīta izstāde.

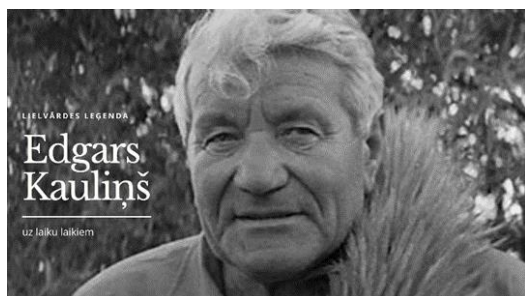

29. maijā savu 90. dzimšanas dienu svinēja rakstnieks, publicists, humorists un novadnieks **Ēriks Hānbergs**. Jau no bērnības Ēriku Hānbergu pavadījis optimisms un pozitīva attieksme pret dzīvi. Rakstnieks vairākkārt viesojies arī Ogres Centrālajā bibliotēkā, un ikviens, kurš

viņu satīcis, apliecinā šīs personības spēku un gaišumu. Šajā svētku dienā tika piedāvāta virtuālā izstāde, kuras centrā Ēriks Hānbergs un viņa košais mūžs. Savukārt, bibliotēkas abonementā bija skatāma arī autora grāmatu izlase un novadpētniecības materiāli.

Edgars Kauliņš jeb Kauliņtēvs 26. aprīlī svinētu 120 gadu dzīves jubileju.

Mazs ieskats liela cilvēka dzīvē. Tautas mīlēts un cienīts, Edgars Kauliņš savu dzīvi veltījis savai zemei un saviem cilvēkiem. Viņu piemin un atceras kultūras darbinieki, politiķi, lauksaimnieki.

17. decembrī savu 95. gadadienu svinētu leģendārais **Edgars Liepiņš**. "Dari visu, lai tu savā jomā būtu labākais!" tie ir Edgara Liepiņa vārdi, kas vislabāk raksturo arī pašu dziedājošo aktieri. Ikvienai lomai, dziesmai un dzīves notikumam Edgars Liepiņš atdevās līdz pēdējai vīlītei. Traģiķis un komiķis, smējējs un klauns, smieklu karalis un āksts, kas jautros pantos ieslēpa skarbu, bet godīgu patiesību.

Sociālajā vietnē *Facebook* *OCB* pievērsa uzmanību un izcēla publikācijas par novadniekiem, piesaistot sabiedrības interesi. Piemēram, žurnāla "Patiesā Dzīve" 21. numurā lasāma intervija ar ogrēnieti, Ogres novada deputātu un Ogres Teātra režisoru Jāni Kaijaku.

Jūnija "Patiesās Dzīves" numurā Daigas Mazvērsītes intervija "Diriģenta autoritāti nopirkt nevar". Tās centrā – Ogres pūtēju orķestra "Horizonts" diriģenti – Vilis un Tomass Kokamegi.

Žurnāla "Ievas Veselība" 25. numurā lasāma saruna ar bērnu ķirurgu, Rīgas Stradiņa universitātes profesoru, arī Slimību

apkaršanas centra direktora vietnieku sabiedrības veselības un profilakses jautājumos, novadnieku, kādreizējo Jumpravas pediatru un Ogres slimnīcas ķirurgu – Dzintaru Mozgi. Par Dzintaru Mozgi dažādas leģendas stāsta joprojām.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkai pārskata periodā veidotas virtuālās izstādes – “Novadnieki uz skatuves (I)”, “Fotogrāfiju konkursa par godu J. Kugas 145 jubilejai “Daugava, mana!” darbu izstāde”, “Jānim Graudonim – 110”, “Latvijas Tautas fronte. Ikšķiles un Tīnūžu nodaļa. 35 gadi”, “Valijai Liepiņai – 115”, “Ikšķiles svētā Meinarda ev. Luteriskā baznīcai 90”. Ciklā “Esam lepmi!” bija publicēti 4 ieraksti, no kuriem 3 atkārtojās, kas nav nekas neparasts, ņemot vērā to, ka iepriekšējos gados cikls tika intensīvi publicēts un aptvēris gandrīz visus novadniekus, kuriem ir mapes.

Suntažu pagasta bibliotēkas darbinieces, sagaidot Suntažu pagasta 800 gadu jubileju izveidoja trīs virtuālās izstādes par pašdarbības deju kolektīviem Suntažos, kas tika publicētas bibliotēkas FB kontā. Izstāžu veidošanas procesā bibliotēkas vadītāja atlasīja un apstrādāja lielu skaitu fotogrāfiju no kultūras nama un privātajiem arhīviem.

8.3 Novadpētniecības krājuma izmantošana

Interese par **OCB** novadpētniecības materiāliem nemazinās. Tos regulāri izmanto sadarbības partneri, studenti, izglītības iestāžu audzēkņi, kā arī interesenti novada iepazīšanai. Pārskata periodā OCB novadpētniecības materiālu krājums tika izmantots:

- ✚ uzziņu sagatavošanai un sniegšanai;
- ✚ izstāžu veidošanai;
- ✚ konkursa jautājumu un uzdevumu sastādīšanai OCB izveidotajai izziņojumam “Lielo leģendu spēlei” – praktiski īstenota Ogres pilsētas svētkos;
- ✚ novadpētniecības stundu sagatavošanai (“Ogresgala vēsture”);
- ✚ nodarbības “Bibliotēkai – 95” organizēšanai;
- ✚ Lasītrosmes nodarbību par Ogres pilsētas vietām sagatavošanai;
- ✚ Anitas Ausjukas grāmatas veidošanai par Edgaru Liepiņu;
- ✚ gatavojot OCB pasākumus, kas veltīti novadniekiem.

2023.gadā OCB novadpētniecības materiālus aktīvi izmantoja Ogres novada Kultūras centrs, Ogres novada TIC, Ogres novada pašvaldība, grāmatu izdevniecība “Apgāds Jumava”, biedrība “Aspāzija”. Aktīvi krājuma lietotāji bija skolēni, gan meklējot materiālus Projektu nedēļā, gan izstrādājot zinātniski pētnieciskos darbus. Ogres pilsētas svētkos bibliotēkā izspēlētās “Lielās leģendu spēles” rezultātā augusta mēnesī novadpētniecības krājuma izsniegums palielinājās

vairākkārt. Īpaši novērtētas tiek tematiskās mapes. Materiāli no tām, pateicoties modernajām tehnoloģijām un viedtālrunu iespējām, tiek pārfotografēti.

Nozīmīga loma ir uzziņu darbam, kas OCB veiksmīgi īstenots. Pārskata periodā bija vērojams izteiktāks pieprasījums pēc A. Pumpura eposa “Lāčplēsis” izdevumiem. Piemēram, Ogres novada pašvaldības darbinieki atzinīgi novērtēja novadpētniecības krājumā pieejamās, senāk izdotās grāmatas ar plašu ilustratīvo materiālu, kas noderēja novada suvenīru izstrādē un rezultējās unikālu produktu radīšanā. Joprojām daudz tiek izmantoti vietējā laikraksta “Ogres Vēstis Visiem” izdevumi.

Lielvārdes pilsētas bibliotēkā pārskata periodā pieaugušo nodaļas lasītavā tika izlikta izstādes novadniekiem, kuriem 2023.gadā bija nozīmīgas jubilejas.

Jumpravas pagasta bibliotēkā novadpētniecības mapes izmanto pedagogi, skolēni, pagasta iedzīvotāji un citi interesenti. Pārskata periodā novadpētniecības materiālus izmantoja arī Jumpravas pagasta pārvalde, kultūras nams, pagasta iedzīvotāji.

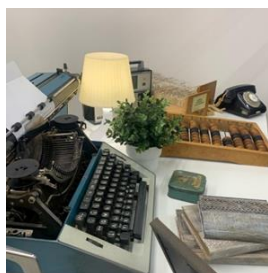
8.4 Novadpētniecības darba popularizēšana un sadarbība OCB un novadā

Novadpētniecības darba popularizēšana ir veids, kā ikviens var uzzināt par bibliotēku paveikto lokālās kultūrvides informācijas saglabāšanā un pieejamības nodrošināšanā.

OCB regulāri izvieto publikācijas sociālajos tīklos, īsteno nodarbības un izglītojošās novadpētniecības stundas, spēles, sarunas, tiek organizētas izstādes un pasākumi ar novadpētniecības saturu, semināri ar LNB ekspertu piedalīšanos. Novadpētniecības darba popularizēšanā pārskata gadā visefektīvākā izmantotā darba forma bija izstāde vai prezentācija kopā ar izzinošu nodarbību. Kā jau minēts iepriekš, arī virtuālajās izstādēs veiksmīgi popularizēts novadpētniecības darbs.

Par OCB rīkotajiem pasākumiem, veidotajām izstādēm un citām aktualitātēm iespējams uzzināt bibliotēkas vietnē <https://www.ocb.lv>, kā arī apmeklējot Ogres novada pašvaldības mājaslapu <https://www.ogresnovads.lv>, OCB profilus sociālajos tīklos www.facebook.com, www.instagram.com, Ogres ziņu portālu <https://www.ogrenet.lv>. Ar OCB jaunumiem var iepazīties Ogres novada pašvaldības informatīvajā izdevumā “Savietis” un reģionālajā laikrakstā “Ogres Vēstis Visiem”.

OCB 2023.gadā aicināja uz vērtīgu un izzinošu nodarbību "**Bibliotēkai – 95**”:

OCB Mācību klases telpā tika izvietoti vēsturiski priekšmeti, radot attiecīgā laikmeta noskaņu. Prezentācija “No mājas uz MĀJĀM” sniedza ieskatu, kā laika ritējumā mainījies bibliotēka, kādās ēkās tā atradusies, kādas dižas personības tajā strādājušas, izzinot ceļu un laiku līdz jaunajai un modernajai Ogres Centrālās bibliotēkas

būvei. Iegūtās zināšanas nodarbības dalībnieki izmantoja, darbojoties praktiski: saliekot puzzle uz interaktīvās

tāfeles un izspēlējot kartīšu

spēli. Nodarbību apmeklētājiem bija iespēja izmēģināt rakstīšanu ar rakstāmmašīnu, rēķināšanu ar skaitāmkauliņiem, kā arī spēju atpazīt un lasīt tekstus vecajā drukā.

Iespēju izdzīvot bibliotēkas vēsturi izmantoja

gan skolēnu, gan pieaugušo mērķauditorijas, piemēram, Jaunogres vidusskolas skolēni, Ogres novada bibliotekāri, Rīgas Tūrisma skolas audzēkņi, OCB kolektīvs. Nodarbība guva atsaucību gan ar iekļautajiem interaktivitātes elementiem, gan ar iespēju pagriezt telefona ripu un nolikt klausuli. Šie vēsturiskie priekšmeti palīdz izstāstīt OCB vēsturi, popularizēt novadpētniecības krājumu, arī telpas iekārtojums uzrunā ikvienu bibliotēkas apmeklētāju. Tas piesaista uzmanību un ieinteresē arī par citiem novadpētniecības materiāliem.

Lai izzinātu ceļu un laiku līdz jaunajai un modernajai Ogres

Centrālās bibliotēkas būvei, ēkas 2. stāvā pie ieejas Novadpētniecības Lasītavā izvietota fotoizstāde “Ogres Centrālās bibliotēkas vēsturiskās mājvietas”, kas ar

mājvietu stāstiem ļauj izzināt bibliotēkas un arī Ogres pilsētas vēsturi. Izstādē var redzēt astoņus vēsturiskos bibliotēkas namus, kur katrs no tiem glabā aizraujošus stāstus, laikmeta liecības, saiknes ar nozīmīgām personībām.

Ogres pilsētas svētkos, izceļot Ogres un Ogres novada ievērojamās personības, vietas un notikumus, OCB īpaši svētkiem bija radījusi izzinošu novadpētniecības **"Lielo leģendu spēli"**. Spēli bija iespējams izspēlēt individuāli vai komandā, un tās noteikumi pavisam vienkārši – liekot lietā atmiņu un zināšanas, 30 spēles kartītes bija jāsadala piecpadsmit loģiskos pāros. Pirms uzsākt

spēli, spēlētājiem bija iespēja izstaigāt bibliotēku

un piecos zināšanu punktos uzzināt vairāk par novada māksliniekiem, sportistiem, rakstniekiem, ievērojamām vietām un leģendām, kas bija, ir un būs Ogrei un novadam nozīmīgas.

12.maijā OCB ciemos bija ieradušies Ogresgala pamatskolas 6. klases skolēni. Viesošanās mērķis bija iegūt vairāk informācijas par Ogresgalu, iepazīt pagastu un tā vēsturi, ēkas, tiltus, dižkokus un cilvēkus, tāpēc nodarbība izvērtās interesantā sarunā, kurā skolēni un pedagogi, noskatoties sagatavoto prezentāciju **"Ogresgala pagasta vēsture"**,

uzzināja līdz šim nezināmus faktus par savu pagastu. Iepazīstot savu apkārtni, ir iespēja vairāk izprast un iepazīt pašam sevi, un apzināties, ka ikviens Latvijas ciemats ir pētniecības un izziņas vērts!

Novadpētniecības darbs tiek popularizēts arī dažādām interesentu grupām, stāstot par OCB pieredzi. Lai uzzinātu vairāk par darbu ar novadpētniecības materiāliem, iegūtu zināšanas un praktisku ieskatu darbā ar novadpētniecības materiāliem, 8.maijā OCB viesojās Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes 2.kursa studenti, topošie bibliotekāri. Savukārt, Eiropas Komisijas programmas "EU4Dialogue" projekta "EU4Dialogue: mazināt plaisas ar kultūras un izglītības palīdzību" profesionālās prakses programmā no 21. līdz 23.novembrim OCB viesojās kolēģi, četri bibliotekāri un muzeju speciālists no Piedņestras un Moldovas. Projekta dalībnieki, praktikanti, iepazīnās arī ar novadpētniecības krājumu, smēlās zināšanas un ierosmes, kā arī iedvesmojās no mūsdienīgās un komfortablās bibliotēkas vides.

Vairākas ārzemju kolēģu delegācijas, apmeklējot OCB, uzklausa stāstu par bibliotēkas ceļu uz jauno, viedo ēku, augstu novērtēja arī novadpētniecības resursus, gaumīgo noformējumu, mājīgo Novadpētniecības lasītavas atmosfēru. Satikšanās ar kolēģiem no Igaunijas sniedza arī iespēju apmainīties ar pieredzi.

Novadpētniecības krājums tiek popularizēts arī OCB Bērnu literatūras nodaļas veidotajās "**Lasītrosmes**" nodarbībās skolēniem, nostiprinot zināšanas par Ogres novadu, tā cilvēkiem un ievērojamākajām vietām.

Arī OCB rīkotajos pasākumos kā pievienotā vērtība ir novadpētniecības krājuma materiālu izstādes. Pasākumā "**Omulības mirkli**" OCB Konferenču zālē pulcējās publicista, rakstnieka un kultūras personības, novadnieka Ērika Hānberga talanta cienītāji. Pasākumā dzirkstīja asprātības un gaišs humors, vakaru papildināja arī žurnālistes Dainas Bruņinieces sagatavotā filma, bet vairāk par cienjamo autoru, kurš savu jubileju svin no 1.janvāra līdz 31.decembrim, varēja uzzināt pasākumu papildinošajā novadpētniecības materiālu izstādē.

Arī 17.martā, OCB viesojoties žurnālistei, rakstniecei, novadniecei, Dzintara Soduma balvas laureātei un romāna "Tūlīt paliks labāk" autorei Iveta Troalikai, lasītājiem bija iespēja autori un viņas daiļradi iepazīt nedaudz tuvāk, ielūkojoties sagatavotajā izstādē ar novadpētniecības materiāliem.

Jauno mākslinieku konkursa “Ilustrējam kopā ar Zeberiņu” darbu izstādi Ogres Mūzikas un mākslas skolas Izstāžu zālē papildināja eksponētas grāmatas no OCB krājuma, kurām ilustrācijas veidojis Indriķis Zeberiņš.

Eiropas Digitālās nedēļas laikā, kas norisinājās no 24. līdz 28. aprīlim visā Latvijā, popularizējot Novadpētniecības datu bāzi, tās bagātīgo saturu, iespējam attālināti piekļūt bibliogrāfiskajām ziņām par bibliotēkā esošajiem novadpētniecības materiāliem – par rakstiem no grāmatām, laikrakstiem un žurnāliem, kuros atrodama informācija par vēsturiskiem namiem un arhitektūras pieminekļiem, kultūras, izglītības u.c. iestādēm, lietotājiem tika piedāvāta plaša semināra programma “Ogres Centrālās bibliotēkas Lokālās kultūrvides informācijas resursi”:

- ✚ Ogres Centrālās bibliotēkas lokālās kultūrvides informācijas resursu datu bāze;
- ✚ Resurss “Ogrēnieši stāsta”;
- ✚ Resurss “Ogrēnieši stāsta un rāda”.

Viens no nozīmīgākajiem novadpētniecības krājuma popularizēšanas veidiem ir uzzīņu un informācijas darbs. Novadpētniecības uzzīņu sniegšanai visbiežāk izmantotie avoti: OCB Lokālās kultūrvides informācijas resursu datu bāze, LNB Digitālā bibliotēka, LNB katalogi (lielākoties Nacionālās bibliogrāfijas), redzidzirdilatviju.lv, abonētās datu bāzes (news.lv, letonika.lv), kā arī OCB novadpētniecības mapes. Pārskata periodā, izmantojot OCB novadpētniecības krājumu, tika sniegtas uzziņas par Ogres novada personībām, vēsturi, kultūras un vēstures pieminekļiem u.c.

OCB apjomīgākās tematiskās uzziņas 2023.gadā:

Ogres novada pašvaldībai par Bēmu ģimenes īpašumu namu Brīvības ielā 2 – ieskenēti materiāli no grāmatas “Ogres Vēstures un mākslas muzeja raksti” un publikācijām laikrakstā “Ogres Vēstis Visiem” (12 elektroniskie dokumenti);

Ogres novada pašvaldībai sagatavoti materiāli par pilsētas tiesību piešķiršanu 1928.gadā;

Ogres novada pašvaldības Komunikācijas nodaļai nosūtīti ieskenēti materiāli par E. Kairišu;

Ogres novada pašvaldībai ieskenētas publikācijas un teksti no grāmatām par Ogres ielu vēsturiskajiem nosaukumiem (15 elektroniskie dokumenti);

Ogres novada pašvaldībai sagādāti vizuālie materiāli par eposa “Lāčplēsis” ilustratoriem (20 elektroniskie dokumenti);

Par Ogres DUS Annijai Marijai Silanaglei, veidojot maketu sēriju ar tostarp iekļautu šo objektu – 8 ieskenēti materiāli;

Sieviešu invalīdu biedrībai “Aspāzija” par Ogres novada māksliniekiem – kopēti materiāli no novadpētniecības mapēm;

Par sanatoriju “Ogre” Gaismas prospektā (materiāli no novadpētniecības mapēm un grāmata);

Par Jaunogri (novadpētniecības mapju materiāli);

Par Ogres rajona slimnīcas vēsturi (6 elektroniskie dokumenti);

Sociālā dienesta sabiedrības pārvaldes speciālistei Anitai Ausjukai par rakstnieku un publicistu Ēriku Hānbergu (10 kopēti materiāli no mapes), topošajai grāmatai par Edgaru Liepiņu (kopēti materiāli no mapes “”Edgars Liepiņš”, 16 skenēti materiāli no grāmatas);

Izdevniecībai “Jumava” sniegta konsultācija par novadpētniecības avotiem;

LU vēsturniekam, strādājot pie topošās “Jumavas” izdevuma par Ogres novadu – grāmatas;

Ogres novada Kultūras centra direktorei Elīnai Aupei mape par “Kultūras dzīve Ogres novadā”, atlasīti un nosūtīti patriotiska rakstura dzejoļi, sakarā ar 18. novembri un Ogres novada Goda pilsoņa titula apbalvošanu;

Māksliniekam Gunāram Platpīram, veidojot pilsētas identitātes tēlu, par Lielvārdi (mape “Lielvārde”, grāmatas “”Lāčplēša zemē”, “Lielvārde laiku lokos” ... u.c.);

Trenerim Kravalim par Ogres Basketbola skolu – laikraksta “Ogres Vēstis Visiem” vairāku gadu iesējumi;

A.Pumpura muzejam par horeogrāfu Uldi Žagatu (ieskenēti materiāli no mapes), pasākumam “Ar Lielvārdi saderēti”, svinot Gunāra Priedes un Ulda Žagatas 95 gadu jubilejas;

Par Ogres upi Ogres novadā Agatei Āboliņai projektam – mapes “Ogres upe”, “Dabas parki”, grāmatas “Ogres Vēstures un mākslas muzeja raksti”;

Par Ogres kartona fabriku – publikāciju kopijas, sniegta palīdzība papildus informācijas meklēšanai.

OCB, sniedzot uzticamas un kvalitatīvas novadpētniecības uzziņas, 2023.gadā ir devusi lielu

ieguldījumu pilsētas pasākumu informācijas un satura veidošanā.

Kā piemēram, Ogres novada suvenīru – dekoratīvo šķīvju dizaina izstrādāšanā, kā informācijas bāzi piedāvājot novadpētniecības krājumu, sagādājot vizuālo materiālu. Dekoratīvie šķīvji – no priekšējās puses ietver Ogres novada raksturojošu mākslas darba reprodukciju, bet no aizmugures – Ogres novada logotipu kopā ar Ogres novada saukli, informāciju par mākslas darba autoru, darba

nosaukumu un informāciju par mākslas darba gadu. Ogres novada suvenīrus iespējams apskatīt un pasūtīt arī Ogres Centrālās bibliotēkas Informācijas centrā. Šis ir piemērs OCB īstenotajai, gadiem ilgajai, veiksmīgajai sadarbības pieredzei ar Ogres novada pašvaldību. Sadarbībai, kas vērsta uz uzticēšanos un rezultātiem.

OCB *Facebook* lapā tiek ievietota informācija par novadnieku jubilejām, publicētas virtuālās izstādes. Laikrakstā “Ogres Vēstis Visiem” un Ogres novada pašvaldības informatīvajā izdevumā “Savietis”, kā arī pašvaldības mājaslapā, publicēti raksti, stāstot par novadniekiem.

OCB vēstures izpēte

Pārskata periodā līdztekus informācijas par ikdienas notikumiem fiksēšanai un saglabāšanai tika pētīti vēstures dokumenti bibliotēkas novadpētniecības krājumos, Ogres Vēstures un mākslas muzejā un interneta resursos. OCB bibliotēkas vēsture papildināta ar jauniem materiāliem, izveidota prezentācija “No mājas uz MĀJĀM” nodarbībai “Bibliotēkai – 95”. Uzsākta bibliotēkas ēku vēstures izpēte un sagatavota foto izstāde “Ogres Centrālās bibliotēkas vēsturiskās mājvietas”.

Galvenie OCB sadarbības partneri novadpētniecības jomā ir Ogres novada pašvaldība, Ogres novada Kultūras centrs, Ogres TIC, Ogres Vēstures un mākslas muzejs, LNB, Ogres novada skolas, biedrības, sabiedriskās organizācijas. Arvien ciešāka kļūst arī OCB savstarpējā sadarbība novadpētniecības jomā.

OCB pārskata periodā notikušas vairākas novadnieku un par novadu izdoto grāmatu atvēršanas. Piemēram, oktobrī pasākumā "Meditācija par cilvēka saikni ar dabas ritmu" notika luterāņu mācītāja, mūziķa un kontemplācijas skolotāja Kārļa Žola grāmatas "Atklāšanās. Gada gaita nedēļas ritumā" atvēršana. Septembrī, Ogres Centrālās bibliotēkas Konferenču zālē, Dzejas dienu pasākumā notika Ogres literāri radošās biedrības “Sirdsdoma” dalībnieka Viļņa Brīdiņa grāmatas "Randiņš ar dzīvi" atvēršanas svētki. Par godu Ogres teātra 95 gadu jubilejai OCB Konferenču zālē tika atvērta literatūrzinātnieces, Ievas Rodiņas grāmata “Teātris Ogrē”. Savukārt, jūnijā notika grāmatas “Ināriņa” atvēršanas svētki. Grāmata ir par ogrēnietes Ināras Klintsones, savulaik populārās un iecienītās Ogres kafejnīcas “Pie Zelta liepas” vadītājas, šefpavāres dzīvi. Grāmatas autors ir Ināras dēls Dainis Markovskis, kurš grāmatā apkopojis mammas pierakstus, intervijas, paša un draugu, kolēģu atmiņas.

Filmu demonstrēšana –15. novembrī OCB Konferenču zālē valsts svētku noskaņās notika dokumentālās filmas "Vesmaņa atgriešanās" īpašais seanss. Filmas idejas iniciators un Vesmaņu dzimtas pārstāvis ogrēnietis Ansis Bazons tikšanās laikā dalījās gan atmiņās, gan filmas iespaidos un izteica prieku, ka par Satversmes "tēvu" sauktais Fridrihs Vesmanis atgriežas Latvijas vēstures grāmatās.

Pārskata periodā OCB piedāvāja Ogres novada bibliotēku darbiniekiem un citiem interesentiem, apgūt zināšanas ciltskoka izpētē Egila Tursa vadībā seminārā "Izzināt savas saknes".

Latviešu grāmatai 500 norise

“Latviešu grāmatai 500” ietvaros izveidota izstāde no OCB krājumā esošām A. Gulbja apgāda izdotām grāmatām “Anša Gulbja izdevniecībai – 120”. Izstāde uzskatāmi atklāj grāmatniecības vēsturi, rakstītā vārda nozīmi un ietekmi cauri gadsimtiem, sasaucas ar notikumu cikla

“Latviešu grāmatai 500” norišu 2023.gada tēmu “Tekstu izplatība senāk un tagad (izdevēji)”.

Tāpat tika piedāvāts ieskatīties virtuālajā izstādē un izzināt izdevēja Anša Gulbja profesionālo ieguldījumu, kurā liela nozīme bijusi arī novadniekam Andrejam Pumpuram.

Ogresgala bibliotēkā, lai mudinātu bērnus būt vērīgiem, aizvadītajā gadā tika organizēts foto orientēšanās konkurss “Vai pazīsti savu pagastu?”. Bērniem pēc fotogrāfiju fragmentiem bija jānosaka, kas tas par objektu un tā atrašanās vieta. (*vairāk skat. 7.nodaļā*)

Lauberes pagasta bibliotēkā ikdienā tiek popularizēta novadnieka V.Miķelsona Grāmatu klēts, iepazīstinot ar savu krājumu ne tikai bibliotēkas lietotājus, bet arī viesus un tūristus, kuri ir pārsteigti par tā bagātīgo krājumu. Lietotājiem tiek ieteikta arī tiešsaistes novadpētniecības resursu (vietējie, reģionālie, nacionālie) izmantošana. Tiešsaistē bibliotēkārājā darbā tiek izmantota un interesentiem ieteikta OCB Novadpētniecības datu bāze www.ocb.lv/novadpētnieciba/ (reģionālie), kurā atrodama informācija par reģiona ievērojamām personībām, arī informācija par Lauberes pagasta novadpētniecības materiāliem. Pie datoriem un uz ziņojuma dēļa ir informācija par Nacionālās digitālās bibliotēkas kolekcijas izmantošanas iespējām. Izmantojot www.lndb.lv, tiek veikta kultūrvēsturisku objektu meklēšana – Latvijas Kultūras kanons, Zudusī Latvija, Grāmatas, Latvijas vēsturiskie skaņu ieraksti, Periodika un citi.

Pateicoties **Ciemupes** bibliotēkas sadarbībai ar literatūrzinātnieci Līviju Volkovu, palīdzot pētījumā un sniedzot materiālus, 2023.gadā izdotajā grāmatā R. Blaumanis “Darbu izlase” iekļauti fragmenti no D. Ādama “Atmiņu paradīzes”. Kad apmeklētāji interesējas par vēstures izpēti, tad tiek ieteikti tiešsaistes novadpētniecības resursi – cilstskoki.lv, zudusilatvija.lv, latvijasludis.lv, garamantas.lv, latvijagadsimts.lv, periodika.lv.

Lēdmanes pagasta bibliotēkas vadītāja sadarbībā ar Ogres novada pašvaldības Tūrisma plānošanas un attīstības nodaļas Tūrisma organizatori Ievu Vējoni iesaistījās projektā “Ogres novada pagastu leģendas” un kopā ar aktieri Jēkabu Reini tapa 3 minūšu filma par Lēdmanes

pagastu. To var redzēt sociālajos tīklos - https://fb.watch/m_M2sLWkkl/, video pieejams Visit Ogre Youtube kanālā – <https://www.youtube.com/watch?v=s1ig4Yo2QvU>. Novadpētniecības materiālus par konkrētu vietu vai tēmu izmanto vidusskolēni un mācību iestāžu audzēkņi, rakstot projektus.

Tomes pagasta bibliotēkā izstādēs popularizēta literatūra par Tomes pagastu un tā iedzīvotājiem. Pēc bibliotēkas lietotāja pieprasījuma tika meklēti materiāli par Tomes muižu, un sakarā ar muzeja 5 gadu jubileju – par muzeju Tomē. 2023.gadā, sadarbībā ar Tomes tautas namu, bibliotēkā turpinājās fotoizstādes “Iemīlēt Tomi” apskate, kurā skatāmi Tomes amatieru fotogrāfu Eduarda Purviņa un Guntas Bergmanes darbi. Notikušas literatūras un materiālu izstādes: “Meži un ūdeņi Tomes pagastā”; “Pieminot 25.martu” (Tomes pagasts). Atceres un piemiņas izstādēs popularizēta literatūra ar ierakstiem par Tomes pagastu un tā iedzīvotājiem <https://www.draugiem.lv/tomesbiblioteka/gallery/?pid=474601265> (14.jūnijs, 1941).

Ikšķiles pilsētas bibliotēkai joprojām būtiskus materiālus krājuma papildināšanai ir sniegusi Ikšķiles Kultūras biedrība (piemēram, par LTF Ikšķiles un Tīnūžu nodaļu). Pārskata periodā no Ikšķiles vidusskolas muzeja saņemti materiāli par novadniekiem J. Grantiņu un J. Sudrabu. Ar materiāliem un zināšanām par LTF laiku Ikšķilē dalījās grāmatu autors, atvaļināts pulkvedis J. Hartmanis. Par šo tēmu vērtīgas liecības sniedza pensionētā skolotāja L. Driķe. Savukārt, nejauši noskaidrots, ka Ikšķiles Senioru skolas dalībiece savulaik strādājusi V. Lāča LPSR Valsts bibliotēkas grāmatu deponitārijā, kas 20 gadus atradās Ikšķiles ev. luteriskās draudzes baznīcā. Kundze iedeva fotogrāfijas no tā laika, ko noskenēt un pievienot novadpētniecības krājumam. Tika izmantota iespēja apmeklēt Ikšķiles svētā Meinarda ev. Luterisko baznīcu, kura svinēja nozīmīgu jubileju, un iepazīties ar draudzes vadītāju L. Vītolu, ar cerību nākotnē veidot sadarbību.

8.5.Jauninājumi novadpētniecības darbā

Tomes pagasta bibliotēkā, sadarbībā ar muzeju Tomē, “Muzeja nakts” pasākumā rādīta prezentācija par M.Stārasti, J.Osmaņa 90 gadu atceres pasākumā muzejā runāta dzeja. Janvārī saņemta un abonementā izlikta Tomes muzeja dāvana bibliotēkai – plakāts “Tomes pagasta bibliotēkas ceļojums” (mākslinieks Andis Gūtmanis). 2023.gadā bibliotēku apmeklēja muzeja pasākumos uzaicinātās Latvijā pazīstamas personības – G. Silakaktiņš, K. Klētniece – Sika; Aija Osmane; Ē. Eglītis, U. Plūmīte u.c.

Ikšķiles pilsētas bibliotēkā īstenota bibliotēkārā stunda “Lībieši Ikšķilē un Latvijā”, kura vairākkārt tika novadīta Ikšķiles vidusskolas klasēm, kas sagādā gandarījumu, jo jaunajai paaudzei sniegtas zināšanas par savas dzīvesvietas izcelšanos, pagātņi un tautu, kura to veidojusi, atstājusi savus nospiedumus Ikšķilē līdz mūsdienām. Pārskata periodā īstenota vēl viena iecere – sagaidīt savās telpās **jauniešus**, Ikšķiles vidusskolas 11.klasi (skolotājas Z. Bēķe, I. Bērziņa-

Krastiņa) un novadīt stundu par novadnieku, rakstnieku, dzejnieku, tulkotāju Jāni Plaudi, kuram apritēja 120.dzimšanas diena. Mērķis bija jauniešus iepazīstināt ar šo personību, izmantojot dažādus veidus, lai tas viņiem būtu interesanti un tajā pašā laikā – tiktu gūts priekšstats par J. Plaudi. Atverot improvizētu laika kapsulu, pēc tajā ievietotajiem priekšmetiem bija jāizsecina, uz ko tie vedina J. Plauža daiļradē. Tas bija par J. Plauža darbu “Ģimnāzisti”. Saņemot fragmentu no šī romāna, skolēnu uzdevums bija iedomāties, kā aprakstītā situācija būtu notikusi mūsdienās – kāda būtu jauniešu valoda, attēlotā vide, kurā notikums notiek, saziņa un kultūra. Romāna darbība aptver laiku pirms 100 gadiem. Šis pasākums ļāva secināt, ka šāda veida aktivitātes ir saistošas darbā ar jauniešu auditoriju.

8.6. Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Pārskata gadā novadpētniecības darbs OCB vērtējams kā veiksmīgs. Akcents tika likts uz bibliotēkas vēstures izpēti un popularizēšanu virtuālajā vidē, novadpētniecības krājuma papildināšanu, sakārtošanu. Novadpētniecības krājums ir papildināts ar jauniem izdevumiem un pārskatāmi izvietots. Veiksmīgi risināti sadarbības jautājumi, meklētas jaunas sadarbības iespējas. Jāturpina sadarbība ar pilsētas un novada iedzīvotājiem. Jāveicina iespējas novadpētniecības darba publicitātei.

Ogres novada viena darbinieka bibliotēku vadītāji atzīmē, ka novadpētniecības darbs prasa lielu laika un darba resursu ieguldījumu, kas viena darbinieka bibliotēkā, dažkārt, ir grūti īstenojams tādā apjomā, kā vēlētos.

Lauberes pagasta bibliotēkas vadītāja secina: “Novadpētniecība ir būtiska ikkatra pagasta sastāvdaļa, kas būtu vairāk jāpopularizē, tāpēc nākotnē plānots veidot tiešsaistes izstādes, kas noteikti piesaistītu vairāk interesentus bibliotēkai un tās bagātīgajam krājumam. Protams, būtu jāpilnveido zināšanas, lai veidotu kvalitatīvas izstādes tiešsaistē.”

Kā atzīst **Ciemupes** bibliotēkas vadītāja, novadpētniecības darbs ir nemanāms, līdz par to sāk stāstīt, jo tas stiprina piederības izjūtu, veicina patriotismu un mudina dalīties ar stāstiem.

9. PROJEKTI

2023.gadā Ogres novada bibliotēkās turpināta projektu izstrāde un realizācija. Projekti izstrādāti gan ar mērķi veicināt bibliotēku apmeklējumu, gan izglītot lasītājus, tāpat liela uzmanība pievērsta bērnu un pusaudžu auditorijai. Novadā kopumā izstrādāti **10** projektu pieteikumi, no kuriem atbalstīti un īstenoti **8**.

OCB izstrādāja septiņus projektus, no kuriem atbalstīti un īstenoti pieci. No novada bibliotēkām pārskata gadā projektu izstrādē un īstenošanā iesaistījās Lielvārdes pilsētas bibliotēka, Lauberes pagasta bibliotēka un Madlienas pagasta bibliotēka. Apkopojums par Ogres novada bibliotēku dalību projektu konkursos redzams *17.tabulā*.

Projekta nosaukums, bibliotēka	Finansētājs	Finansējuma apjoms (EUR)	Projekta apraksts (t.sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
“Tikšanās lappusēs” Ogres Centrālā bibliotēka	VKKF	450,00	Organizēt 3 tikšanās ar mūsdienu latviešu literatūras autoriem Sandru Kalnieti, Andri Kalnozolu un Zani Zustu. Popularizēta mūsdienu latviešu literatūra un autori Ogres Centrālās bibliotēkas apmeklētājiem, lasītājiem un viesiem. <u>Projekta īstenošanas laika periods:</u> 01.03.2023. – 30.06.2023. <u>Rezultāti:</u> Īstenotas trīs tikšanās ar autoriem.	Atbalstīts un īstenots
Nodarbību cikls "Novadpētniecības skola" Ogres Centrālā bibliotēka	VKKF	600,00	Veicināt kvalitatīvu novadpētniecības literatūras kolekciju veidošanu Ogres novada bibliotēkās, īstenojot 4 nodarbību ciklu “Novadpētniecības skola” publisko bibliotēku un skolu bibliotēku speciālistiem un skolotājiem. <u>Projekta īstenošanas laika periods:</u> 01.03.2023. – 31.08.2023. <u>Rezultāti:</u> Projekts netika apstiprināts.	Neatbalstīts
“Mobilo izglītojošo pakalpojumu iespējas (Opportunities for mobile educational services)” Ogres Centrālā bibliotēka	Nordplus programma (Nordic Council of Ministers)	1660,00	<u>Kopsavilkums:</u> Sagatavošanās vizītes projekts – projekta partneru tikšanās ar mērķi attīstīt nākotnes projekta ideju par mobilajiem izglītojošajiem pakalpojumiem, t.i., pakalpojumiem, kas varētu tikt sniegti, izmantojot mobilās bibliotēkas jeb bibliobusa iespējas. <u>Projekta īstenošanas laika periods:</u> 01.06.2023. – 31.12.2023. <u>Rezultāti:</u> Nodibināta jauna partnerība ar NVO no Zviedrijas “B-Creative Association”,	Atbalstīts un īstenots

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu

			izanalizētas nākotnes projekta vajadzības, mērķi un uzdevumi, kā arī iespējamie sasniedzamie rezultāti, pārskatīts OCB mobilās filiālbibliotēkas pakalpojums un iesākta attīstības iespēju analīze.	
Nodarbību cikls "Novadpētniecības skola" Ogres Centrālā bibliotēka	Vidzemes plānošanas reģions	1340,00	<u>Kopsavilkums:</u> Projekta īstenošanas rezultātā tiks veicināta Vidzemes vēsturiskās zemes kultūras daudzveidības saglabāšana un attīstība. Projektā plānots apmācīt vismaz 80 Ogres reģiona bibliotēku speciālistus un pedagogus, kuru ikdienas darbs ir tieši vai pastarpināti saistīts ar lokālo kultūrvēsturi un Vidzemes vēsturiskās kultūras daudzveidības saglabāšanu un attīstību, kas ir līdz šim nebijis mācību projekts gan saturiski, gan aptvertās mērķauditorijas aspektā. <u>Projekta īstenošanas laika periods:</u> 12.06.2023. – 30.11.2023. <u>Rezultāti:</u> Projekts netika īstenots.	Neatbalstīts
Petterapijas nodarbības bērniem "Ķepa uz grāmatas" Ogres Centrālā bibliotēka	Ogres novada pašvaldība	650,00	Veicināt bērnu un skolēnu lasītprasmi Ogrē un Ogresgala pagastā, organizēt izziņošanas un attīstošanas nodarbības ar mērķi veidot labvēlīgas bērnu attiecības ar grāmatām. <u>Projekta īstenošanas laika periods:</u> 01.08.2023. – 30.11.2023. <u>Rezultāti:</u> Īstenotas petterapijas nodarbības, veicinot 8–10 gadus vecu bērnu lasītprasmi un lasītprieku.	Atbalstīts un īstenots
"Radošais rudens" Ogres Centrālā bibliotēka	VKKF	750,00	Organizēti trīs latviešu dzejnieku (Raimonds Ķirķis, Lote Vilma Vītiņa, Marija Luīze Meļķe) lasījumi Ogres Centrālajā bibliotēkā. Organizētas divas Luīzes Pastores "Stāstu stāsti" nodarbības bērniem. <u>Projekta īstenošanas laika periods:</u> 01.09.2023. – 31.12.2023. <u>Rezultāti:</u> Īstenotas trīs tikšanās ar autoriem.	Atbalstīts un īstenots
"Prozas lasījumi 2023" Ogres Centrālā bibliotēka	VKKF	600,00	Organizēti četru latviešu prozaīku (Jana Egle, Jānis Joņevs, Inga Gaile, Agnese Rutkeviča) lasījumi Ogres Centrālajā bibliotēkā. <u>Projekta īstenošanas laika periods:</u> 01.12.2023. – 31.12.2023. <u>Rezultāti:</u> Īstenots prozas lasījumu pasākums ar četriem autoriem.	Atbalstīts un īstenots.

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu

“Literārā pieturvieta – Lielvārde” Lielvārdes pilsētas bibliotēka	VKKF	700,00	Tikšanās ar rakstniecēm Eviju Gulbi, Agnesi Vanagu, rakstnieku, dabas pētnieku Māri Olti, dzejnieku Tomu Treibergu.	Atbalstīts un īstenots
“Izglītojošas lekcijas Lauberes jauniešiem” Lauberes pagasta bibliotēka	Ogres novada pašvaldība	400,00	Projekta rezultātā 13. un 27. septembrī notika interaktīvas nodarbības, kuras vadīja “Esi/emocionālā, sociālā intelekta centra” pārstāves. Tajās tika runāts par jauniešiem aktuālām tēmām – emociju izprašanu, mobingu skolā, mērķtiecību. Paralēli sarunām jaunieši pildīja darba burtnīcas, kas pēc tam palika viņiem.	Atbalstīts un īstenots
“Runas meistarklase ar Zani Daudziņu” Madlienas pagasta bibliotēka	Ogres novada pašvaldība	650,00	Meistarklasi vadīja Mag.Philol., Mag.Art. Zane Daudziņa – aktrise, skatuves mākslas un runas konsultante, Latvijas Kultūras akadēmijas docente. Meistarklasē dalībnieki mācījās kontrolēt savu elpošanu, apzināties savas balss spēku un diapazona amplitūdu. Apguva efektīvus artikulācijas vingrinājumus skaidrākas dikcijas nodrošināšanai, kā arī savienoja runas procesus ar aktīvu un atbrīvotu ķermeņa valodu. Zane Daudziņa dalījās pieredzē un iedvesmoja apmeklētājus. Īstenots – 27.septembrī.	Atbalstīts un īstenots

17.tab. Ogres novada bibliotēku dalība projektos 2023.gadā

Izvērtējot tabulā atainoto, var secināt, ka projekti tiek rakstīti, lai rastu iespēju lasītājiem tikties ar ievērojamiem latviešu autoriem, veicinot grāmatu lasīšanu, kā arī, lai sniegtu jaunas zināšanas un prasmes gan bibliotekāriem, gan bibliotēku apmeklētājiem. Ogres novada bibliotēku jaunie apmeklētāji iecienījuši arī petterapiju jeb zooterapiju. To īsteno pieredzējusi kanisterapijas asistente Solvita Dreimane, un viņas vadītajās nodarbībās veiksmīgi tiek iesaistīti gan suņi (kanisterapija), gan arī citi dzīvnieki.

OCB, reaģējot uz lielo vecāku interesi par šīm nodarbībām bērniem un vēloties tās turpināt, ar Ogres novada pašvaldības atbalstu, arī 2023.gadā īstenoja projektu “Petterapijas nodarbības bērniem “Ķepa uz grāmatas””. Projektu izstrādāja un iesniedza Ogres CB darbinieki, bet tas īstenots gan Ogres Centrālajā bibliotēkā, gan Ogresgala bibliotēkā (*vairāk 7.nodaļā*).

OCB izstrādāti, iesniegti un arī atbalstīti trīs VKKF projekti. Pavasarī bibliotēkā norisinājās sarunu cikls “Tikšanās lappusēs” pasākumi un lasītāju tikšanās ar mūsdienu literatūras autoriem Andri Kalnozolu (39 apmeklētāji) un Zani Zustu (31 apmeklētājs), kas notika 18. aprīlī un 12.

maijā. Sākotnēji projektā “Tikšanās lappusēs” uz Ogres Centrālo bibliotēku tika uzaicināta arī politiķe, rakstniece Sandra Kalniete, kas gan no finansējuma atteicās. Tikšanās ar Sandru Kalnieti bibliotēkā tika realizēta 14. aprīlī, to apmeklēja 54 interesenti, savukārt, Sandrai Kalnietei paredzētais finansējums tika novirzīts Zanei Zustai un autore vadītajai, iepriekš minētajai nodarbībai bērniem. Zanes Zustas tikšanās ar bērniem Ogres Centrālajā bibliotēkā notika 12. maijā, un tās laikā autore satikās īpašā nodarbībā ar mazākajiem lasītājiem un viņas darbu cienītājiem (kopumā – 35 bērni).

Rudenī, pateicoties VKKF atbalstītajam projektam “Radošais rudens”, Ogres Centrālajā bibliotēkā notika Dzejas lasījumi ar trīs latviešu jaunās paaudzes dzejnieku Raimonda Ķirķa, Marijas Luīzes Meļķes un Lotes Vilmas Vītiņas piedalīšanos. Dzejas lasījumi notika 18. septembrī, un pasākumu apmeklēja 53 interesenti, pārsvarā jaunieši un skolēni. Bibliotēkā notika arī divas rakstnieces Luīzes Pastores nodarbības “Stāstu stāsti”. Divas nodarbības apmeklēja divas skolēnu klases, attiecīgi 25 un 27 skolēniem katrā.

VKKF atbalstītajā projektā “Satiec prozu Ogrē” Ogres Centrālās bibliotēkas Konferenču zālē 1. decembrī viesojās četri latviešu prozaiķi Jana Egle, Agnese Rutkēviča, Jānis Joņevs un Inga Gaile. Prozas lasījumu ietvaros bibliotēkā notika četru autoru lasījumi un tikšanās ar klausītājiem. Tie bija svētki lasītājiem un literatūras mīļiem. Pasākumā piedalījās ~52 klausītāji.

Lielvārdes pilsētas bibliotēka pārskata gadā veiksmīgi īstenoja VKKF atbalstīto projektu “Literārā pieturvietā – Lielvārde”, kurā notika piecas tikšanās ar rakstniecēm Eviju Gulbi, Agnesi Vanagu, rakstnieku, dabas pētnieku Māri Olti un dzejnieku Tomu Treibergu (*vairāk 7.nodaļā*).

Lāčplēša bibliotēka projektu konkursos nav startējusi, bet sadarbojusies ar Lielvārdes pilsētas bibliotēku projektā “Literārā pieturvietā – Lielvārde”, īstenojot tikšanos ar dabas pētnieku un vides speciālistu Māri Olti E.Kauliņa Lielvārdes vidusskolas sesto klašu skolēniem.

Lauberes pagasta bibliotēka 2023.gadā projekta ietvaros realizējusi divas izglītojošas lekcijas Lauberes jauniešiem par viņiem aktuālām tēmām. Īstenojot tās, jauniešiem palika darba burtnīcas, kuras var pildīt mājās kopā ar ģimeni vai individuāli.

Madlienas pagasta bibliotēka veiksmīgi īstenojusi Ogres novada pašvaldības atbalstīto projektu “Runas meistarklase ar Zani Daudziņu”. Apmeklētāji no Zanes Daudziņas pieredzes stāstījuma guva zināšanas, kā izskatīties un justies pārliecinātam par sevi, kā būt par patīkamu sarunu biedru ar staltu stāju un labām runas manierēm. Tika veikti arī praktiski uzdevumi runas dikcijas attīstībā.

Meņģeles pagasta bibliotēkas vadītāja savā gada pārskatā raksta: “Meņģeles pagastā projekti tiek īstenoti pagasta pārvaldes ietvaros un bibliotēka ir piedalījies biedrības “LabIzjūta” realizētajā projektā "Radošās nodarbības trīs dimensijās", kas tika īstenots ar Ogres novada pašvaldības un Meņģeles pagasta pārvaldes atbalstu.”

Arī **Ikšķiles pilsētas bibliotēka** pārskata gadā nav piedalījies projektu konkursos, bet pirmo reizi Lasīšanas veicināšanas projektā “Grāmatu starts” realizēta “Pūčulēnu skoliņa”, ko īsteno LNB Atbalsta biedrība (*vairāk 7.nodaļā*).

2023.gadā visām Ogres novada bibliotēkām joprojām nozīmīgs bija valsts mēroga projekts “Grāmatas publiskajām bibliotēkām”. Tas sniedza mērķtiecīgu atbalstu un bija būtisks ieguvums bibliotēkām (*vairāk 6.nodaļā un pielikumā par IRAN darbu*).

9.1. Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Madlienas pagasta bibliotēkas vadītāja secina: “Projektā nospraustie mērķi tika sasniegti. Paaudžu komunikācijas barjera tika lauza un tika gūtas zināšanas augstākam pašvērtējumam, komunicējot neatkarīgi no vecuma”.

“Projektu rakstīšana ir lielisks veids, kā papildus piesaistīt finansējumu un dažādot bibliotēkas sniegtos pakalpojumus. Tā ir iespēja īstenot dažādas radošas idejas, kurām finansējums no budžeta līdzekļiem parasti nepietiktu. Protams, projektu rakstīšana un realizēšana prasa arī papildus laiku un darbu, tāpat arī atbildību, bet, neskatoties uz to, projekti sniedz jaunu pieredzi, tā ir iespēja iepazīt jaunus sadarbības partnerus. Par padarīto darbu ir liels gandarījums, jo jauniešiem nodarbības patika, kaut ko no dzirdētā viņi pielietos arī savās ikdienas gaitās,” savā gada pārskatā raksta Lauberes pagasta bibliotēkas vadītāja.

Domājot par projektiem, daudz tiek domāts par konkrētas grupas lasītāju piesaisti bibliotēkai. **OCB** rudenī notikušie Dzejas lasījumi apliecināja, ka arī jauniešiem ir interese būt bibliotēkā un klausīties dzeju. Liela nozīme ir arī projektu realizācijas laikam. Pasākumu apmeklējums aktīvāks ir rudens un ziemas periodā. Kopumā var apgalvot, ka cilvēki uz pasākumiem nāk arvien aktīvāk, taču liela nozīme ir publicitātei, tāpēc 2023.gadā izveidota cieša sadarbība gan ar Ogres Tūrisma informācijas centru, gan Ogres Kultūras centru, kas palīdz ar publicitāti un informācijas izvietošanu savos informācijas kanālos.

Lasītāju un apmeklētāju aktivitāte, apmeklējot bibliotēku pasākumus, ir viens no 2023.gadā īstenotajiem projektu mērķiem un sniedz gandarījumu par veiksmīgi padarītu darbu. Piedalīšanās projektu konkursos sniedz arī iespēju papildu līdzekļu piesaistei bibliotēkas attīstībai un uzlabo vietējās sabiedrības dzīves kvalitāti. Neizpaliek arī publicitāte bibliotēkai un tās darbiniekiem, kuri iesaistījušies projekta gatavošanā un īstenošanā. Realizējot projektos atbalstītās aktivitātes, gūta pieredze veiksmīgai sadarbībai ar autoriem, pašvaldības iestādēm un nevalstiskajām organizācijām.

10. PUBLICITĀTE

2023.gadā sabiedrisko attiecību un publicitātes jomā OCB un Ogres novada bibliotēku galvenie uzdevumi bija:

- 1) esošo un potenciālo bibliotēku lietotāju un sabiedrības kopumā informēšana par bibliotēkās klātienē un attālināti pieejamajiem pakalpojumiem, bibliotēku resursiem, norisēm un īstenotajiem pasākumiem;
- 2) Ogres novada bibliotēku atpazīstamības veicināšana un esošo un potenciālo bibliotēku klientu, finansētāju, atbalstītāju un sabiedrības kopumā informēšana par bibliotēkām, to sniegtajiem pakalpojumiem un citām norisēm bibliotēku interešu pārstāvniecības nolūkā.

10.1. OCB publicitāte

2023.gadā OCB sabiedrības informēšanai, darba un sniegto pakalpojumu popularizēšanai tika izveidotas afišas, dažādi paziņojumi, bukleti, video, kā arī publicētas ziņas vietējas nozīmes medijos, kas informēja par bibliotēkas piedāvātajiem klātienē un attālinātajiem pakalpojumiem, plānotajiem pasākumiem un aicināja tajos piedalīties. Tiešsaistes vidē darbojas OCB mājas lapa un bibliotēkas profili vairākos sociālajos tīklos. Ātrākai un ērtākai saziņai ar aktīvākajiem bibliotēkas lietotājiem tika izmantota arī saziņas vietne *WhatsApp*.

OCB notikuši vairāki jauni, kā arī ikgadēji pasākumi, par kuriem sabiedrība tiek informēta gan bibliotēkas sociālajos tīklos, gan citos novada medijos. 2023.gads bijis zīmīgs ar ārzemju kolēģu interesi par Ogres Centrālo bibliotēku. Gada laikā bibliotēkā viesojās 25 ārzemju grupa no Igaunijas, Lietuvas, Zviedrijas, Polijas, Moldovas un Somijas.

10.1.1.OCB informācija tīmeklī

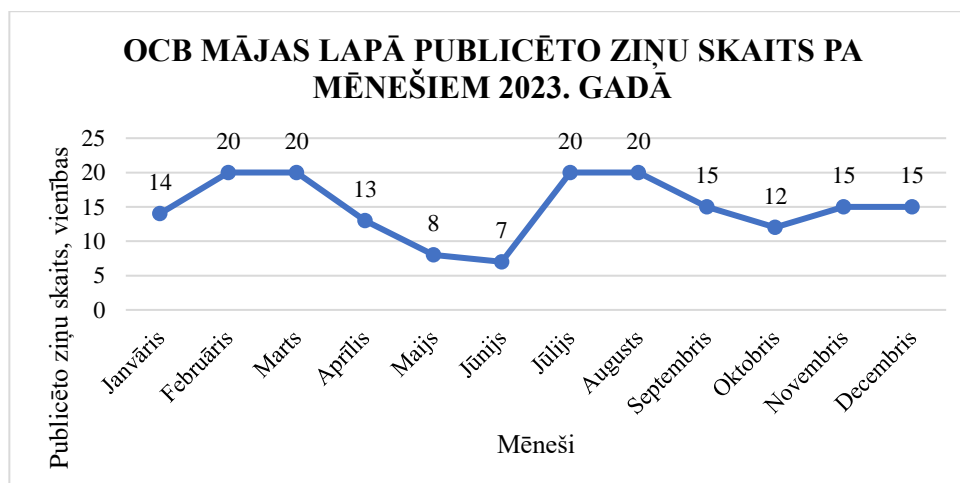
OCB tīmekļa vietnē tiek publicēta informācija par pieejamajiem pakalpojumiem, kontaktinformācija, statistika, pasākumu kalendārs un informācija par pasākumu norisi. Tiek veidotas speciāli tiešsaistes videi paredzētas pasākumu afišas, nelieli video sižeti, sagatavotas publikācijas, veidotas pasākumu foto galerijas un īstenoti tiešsaistes konkursi. Līdz ar jaunās bibliotēkas ēkas atklāšanu, jaunu izskatu ieguva arī bibliotēkas mājaslapa, kura ir modernāka un lietotājam saprotamāka, taču joprojām informācija tajā tiek pārskatīta un izvērtēta tās pieejamība. OCB tīmekļa vietnes sadaļā www.ocb.lv/bibliobuss ir atrodama informācija par mobilo filiālbibliotēku – bibliobusa maršrutiem, pieturvietām un laiku. Informācija par bibliobusu tiek izvietota arī *Facebook* kontā. OCB bibliobusam ir savs *Instagram* konts [@ogres_gramatu_buss](https://www.instagram.com/ogres_gramatu_buss). Par bibliobusa mēneša reisiem tiek publicēta informācija arī portālā *Ogernet* un pašvaldības izdevumā “Savietis”.

Publicitātes un interešu pārstāvēniecības nolūkā OCB izmanto vairākus sociālos tīklus – *Facebook*, *Twitter* jeb *X* un *Instagram*. Bibliotēkai ir arī *YouTube* kanāls, kas gan nav aktīvs, taču publicētā informācija tajā joprojām ir pieejama. Pārskata periodā šie saziņas kanāli cenšas uzrunāt ikvienu, kuram nepieciešami bibliotēkas sniegtie pakalpojumi.

	Saturvienību skaits
	2023
Facebook	576
Instagram	226
TikTok	0
YouTube	0
Twitter jeb X	140

18.tab. OCB sociālo tīklu saturvienību skaits 2023.gadā

Pārskata gadā tīmekļa vietnē www.ocb.lv ir publicētas **179** ziņas, kas mēnesī vidēji ir 15 ziņas. Publicēto ziņu dinamika pa mēnešiem 2023.gadā atspoguļota *56.attēlā*.

56.att. OCB tīmekļa vietnē 2023.gadā publicēto ziņu skaits

Publicētās ziņas ir ar dažādu un plašu tematisko aptvērumu – aktivitātes bibliotēkā bērniem un jauniešiem, pasākumi un notikumi bibliotēkā pieaugušajiem, OCB sniegtie pakalpojumi un izmaiņas darba laikā, sadarbības partneru un pašvaldības piedāvājumi un iespējas iedzīvotājiem, un citi jautājumi.

Arī 2024.gadā tiks turpināts darbs pie OCB tīmekļa vietnes funkcionālās un satura pilnveides. Informācija par aktivitātēm un aktualitātēm bibliotēkā publicēta arī Ogres novada pašvaldības portālā www.ogresnovads.lv, kā arī portālā www.ogrenet.lv. 2023.gadā portālā www.ogresnovads.lv publicētas **7** ziņas un portālā www.ogrenet.lv – **23** ziņas. Informācija par pasākumiem un citas ziņas par OCB tika publicētas arī novada laikrakstā “Savietis”.

Bibliotēku nozares profesionālās informācijas tīmekļa resursā www.biblioteka.lv 2023.gadā publicētas **4** OCB publikācijas ar **1016** skatījumiem (uz 31.12.2023.).

2023.gadā kopumā OCB publicitāte atšķiras atkarībā no medija. Ir atsevišķi sociālie tīkli, kuros publicēts salīdzinoši vairāk informācijas, taču ir arī tādas sociālās vietnes, kurās informācijas plūsma ir ievērojami samazinājusies.

Draugiem.lv

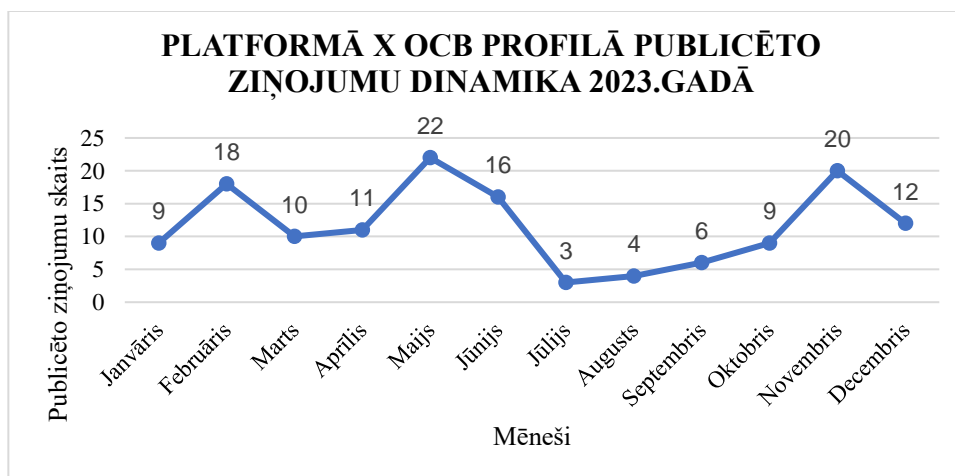
Sekojoši līdzīgi pasaules tendencēm un bibliotēku lietotāju interesēm, kā arī analizējot pēdējo gadu statistiku, 2023.gadā pieņemts lēmums vairs neuzturēt Ogres Centrālās bibliotēkas lapu portālā draugiem.lv.

Facebook

OCB profilā sociālajā tīklā *Facebook* sekotāju skaits 2023.gadā ir pieaudzis līdz **2332** (+618), 2022.gadā tie bija 1714 sekotāji, 2021.gadā – 1009, 2020.gadā – 630. Pēdējo trīs gadu laikā šis skaits ir palielinājies par 1702, jeb 270%. No visiem 2332 profila sekotājiem nemainīgi 88,6% ir sievietes un 11,4% ir vīrieši. Vislielākais sekotāju skaits – 31,5% ir vecuma grupā no 35 līdz 44 gadiem. Nākamā lielākā vecuma grupa – 18,5% no visiem profila sekotājiem ir vecuma grupā no 25 līdz 34 gadiem. Tas ļauj izdarīt secinājumu, ka aktīvi ir jāturpina komunicēt ar šīm mērķa grupām un tikpat aktīvi jādomā par jauniešu vecumā no 18 līdz 24 gadiem piesaisti. Pārskata periodā profilam ir tikai 2,3% šīs vecuma grupas sekotāju, kas ir par 0,3% mazāk kā 2022.gadā. 2023.gadā OCB *Facebook* profilā publicētas **576** ziņas, kas ir par 14 ziņām vairāk kā 2022.gadā. Pārskata periodā visas ziņas apskatītas **226 434** reizes un guvušas 15 432 reakcijas.

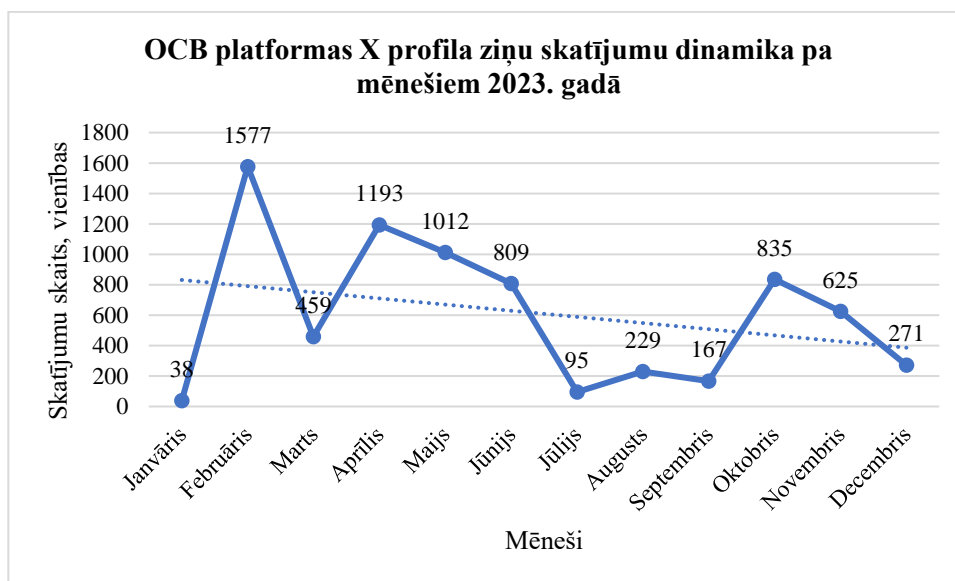
Twitter (X)

Virtuālās saziņas un mikroblogošanas tiešsaistes sociālā tīkla tīmekļa vietnē *Twitter* jeb *X* OCB profilā pavisam publicētas **140** ziņas. Platforma, galvenokārt, tiek izmantota kā ātrs īsas un koncentrētas informācijas izplatīšanas kanāls par OCB un tajā notiekošajām un plānotajām aktivitātēm. Publicēto ziņojumu dinamika pa mēnešiem apskatāma 57. attēlā.

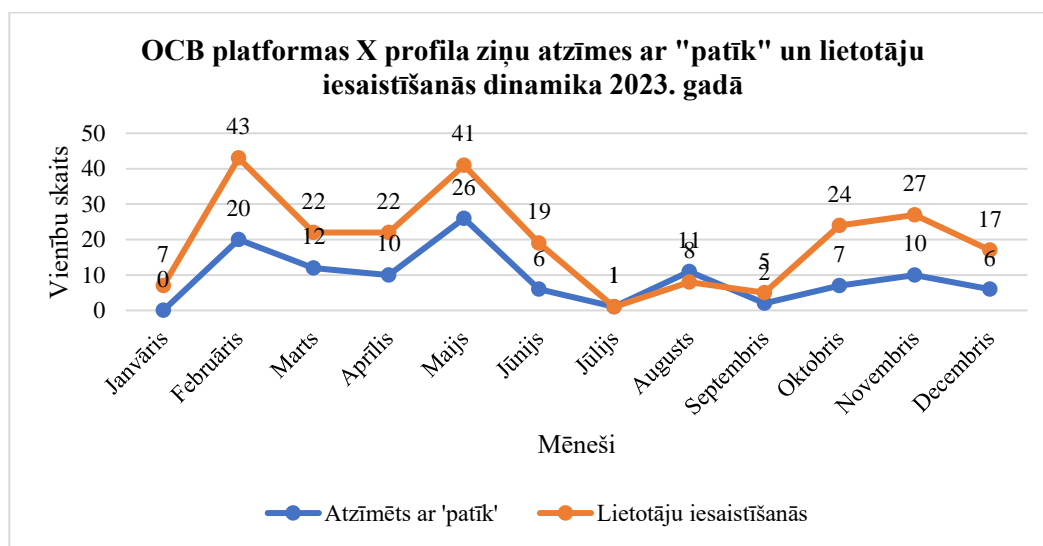
57.att. OCB platformā X publicēto ziņu dinamika 2023.gadā

Publicēto ziņu skatījumu dinamika bijusi atbilstoša to skaitam, kā arī attiecīgi mazāka aktivitāte bijusi vasaras mēnešos un gada nogalē. OCB platformas X profila ziņu skatījumu dinamika pa mēnešiem 2023. gadā apskatāma 58.attēlā.

58.att. OCB platformas X profila ziņu skatījumu dinamika 2023.gadā

Pēc 57.attēlā un 58.attēlā atspoguļotās informācijas var secināt, ka atbilstoši OCB aktivitātei X platformā, arī vērojama sekotāju aktivitāte.

59.att. OCB platformas X profila lietotāju aktivitātes dinamika 2022.gadā

2023.gada beigās platformā X OCB profilam bija **599** sekotāji, kas ir par 12 sekotājiem vairāk kā iepriekšējā pārskata periodā. Neskatoties uz to, ka sekotāju skaita pieaugums ir neliels, to kopskaits ir stabils, arī nākamajā pārskata periodā OCB plāno uzturēt profilu šajā komunikācijas kanālā. OCB turpmāk plāno aktīvi izmantot šo platformu, ar mērķi uzturēt un veidot attiecības ar sabiedrību kopumā un esošajiem un potenciālajiem bibliotēkas klientiem, kā arī OCB publicitātes mērķu īstenošanai un publiskā tēla veidošanai. Tiks turpināts uzturēt OCB X kontu, tajā publicējot informāciju par bibliotēku, plānotajiem un īstenotajiem notikumiem un

pakalpojumiem. Informācija tiks papildināta ar ilustratīvo materiālu un saitēm ar plašāku informāciju uz OCB tīmekļa vietni www.ocb.lv

Instagram

OCB izveidotajā kontā tiešsaistes mobilajā fotogrāfiju un video koplietošanas un sociālā tīkla pakalpojumā *Instagram* kopš 2019.gada beigām OCB sekotāju skaits ir palielinājies gandrīz trīs reizes. 2023.gadā OCB *Instagram* profilā bijušas **226** jaunas ziņas, kas ir par 11 vairāk nekā iepriekšējā gadā, un profils pagājušajā gadā sasniedzis 750 (+24%) sekotāju atzīmi. Salīdzinājums – 2022.gadā OCB *Instagram* profilā bijušas 215 publikācijas un 605 sekotāji, bet 2021.gadā profilam bijuši 432 sekotāji.

YouTube

2020.gadā izveidotais OCB konts video koplietošanas tiešsaistes sociāla tīkla tīmekļa vietnē *YouTube* pārskata periodā nav papildināts, vienīgais video pārskata gadā tajā apskatīts 253 reizes.

TikTok

2022.gadā izveidotais OCB *TikTok* konts tika radīts ar mērķi piesaistīt bibliotēkas aktivitātēm jaunākos lasītājus, un pirmajā darbības gadā *TikTok* kontā ir publicēti **16** video. Neskatoties uz to, ka viens no 2023.gada publicitātes mērķiem bija satura papildināšana un pilnveidošana, drošības dēļ OCB *TikTok* profila darbība ir apstādināta.

10.1.2.Veiksmīgākie OCB popularizējošie pasākumi

Nozīmīga ir ikviena bibliotēkas aktivitāte, kas veicina tās publicitāti un popularitāti – gan aktivitātes, kas saistītas ar bibliotēkas ikdienas darbiem un pamatpakalpojumu sniegšanu, gan aktivitātes, kas tiek īstenotas ar īpašu mērķi. 2023.gadā OCB publicitātes fokusā bija bibliotēkā notiekošie pasākumi un to popularizēšana. Lielu uzmanību bibliotēka piesaistījusi arī starptautiski. Pagājušā gadā bibliotēkā notikušas 25 ārzemju grupu ekskursijas, un paredzams, ka šie apmeklējumi turpināsies arī 2024.gadā.

Sabiedrības iesaisti un popularitāti gūst OCB rīkoti konkursi, kuros aicināti iesaistīties bibliotēkas lietotāji un jebkurš interesents, tādējādi tiek uzrunātas dažādas mērķauditorijas – pieaugušie, bērni, ģimenes u.c. Bibliotēkas sociālo tīklu lietotāji lielu uzmanību pievērš bērnu literatūras konkursu rezultātiem, dalās ar tiem. Īpaši lielu auditoriju sasniedz un sabiedrību uzrunā vērtīga un noderīga informācija, piemēram, aicinājums pieteikt bērnus kanisterapijas nodarbībām, informācija par Ogres pilsētas un novadpētniecības aktualitātēm. Liela cilvēku interese bijusi arī par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem, īpaši par “Lasītrosmes” nodarbībām skolēniem, kā arī par tikšanās reizēm ar Latvijā ievērojamām personībām.

Lielu uzmanību izpelnās arī OCB telpās izvietotās izstādes, kas piesaista mākslas mīļotājus un interesentus. Informācija par izstādēm izpelnās ievērību, ar sociālo tīklu ierakstiem par izstādēm

OCB dalās gan paši mākslinieki, gan viņu kolēģi un ģimenes. Šādas aktivitātes bibliotēkai piesaista arvien jaunus cilvēkus, apmeklētājus un viesus. Tāpat cilvēki ar interesi apmeklē un seko līdzī informācijai par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem.

2023.gadā OCB publicitātes jomā veiktās aktivitātes pamanītas ne tikai vietējas nozīmes, bet arī valsts un pat starptautiskā mērogā:

- ✚ ziņa par LBB Vidzemes nodaļas saietu, kas 2023.gada 11.augustā notika Ogres Centrālajā bibliotēkā: LBB Vidzemes nodaļas 23. saiets – konference “Cilvēks – bibliotekārs, bibliotēkas lietotājs, iedzīvotājs” - Biblioteka.lv ;
- ✚ ziņa par Ogres Centrālās bibliotēkas dalību Mobilo bibliotēku kongresā 2023.gada septembrī: International Mobile Library Congress in Cuxhaven: Ogre Central Library Presents Bibliobus Service and Exchange of Mobile Library Experiences - World Today News (world-today-news.com);
- ✚ ziņa kongresa mājaslapā par Ogres Centrālās bibliotēkas dalību Mobilo bibliotēku kongresā 2023. gada septembrī: #IFBK23 – „Bibliobuss“ in Ogre / Lettland – fahrbibliothek.de ;
- ✚ ziņa par OCB popularitāti tūristu vidū: Ogres Centrālā bibliotēka atpazīstama arī Baltijas mērogā (ogrenet.lv);
- ✚ ziņa par pielāgotās literatūras pieejamību OCB: Ogres bibliotēkā arī pielāgotā literatūra - palielinātas drukas, vieglās uztveres un audio grāmatas (retv.lv).

10.2. Ogres novada bibliotēku publicitāte

Pārskata periodā Ogres novada bibliotēkas turpināja aktīvi darboties savu bibliotēku publicitātes veicināšanas jomā, arvien vairāk uzrunājot auditoriju, kas izmanto sociālos tīklus. Par bibliotēku darbu un pasākumiem tikusi publicēta informācija gan sociālās saziņas vietnēs *Facebook.com*, *Draugiem.lv*, *Instagram.com*, gan arī pašvaldības informatīvajā izdevumā un mājas lapā.

2023.gadā 21 no 22 Ogres novada bibliotēkām ir aktīvi konti kādā no sociālajiem medijiem.

Informācija par novada bibliotēku darba laikiem un piedāvātajiem pakalpojumiem pieejama arī pašvaldības mājaslapā www.ogresnovads.lv un OCB tīmekļvietnē: www.ocb.lv/regiona-bibliotekas/, kā arī <https://kulturasdati.lv/lv/bibliotekas>.

	Saturvienību skaits
	2023
Facebook	1267
Instagram	373
TikTok	0
YouTube	0
Twitter jeb X	106
Draugiem	94

19.tab. Ogres novada vietējas nozīmes bibliotēku sociālo tīklu saturvienību skaits kopumā 2023.gadā

Ciemupes bibliotēka informāciju ievieto sociālajos tīklos *Facebook*, *Instagram* un *X*. *Facebook* tiek publicēts viss aktuālais, pievienoti sekotāji, komentēti ieraksti, kas saistīti ar bibliotēku darbu, vietējo kopienu, informācija par gaidāmajiem pasākumiem gan bibliotēkā, gan Ciemupes Tautas namā. Ērts veids, kā bibliotēkas lietotāji sazinās, ja vēlas rezervēt kādu grāmatu vai uzdot jautājumu, arī bibliotekārs var ātri noskaidrot vajadzīgo, sazinoties sociālajā tīklā. Mērķis: vērst sekotāju uzmanību kultūras, bibliotēku virzienā, pagastā notiekošajā, ar laiku profils kļūst kā vieta, kur atskatīties vēsturē. *X* ir ziņu nodošanai par bibliotēku, tās darbu vai aktivitātēm, izveidots, lai sasniegtu citu auditoriju, nenotiek tik aktīva komunikācija kā *Facebook*. *Instagram* veidots, lai popularizētu krājumu un sasniegtu citu auditoriju kā *Facebook* vai *X*, jo tiek publicēti attēli ar pieejamām grāmatām un to anotācijas. Par pasākumiem tiek izvietoti plakāti gan bibliotēkā, gan Tautas namā, ja nepieciešams, dalīti *flajeri* (īpaši senioriem). Par notikumiem bibliotēkā, gaidāmajiem pasākumiem tiek rakstīts vietējam laikrakstam “Ogres Vēstis Visiem” un ievietota informācija pašvaldības avīzē “Savietis”, kā arī Ogres novada tīmekļvietnē un portālā www.ogrenet.lv.

Ogresgala bibliotēkas grāmatu jaunumiem un bibliotēkas aktualitātēm var sekot sociālajā tīklā www.facebook.com. Ogresgala bibliotēkas lapai seko 328 (+85) lietotāji, kuri tur gūst svarīgāko informāciju par notikumiem Ogresgala bibliotēkā, kā arī norisēm novada bibliotēkās un citiem svarīgiem notikumiem, kas saistīti ar lasīšanu, grāmatām un citām aktualitātēm. Par pasākumiem, kuri norisināsies bibliotēkā, apmeklētāji tiek informēti arī mutiski un telefoniski.

Veiksmīgākie bibliotēkas popularizēšanas pasākumi 2023.gadā bija:

- ✚ BJVŽ – 2022 mazo lasīšanas ekspertu 5+ grupā tikšanās ar bērnu grāmatu autori Eviju Gulbi;
- ✚ dalība “Oveselība” organizētajā pasākumā 21. maijā Ogresgalā, Tradīciju parkā "Veselas ģimenes – drošs pamats veselīgai valstij". Pasākuma laikā apmeklētāji varēja apmeklēt Ogres CB mobilo bibliotēku – bibliobusu un Ogresgala bibliotēkas informatīvo stendu, kur ģimenes izmēģināja spēkus grāmatu domino spēlē, mīklu minēšanā, mēles mežģu izrunāšanā. Mazajiem apmeklētājiem bija iespēja izpausties, zīmējot un krāsojot nākotnes bibliobusu. Katrs pasākuma apmeklētājs saņēma zvaigznīti ar domu graudu par grāmatām vai lasīšanu;
- ✚ petterapijas nodarbības, kas tika īstenotas, pateicoties Ogres Centrālās bibliotēkas izstrādātā un Ogres novada pašvaldības apstiprinātā projekta “Ķepa uz grāmatas: petterapijas nodarbības bērniem” aktivitātei “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu papildu aktivitāšu veikšanai Ogres novada pašvaldības iestādēm” ;
- ✚ dažādu gleznu un zīmējumu izstādes, sadarbībā ar radošo studiju “Otdiena” (Lielvārde), mākslas studiju “Aspazija” (Ogre), pieaugušo mākslas grupu “Studija+” (Suntaži), Baibas Paulītes neparastu zīmējumu izstāde;
- ✚ novadpētniecības izstāde “Jāšanas sporta vēsture”.

Lielvārdes pilsētas bibliotēka informāciju par bibliotēkā notiekošo, darba laika izmaiņām, pakalpojumiem, jaunākajām grāmatām izvieto bibliotēkas un Lielvārdes kultūras nama ziņojuma standos, sociālajos tīklos *Facebook* un *Instagram*.

Ķeguma pilsētas bibliotēka par bibliotēkas funkcijām, maksas un bezmaksas pakalpojumiem un pasākumiem sabiedrību informē bibliotēkas profilā sociālajā vietnē www.facebook.com/kegumabiblioteka, visa gada garumā atspoguļojot publikācijas par krājumu, pakalpojumiem, bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem un aktivitātēm. Ķeguma bibliotēkas sociālo tīklu apmeklējumam un skatījumam *Facebook* lapā ir vērojama pozitīva dinamika. Salīdzinot ar 2022.gadu, ir pieaudzis gan sekotāju skaits, gan ierakstu skaits, gan lietotāju “reakcijas” uz ierakstiem. 2023.gadā lapai ir 6732 skatījumu, kas ir par 207,4 % vairāk, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, 90 pašu veidoti saturieraksti, tai skaitā video. Joprojām tiek izvietotas arī afišas uz informācijas stendiem pilsētā, iestādēs, pārvaldē. Ar bibliotēkas lietotājiem (gados vecākiem) iespēju robežās tiek runāts individuāli, jo ļoti bieži netiek pievērsta uzmanība ne afišām, ne paziņojumiem, ne skatīta informācija internetā. 2023.gadā Ķeguma bibliotēkā lietotāju informēšanai, kā arī bibliotēkas popularizēšanai, tika izveidotas grāmatzīmes un informatīvas afišas, kuras lasītājiem pie izsniegšanas tiek ieliktas grāmatās. Bibliotēkas informācija tīmeklī arī *Facebook* lapā: www.facebook.com/kegumabiblioteka/.

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi:

- ✚ Literāri-muzikāls pasākums “Cauri gadiem ar dziesmām un grāmatām”;
- ✚ grāmatu jaunumu (12) un tematiskās literatūras izstādes (78);
- ✚ lasīšanas veicināšanas projekts “Bērnu/jauniešu/vecāku žūrija”;
- ✚ bibliotekārās stundas bērnudārza audzēkņiem (7) un skolēniem (6);
- ✚ zīmējumu, gleznu, fotogrāfiju, rokdarbu izstādes (10);
- ✚ konkursi, viktorīnas, atjautības uzdevumu risināšana (14);
- ✚ sadarbība ar sieviešu kluba “Ķeguma Saulespuķes” un pasākumi (6).

Iksšķiles pilsētas bibliotēkas tēls sabiedrībā ir neviennozīmīgs. Daļa sabiedrības bibliotēku redz kā svarīgu ikdienas sastāvdaļu, taču daļa sabiedrības reizēm nenovērtē bibliotēkas nozīmi. Pozitīvs tēls, priekšstats par bibliotēkas darbību kopumā var palīdzēt parādīt un pierādīt, cik nepieciešamas ir bibliotēkas, cik mainīgas un augstvērtīgas tās var būt. Taču galvenais komunikāciju un informācijas avots ir bibliotēkas konts FB, kurā publicēt ziņas, jaunumus, aktualitātes. Informācijas aktualizēšanai tika izmantoti dažādi tēmturi, visbiežāk lietotie #Esamlepni, #Lasītājuklubs. Analizējot populārākos ierakstus *Facebook*, secināts, ka visvairāk skatījumus un reakcijas saņem ieraksti par pasākumiem bibliotēkā. 2023.gadā visvairāk reakcijas saņēmušie ieraksti ir par novadpētniecības stundu jauniešiem, “Pūčulēnu skoliņu” un Ziemassvētku meistarklasi. Analizējot sekotāju vecumu un dzimumu struktūru, redzams, ka

sievietes ir lielākā daļa *Facebook* konta sekotājas, vīrieši tikai 12%. Populārākā vecuma grupa 35– 44 gadi. Priece, ka arī vecuma grupā 65+ bibliotēka ir populāra. Diemžēl, jauniešu vidū vecuma grupā līdz 24 ir pavisam maz sekotāju. Jādomā, kā uzrunāt vīriešu un jauniešu auditoriju. Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi:

- ✚ Lielu atzinību ir guvis BJVŽ projekts. Lielais noslēguma pasākums ir ļoti labi apmeklēts. Pārskata periodā kā goda viesis bija uzaicināta rakstniece L. Pastore.
- ✚ Pārskata periodā notika vairākas radošās meistarklases Bērnu nodaļā un ieguva atzinību ne tikai bērnu, bet arī vecāku vidū. Ģimenes ieradās kopā, un tas bija viņu kopā pavadītais laiks ar pievienoto vērtību. Nodarbības vada pašas bibliotekāres.
- ✚ Lasītāju klubs ir populārs lasītāju vidū.
- ✚ Īpašs notikums bija par godu Latvijas Bibliotēku biedrības 100-gadei. Tai par godu, LBB biedri tika aicināti piedalīties LTV 1 erudīcijas spēlē “V. I. P.” Bibliotēkas vadītāja bija dalībnieku vidū un ar savas komandas dalībniekiem uzvarēja šajā spēlē. Šis notikums ļāva bibliotēkas apmeklētājiem un vienkārši ikšķīliešiem izjust lokālpatriotismu un lepnumu par bibliotēkas vadītāju, ikšķīlieti. Tika saņemti daudzi atzinības vārdi un apsveikumi.
- ✚ Bibliotēkas vadītājas D. Rempes un Bērnu nodaļas bibliotekāres M. Melnes dalība Latvijas Bibliotekāru biedrības (LBB) / Library Association of Latvia (LAL) 100 gadu jubilejas svinībās LNB (26.04.2023.);
- ✚ Bibliotēkas vadītājas D. Rempes dalība Latvijas bibliotekāru biedrības pārgājienā “Ķeru vēju Liepājā” 18.–19.08.2023;

Pārskata periodā **Suntažu** pagasta bibliotēkas darba un jaunāko izdevumu popularizēšanai izmantots *Facebook* sociālā tīkla bibliotēkas konts. Bibliotēkas FB konts izmantots gan bibliotēkas darba, gan citas aktuālās informācijas publicēšanai. Sekotāji tiek informēti par aktualitātēm arī citās pagasta iestādēs, aktīvi popularizēti gaidāmie pasākumi kultūras namā, kā arī bibliotēka dalās ar pārbaudītu un ticamu informāciju pasaules notikumu kontekstā. Pārskata periodā bibliotēkas FB konts izmantots arī novadpētniecības darba popularizēšanai, veidojot un publicējot virtuālās izstādes.

Birzgales pagasta bibliotēkas publicitāte ir pieaugusi. Tas skaidrojams ar to, ka bibliotēkai ir savs profils sociālajā vietnē facebook.com, kur lietotāji regulāri tiek informēti par bibliotēkas pakalpojumiem. Sekotāju skaits katru gadu palielinās. Bibliotēkai ir sava mājaslapa, kas tika veidota kā profesionālas pilnveides eksāmena darbs digitālajā mārketingā, kurā saglabāta informācija, un tā tiek papildināta. <https://birzgales-biblioteka.mozellosite.com/> Gada laikā bijuši 65 lapas skatījumi. Mājaslapā saturs netiek dublēts. Kā viens no veiksmīgākajiem bibliotēkas popularizējošiem pasākumiem ir Ogres novada pašvaldības akcija “Egļu stāsts”, kurā bibliotēka piedalās jau trešo gadu. Šis pasākums ļoti labi popularizē bibliotēku, jo gan Ogres

novada mājas lapā, gan bibliotēkas tīmekļvietnē, gan bibliotēkas *Facebook* profilā tika aktīvi publicēta informācija. Plašāk par šo: <https://www.ogresnovads.lv/lv/jaunums/akcija-eglu-stasts-mirdz-ar-skaistam-eglitem-visa-ogres-novada>.

Meņģeles pagasta bibliotēkas vadītāja atzīmē, ka šodienas realitāte un galvenais saziņas un informācijas iegūšanas veids ir internets. Facebook.com ir izveidota Meņģeles pagasta mājaslapa, kurā tiek ievietota arī jaunākā informācija par notikumiem bibliotēkā. *Facebook* vietnē izveidota arī Meņģeles pagasta bibliotēkas lapa, kurā apkopota aktuālā bibliotēkas informācija. Aktuālā informācija par bibliotēkā notiekošo tiek izvietota arī uz ziņojuma dēļa pagasta pārvaldes telpās un pagasta centrā uz afišu dēļa.

Informācija par **Mazozolu** pagasta bibliotēkas darba laiku ir izvietota gan pie bibliotēkas, gan uz publiski pieejamā informācijas stenda, gan pagasta pārvaldes telpās. Ir izveidota brošūra ar informāciju par Mazozolu bibliotēku – tās pakalpojumiem un darba laiku. Pie pagasta galvenā ceļa atrodas norāde uz bibliotēkas atrašanās vietu. Bibliotēkai ir izveidota lapa portālā facebook.com, kurā tiek ievietota informācija par bibliotēkas jaunumiem un darbību. Bibliotēka aktīvi dalās ar citu lietotāju ievietoto informāciju, kura varētu būt aktuāla un saistoša lapas 140 sekotājiem un citiem interesentiem.

Tomes pagasta bibliotēka sasniedz savus lasītājus vairākos sociālajos tīklos – *Facebook*, *Twitter* un *Draugiem.lv*. Informācija par bibliotēku pieejama: <https://www.facebook.com/> un <https://www.draugiem.lv/tomesbiblioteka/firstpage/index>.

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi:

- ✚ 4 keramikas darbu izstādes; 2 foto izstādes, viena gleznu izstāde;
- ✚ Tikšanās ar dziednieci Solvitu Mertenu, Alvejas eksperti
- ✚ Tikšanās ar rakstnieci Zani Nuts;
- ✚ Tikšanās ar dzejnieci, izdevēju, mākslinieci, fotogrāfi Daci Junemani.

Lauberes pagasta bibliotēka savu publicitāti veic sociālajā vietnē Facebook.com. Tur tiek publicēti visi plānotie pasākumi un jau notikušo pasākumu foto, tādējādi popularizējot bibliotēku. Bibliotēkas aktualitātes, grāmatu jaunumi, pasākumi, interesanti fakti tiek ievietoti <https://www.facebook.com/lauberes.biblioteka>, kurā ir 1000 draugi un ikdienā ap 170 liels sekotāju loks. Kopumā sociālo tīklu izmantošana veicina bibliotēkas publicitāti, tādā veidā ir iespēja informēt lielāku apmeklētāju loku par bibliotēkai aktuālo informāciju.

Taurupes pagasta bibliotēka pārskata gadā ir aktīvi pilnveidojusi un papildinājusi savu lapu *Facebook* sociālajā tīklā – <https://www.facebook.com/Taurupesbiblioteka>. Bibliotēkas *Facebook* lapa tiek regulāri papildināta ar aktuālo informāciju par bibliotēkas darbu un norisēm Taurupes pagastā. Pakāpeniski palielinās *Facebook* lapas sekotāju skaits. Lietotāji bieži dalās ar

Taurupes pagasta bibliotēkas ierakstiem. Informācija par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem pieejama informācijas stendā bibliotēkas telpās un pagasta pārvaldes informācijas stendā.

Informāciju par **Krapes** pagasta bibliotēku var atrast bibliotēkas profilā sociālajā tīklā www.Facebook.com, šeit tiek ievietota informācija par bibliotēkas darba laiku, izstādēm, pasākumiem, jaunākajām grāmatām un citām aktivitātēm. Informācija tiek atjaunota un papildināta regulāri, atbilstoši aktualitātei. Informāciju par bibliotēku var iegūt arī informācijas stendos pagasta teritorijā Krapes centrā un Lobes centrā, kā arī telefoniski un mutiski bibliotēkā. Bibliotēkas tēla veidošana un uzturēšana notiek ikdienas sarunās ar apmeklētājiem, līdz ar to, regulāri apzinot apmeklētāju vēlmes un vajadzības. Visefektīvākā ir saruna, kad cilvēks tiek uzrunāts personīgi, informēts par aktualitātēm vai uzaicināts uz pasākumu, izstādi.

Ķeipenes pagasta bibliotēkas sociālā tīkla profilā *Facebook* neregulāri, bet tiek publicēta informācija par bibliotēkas jaunieguvumiem, informācija par bibliotēkas darbību, darba laiku, informācija par pasākumiem.

Madlienas pagasta bibliotēka radoši un iespēju robežās regulāri izliek ziņojumus informatīvajā stendā pagasta centrā, pagasta iestādēs, sociālajos tīklos. Tā kā grūtāk ir sasniegt tos iedzīvotājus, kuri neizmanto internetu, izmanto iespēju un publicē informāciju par notiekošajiem pasākumiem novada informatīvajā izdevumā "Savietis". Sadarbībā ar kultūras namu, iedzīvotājiem tiek izdalītas informatīvas lapiņas ar kultūras nama pasākumiem, kurās ir informācija arī par bibliotēkas pasākumiem: tādejādi nepastarpināti sasniedzot mērķa grupu, kas, pirmkārt, ir Madlienas iedzīvotāji. Aktuālā informācija tiek publicēta gan www.facebook.com, www.instagram.com, kā arī novada mājaslapā www.ogresnovads.lv. 2023.gadā izmantota iespēja sociālajos tīklos afišas izvietot *Story* veidā, šādi informācija sasniedz plašāku auditoriju. Gadam noslēdzoties, tiek sakārtoti bibliotēkas *Facebook* un *Instagram* konti: izdzēsta informācija par darba laika izmaiņām un vēl cita, neaktuāla, informācija, lai profils saturētu aktuālu un bibliotēku raksturojošu informāciju. Maksimāli tiek izmantotas visas iespējas, lai veidotu pozitīvu tēlu sabiedrībā un informētu lasītājus par jaunākajiem notikumiem bibliotēkā.

Rembates pagasta bibliotēka par pasākumiem iedzīvotājus informē gan mutiskā veidā, gan ar afišām, kas izvietotas bibliotēkā un pie vietējā afišu stenda. Tāpat informācija tiek publicēta bibliotēkas *Facebook* lapā. Lai gan 2023.gadā bibliotēka savā *Facebook* lapā nebija tik aktīva kā ierasts, jo darba laiks, objektīvu iemeslu dēļ, bija samazināts, lapa apmeklēta 358 reizes, kas vērtējams kā labs rādītājs. Turklāt, pārskata periodā bibliotēkas *Facebook* lapai pievienojušies 193 jauni sekotāji, kopējam sekotāju skaitam sasniedzot 687. Bibliotēkas *Facebook* lapa ir noderīgs rīks, kā informēt par aktualitātēm bibliotēkā un sasniegt jaunus lietotājus.

Informācija par **OCB mobilo filiālbibliotēku** – bibliobusu aktīvi tiek izvietota OCB *Facebook* un *Twitter* sociālo tīklu kontos. Bibliobusam ir arī savs *Instagram* konts [@ogres_gramatu_buss](#), kuram ir stabils sekotāju pulks.

Lāčplēša bibliotēkai ir aktīvi konti sociālo tīklu platformās *Facebook* un *Instagram*. Bibliotēkas lietotāji, galvenokārt, tiek informēti par aktualitātēm bibliotēkas darbā, grāmatu jaunumiem, darbalaiņa izmaiņām, plānotajiem un jau notikušajiem pasākumiem, kā arī popularizēta 3td e-grāmatu bibliotēka, ikviens aicināts kļūt par autorizētu lietotāju, izmantojot piedāvātās iespējas. Bibliotēkas organizēto pasākumu klāsts bijis adresēts praktiski visām apmeklētāju grupām. Pieaugušo auditorijai: tikšanās ar ceļotāju, blogeri un grāmatu autori Zani Eniņu, jauniešiem un pieaugušajiem “Kaligrāfijas” nodarbība. Lielu skatījumu skaitu *Facebook* guva komiksu konkurss “Latviešu tautas pasaku komiksi”: darbus iesniedza 4 klases no E. Kauliņa Lielvārdes vidusskolas un viena klase no Lielvārdes pamatskolas, kā arī individuālie dalībnieki. Pirmo reizi Lielvārdes bibliotēku aktīvākie mazie lasītāji dāvanā saņēma īpašu pārsteigumu – pasākumu ar pasaku stāstnieku Raiti Zapacki.

Tīnūžu pagasta bibliotēkai ir informācijas ziņojumu dēlis, kur pagasta iedzīvotāji var uzzināt par piedāvātajiem pakalpojumiem. Ir bibliotēkas konts sociālajos tīklos – [www.facebook.com](#), kurā tiek ievietota informācija, pārskata gadā gan izveidoti tikai 3 ieraksti, bet daudz ir popularizēti citu bibliotēku pasākumi.

Lēdmanes pagasta bibliotēkas pasākumi tika organizēti sadarbībā ar tautas namu. Informācija par bibliotēku atrodama sociālajā tīklā *Facebook*.

Jumpravas pagasta bibliotēkā darbs ar sabiedrību notiek, saglabājot tradicionālo informācijas avotu pieejamību un piedāvājot mūsdienīgus informācijas avotus. Bibliotēkas tēla veidošana notiek personiskā saskarsmē ar apmeklētāju, sociālie tīkli netiek izmantoti.

10.3. Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Pārskata periodā Ogres novada bibliotēkas ir daudz paveikušas bibliotēku publicitātes jomā, tomēr vieta attīstībai ir – viena bibliotēka, pamatojoties uz savu lasītāju konservatīvismu un interneta neizmantošanu, nav atrodama nevienā no sociālās saziņas vietnēm. Tomēr jāatzīst, ka liela iedzīvotāju daļa aktīvi izmanto sociālās saziņas vietnes, bet, lai tajās būtu aktuāla un precīza informācija, tās ir regulāri jāpapildina un jāatjauno, taču, kā norāda novada kolēģi, tas prasa laiku, darbaspēka resursus un, iespējams, arī paša bibliotēkas darbinieka konservatīvisma pārvarēšanu. 2024.gadā plānots turpināt darbu pie OCB publicitātes uzturēšanas un bibliotēkas piedāvāto pakalpojumu popularizēšanas. Plānots turpināt uzrunāt esošās un potenciālās mērķauditorijas, paplašinot esošo mērķauditoriju skaitu.

Lāčplēša bibliotēkas vadītāja atzīst, ka pārskata gadā pieaudzis sociālo tīklu sekotāju skaits, bet joprojām šādi nav sasniedzama bērnu un jauniešu auditorija. Daļa senioru informāciju saņem

caur dažādām Lielvārdes nevalstiskajām organizācijām, kurās paši ir aktīvi biedri. Tomēr liela daļa informāciju iegūst tikai no Ogres novada pašvaldības bezmaksas informatīvā izdevuma “Savietis” un veikalos izliktajām afišām, mutvārdu informācijas. Joprojām pietrūkst vienotas, tieši Lielvārdes pilsētai un pagastam paredzētas, informācijas vietnes vai izdevuma. Ogres novada mājaslapā www.ogresnovads.lv nav pieejama visa informācija, tā ir grūti pārskatāma, un “Savietī” pieejamā informācija mēdz būt novēlota un kļūdaina (iznāk reizi mēnesī).

Birzgales bibliotēkas vadītāja atzīmē, ka Latvijas Kultūras datu portāls ir zināms tikai profesionāļiem, kas strādā kultūras nozarē. Bibliotēkas lietotāji šo tīmekļvietni neizmanto, lai iegūtu informāciju. Bibliotēkas vadītāja uzskata, ka bibliotēkai nav jābūt atrodamai visos iespējamajos sociālajos tīklos, bet gan tur, kur atrodas lasītāji. Lai ikdienā būtu daudzveidīga informācija sociālajos tīklos, tai būtu jābūt atsevišķai štata vienībai, saistībā ar lielo darba apjomu un informācijas daudzumu, kas būtu jāpublicē sociālajos tīklos. Sociālajos tīklos visbiežāk tiek ievietota informācija par pasākumiem un darba laika izmaiņām. Pārskata periodā nevēlamu/nomelnojošu publicitāti sagādāja partija “Jaunlatvieši”, platformā *TikTok* un *Facebook* publicējot ierakstu par bibliotēku.

Ogresgala bibliotēkas vadītāja secina, ka, izvietojot informāciju vai aprakstus par kādu notikumu publiskā telpā, jābūt labām rakstīšanas iemaņām, lai cilvēkiem būtu interesanti lasīt un rastos vēlme gaidīt jaunu informāciju sociālajos tīklos vai iegriezties bibliotēkā.

Madlienas bibliotēkas vadītāja raksta: “Joprojām problēma ir zināšanu trūkums: nepieciešams apgūt sociālo mediju reklāmu, bet tieši saistībā ar bibliotēku darbību. Ir skaidrs, ka kvalitatīva publicitāte prasa daudz laika.”

Ikšķiles pilsētas bibliotēkas vadītāja savā gada pārskatā raksta: “Arvien biežāk secinām, ka bibliotēkai ir nepieciešama sava mājaslapa. Šā brīža bibliotēkas visbiežāk izmantotais medijs ir tās konts FB, un bieži jāstopas ar situāciju, ka to nelieto liela daļa bibliotēkas lietotāju. Tajā skaitā – jaunieši. Runājot ar jauniešu auditoriju, tika noskaidrots, ka bibliotēkas izmantotie komunikācijas kanāli nav tie, kurus izmanto šī mērķauditorija. Tātad šī mērķauditorija nesaņem bibliotēkas sniegto informāciju sociālajos tīklos. Būtu jāpievēršas arī sociālajam tīklam *Instagram*, jo tieši tas ir tas sociālais tīkls, ko izmanto jaunieši. Ir izdarīts secinājums, ka sociālo tīklu lietotāji dažādās vecumgrupās daudz aktīvāk patērē audiovizuālu saturu, tāpēc būtu ļoti noderīgi praktiski semināri par šāda satura veidošanu. Savukārt, lai sagatavotu kvalitatīvu video publikāciju, tam parasti ir nepieciešama labāka video tehnika un laiks. Tas ir formāts, kas patīk cilvēkiem un ir uztverams.”

11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS

Viens no bibliotēku pastāvēšanas, veiksmīgas darbības un attīstības stūrakmeņiem ir sadarbība. Arī 2023.gadā Ogres novada bibliotēku darbs nebija iedomājams bez ikdienas sadarbības ar citām novadu un pagastu izglītības un kultūras iestādēm. Gandrīz visi novada bibliotēku kolēģi atzīst, ka kultūras dzīve laukos veiksmīgi var pastāvēt tikai visiem vienoti kopā darbojoties, citam citu atbalstot un, diemžēl, pārskata gadā arī piedzīvots, ka, neīstenojot sadarbību, bibliotēka kļūst nemanāmāka, rodas bīstamība pazaudēt tās vērtību kopienas skatījumā. OCB kā RGB aktīvi sadarbojas ar visām novada bibliotēkām, bet vairāk par sadarbības partneriem un 2023.gadā īstenotajām aktivitātēm 20.tabulā.

Sadarbības partneri	Aktivitātes
LNB	Informācija par aktualitātēm bibliotēku darba jomā portālā www.biblioteka.lv , konferences, konsultācijas, klātienē un tiešsaistes semināri, LNB ekspertu dalība reģiona semināros OCB, KAC piedāvātie kursi, SBA pakalpojums un grāmatu dāvinājumi; Grāmatu iepirkuma programmas publiskajām bibliotēkām īstenošana.
LNB Bērnu literatūras centrs	Lasīšanas veicināšanas programma “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” un reģionālais konkurss “Skaļās lasīšanas sacensība”.
KISC	Datu bāzes Letonika, Lursoft laikrakstu bibliotēka un 3td grāmatu bibliotēka visām novada bibliotēkām.
SIA “Tieto Latvia”	BIS ALISE uzturēšana, konsultācijas visām novada bibliotēkām.
LNB Atbalsta biedrība	OCB un Ikšķiles pilsētas bibliotēkā īstenota lasīšanas veicināšanas programma “Grāmatu starts”.
LBB	Sadarbībā ar LBB organizēts LBB Vidzemes nodaļas saiets, kas 11. augustā norisinājās OCB. LBB 100 popularizēšanai, Ikšķiles pilsētas un Ciemupes bibliotēku vadītāju dalība TV raidījumā “V.I.P.”.
Latvijas Pasts	Periodikas abonēšana un piegāde visām novada bibliotēkām.
VKKF	Finansiāls atbalsts projektu konkursos “Tikšanās lappusēs”, “Radošais rudens” un “Satiec prozu Ogrē” OCB; “Literārā pieturvietā - Lielvārde” Lielvārdes pilsētas bibliotēka.
IK “Virja”, SIA “Latvijas Grāmata”, SIA “Janus”, “Zvaigzne ABC” un “Jāņa Rozes grāmatnīcas” Ogrē	Grāmatu un spēļu iegāde visām novada bibliotēkām.
Latvijas Neredzīgo bibliotēka	Sadarbības līgums ar OCB par pielāgotās literatūras aprites koordinēšanu Ogres novadā un Ķeguma bibliotēkas sadarbības turpināšana Braila raksta izdevumu un CD apmaiņai pēc lasītāja pieprasījuma.
Ogres literārā apvienība “Sirdsdoma”	Dalībnieku ikmēneša tikšanās OCB telpās un kopīgu pasākumu plānošana, īstenošana: Dzejas dienu pasākumi OCB, Meņģeles pagasta bibliotēkā, Lauberes pagasta bibliotēkā.
Ogres Tūrisma un informācijas centrs	OCB ēkas apmeklējuma iekļaušana pilsētas iepazīšanas maršrutos un OCB viesu iepazīstināšana ar citiem tūrisma objektiem novadā. Sadarbība informācijas izvietošanā un popularizēšanā – OCB pasākumu afišas tiek izvietotas arī TIC stendos pilsētā un mājaslapā, uzsākta sadarbība bukleta izveidei par OCB.

Ogres Centrālā bibliotēka	Ogres reģiona tiešsaistes kopkataloga administrēšana (konsultēšana, problēmu risināšana) BIS ALISE, SBA, grāmatu apstrāde un renovācija, konsultatīvais atbalsts, semināri, informācijas apmaiņa ar visām novada bibliotēkām.
Novada bibliotēkas	SBA, savstarpēja pieredzes un radošu ideju apmaiņa dažādu darba jautājumu risināšanā, kopīgu aktivitāšu īstenošana. Sadarbība Skaļās lasīšanas sacensību organizēšanā OCB.
Novada pašvaldība, pagastu pārvaldes, sociālie darbinieki, Ģimenes atbalsta centri (ĢAC)	Budžetu plānošana un īstenošana; Informācijas apmaiņa par aktualitātēm pilsētā/pagastā; Saimnieciskie jautājumi, transports; Līdzfinansējumu nodrošināšana bibliotēku projektos; Dažādu darba jautājumu kopīga risināšana. Ogresgala un Ciemupes bibliotēkas sadarbībā ar Ogresgala pagasta pārvaldi, Ogresgala, Ciemupes tautas namiem un ĢAC, bibliotēkās organizēti pasākumi: Ciemupē pasākumi uz Jāņiem un Helovīniem izgatavotas grāmatzīmes bibliotēkas jauniešiem lasītājiem, Ogresgalā bibliotēka izveidoja 11 pasākumus konkursu, viktorīnu un radošu nodarbju veidā, kurus bērni veica gan bibliotēkā, gan ĢAD centrā, savukārt, pagasta informācija tiek publicēta bibliotēku sociālajos tīklos. Meņģeles pagasta bibliotēka sadarbojas ar pagasta pārvaldi un iesaistās aktivitātēs Viedā ciema statusa iegūšanai. Lauberes pagasta bibliotēka sadarbībā ar sociālo dienestu pārrunā idejas un organizē bērniem un jauniešiem pasākumus un citas radošās aktivitātes.
Novadu vispārīgglītojošās skolas, mūzikas un mākslas skolas, PII, kultūras nami un muzeji	Kopīga pasākumu plānošana un īstenošana, lai sadarbībā ar bibliotēkām realizētu kompetencēs balstītu izglītības modeli, organizējot dažādas tematikas izglītojošus pasākumus: Visu Ogres pilsētas PII un arī novada pilsētu, pagastu PII nodarbības par dažādām tēmām OCB BLN. Lielvārdes pilsētas bibliotēka sadarbībā ar Lielvārdes kultūras namu organizēja dzejas dienu pasākumu un piedalījās Lielvārdes pilsētas svētkos, rīkojot lasītāju tikšanos ar novadnieci, dramaturģi Inesi Tālmani, bet sadarbībā ar Andreja Pumpura Lielvārdes muzeju veidota izstāde "Lielvārdes paaudzes", kurā bija apkopoti Ogres foto kluba dalībnieku – lielvārdiešu dokumentālie foto portreti. Birzgales pagasta bibliotēkai regulāra sadarbība ar pamatskolas pedagogiem, tiek plānoti pasākumi un izstādes, kurās piedalās skolēni, bērnu veidoto darbiņu izstādes Birzgales pagasta bibliotēkas telpās, bet sadarbībā ar Birzgales tautas namu organizēts pasākums "Auguma korekcija". Madlienas pagasta bibliotēkai veiksmīga sadarbība ar Madlienas vidusskolu un PII "Taurenītis": gan iesaistot Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā, gan bibliotēkas pasākumos. Lauberes pagasta bibliotēka PII "Zīļuks" piedāvāja "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas" grāmatas, bet ar Lauberes kultūras namu piedalījās konkursā "Egļu stāsts" un lasījumā "Aizvestie. Neaizmirstie.", kas veltīts 1949.gada 25.marta deportācijām, savukārt, izstādes bibliotēkā izvietota sadarbībā ar Ogres Mākslas skolas Suntažu mākslas studiju, Suntažu Pieaugušo mākslas studiju, Madlienas mākslas skolu un vietējiem iedzīvotājiem, Ciemupes bibliotēka sadarbībā ar tautas namu 4. maija svētkiem kopīgi izveidoja "Svētku maršruts!" – Latvijas kontūras iziešana pa Ogresgala pagastu, Ikšķiles pilsētas bibliotēka sadarbojas ar Ikšķiles vidusskolu – pasākumi, bibliotēkārās stundas skolēniem, Muzeju nakts, Nacionālā skaļās lasīšanas sacensība, Ikšķiles pirmsskolas izglītības iestādēm "Urdaviņa", "Čiekuriņš" (bibliotēkārās un tematiskās stundas), Ikšķiles Tautas namu (pasākumi), Ikšķiles Kultūras biedrību (novadpētniecības materiālu apmaiņa). Lāčplēša bibliotēkā veiksmīga sadarbība ar VP II "Pūt Vējiņi", jo iesaistījās gan "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā", gan "Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas" lasījumos, gan medijpratības nodarbībās. Ķeguma pilsētas bibliotēka sadarbojas ar Ķeguma vidusskolu parādnieku apzināšanā un "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija" realizēšanā, PII "Gaismiņa"–

	<p>literatūras un visdažādāko materiālu atlase audzēkņu nodarbībām bērnodārzā, bibliotekāro stundu vadīšana bibliotēkā, Ķeguma Mākslas skola – regulāras pedagogu un audzēkņu darbu izstādes bibliotēkas telpās.</p> <p>Jumpravas pagasta bibliotēkai cieša sadarbība ar Jumpravas pamatskolu, jo atrodas skolas telpās – ar pirmsskolas grupu, pamatskolas klasēm kopīgi tiek rīkoti pasākumi. Sadarbība notiek ar kultūras namu – tiek izmantoti novadpētniecības materiāli, meklēta informācija.</p> <p>Taurupes pagasta bibliotēkā notiek pamatskolas skolēnu ekskursijas, Ēnu dienas, kopīgi pasākumi, diskusijas, lasīšanas maratoni, bet kopīgas izstādes (Lāčplēša Kara ordeņa kavalieri, Taurupiešu rokdarbi, Aderkašu tautas tērps) tiek organizētas ar Taurupes novadpētniecības muzeju.</p>
Lielvārdes jostu audēju kopa	Lielvārdes pilsētas bibliotēkā meistares Lidijas Balgalves-Freimanis jostu, sienas segu izstāde.
Ķeguma pensionāru biedrība	Ķeguma pilsētas bibliotēka palīdz dokumentu sagatavošanā, noformēšanā, prezentāciju veidošanā, sadarbojas literāru pasākumu organizēšanā.
Ķekavas novada biedrību “Labiēši”	Ķeguma pilsētas bibliotēkā rokdarbu izstāde
Biedrība “Krapes vīgriezes”	Tikšanās un izstāžu rīkošana Krapes pagasta bibliotēkā
Suntažu sociālais centrs	Suntažu pagasta bibliotēka, sadarbībā ar Sociālo centru, sniedz regulāru atbalstu un palīdzību dažādu e-pakalpojumu izpildē gan Suntažos, gan pagastā izmitinātajiem Ukrainas iedzīvotājiem.
Biedrība “Dzīvais Māls”	Tomes pagasta bibliotēkā 2023.gadā izvietotas 4 biedrības dalībnieku keramikas izstādes
Līvānu novada centrālās bibliotēkas Rīta filiālbibliotēka, Līvānu novada centrālās bibliotēkas Jaunsilavu filiālbibliotēka, Līvānu novada centrālās bibliotēkas Rudzātu filiālbibliotēka, Līvānu novada centrālās bibliotēkas Rožupes filiālbibliotēka, Līvānu novada centrālās bibliotēkas Sutru filiālbibliotēka, Vangažu pilsētas bibliotēka, Rīgas Valsts vācu ģimnāzijas bibliotēka, Vecpiebalgas pagasta bibliotēka	<p>OCB grāmatu restauratoras Lienes Kābeles ceļojošās izstādes ar grāmatu mākslas darbiem eksponēšana. Pārskata periods bija jau sestais gads, kad šī izstāde ceļoja pa Latvijas bibliotēkām. 2023.gadā tā tika eksponēta 8 Latvijas bibliotēkās, kā arī daļa eksponātu izvietota OCB ēkā. Šobrīd pieteikumu grafiks ar pretendentiem, kuri vēlas to parādīt saviem apmeklētājiem, ir saplānots līdz 2025.gada nogalei.</p> <p>https://www.facebook.com/photo/80522754543393</p> <p>Izstāde Vecpiebalgas pagasta bibliotēkā. Foto: Dz.Ješkina</p>
LU SZF	Studentu prakses vietas nodrošināšana OCB.
Ogres novada Jauniešu dome	Sadarbība notikusi pilsētas svētku ietvaros augustā, kad kopā ar OCB tika izveidota aktivitāte, kas rosināja arī jauniešus apmeklēt bibliotēku.
Sieviešu klubs “Ķeguma Saulespuķes”	Darbojas Ķeguma pilsētas bibliotēkas telpās un dod iespēju iedzīvotājiem (pamatā sievietēm) izglītojošos semināros un lekcijās tikties ar sabiedrībā zināmiem cilvēkiem, darboties radošās darbnīcās profesionāļu vadībā.
Ikšķīles Senioru skolu	Turpināta senioru apmācība datoru lietošanā, angļu sarunvalodas pulciņš, pasākumi bibliotēkas telpās.
Valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs (VPVKAC)	Aizvieto Tīnūžu pagasta bibliotēkas vadītāju viņas atvaļinājuma laikā, tādējādi nodrošinot nepārtrauktu bibliotēkas darbību, un bibliotēkas vadītāja aizvieto VPVKAC darbinieci viņas atvaļinājuma laikā.

Latvijas Sarkanais krusts	Lēdmanes pagasta bibliotēkā sadarbībā ar Latvijas Sarkanā krusta Ogres nodaļu, jūlija mēnesī lēdmaniešiem bija iespēja piedalīties "Radi skaisto" meistarklasē "Mandalas punktiņu tehnikā".
ONSC Veselības veicināšanas nodaļa Oveselība	Novada bibliotēkas ir saņēmušas informatīvus materiālus par aktuālām veselības veicināšanas tēmām. Veselības veicināšanas izglītojošu semināru piedāvājums un norise OCB.
Ogres novada pašvaldība	Sadarbība publicitātes jautājumos. Regulāra OCB, Ciempes bibliotēkas un Madlienas pagasta bibliotēkas pasākumu informācijas publicēšana novada sociālajos tīklos, kā arī novada informatīvajā avīzē "Savietis".
Latvijas Grāmatizdevēju asociācija	Sadarbība izstādes Zelta Ābele 2023 organizēšanā Ogres Centrālajā bibliotēkā jūnijā un jūlijā.
SIA Fazer Latvija	Sadarbība ar uzņēmumu 2023.gadā notikusi vairākkārt. OCB uzņēmuma produkcija tika izmantota literārās fotoorientēšanās pasākuma "Mana raibā ģimene" dalībnieku apbalvošanai (pasākums notika jūnijā). Augustā ar uzņēmuma gardumiem tika cienāti LBB Vidzemes reģiona konferences dalībnieki, kā arī pilsētas svētku aktivitāšu dalībnieki; Madlienas pagasta bibliotēkas Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas noslēguma pasākuma dalībnieki saņēmuši uzņēmuma cienastu. Birzgales pagasta bibliotēkā lasīšanas veicināšanas akcijas "Manas vasaras grāmatas" noslēgumā dalībnieki saņēma uzņēmuma balvas.
Foto klubs "Ogre"	OCB piederošajā Kafijas namiņā organizētas vairākas fotoizstādes, kā arī OCB Konferenču zālē organizēts starptautisks foto simpozījs. Tomes pagasta bibliotēkā izstāde "Dzīvas laivas".
Ogres Kultūras centrs	Sadarbība notiek dažādu OCB pasākumu organizēšanā, kas notiek pilsētas pasākumu ietvaros, piemēram, Ģimeņu dienas un pilsētas svētku pasākumi. OKC elektroniskajos ekrānos izvieto informāciju arī par OCB pasākumiem.
Apgāds "Jumava"	2023.gada noslēgumā OCB tika organizēts pasākums – grāmatas "Finks un sargeņģelis. Zibsnis" atvēršanas pasākums. Notika arī grāmatu tirdziņš.
Latvijas Rakstnieku savienība	Ar Latvijas Rakstnieku Savienības palīdzību OCB pasākums "Satiec dzeju Ogrē" iekļauts Dzejas dienu programmā, bet pasākums "Satiec prozu Ogrē" – Prozas lasījumu programmā.
Anita Ausjuka (Ogres novada Sociālais dienests)	Sadarbībā ar Anitu Ausjuku OCB norisinājušies vairāki bagātīgi apmeklēti pasākumi. 31. martā pasākums "Joprojām noslēpums. Mihails Kublinskis", 27. oktobrī Ērika Hānberga jubilejai veltīts pasākums, 15. decembrī – grāmatas atvēršanas svētki ar Arna Miltiņa piedalīšanos.
Izdevniecība "Liels un mazs"	2023. gada pirmajā pusē noslēdzās sadarbība programmā "Lasītrosme". 18. aprīlī bibliotēkā notika grāmatas "Ene den dīno šoko loko tīno" atvēršanas pasākums ar redakcijas un autoru viesošanos.
Ilmārs Latkovskis un LNB Meditācijas telpa	Sadarbībā ar I.Latkovski un LNB Meditācijas telpu 4.oktobrī bibliotēkā notika pasākums "Meditācija par cilvēka saikni ar dabas ritmu". Pasākuma ietvaros notika luterāņu mācītāja, mūziķa un kontemplācijas skolotāja Kārļa Žola grāmatas "Atklāšanās. Gada gaita nedēļas ritumā" atvēršana. Sarunā par dabas ritmu un cilvēka paļaušanos tam piedalījās ar fotomāksliniece, grāmatas fotogrāfiju autore Gunta Šmidre.

20.tab. Ogres novada bibliotēku sadarbības partneri 2023.gadā

Pārskata periodā **OCB** turpināja sadarbību ar visām Ogres pilsētas PII un skolām, kā arī citu novada pilsētu un tuvāko pagastu PII un skolām, kuru audzēkņi ir regulāri bibliotēkas apmeklētāji. Īpaši gribētos atzīmēt OCB īstenoto sadarbību ar vairākiem novada un Latvijas uzņēmumiem, kuri atsaukušies uzaicinājumam sponsorēt dažādus bērnu un jauniešu pasākumus.*(vairāk lasīt 85.lpp).*

Pārskata gadā OCB, organizējot Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas 23. saietu – konferenci “Cilvēks – bibliotekārs, bibliotēkas lietotājs, iedzīvotājs” Ogrē 2023. gada 11. augustā, turpināta vai izveidota jauna sadarbība ar šādām personībām un organizācijām:

- ✚ “Accenture” Talantu studijas vadītāja Baltijā Zanda Arnava;
- ✚ Latvijas Universitātes Bibliotēkzinātnes un informācijas Maģistra studiju programmas direktore,
Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas vadītāja p.i., Sociālo un politisko pētījumu institūta pētniece Daina Pakalna;
- ✚ Latvijas Pieaugušo izglītības apvienības padomes priekšsēdētāja Iluta Krūmiņa;
- ✚ Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Valsts pārvaldes pakalpojumu politikas īstenošanas koordinācijas nodaļa pārstāve Maija Anspoka;
- ✚ Starptautiskās bibliotēku asociāciju un institūciju federācijas iesaistes speciāliste Kristīne Pabērza – Ramiresa.

OCB 2023.gads aizvadīts starptautiskas sadarbības zīmē, liela interese par bibliotēku joprojām bija ne tikai Ogres novada un Latvijas iedzīvotājiem, bet arī ārzemju viesiem, tāpēc ir gandarījums par to, ka ne tikai iespaidīgā būve kļūst par vienu no nozīmīgākajiem ārvalstu viesu piesaistes enkurobjektiem gan Ogres novadā, gan arī Latvijā un Baltijā, bet, pateicoties tai, tieši bibliotekārais darbs tiek pamanīts arī ārpus Latvijas. Tāpēc gribētos izcelt **pārrobežu sadarbību**, kas pārskata gadā OCB veiksmīgi īstenota septembra sākumā, kad OCB un Ogres novada pašvaldības pārstāvji viesojās **Kukshāvenā, Vācijā**, prezentējot bibliotēkas un mobilās bibliotēkas pieredzi Starptautiskajā Mobilo bibliotēku kongresā. Kongresam tika sagatavota 20 minūšu prezentācija ar stāstījumu angļu valodā par OCB bibliobusa vēsturi, izaugsmi un pakalpojuma attīstību.

Veiksmīga sadarbība 2023.gadā īstenota ar kolēģiem no **Igaunijas** bibliotēkām. Pieredzes apmaiņas ekskursijā OCB viesojās kolēģi no Vīlandes pilsētas bibliotēkas, Polvas reģiona bibliotēku darbinieki, kolēģi no Sāremā un Hijumā salām, kā arī bibliotekāri no Tartu publiskās bibliotēkas Nozaru literatūras nodaļas. 18.maijā OCB bibliotēku informācijas speciāliste Aija Bremšmite viesojās Igaunijā, kur Igaunijas Bibliotekāru biedrības 12.kongresā Tallinā uzstājās ar priekšlasījumu par OCB vēsturi, jaunās ēkas tapšanu, tās energoefektivitāti, inovācijām klientu apkalpošanā un to, kā jaunās tehnoloģijas ietekmējušas lasītāju skaitu bibliotēkā.

Starptautiskā līmenī par OCB darba prioritātēm un jaunajiem pakalpojumiem (izglītojošās nodarbības Bērnu literatūras nodaļā, bibliobuss, pašapkalpošanās iekārtas, bibliomāts, kas sasaistīts ar BIS ALISE, projektizstrāde un jaunu lasītāju piesaiste) stāstīts arī bibliotēku jomas speciālistiem no Moldovas un Piedņestras. No 06.11–01.12.2023., sadarbībā ar LNB, OCB nodrošināja praksi bibliotēku un muzeju darbiniekiem Eiropas Komisijas programmas

“EU4Dialogue” projekta “EU4Dialogue: mazināt plaisas ar kultūras un izglītības palīdzību” ietvaros.

Pārskata periodā Latvijas pārstāvniecības Eiropas Padomē sekretāre un **Strasbūras Latviešu biedrības** bibliotēkas dibinātāja Kristīne Lauriņa uzrunāja OCB vadību un izteica vēlmi sadarboties. Šī sadarbība īstenojās ar OCB IRAN vadītājas vizīti Strasbūrā, lai apmācītu kolēģi darbam ar BIS ALISE. Pateicoties šai sadarbībai, īstenots K. Lauriņas sapnis par mazo Gaismas pili Strasbūrā, bet OCB ir ieguvusi Ārējās apkalpošanas punktu – Strasbūras latviešu bibliotēka. **Nordplus** programmas projekta “Mobilo izglītojošo pakalpojumu iespējas” (*Opportunities for mobile educational services*) īstenošanas ietvaros izveidota sadarbība ar **Zviedrijas** NVO “B-Creative Association”, kas ir ar ievērojamu projektu realizācijas pieredzi pieaugušo mācību jomā. Izveidota sadarbība ar Navarras mobilo bibliotēku Pamplonā, **Spānijā**. Sadarbības ietvaros tiek strādāts pie projekta pieteikuma izstrādes daļībai kādā Eiropas Komisijas projektu konkursā.

2023.gadā turpināts atbalsts patvēruma meklētājiem no Ukrainas. Sadarbībā ar **Ukrainas vēstniecību** Latvijā, kā arī brīvprātīgajiem, papildināts grāmatu krājums svešvalodās, tajā skaitā arī ukraiņu valodā, kā arī sniegts plašs atbalsts ģimenēm ar bērniem, nodrošinot telpu attālinātām mācībām. Īpaši tika domāts par integrācijas veicināšanu un piedāvātas lasīšanas veicināšanas nodarbības “Pūces skoliņa” (“Школа Сови”).

2023.gadā turpinājās aktīvs darbs pie OCB interešu pārstāvniecības. Šis darbs ietver sadarbību ar bibliotēkas īpašnieku – Ogres novada pašvaldību, partneriem – Ogres novada Kultūras centru, Ogres Vēstures un mākslas muzeju, vietējām izglītības iestādēm, pašvaldības struktūrvienībām un uzņēmumiem, un bibliotēkas atbalstītājiem.

12. KONSULTATĪVAIS DARBS

2023.gadā OCB turpināja RGB funkciju veikšanu, veiksmīgi īstenojot konsultatīvo darbu un sadarbojoties ar visām Ogres novada pašvaldību publiskajām bibliotēkām. Turpināta arī iepriekš uzsāktā sadarbība ar novada skolu bibliotēkām tiešsaistes kataloga veidošanā, kā arī mobilās filiālbibliotēkas pakalpojumu nodrošināšana.

2023.gada prioritātes OCB konsultatīvajā darbā bija Ogres novada bibliotekāru informēšana un konsultēšana par aktuālajiem jautājumiem nozarē, īpaši pievēršot uzmanību pielāgotās literatūras pieejamībai visā novadā. OCB veikusi konsultatīvu darbu ne tikai ar bibliotēkām, bet arī citām Ogres novada institūcijām, lai iespējami vairāk iedzīvotājiem, kuriem tas ir aktuāli, būtu iespējams izmantot pielāgoto literatūru. 2023.gadā uzsākta sadarbība ar Ogres novada Sociālo dienestu, meklējot viņu klientiem piemērotāko risinājumu, kā iespējami paplašināt šo cilvēku redzējumu un iespējas izglītoties, dažādot savu ikdienu, izmantojot pielāgoto literatūru. Par šo iespēju informēti arī atbildīgie sociālās aprūpes iestādes pansionāta "Ogre" darbinieki.

Joprojām ir būtiski nepazaudēt sasaisti novada bibliotēkās, jo iepriekšējos gados piedzīvotās "mājsēdes" un ierobežojumi ir atstājuši sekas ne tikai uz bibliotēku apmeklētājiem, bet arī bibliotekāriem. Pārskata gadā tas veiksmīgi īstenots gan OCB speciālistiem apmeklējot visas novada bibliotēkas, gan organizējot kopīgus seminārus un pieredzes apmaiņu novada, valsts un starptautiskā mērogā.

Veiksmīgi īstenota profesionālās pilnveides pasākumu organizēšana – apmācības, semināri un konsultācijas, kā arī praktiska palīdzība darbā ar BIS ALISE publiskajās un skolu bibliotēkās. Pārskata gadā ļoti liels darbs ieguldīts, apmācot darbiniekus novada pašvaldību bibliotēkās. Sniedzot konsultatīvo atbalstu, īpašs gandarījums, ja ir jūtama atgriezeniskā saite. Ir situācijas, kurās, neskatoties uz lielo laika un cilvēkresursu ieguldījumu, rezultāts netiek sasniegts. Pārskata gadā šāda sarežģīta situācija izveidojās ar vienu no novada bibliotēkām, kur, neskatoties uz regulāru (piecas klātienes tikšanās un regulāra attālināta komunikācija e-pastā un telefoniski) OCB konsultatīvo darbu, pagasta bibliotēkas darbs netika veikts kvalitatīvi. Iespējas situāciju uzlabot apstājās pie pagasta pārvaldes vadības, kas, nevēloties sarežģījumus, nereaģēja uz RGB secinājumiem, ieteikumiem.

Ikdienas darbā turpināta arī skolu bibliotēku darbinieku konsultēšana bibliotekārā darba procesos. Lai šie procesi noritētu veiksmīgāk, OCB sadarbojas ar Ogres novada Izglītības pārvaldi. Ievērojams skaits konsultāciju tiek sniegtas saistībā ar datu ievadi Kultūras kartē. 2023.gadā OCB īstenota Birzgales pamatskolas bibliotekāres apmācība un bibliotēka pievienojusies BIS ALISE, kā arī apmācīta Madlienas vidusskolas bibliotēkas bibliotekāre un

2024.gadā tiek plānots uzsākt darbu BIS ALISE arī šajā skolā. Dažās novada skolās joprojām bibliotekārais darbs ir apgrūtināts, jo ir ļoti neliela bibliotekārā darba slodze.

2023.gadā sniegtas arī konsultācijas un koordinēta studentu profesionālās prakses programmu īstenošana bibliotēkā, palīdzot iegūt bibliotekāra kvalifikāciju. OCB pārskata periodā tika īstenotas individuālas apmācības un prakses vietas trīs praktikantēm, no kurām divas mācījās bibliotēku jomas zinības.

Prakses vietas nodrošināšana un prakses īstenošana LU bakalaura studiju programmā “Informācijas pārvaldība” studējošajiem 80 stundu apjomā realizēta divām studentēm. Studentes, kuras akadēmiskā prakse “Informācijas pakalpojumu pārvaldība” bija laika periodā no 06.03.2023. līdz 31.03.2023, prakses uzdevumi bija saistīti ar klientu apkalpošanu, konsultēšanu, informācijas resursu sakārtošanu un pakalpojumu sniegšanu, kā arī dalību publicitātes aktivitātēs, pasākumu organizēšanu un sadarbību ar citām organizācijām.

Savukārt, laika periodā no 29.05.2023 līdz 16.06.2023. īstenoja prakse studentei, kuras akadēmiskās prakses “Informācijas resursu pārvaldība” uzdevumi bija saistīti ar darbu BIS ALISE – iepazīšanās, izmantošana un administrēšana; iespieddarbu klasificēšana pēc UDK, bibliogrāfiskais apraksts MARC 21, Z39.50 protokola izmantošana, sūtījumu veidošana, dāvinājumu (angļu, ukraiņu valodā) izvērtēšana, krājuma novērtēšana, apstrāde, izvietošana un sakārtošana.

Praktikantes augstu novērtēja iespēju iegūt praktiskās iemaņas teorētiski apgūtajās zināšanās un atzina, ka, esot praksē OCB, uzzinājušas daudz jauna un noderīga par dažādiem bibliotekārā darba procesiem, inovācijām un informācijas resursiem.

Citāti no praktikantu atskaitēm par prakses vietu:

“OCB vērtēju 10/10, jo ne tikai ir uzbūvēta jauna ēka, kas paredzēta iedzīvotājiem un dabai draudzīga, bet arī lielisks kolektīvs. Kā prakses vadītāja minēja – “daudz kas ir atkarīgs no vadības”, ko pilnībā var redzēt, jo visi darbinieki ir pozitīvi, draudzīgi un atsaucīgi.”

“Izcila prakses vieta. Patīkama darba atmosfēra, darbavietas iekārtojums un procesu norises sistēma, patīkami, laipni un atsaucīgi kolēģi un darba vadītājas. Kā arī pievienotā sentimentālā vērtība darba vietai, kas ir manā pilsētā, vēl vairāk uzlaboja prakses laiku. Iedotie uzdevumi tika paskaidroti un uz katru jautājumu tika atbildēts ar skaidru atbildi, kā arī paskaidrots papildus, ja nepieciešams.”

2023.gadā OCB sniedza konsultatīvo atbalstu arī LU SZF “Bibliotēkzinātnes un informācijas” maģistra studiju programmas 2.kursa studentei, kura rakstīja maģistra darbu saistībā ar bibliotēku iekārtojumu. Maģistra darbā tika pētīta publisko bibliotēku iekārtojumu atbilstība lietotāju un darbinieku vēlmēm un vajadzībām. OCB darbinieki tika intervēti, lai uzzinātu viedokli par bibliotēkas telpām, to iekārtojumu, kā arī, lai uzzinātu, kā lietotāji vērtē

bibliotēkas telpas. Lai sasniegtu lielāku respondentu skaitu, studentei bija nepieciešams OCB atbalsts aptauju īstenošanai – klātienē, lai uzrunātu bibliotēkas lietotājus, kā arī ievietojot tiešsaistes aptauju OCB *Facebook* lapā. Studente bija ļoti pateicīga un novērtēja kolēģu iesaisti.

Pārskata periodā OCB īstenoja arī jauna pieredze prakses organizēšanā un vadībā SIA “Biznesa vadības koledža” pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmā “Personāla psiholoģija un cilvēkresursu vadība”, nodrošinot studentei 320 stundu praksi “Personāla psiholoģija”. Daži no prakses uzdevumiem, kas praktikantei bija jāīsteno – jāanalizē organizācijas struktūra; darbinieku demogrāfiskie rādītāji; organizācijas kultūras izpēte; organizācijas vērtību izpēte; komunikācijas izpēte organizācijā; grupas attīstības, saliedētības un psiholoģiskā klimata izpēte un tās dalībnieku sociālo lomu izpēte; darba stresa un profesionālās izdegšanas izpēte. Prakse tika realizēta no 2023.gada 23.oktobra līdz 2023.gada 19.decembrim, un tās laikā veikto aptauju, grupu darbu un kolektīva sadarbības analīzes rezultāti noderēs arī turpmākajā OCB darbā.

No praktikantes secinājumiem par OCB:

“Mūsdienās arvien mazāk jauniešiem ir interese strādāt bibliotēkā par bibliotekāriem un profesijā vērojama novecošanās. Organizācija ir kā liela ģimene, cilvēkiem, kas strādā šajā organizācijā, ir ļoti daudz kā kopēja, un viņi uzticas cits citam. Organizācijas vadība ir paraugs, kā sniegt padomus, rūpēties un atbalstīt.

Organizācija gūst panākumus, attīstot cilvēkresursus, veicinot komandu darbu un lojalitāti, rūpējoties par darbiniekiem, jo mūsdienās atrast labus darbiniekus ir liels izaicinājums, tāpēc ir pareizi jāprot arī motivēt savus darbiniekus. Gados jaunākiem darbiniekiem ir vērojamas izdegšanas iespējamības pazīmes, tās varētu būt pamatojamas ar papildu rūpēm par bērniem un atalgojumu, kas ir nedaudz mazāk aktuāli pieredzes bagātajiem kolēģiem.”

Īpaši liels darbs 2023.gadā OCB ieguldīts, nodarbinot jaunieta bibliotekāra amatā (kods pēc LR Profesiju klasifikatora 343301). Laika periodā no 1.jūlija līdz 31.jūlijam aktivitātē “Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” OCB bibliotekāres L. Beināres vadībā jaunietai bija iespēja izbaudīt bibliotekāra amata daudzšķautņainību, iepazīstot visu OCB nodaļu darbu un gūstot pieredzi algotā darbā. Lai gan šī pasākuma īstenošana prasīja daudz laika resursu un dokumentācijas, iegūta jauna un vērtīga pieredze.

Jaunietes atziņas par darba laiku OCB: *“Lielākais prieks te strādājot, bija iepazīt katru nodaļu, ko tajā dara, un arī iepazīt jaunus cilvēkus. Iepriekš nezināju, ka bibliotēkā ir tik daudz darba. Veicot darbu, man noderēja prasmes darbā ar datoru, kā arī angļu valodas prasmes, bet ieguvu daudz jaunas prasmes un zināšanas, apguvu arī katras nodaļas dotos darbus un uzdevumus man. Pašlaik vēl nezinu, par ko vēlos nākotnē strādāt, bet sapratu, ka man patika darbs, kas saistīts*

ar komplektēšanas nodaļu. Es domāju, ka katram jaunietim, kas nāks te strādāt, vajadzētu doties pieredzes apmaiņas ekskursijā ar kolēģiem, jo to ļoti gaidīju un tā bija ļoti interesanta, un daudz ko jaunu uzzināju par dažādām bibliotēkām.”

Vēl viena jauna pieredze, kas gūta 2023.gadā un attiecināma uz OCB konsultatīvo darbu, īstenota sadarbībā ar LNB – Eiropas Komisijas programmas “EU4Dialogue” projektā “EU4Dialogue: mazināt plaisas ar kultūras un izglītības palīdzību” nodrošināta prakses vieta četriem bibliotēku un muzeju darbiniekiem. Šī bija iespēja starptautiskā līmenī dalīties pieredzē par OCB darba prioritātēm un jaunajiem pakalpojumiem (izglītojošās nodarbības Bērnu literatūras nodaļā, bibliobuss, pašapkalpošanās iekārtas, bibliomāts, kas sasaistīts ar BIS ALISE, projektizstrāde un jaunu lasītāju piesaiste), stāstot par to bibliotēku jomas speciālistiem no Moldovas un Piedņestras.

Īpaši atzīmējams fakts, ka kolēģiem no Moldovas jau bija informācija par OCB, tāpēc viņi izteica vēlmi īstenot praksi tieši Ogrē. Prakses dalībnieki pārstāvēja Piedņestras pilsētas Bender vēstures muzeju, Tiraspoles pilsētas universitātes akadēmisko bibliotēku un Tiraspoles Centrālo bibliotēku, kā arī Moldovas galvaspilsētas Kišiņevas Nacionālo bibliotēku (Moldovas Nacionālā bibliotēka). Praktikanti bija ļoti ieinteresēti gan par mobilās bibliotēkas pakalpojumu īstenošanu praksē, gan OCB pakalpojumiem pieaugušajiem. Tēmas, par kurām tika saņemti papildus jautājumi – sponsoru piesaiste, projektu īstenošana, lai uz tikšanos ar lasītājiem bibliotēkā uzaicinātu autorus; izstāžu piedāvājuma īstenošana, pielāgotās literatūras pieejamība (audioieraksti, grāmatas Braila rakstā un vieglajā valodā), “Lielā leģendu spēle”, ko īstenojām pilsētas svētku laikā, un profesionālās pilnveides pasākumi novada bibliotekāriem – semināri, konferences, pieredzes apmaiņas braucieni. Īpaša interese bija par bibliobusa pieturvietu un maršrutu skaitu, attālumiem un lietotāju auditoriju, kā arī apkalpošanas kvalitāti un tehnoloģisko nodrošinājumu (portatīvais dators un BIS ALISE). Ļoti ieinteresēja arī grāmatu atjaunošana un grāmatu mākslas objektu veidošana no aktualitāti zaudējušām, norakstītām grāmatām, iedvesmoja OCB izvietotie grāmatu mākslas darbi, ko veidojusi mūsu kolēģe. Kolēģi bija arī pamanījuši un atzinīgi novērtēja OCB direktores un kolektīva veiksmīgo sadarbību, kas veicina darba produktivitāti. Atvadoties kolēģi atzina, ka noteikti īstenošot praksē gūto pieredzi un radušās idejas arī savās bibliotēkās, kā arī aicināja ciemos uz Moldovu. Vairāk: [Projekta ietvaros bibliotēku apmeklē kolēģi no Piedņestras un Moldovas – OCB](#)

Ļoti nozīmīgs darbs konsultatīvajā jomā 2023.gadā veikts sadarbībā ar Latvijas pārstāvniecību Eiropas Padomē, kuras sekretāre un Strasbūras Latviešu biedrības bibliotēkas dibinātāja Kristīne Lauriņa, novērtējot OCB paveikto un atpazīstamību pasaulē, izteica vēlmi sadarboties. Pateicoties Ogres novada pašvaldības un Ārlietu ministrijas diasporas fondu atbalstam, īstenota OCB IRAN vadītājas vizīte Strasbūrā, kuras laikā Kristīnei Lauriņai bija

iespēja apgūt zināšanas darbā ar BIS ALISE. Pateicoties šai sadarbībai, īstenots K.Lauriņas sapnis par mazo Gaismas pili Strasbūrā, bet OCB ir ieguvusi Ārējās apkalpošanas punktu – Strasbūras latviešu bibliotēka.

Vairāk: [“Solīti pa solītim”: Intervija ar Strasbūras latviešu bibliotēkas dibinātāju Kristīni Lauriņu - Biblioteka.lv](#) un [TAS ir noticis! Sadarbībā ar... - Strasbūras latviešu bibliotēka | Facebook](#)

Pārskata periodā tika plānoti un īstenoti arī profesionālās pilnveides pasākumi visa Ogres novada bibliotekāriem. Gada sākumā daži kolēģi vēl izvēlējās pieslēgties semināriem attālināti (hibrīdpasākumi), bet kopš aprīļa jau visi tos apmeklēja klātienē. 2023.gadā kopumā īstenoti 9 profesionālās pilnveides pasākumi. Divi semināri (26.oktobrī un 14.decembrī) organizēti kā atvērtie – aicināti ne tikai bibliotekāri, bet arī ikviens interesents (tabulā atzīmētais dalībnieku skaits ir tikai bibliotekāri).

21.tabulā uzskatāmi redzams OCB kā RGB organizēto profesionālās pilnveides pasākumu apkopojums 2023.gadā.

N. p.k	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	23.02. 2023.	Ogres Centrālā bibliotēka, ZOOM	Ogres CB sadarbībā ar LNB	Seminārs – RETA, VĒRTĪGA UN/VAI SENA GRĀMATA	44	4
2.	30.03. 2023.	Ogres Centrālā bibliotēka, ZOOM	Ogres CB sadarbībā ar LNB un LNerB	Seminārs – JAUNAS IESPĒJAS = JAUNI IZAICINĀJUMI	40	4
3.	27.04. 2023.	Ogre	Ogres CB sadarbībā ar SIA “Manas garšas” un dendroloģisko parku “Lazdukalni”	Ogres reģiona bibliotēku darbinieku diena	39	4
4.	25.05. 2023.	Suntaži	Ogres CB sadarbībā ar Suntažu pagasta bibliotēku	Novadpētniecības seminārs Ogres novada Suntažu pagastā	32	5
5.	27.07. 2023.	Rīga	Ogres CB sadarbībā ar LU, RCB Torņakalna filiālbibliotēku, Ulbrokas bibliotēku	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Latvijas Universitātes Zinātņu mājas bibliotēku, Rīgas Centrālās bibliotēkas Torņakalna filiālbibliotēku un Ulbrokas bibliotēku	41	4
6.	11.08. 2023.	Ogres Centrālā bibliotēka	Ogres CB sadarbībā ar LBB un LBB Vidzemes nodaļu	Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas 23. saiets - konference	105	10

				CILVĒKS – BIBLIOTEKĀRS, BIBLIOTĒKAS LIETOTĀJS, IEDZĪVOTĀJS		
7.	26.10. 2023.	Ogres Centrālā bibliotēka	Ogres CB	Seminārs – IZZINI SAVAS SAKNES (par ciltskoku veidošanu)	37	5
8.	30.11. 2023.	Rīga	Ogres CB sadarbībā ar LNerB	Pieredzes apmaiņas seminārs Latvijas Neredzīgo bibliotēkā (LNerB)	25	5
9.	14.12. 2023.	Ogres Centrālā bibliotēka	Ogres CB	Zanes Eniņas <i>Camino Santjago</i> un interaktīva, izzinoša nodarbība “Ogres Centrālajai bibliotēkai 95”	25	4

21.tab. 2023.gada OCB organizētie profesionālās pilnveides pasākumi

23.februāra seminārs RETA, VĒRTĪGA UN/VAI SENA GRĀMATA OCB tika īstenots sadarbībā ar LNB un īpašs uzsvars tajā bija uz norišu ciklu *Latviešu grāmatai 500*. Šī bija ekskluzīva iespēja noskaidrot vēl nezināmo par senām/vērtīgām grāmatām un to saglabāšanu, uzdodot jautājumus LNB speciālistiem. Ar priekšlasījumu *Reta, vērtīga un/vai sena grāmata?* OCB viesojās LNB Letonikas un Baltijas centra vadītāja Kristīne Zaļuma, par *Retumu uzglabāšanas un eksponēšanas ieteikumiem* stāstīja LNB Krājuma saglabāšanas centra Konservācijas eksperte Austra Aizpuriete, bet LNB Pētniecības un interpretācijas centra vadītāja Maija Treile iepazīstināja ar prezentāciju *Kāpēc vērtīga man? Kādā formātā par grāmatu runāt ar bibliotēkas apmeklētāju*. Semināra sākumā uzklusējām arī OCB sagatavoto atskatu uz 2022.gadā paveikto novada bibliotēkās un noslēgumā diskutējām par gada izskaņā veiktās novada publisko bibliotēku speciālistu aptaujas rezultātiem – “Mēs un mūsu vērtības”. Vairāk: [Kas bibliotēkā notiek Spodrības... - Ogres Centrālā bibliotēka | Facebook](#)

Arī **30. martā** Ogres novada bibliotēku darbinieku seminārā JAUNAS IESPĒJAS = JAUNI IZAICINĀJUMI bija iespēja noklausīties vairākus noderīgus un aizraujošus priekšlasījumus – ar uzrunu to atklāja OCB direktore *Jautrīte Mežjāne*, bet turpināja *Vija Circāne*, LNerB Metodikas nodaļas vadītāja, kas bibliotekārus informēja par lielāko pielāgotās literatūras resursu centru Latvijā. Par iespējamu LNerB sadarbību ar publiskajām bibliotēkām stāstīja bibliotēkas Lasītāju apkalpošanas nodaļas vecākā bibliotekāre *Valda Sproģe*. Bibliotekārus attālināti uzrunāja arī žurnāla “Rīgas Laiks” izdevējs *Arnīs Rītups*, bet aizrautīgi par noderīgiem resursiem un pasaules tendencēm Latvijas Bibliotēku portālā stāstīja LNB BAC tīmekļa resursa redaktore *Anna Iltnerē*. Viņas atsauksme: [#BACceļo 30. martā Latvijas... - LNB Bibliotēku attīstības centrs | Facebook](#)

Īpaši aizkustinošs bija kolēģes, Lāčplēša bibliotēkas vadītājas, Daces Vecziediņas pieredzes stāsts, bet par grāmatu jaunumiem savā prezentācijā vēstīja OCB bibliotēku informācijas speciāliste Aija Bremšmite. Vairāk: [Mēneša pēdējā ceturtdiena – Spodrības... - Ogres Centrālā bibliotēka | Facebook](#)

Tradicionāli, pēc aizvadītas Bibliotēku nedēļas, kas 2023.gadā īstenota ar tēmu “*Svinam kopā! LBB 100*” un norisinājās no 17. līdz 23.aprīlim, Ogres novada bibliotēku darbinieki aprīļa pēdējā nedēļā tiekas *Novada bibliotēku darbinieku dienā*, kas pārskata gadā tika atzīmēta **27.aprīlī**. Šinī svētku dienā Ogres novada bibliotēku darbinieki pateicas par darbu tiem kolēģiem, kuri bibliotēku jomā strādājuši nozīmīgu gadu skaitu. 2023.gadā šādas apaļas darba jubilejas tika atzīmētas septiņām novada bibliotēku speciālistēm. 2023.gadā bibliotēku darbinieki viesojās pie Ogres novada uzņēmējiem. Ar izglītojošu lekciju par garšām, garšvielām un uzturu bibliotekārus sagaidīja uzņēmumā “Manas Garšas”, savukārt, dendroloģiskajā parkā “Lazdukalni” jeb Špakovska parkā bija iespēja baudīt pastaigu un svaigu gaisu skaistā un sakoptā vidē. Vairāk: [Ogres novada bibliotēku darbinieki tiekas Bibliotekāru dienā – OCB](#)

60.att. Darba jubilāri Elita Igaune, Inga Galvāne, Agita Freiberga, Marija Kusiņa(1961-2024) un Elita Juberte.

25.maijā OCB sadarbībā ar Ogres novada Suntažu pagasta pārvaldi un Suntažu pagasta bibliotēku novada bibliotēku darbiniekiem organizēja izbraukuma novadpētniecības semināru Ogres novada Suntažu pagastā. Suntažu pagasta bibliotēkas kolēģes sagaidīja ciemiņus ar rīta kafiju un vietējo ražotāju “Dabas Dimanti” www.dabasdimenti.lv veselībai draudzīgo cienastu. Pēc bibliotēkas apmeklējuma kolēģi apmeklēja stādaudzētavu "Spainīši" www.spainisi.lv, kur bija iespēja uz klausīt saimnieces pieredzes stāstus un ieteikumus, kā arī iegādāties kādu stādu savam priekam. Pie Suntažu estrādes tika īstenota radoša aktivitāte, izdaiļojot vienu no Suntažu astoņsimtgadei radītajiem taureņiem (61.attēls). Semināra noslēgumā bija iespēja gida pavadībā iepazīt Suntažu muižu – pili. Kolēģi atzīst, ka šādi, kolektīvu saliedējoši pasākumi, ir ļoti būtiski. Vairāk: [No sirds pateicamies Suntažu kultūras nams un... - Suntažu Bibliotēka | Facebook](#)

61.att. Novada bibliotekāru kopīgi radītais dekors.

27.jūlijā OCB novada bibliotēku darbiniekiem organizēja ikgadējo pieredzes apmaiņas braucienu, šoreiz uz Rīgas pilsētas un Pierīgas novada bibliotēkām – Latvijas Universitātes Zinātņu mājas bibliotēku, Rīgas Centrālās bibliotēkas Torņakalna filiālbibliotēku un Ulbrokas bibliotēku.

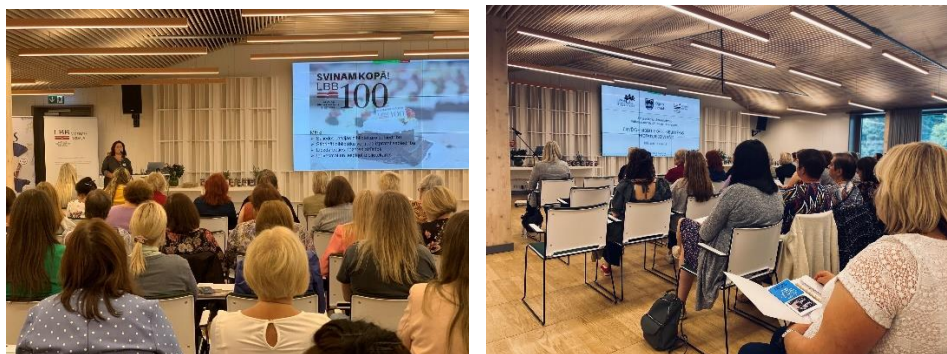
LU Zinātnes mājas un Ulbrokas bibliotēkā bija iespēja salīdzināt un secināt, ka efektīvas var būt arī atvērtā tipa bibliotēkas. Savukārt, RCB Torņakalna filiālbibliotēka piesaistīja ar savu mājīgumu. Šādi braucieni allaž sniedz vērtīgu pieredzes apmaiņu un iedvesmo. Vairāk: [Aizraujoši un bagātīgi aizvadīta... - Ogres Centrālā bibliotēka | Facebook](#)

62.,63.att. Ogres novada bibliotēku darbinieki LU Zinātņu mājas bibliotēkā 27.07.2023.

11.augustā Ogrē pulcējās bibliotekāri no visas Vidzemes, jo OCB, sadarbībā ar LBB, LBB VN un Ogres novada pašvaldību, organizēja **Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas 23. saietu – konferenci** “CILVĒKS – BIBLIOTEKĀRS, BIBLIOTĒKAS LIETOTĀJS, IEDZĪVOTĀJS”. Saieta dalībniekiem tā bija iespēja apskatīt jauno OCB ēku, kā arī OCB mobilo filiālbibliotēku jeb bibliobusu, bet konferences saturu veidoja priekšlasījumi par dažādām bibliotekāriem noderīgām tēmām. Dienu ievadīja Ogres novada pašvaldības pārstāvja *Ginta Sīviņa*, LBB Vidzemes nodaļas vadītājas *Olgas Kronbergas* un OCB direktores *Jautrītes Mežjānes* uzrunas. Veiksmes vārdus kolēģiem veltīja arī LBB priekšsēdētāja *Rūta Bokta* un LBB VN Ogres reģiona grupas pārstāve *Liene Kainaize*. Konferencē ar vērtīgu informāciju dalījās dažādu jomu profesionāļi un ar labāko pieredzi iepazīstināja arī OCB pārstāvji. Ar īpašu pieredzes stāstu klausītājus priecēja *Kristīne Lauriņa* no Strasbūras latviešu bibliotēkas, daloties bibliotēkas radīšanas pieredzē, savukārt, IFLA iesaistes speciāliste *Kristīne Pabērza Ramiresa* dalījās ar bibliotekāriem noderīgiem IFLA resursiem. Vairāk: [Noticis Latvijas Bibliotekāru](#)

[biedrības Vidzemes nodaļas vasaras saiets – konference – OCB un 11. augustā aizvadīts Latvijas... - Ogres Centrālā bibliotēka | Facebook](#)

64.,65.att. LBB VN saiets–konference OCB 11.08.2023.

26.oktobrī uz semināru “Izzināt savas saknes” tika aicināti gan Ogres novada bibliotēku darbinieki, gan ikviens interesents. Vietnes www.ciltskoki.lv veidotājs *Egils Turss* dalījās savās zināšanās un pieredzē par ciltskoku izpētes jautājumiem, iepazīstināja klātesošos ar izpētē noderīgām un izmantojamām interneta vietnēm un tajās pieejamās informācijas lietošanu, kā arī dažādām specifiskām niansēm, kas var palīdzēt radu rakstu atšifrēšanā. Par savu pieredzi ciltskoka izpētē dalījās *Žanna Kalve*, kura pētniecībai un dzimtas izcelsmes apzināšanai veltījusi ievērojami daudz laika. Vairāk: [Izzina dzimtas koka izpēti – OCB](#)

66.att. OCB seminārs “Izzini savas saknes” 26.10.2023.

Ņemot vērā 2023.gadā aktualizēto novada bibliotēku sadarbību ar LNerB, **30.novembrī** OCB novada bibliotekāriem organizēja pieredzes apmaiņas izbraukumu uz LNerB, kur īpašā seminārā kolēģi iepazīna bibliotēkas darbu, iejutās “cita korpēs” un uzzināja vairāk par ābeču dažādību. Vērtīgo un saturiski bagāto semināru atklāja *Gunta Bite*, LNerB Braila raksta nodaļas vadītāja, tad sekoja prezentācija par bibliotēkas tiešsaistes kataloga un lejupielādes sistēmas BALSS izmantošanu, savukārt, par Ogres novada bibliotēku pieredzi darbā ar pielāgoto literatūru vairāk stāstīja Ogres Centrālās bibliotēkas bibliotekāre *Līga Beināre*. Vairāk: [LNerB | OGRES REGIONA BIBLIOTĒKU DARBINIEKU SEMINĀRS un 30. novembrī Ogres novada bibliotēku... - Ogres Centrālā bibliotēka | Facebook](#)

67.att. OCB bibliotekāre Solvita Zeļģe ierunā Ziemassvētku apsveikumu LNerB 30.11.2023.

14. decembrī – gada noslēguma semināra pirmajā daļā norisinājās tikšanās ar ceļotāju, ceļojuma bloga un vairāku grāmatu autori *Zani Eniņu*. Iedvesmojošā, izzinošā un emocionālā stāstījumā Z.Eniņa dalījās ar padomiem mazbudžeta ceļošanā, iedrošināja doties eksotiskos braucienos vai pētīt to, ko piedāvā vietējā daba un cilvēki tepat, Latvijā, bet noslēgumā piedāvāja ceļotājas pieredzē gūtās atziņas, kas ikvienam pasākuma apmeklētājam noderēs, sagaidot 2024. gadu. Dienas otrajā pusē novada bibliotēku darbinieki satikās OCB Mācību klasē, kur kolēģiem bija iespēja piedalīties nodarbībā "Bibliotēkai – 95". Īpaši veidotā nodarbība ļāva ieskatīties bibliotēkas vēsturē un atsaukt atmiņā prasmes, kādas salīdzinoši nesēn ikdienas darbā bija jāpielieto gandrīz ikvienam bibliotekāram – skaitīkļu izmantošana, rakstīšana uz rakstāmmašīnas un vecās drukas atpazīšana. Vairāk: [Novada bibliotēku speciālisti tiekas gada noslēdzošajā seminārā – OCB](#)

68.att. Ogres novada bibliotēku darbinieku seminārs 14.12.2023.

Par Konsultatīvā darba problēmām, izaugsmi un attīstību tika diskutēts arī 8.jūnijā, kad OCB viesojās LNB Kompetenču attīstības centra speciālistes. Tikšanās mērķis bija stiprināt LNB KAC sadarbību ar Ogres reģionu. Vizītē OCB viesojās LNB KAC vadītāja *Agnese Pašāne*, nozares izglītības speciālistes *Viktorija Gramakova* un *Vita Juraga*. Tika pārrunāti aktuālie jautājumi par bibliotēku izglītojošo darbību un profesionālo pilnveidi. Kolēģes dalījās pieredzē un idejās par izglītojošā darba īstenošanu reģiona galvenajā bibliotēka un LNB Kompetenču attīstības centrā. Vairāk: [Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojas Latvijas Nacionālās bibliotēkas Kompetenču attīstības centra komanda – OCB](#)

2023.gadā tika apmeklētas visas novada publiskās bibliotēkas, dažas pat vairākkārt. Konsultatīvais atbalsts sniegts ikvienai novada bibliotēkai gan klātienē, gan attālināti. Īpaša uzmanība pievērsta gaidāmajai vietējas nozīmes bibliotēku akreditācijai un iepriekšējās akreditācijas ieteikumu izpildei. Liels darbs ieguldīts, palīdzot jaunajiem darbiniekiem izprast bibliotēku darbu un sadarbības nozīmi gan ar kolēģiem, gan vietējām organizācijām un iestādēm. Neiztrūkstošs ir arī krājuma pārvaldības darbs, kas ir bibliotekārā darba ikdiens, un tajā OCB vienmēr piedāvā arī savu atbalstu, palīdzību. Pārskata gadā ar OCB atbalstu īstenotas krājuma esamības pārbaudes (inventarizācijas) divās novada bibliotēkās.

Izmantojot Ogres novada bibliotēku atskaites, pārskatu sagatavoja:

Ogres Centrālās bibliotēkas (OCB) direktore **Jautrīte Mežjāne**,
OCB direktores vietniece **Aija Žilvinska**,
OCB Informācijas resursu attīstības nodaļas (IRAN) vadītāja **Janīna Metlāne**,
OCB Lasītāju apkalpošanas nodaļas (LAN) vadītāja **Galina Sablina**,
OCB Bērnu literatūras nodaļas (BLN) vadītāja **Sandra Nikolajeva**,
OCB galvenā bibliotekāre **Inga Niedra**,
OCB bibliotēku informācijas speciāliste **Aija Bremšmite**,
OCB galvenā bibliogrāfe **Līksma Dzelme**,
OCB grāmatu restauratore **Liene Kābele**.
Pārskatā izmantoti OCB un novada bibliotēku darbinieku fotoattēli.

PIELIKUMI

PIELIKUMS NR.1 OCB PASĀKUMI

2023.gads pēc ilgāka pārtraukuma bija pirmais gads bez Covid-19 ierobežojumiem. Tas ļāva atgriezties ierastajā režīmā, daudz brīvāk plānot pasākumus un pamazām sākt radināt bibliotēkas lietotājus un apmeklētājus pie aktīvas sabiedriskās dzīves arī bibliotēkā. OCB tika organizēti pasākumi dažādām interesentu grupām. Izstāžu stendi devuši iespēju daudziem māksliniekiem organizēt personalizētas izstādes, kas raisīja interesi ne tikai grāmatu lasītājiem, bet arī mākslas baudītājiem. Bibliotēkā notika vairākas tikšanās ar autoriem un personībām, bet viens no lielākajiem gada notikumiem bija LBB Vidzemes nodaļas konference, kas bibliotēkā pulcēja profesionāļus no visas Vidzemes.

- 18.janvārī Ogres Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Sandra Nikolajeva un bibliotēku informācijas speciāliste Aija Bremšmite viesojās Ogres 1. vidusskolā. Sarunās par literatūru un bērnu, jauniešu lasīšanu tapa turpmākās sadarbības idejas.

- 23.februārī notikušajā Ogres novada publisko bibliotēku darbinieku seminārā īpaša uzmanība tika pievērsta notikumu ciklam "Latvijas grāmatai 500", ko organizē Latvijas Nacionālā bibliotēka.

- 25. februārī ģimenes, draugu un paziņu lokā Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās izstādes "Brīnumainā Kurzeme" autors, fotogrāfs Māris Grīva. Sporta pasaulē Māris Grīva zināms kā izcils vieglatlētikas treneris, kas 2016.gadā par augstiem rezultātiem saņēmis arī Triju Zvaigžņu ordeni. Ir gandarījums un lepnums, ka Ogres Centrālās bibliotēkas telpās apskatāmas šīs izcilās personības radītās fotogrāfijas.

- 17.martā Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās žurnāliste, rakstniece, Dzintara Soduma balvas laureāte un romāna "Tūlīt paliks labāk" autore Iveta Troalika. Šis bija sarunu cikla "Tikšanās lappusēs" pasākums, kurā lasītājiem bija iespēja autori un viņas daiļradi iepazīt nedaudz tuvāk un, iespējams, no citas puses.

- 21.martā Ogres Centrālajā bibliotēkā notika seminārs "Būtiskākais par finanšu pratību un finanšu krāpšanas veidiem". Uz semināru tika aicināti visi, kuriem aktuāls finanšu pratības jautājums, vai kuri vēlējas savas zināšanas un informētību finanšu pratības jomā papildināt.

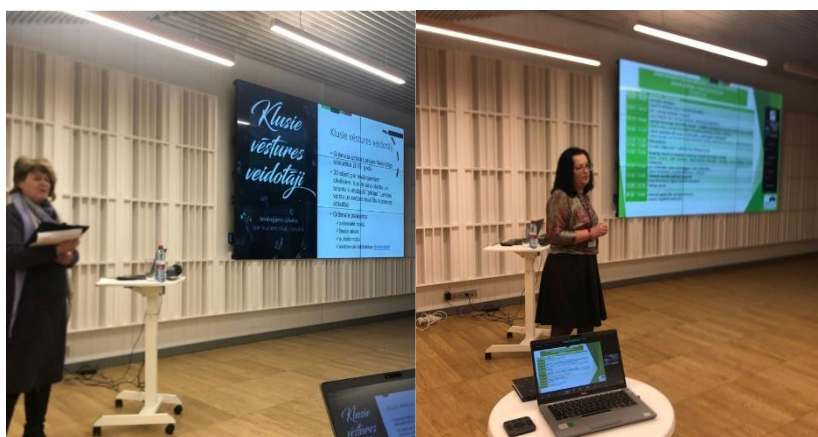
- 27.martā Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās Latvijas Nacionālās bibliotēkas Uzziņu un informācijas centra pārstāves, kas ne tikai iepazīst bibliotēkas ēku, bet bija ieinteresētas arī izmēģināt literārās fotoorientēšanās "Mana raibā ģimene" uzdevumus.

- 31.martā Ogres Centrālās bibliotēkas kolektīvs aizsāk akciju "Bibliotekāri lasa".

- 30.martā Ogres novada bibliotēku darbinieku seminārā bija iespēja noklausīties vairākus noderīgus un aizraujošus priekšlasījumus. Vija Circāne, Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Metodikas nodaļas vadītāja, bibliotekārus informēja par lielāko pielāgotās literatūras resursu centru Latvijā. Par iespējamu Latvijas Neredzīgo bibliotēkas sadarbību ar Latvijas publiskajām bibliotēkām stāstīja bibliotēkas Lasītāju apkalpošanas nodaļas vecākā bibliotekāre Valda Sproģe, bet par noderīgiem resursiem un pasaules tendencēm Latvijas Bibliotēku portālā stāstīja LNB Bibliotēku attīstības centra tīmekļa resursa redaktore Anna Iltnere.

- 31.martā Ogres Centrālās bibliotēkas Konferenču zālē sirdssiltuma un atmiņu pilnā pasākumā "Joprojām noslēpums. Mihails Kublinskis" viesojās personības un režisora Mihaila Kublinska kolēģi un laikabiedri. Atmiņās par Latvijas Nacionālā teātra legendāro režisoru dalījās aktrise Māra Zemdega, aktieri Jānis Skanis un Zigurds Neimanis, kā arī žurnāliste un rakstniece Lia Guļevska, kurai pagājušā gada nogalē iznākusi grāmata "Mihails Kublinskis. Lielais noslēpums".

- 14.aprīļa vakarā Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās rakstniece, politiķe, diplomāte un Eiropas Parlamenta deputāte Sandra Kalniete. Sarunu ciklā "Tikšanās lappusēs" tā bija iespēja iepazīt Sandru Kalnieti, uzzināt vairāk par viņas darbu Eiroparlamentā, aprunāties par rakstīšanu un lasīšanu. Pasākums bija sirsniņu emociju pilns. Sandras Kalnietes stāstījumu papildināja īpaši sagatavoti Eiropas Parlamenta kolēģu video sveiciens un paldies vārdi, par kuriem bija parūpējusies OCB darbiniece Aija Bremšmite.

- 18.aprīlī līksmās un draiskās noskaņās notika Māra Runguļa apkopotu skaitāmpantu grāmatas "En den dīno šoko loko tīno" atvēršanas svētki. Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās izdevniecības "Liels un mazs" un grāmatas radošā komanda – grāmatas redaktore Inese Zandere, folkloriste Una Smilgaine, mākslinieks Reinis Pētersons un Māris Rungulis, kurš grāmatā "En den dīno šoko loko tīno" apkopojis vairākus desmitus skaitāmpantu un ķircināmpantu.

- 18.aprīļa vakarā Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās rakstnieks, romāna "Kalendārs mani sauc" autors Andris Kalnozols. Pasākuma viesiem vēl ilgi prātā paliks šis tikšanās gaišā un humorpilnā noskaņa. Andris Kalnozols dalījās ar stāstiem par romāna tapšanu, bet ne tikai: klausītājiem bija iespēja uzzināt vairāk par autora bērnību un skolas laiku, darbu teātrī, rakstīšanu un arī lasīšanu.

- ✚ Ogres Centrālā bibliotēka piedalās Latvijas bibliotēku festivālā un sveic Latvijas Bibliotekāru biedrību (LBB) / Library Association of Latvia (LAL) pirmajā simtgadē.

- ✚ 27.aprīlī Bibliotēku darbinieku diena tika svinēta, apciemojot Ogres novada uzņēmējus: SIA "Manas Garšas" iepriecināja ar izglītojošu lekciju, dendroloģiskais parks "Lazdukalni" jeb Špakovska parks piedāvāja pastaigu un kopā būšanu svaigā gaisā un skaistā, sakoptā vidē. Ogres novada bibliotēku darbiniekiem aprīļa pēdējā nedēļa ir arī laiks, kad pateikt paldies par darbu tiem kolēģiem, kuri bibliotēku jomā strādājuši nozīmīgu gadu skaitu: paldies tika teikts 7 Ogres novada bibliotēku kolēģēm.

- ✚ Ogres Centrālās bibliotēkas kolektīvs sveic jubilejā latviešu dzejnieku, publicistu, domātāju Imantu Ziedoni. 3.maijā darbinieces ir raibas kā Imanta Ziedoņa "Krāsainās pasakas" un rakstnieka paša mūžs.

Smantam, Lieldarim, 90

- 12.maijā Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās rakstniece, vairāku bērnu grāmatu un romānu autore Zane Zusta. Rīta pusē autore tikās ar PII "Cīrulītis" grupas "Dzenīši" un "Dadzīši" audzēkņiem. Vakarpusē Zane Zusta tikās ar Ogres Centrālās bibliotēkas lasītājiem, un šis pasākums bija sarunu cikla "Tikšanās lappusēs" sezonas noslēgums. Tikšanās bija aizraujoša un īpaši aizkustinoša, tajā ar video sveicieniem Zanei virtuāli pievienojās arī rakstnieces Agnese Vanaga, Inga Pizāne un Jana Egle. Šī tikšanās bija iespēja iepazīt rakstnieci Zani Zustu, viņas bērnības atmiņas un rakstīšanas pieredzi.

- 13.maijā Ogres Centrālajā bibliotēkā tika atklāta mākslinieces AndA Abstract gleznu izstāde "Oāze". Atklāšanas pasākumā viesojās Andas ģimene un draugi, iedvesmotāji un talanta cienītāji.

- 18.maijā Ogres Centrālās bibliotēkas bibliotēku informācijas speciāliste Aija Bremšmite viesojās Igaunijā, kur Igaunijas Bibliotekāru biedrības 12.kongresā uzstājās ar priekšlasījumu par Ogres Centrālās bibliotēku stāstu un attīstību.

- 21.maijā Ogres Centrālās bibliotēkas mobilā filiālbibliotēka jeb Bibliobuss īstenoja īpašu reisu – piedalījās pasākumā “Veselas ģimenes – drošs pamats veselīgai valstij”, kas norisinājās Ogresgalā. Pasākuma apmeklētājiem bija iespēja piedalīties gan dažādās fiziskās aktivitātēs un noderīgās meistarklasēs, gan iepazīties ar Bibliobusa darbību un klātienē apciemot bibliotēku uz riteņiem.

- 7.jūnijā Ogres Centrālajā bibliotēkā ciemojās kolēģi no Igaunijas. Vīlandes pilsētas bibliotēkas kolektīvs ar interesi izstaigāja bibliotēkas ēku un izzināja mūsu pieredzi darbā ar bērniem un jauniešiem, novadpētniecības darba aspektus, kā arī mobilās filiālbibliotēkas jeb bibliobusa darbības principus.

- 8.jūnijā Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās **LNB Kompetenču attīstības centrsa** komanda: Agnese Pašāne, Viktorija Gramakova un Vita Juraga. Tikšanās laikā tika pārrunāti aktuālie jautājumi par bibliotēku izglītojošo darbību un profesionālo pilnveidi. Kolēģes dalījās pieredzē un idejās par izglītojošā darba īstenošanu reģiona galvenajā bibliotēka un LNB Kompetenču attīstības centrā.

- 12.jūnijā Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās psiholoģe, ģimenes psihoterapijas speciāliste un Ģimenes psiholoģijas centrs LĪNA dibinātāja Vita Kalniņa ar lekciju "Kā saprast ģimeni, kas piedzīvo grūtniecības zaudējumu?". Emocionālā un intīmā sarunā ar tikšanās apmeklētājiem Vita Kalniņa dalījās padomos, kā arī iepazīstināja ar savu jaunāko grāmatu "Mazulis nepiedzima".

- Līdz 31.augustam Ogres Centrālās bibliotēkas 1. un 2. stāva ātriņā bija apskatāma mākslinieces, Latvijas Mākslas akadēmijas docentes Kristīnes Rubenes gleznu izstāde "Cik dzīve ir skaista!". Savā mākslā Kristīne Rubene apvieno zināšanas par dažādām gleznošanas tehnikām un modernā cilvēka domāšanu. Bibliotēkas apmeklētāji tika aicināti ieskatīties mākslinieces darbos, novērtēt to niansētību un sajust vasarīgās noskaņas.

- Līdz jūlija beigām Ogres Centrālās bibliotēkas abonementā bija apskatāma grāmatu mākslas konkursa "Zelta ābele 2022" laureātu un nominēto grāmatu izstāde. Izstādē eksponētas 40 grāmatas 8 kategorijās: proza, dokumentālā literatūra, uzziņu literatūra, zinātniskā literatūra, grāmatas bērniem, grāmatas jauniešiem, mākslas izdevumi un dzeja.

- 27.jūlijā Ogres novada bibliotēku darbinieki apmeklēja kolēģus Latvijas Universitātes Zinātnes mājas bibliotēkā, arī zaļākajā Rīgas daļā, kur ērti un mājīgi iekārtojusies atjaunotā Torņkalna bibliotēka. Savukārt, Ulbroka pārsteidza ar pērles mirdzumu un gaišumu.

- 11.augustā aizvadīts Latvijas Bibliotekāru biedrības Vidzemes nodaļas 23. saiets – konference, kas papildītā un vērtīgā dienā Ogres Centrālajā bibliotēkā pulcēja bibliotekārus no visas Vidzemes. Konferences nosaukums: "Cilvēks – bibliotekārs, bibliotēkas lietotājs, iedzīvotājs". Tās saturu veidoja priekšlasījumi par dažādām bibliotekāriem aktuālām un būtiskām tēmām.

- 18. un 19.augustā notika Ogres pilsētas svētki, kas ogrēniešus un Ogres viesus uzrunāja ar saukli "Šeit dzimst leģendas!". Izceļot Ogres un Ogres novada ievērojamās personības, vietas un notikumus, arī Ogres Centrālā bibliotēka, īpaši svētkiem, bija radījusi izzinošu "Lielo leģendu spēli". Spēli bija iespējams izspēlēt individuāli vai komandā, un tās noteikumi pavisam vienkārši – liekot lietā atmiņu un zināšanas, 30 spēles kartītes bija jāsadala piecpadsmit loģiskos pāros.

- 19.augustā, pilsētas svētku laikā, Ogres Centrālo bibliotēku apciemoja viesi no Ogres novada partnerpašvaldībām: viesi no Ukrainas, Francijas, Igaunijas, Lietuvas un Polijas apskatīja ēku un bibliotēkas ikdienas darbu. Īpašu sveicenu bibliotēka saņēma no Ternopiļas apgabala Ukrainā. Viesi papildināja Ogres Centrālās bibliotēkas ukraiņu literatūras plauktus un pateicās par līdzšinējo atbalstu.

- 25.augustā Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās ciemiņi no Igaunijas – Polvas reģiona bibliotēku darbinieki.

- 5.septembra pievakarē draugu, kolēģu, atbalstītāju un ģimenes lokā atklāta fotomākslinieces Guntas Šmidres personālizstāde "Satiekies skatienā ar nepieradināto". Izstāde ļāva ieskatīties un saskatīties ar visu dzīvo, ko var sastapt mežā. Guntas Šmidres fotogrāfijas ir maģiskas gaismas un neticamu stāstu pilnas.

- 8. un 9.septembrī Ogres Centrālās bibliotēkas un Ogres novada pašvaldības komanda viesojās Kukshāvenā, Vācijā, kur norisinājās Starptautiskā Mobilo bibliotēku konference.

- 18.septembra vakarā, pasākumā "Satiec dzeju Ogrē" Ogres Centrālās bibliotēkas ātrijā, pulcējās visu paaudžu dzejas cienītāji, jo ar dzejas lasījumiem un pieredzes stāstiem bibliotēkā viesojās dzejnieki Lote Vilma, Marija Luīze Meļķe un Raimonds Ķirķis.

- 22.septembrī Ogres Centrālo bibliotēku apciemoja kolēģi no Igaunijas. Bibliotēku darbinieki no Sāremā un Hijumā salām Latvijā ieradās divu dienu vizītē, un Ogres Centrālā bibliotēka bija viens no būtiskākajiem pieturas punktiem igauņu kolēģu pieredzes apmaiņas braucienā.

- 4.oktobrī Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās Ilmārs Latkovskis, kurš Latvijas Nacionālās bibliotēkas Meditācijas telpas nodarbību cikla ietvaros vadīja pasākumu "Meditācija par cilvēka saikni ar dabas ritmu". Pasākumā notika luterāņu mācītāja, mūziķa un kontemplācijas skolotāja Kārļa Žola grāmatas "Atklāšanās. Gada gaita nedēļas ritumā" atvēršana. Sarunā par dabas ritmu un cilvēka paļaušanos tam piedalījās ar fotomāksliniece, grāmatas fotogrāfiju autore Gunta Šmidre.

- Ogres Centrālās bibliotēkas Kafijas namiņā bija apskatāma ceļojošā fotoizstāde, kuras darbi tapuši fotokonkursā "Jauna elpa". Fotoizstādi "Jauna elpa" veidoja 15 dažādu autoru fotogrāfijas, kas tapušas 2023.gada februārī LKA Latvijas Kultūras koledžas studentu rīkotā fotokonkursā.

- 26.oktobrī Ogres Centrālajā bibliotēkā pulcējās Ogres novada bibliotēku darbinieki un citi interesenti, lai vietnes "Ciltskoki" veidotāja Egila Tursa vadībā apgūtu zināšanas seminārā "Izzināt savas saknes". Ar savu personisko pieredzi ciltskoka izpētē dalījās arī Žanna Kalve, kura pētniecībai un dzimtas izcelsmes šķetināšanai veltījusi daudz laika.

- 27.oktobra vakarā Ogres Centrālās bibliotēkas Konferenču zālē pulcējās publicista, rakstnieka un kultūras personības Ērika Hānberga talanta cienītāji. Vakaru, kurā dzirkstīja asprātības un gaišs humors, papildināja arī žurnāliste un Ērika Hānberga kolēģe Daina Bruņiniece, kuras sagatavotā filma par Ērika Hānberga saulainajiem krekliem un nospriegotajām kurpju auklām aizkustināja gan pašu gaviļnieku, gan kundzi Velgu Hānbergu.

- 2.novembrī, Ogres Centrālo bibliotēku apmeklēja vēl viena igauņu kolēģu delegācija. Tartu publiskās bibliotēkas Nozaru literatūras nodaļas darbinieki ar interesi uzklausa stāstījumu par mūsu ceļu uz jauno, viedo ēku, kā arī iepazīnās ar tehnoloģijām, kas sniedz iespēju modernizēt bibliotēkāros pakalpojumus.

- 15.novembrī Ogres Centrālās bibliotēkas Konferenču zālē valsts svētku noskaņās notika dokumentālās filmas "Vesmaņa atgriešanās" īpašais seanss. Filmas idejas iniciators un Vesmaņu dzimtas pārstāvis Ansis Bazons tikšanās laikā dalījās gan atmiņās, gan filmas iespaidos un izteica prieku, ka par Satversmes "tēvu" sauktais Fridrihs Vesmanis atgriežas Latvijas vēstures grāmatās.

- ✚ Eiropas Komisijas programmas “EU4Dialogue” projekta “EU4Dialogue: mazināt plaisas ar kultūras un izglītības palīdzību” profesionālās prakses programmā no 21. līdz 23.novembrim Ogres Centrālajā bibliotēkā viesojās kolēģi, četri bibliotekāri un muzeju speciālists no Piedņestras un Moldovas.

- ✚ 25.novembrī Ogres Centrālajā bibliotēkā atklāta mākslinieces Lāsma Pujātes izstāde "Ej nu ej".

- ✚ 27.novembrī Ogres Centrālajā bibliotēkā ar nodarbību "Stāstu stāsti" viesojās rakstniece, bērnu grāmatu autore Luīze Pastore. Skolēniem no Ogres Centra pamatskolas 3.a klases un Ogres 1.vidusskolas 2.d klases bija iespēja iepazīties ar Luīzes Pastores radīto un mākslinieces Anetes Bajāres-Babčukas uzzīmēto stāstu puzli.

- 30.novembrī Ogres novada bibliotēku darbinieki ciemojās Latvijas Neredzīgo bibliotēkā, kur seminārā iepazīna bibliotēkas darbu, iejutās "cita korpēs" un uzzināja vairāk par ābeču dažādību.

- 1.decembrī "Prozas lasījumu '23" laikā Ogres Centrālās bibliotēkas Konferenču zālē norisinājās pasākums "Satiec prozu Ogrē".

- No 4. līdz 30.decembrim Ogres Centrālās bibliotēkas abonementā bija apskatāma Latvijas Mākslas akadēmijas studentu izstāde "IZSTĀSTĪTIE. Ukrainas bērnu stāsti".

- 9.decembrī ar dziesmām un rotaļām tika aizvadīti grāmatas "Ziemas Saulstāvja laika dziesmas" atvēršanas svētki. Grāmatas atvēršanas pasākumā dziesmas un danči notika

Tomes folkloras kopas "Graudi" un Latviskās dzīves ziņas kopas "Silavoti" vadībā. Tika minētas mīklas un atkārtoti tautas ticējumi, bibliotēku pieskandināja ziemas laika dziesmas un rotaļas. Iedvesmas pilnus vārdus pasākuma apmeklētājiem teica arī Ramants un Daris Jansoni, kas turpina mammas Dzidras Jansones iesākto darbu.

- 14.decembrī Ogres Centrālajā bibliotēkā norisinājās 2023.gada pēdējais novada bibliotekāru seminārs. Tajā dienas pirmajā pusē norisinājās tikšanās ar ceļotāju, ceļojuma bloga un vairāku grāmatu autori Zani Eniņu. Dienas otrajā pusē Ogres novada bibliotēku darbinieki satikās Ogres Centrālās bibliotēkas mācību klasē, kur kolēģiem bija iespēja piedalīties nodarbībā "Bibliotēkai – 95".

- 15.decembrī Ogres Centrālajā bibliotēkā pasākumā "Pārdomu pietura ar Eiženu Finku" ciemojās prāvs pulciņš viesu. Vairāk par dziesmu grāmatu "Pārdomu pietura" stāstīja tās autors un sastādītājs Arnis Miltiņš, kurš ar meitu Laimu Miltiņu-Rodi priecēja apmeklētājus arī ar skanīgiem priekšnesumiem. Savukārt, Juris Visockis un Pāvils Raudonis dalījās ar stāstiem par grāmatas "Finks un sargeņģelis. Zibsnis" tapšanu.

PIELIKUMS NR.2 OCB LAN DARBA PĀRSKATS

Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

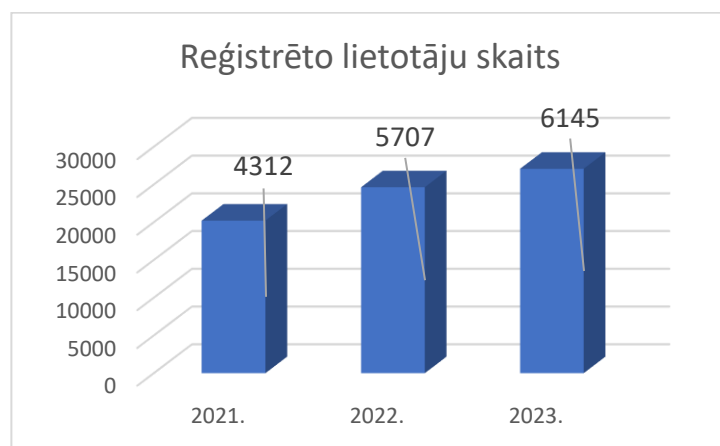
Ogres Centrālās bibliotēkas kolektīvs jau trešo gadu apkalpoja bibliotēkas lietotājus jaunajā ēkā. Patīkami strādāt mūsdienīgā un komfortablā vidē, kurā bibliotēkas lietotāji var saņemt plašu pakalpojumu piedāvājumu un profesionālu un laipnu apkalpošanu. Milzīgs prieks par to, ka atcelti visi ierobežojumi, kas saistīti ar Covid-19 pandēmiju. Cilvēki var brīvi apmeklēt vietas, kur tiem patīk atrasties. OCB, pēc apmeklētāju atsauksmēm, noteikti ir viena no šīm vietām.

Abonementā bibliotēkas lietotājiem pieejama pašapkalpošanās iekārta, kas lielākas apmeklētāju plūsmas laikā lasītājiem sniedz iespēju pašiem gan nodot, gan saņemt bibliotēkas izdevumus. Joprojām bibliotēkas lietotājiem ir pieejama grāmatu nodošanas iekārta pie galvenajām durvīm un ieejas vėjtverī arī bibliomāts, kas savienots ar BIS ALISE.

Galvenie rādītāji

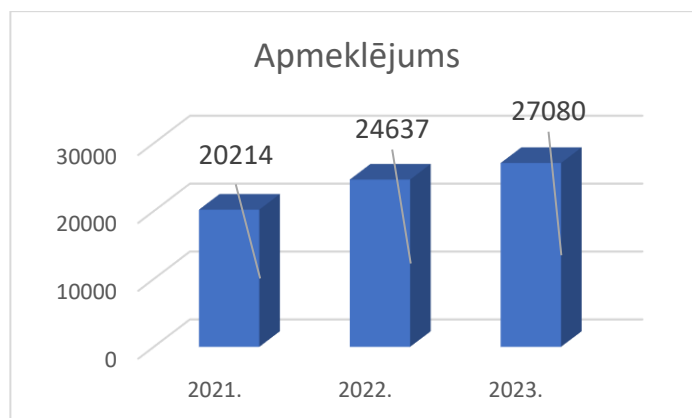
Lielākais OCB reģistrēto bibliotēkas lietotāju skaits izmanto tradicionālos bibliotēkas pakalpojumu – bibliotēkas abonementu un lasītavu. Situācijā, kad grāmatu un žurnālu cenas ir ļoti augstas, cilvēki aktīvāk izvēlas bezmaksas iespēju paņemt grāmatas un žurnālus bibliotēkā, kur ir plašs piedāvājums dažādām lasītāju gaumēm un vajadzībām.

Pārskata periodā pieaudzis gan reģistrēto lietotāju skaits, gan apmeklējums, kā arī izsniegto eksemplāru skaits bibliotēkā.

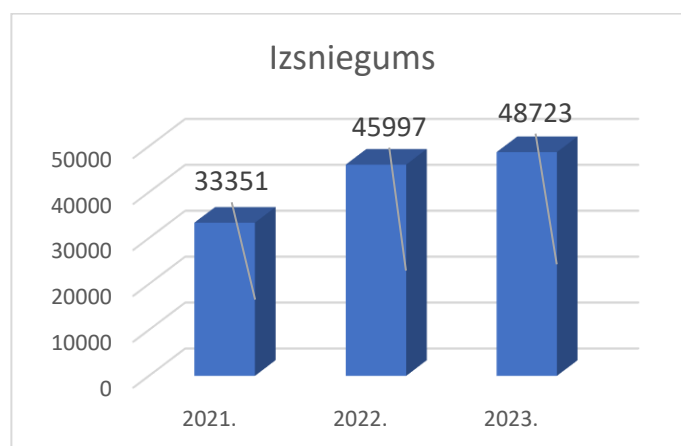
1.att. OCB reģistrēto lietotāju dinamika 2021., 2022. un 2023.gadā.

2023.gadā, kā redzams *1.attēlā*, novērojama reģistrēto lietotāju skaita pozitīva dinamika: salīdzinot ar 2022.gadu, lietotāju skaits palielinājies par 438. Lietotāju skaita pieaugumu ietekmēja pilnīga Covid-19 ierobežojumu atcelšana visa gada garumā un joprojām pastiprināta iedzīvotāju interese par jauno bibliotēkas ēku. Pārskata gadā reģistrēti arī daudz jauni lasītāji, kā arī lasītāji, kas jau reģistrēti kādā no novada publiskajām bibliotēkām, bet tagad nolēmuši biežāk apmeklēt tieši OCB.

2.att. OCB apmeklējumu skaita dinamika 2021., 2022. un 2023.gadā.

Reģistrēto lietotāju skaita pieaugums tieši saistīts arī ar bibliotēkas apmeklējumu skaita pieaugumu. Atskaites periodā OCB Pieaugušo literatūras abonementu un lasītavu bibliotēkas lietotāji apmeklēja 27080 reizes (2.attēls), kas ir par 2443 apmeklējumiem vairāk nekā 2022.gadā.

3.att. OCB izsniegumu skaita dinamika 2021., 2022. un 2023.gadā.

Reģistrēto lietotāju un apmeklējumu pieaugums attiecīgi sekmēja izsnieguma pieaugumu. Pārskata periodā no bibliotēkas krājuma lasītājiem izsniegti 48723 eksemplāri, kas, salīdzinot ar 2022.gadu, palielinājies par 2726 vienībām.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi

OCB LAN turpināja sniegt visām mērķauditorijām nepieciešamos informācijas pakalpojumus. Bibliotēkas lietotāji var atrast sev nepieciešamo informāciju gan grāmatu plauktos, gan abonētajās datu bāzes, rezervēt telpas individuālam darbam, izmantot bezmaksas Wi-Fi, baudīt izstādes, satikties ar rakstniekiem bibliotēkas organizētajos pasākumos, lasīt jaunākos žurnālus, kā arī interesanti pavadīt laiku kopā ar draugiem bibliotēkas modernajā un mājīgajā atmosfērā. Joprojām populārs pakalpojums – grupu darba telpu attālinātā rezervācija. Rezervāciju iespējams veikt OCB mājaslapā.

Bibliotēkas abonementā arvien aktīvāk tiek izmantota pašapkalpošanās iekārta. Lietotāji patstāvīgi izsniedz un nodod abonementa grāmatas, kā arī pagarina grāmatu lietošanas termiņus.

Bibliotēkas darbinieki turpina apmācīt bibliotēkas lietotājus, izmantot autorizācijas datu iespējas, lai tie vairāk izmantotu arī attālināti pieejamos pakalpojumus.

Kopš 2023.gada marta, pateicoties sadarbībai ar LNERB, Ogres Centrālās bibliotēkas lietotājiem ar redzes problēmām ir pieejama pielāgotā literatūra: grāmatas lieldrukā un klausāmās grāmatas CD un audio formātos, kā arī literatūra vieglajā valodā.

Pārskata periodā bibliotēkas lietotāju skaitam turpināja pievienoties bēgļi no Ukrainas. Lai dotu iespēju šai lasītāju kategorijai lasīt grāmatas dzimtajā valodā, abonementā tika ierīkots plaukts ar grāmatām ukraiņu valodā, kas tapis sadarbībā ar Ukrainas vēstniecību Latvijā.

Bibliotēkas apmeklētājiem pieejami arī maksas pakalpojumi – iespēja dokumentus izdrukāt, nokopēt un ieskenēt, arī šie pakalpojumi tika aktīvi izmantoti.

2023.gada rudenī bibliotēkas lietotājiem tika piedāvāta attālinātās drukas iespēja. Lietotājs, atrodoties ārpus bibliotēkas, var pasūtīt izdrukku uz bibliotēkas printeri, norēķinoties e-vidē. Atnākot uz bibliotēku, lietotājs ievada printerī norēķina procesā piešķirto kodu un saņem jau iepriekš pasūtīto izdrukku.

Bibliotēkas Informācijas centrā izvietotajā ekrānā visiem apmeklētājiem pieejama informācija par gaidāmajiem pasākumiem un bibliotēkas pakalpojumiem.

Bibliomāts

OCB reģistrētajiem lasītājiem ir pieejams bibliomāta pakalpojums, kas pārskata gada sākumā bija pieejams bibliotēkas darba laikā. Kopš 2023.gada jūnija bibliomāts lietotājiem ar aktivizētajām lietotāju kartēm pieejams arī ārpus bibliotēkas darba laika. Salīdzinājumā ar 2022.gadu, pārskata periodā bibliomāta izmantošanas aktivitāte ir samazinājusies. Lasītāji aktīvāk izmantoja šo pakalpojumu COVID-19 ierobežojumu laikā, jo tā bija vienīgā bezkontakta iespēja saņemt grāmatas no bibliotēkas krājuma. Jāatzīst, ka pie visa jaunā ir jāpierod arī mūsu lietotājiem: par iespēju saņemt izdevumus ārpus bibliotēkas darba laika bibliotēkas lietotāji tiek aktīvi informēti un paredzams, ka vasarā, kad diennakts gaišais laiks ir ilgāks, šī pakalpojuma izmantojums palielināsies.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti

Pārskata periodā Pieaugušo lasītāju apkalpošanas nodaļā aptauja netika veikta. OCB ikvienam apmeklētājam ir brīvi pieejama Atsauksmju grāmata, kas dod iespēju izteikt savu viedokli par bibliotēkā saņemto pakalpojumu, tā kvalitāti, bibliotēkas personāla kompetenci utt. Analizējot ierakstus Atsauksmju grāmatā, vērojamas tikai pozitīvas atsauksmes. Apmeklētāji ir izteikuši savu sajūsmu par bibliotēkas jaunās ēkas pievilcību, gaišumu, plašumu un komfortu, kā arī pateicības bibliotekāriem par profesionālo un laipno apkalpošanu. Lietotāji izsaka pateicības arī e-pastos un sūtot īsziņas uz bibliotēkas tālruna numuru. Citāts no īsziņas: *“Paldies Jums katrai/m! Jūsu bibliotēka ir mūsu ģimenes mīļākā bibliotēka.”*

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Jaunā bibliotēka ir aprīkota ar automatisku durvju atvēršanas sistēmu, durvju sliekšņi ir grīdas līmenī un ļauj apmeklētājiem ratiņkrēslā viegli pārvietoties pa bibliotēkas ēku. Grāmatu plaukti izvietoti pietiekami plaši un apmeklētāji gan ratiņkrēslā, gan māmiņas ar bērnu ratiņiem var brīvi piekļūt krājumam. Uz bibliotēkas lasītavu, kas atrodas ēkas otrajā stāvā, seniori, cilvēki ar īpašām vajadzībām, kā arī vecāki ar bērnu ratiņiem, var nokļūt, izmantojot bibliotēkas liftu. Lifta pogas dublētas arī Braila rakstā. Cilvēkiem ar īpašām vajadzībām pieejamas divas plašas, speciāli aprīkotas tualetes ēkas pirmajā un otrajā stāvā.

Pateicoties sadarbībai ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku, cilvēkiem ar redzes vai fiziskām grūtībām ir pieejamas audio grāmatas CD diskos un kopš 2023.gada marta ir iespēja lasīt lieldrukas grāmatas, grāmatas vieglajā valodā, kā arī klausīties audiogrāmatas.

Bibliotēka pieejama lietotājiem darba dienās no plkst. 11.00 līdz 19.00, sestdienās no plkst.10.00 līdz 16.00, bet vasaras mēnešos – jūlijā un augustā – bibliotekārie pakalpojumi sestdienās netiek sniegti.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām

Uzņēmējiem jaunajā ēkā ir pieejamas mūsdienīgas, komfortablas grupu darba telpas, aprīkotas ar modernu projicēšanas tehniku. Šīs telpas labprāt izmanto arī pasniedzēji, studenti un vidusskolēni.

2023.gada maijā abonementā tika ierīkots plaukts ar Ukrainas vēstniecības Latvijā dāvinātajām grāmatām ukraiņu valodā. Tās ir atbalsts ukraiņu lasītājiem, iespēja lasīt dzimtajā valodā. Vēlāk plaukts tika papildināts ar ukraiņu pašu grāmatu dāvinājumu.

Bibliotēkas lasītavu bieži apmeklē bezdarbnieki, lai izmantotu datoru, internetu un ar bibliotekāra atbalstu meklētu vakances, uzrakstītu vai izprintētu CV.

Lasītavā nepārtraukti notiek individuālās konsultācijas senioriem un cilvēkiem ar vājām datorprasmēm. Konsultējot bibliotekārs iemāca veikt nepieciešamās darbības e-vidē e-pakalpojumu jomā.

Lai iepazītu bibliotēkas jauno ēku, visām iedzīvotāju mērķgrupām tiek piedāvātas ekskursijas. Visiem bibliotēkas apmeklētājiem abonementā pieejama multifunkcionālā iekārta, kuru lietotāji izmanto izdrukai un kopēšanai.

Uzziņu un informācijas darbs

OCB LAN sniedz iedzīvotājiem informācijas un uzziņu pakalpojumus, izmantojot tradicionālos un elektroniskos informācijas avotus, abonētās datu bāzes *News* un *Letoniku*, kā arī LNB digitālos resursus. Bibliotēkas darbinieki lietotājiem iesaka un apmāca pašiem izmantot šos resursus. Pārskata periodā bibliotēkas lietotājiem tika sniegtas adresālās, faktogrāfiskās, precizējošās, kā arī tematiskās uzziņas. Konsultācijas par bibliotēkas resursiem un

pakalpojumiem, datora un e-pakalpojumu izmantošanu notiek katru dienu pēc pieprasījuma. Pārskata periodā OCB pieaugušo abonementā sniegtas **8908** uzziņas, pārsvarā adresālās. Lasītavā, galvenokārt, pieprasītas tematiskās uzziņas, 2023.gadā sniegtas **1799** uzziņas.

Veiktas **53** elektronisko dokumentu piegādes. Vienkāršo uzziņu sniegšanai izmantota lasītavā esošā uzziņu literatūra: rokasgrāmatas un enciklopēdijas.

Uzziņu darbā izmantots Ogres reģiona bibliotēku tiešsaistes kopkatalogs, kā arī LNB valsts nozīmes kopkatalogs, datubāzes letonika.lv un news.lv.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2021	2022	2023
Letonika	789	621	1031
News	349	401	817

Pārskata periodā datubāzes **News** izmantošanas rādītāji divkāršojas, salīdzinājumā ar 2022.gadu. Bibliotēkas lietotāji un, protams, paši bibliotekāri, veicot uzziņas, biežāk pieslēdzās datubāzei news.lv, meklējot nepieciešamo informāciju.

Novērojams arī liels datubāzes **Letonika** izmantošanas pieaugums, – apskatīto dokumentu skaits, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palielinājies par 410 vienībām. Abu datubāžu skaitļu pieaugumu noteikti veicināja konkurss “Lasi, meklē un ceļo!”. Konkurss pavasarī organizēja Kultūras informācijas sistēmu centrs (KISC) sadarbībā ar izdevniecībām “Zvaigzne ABC”, “Latvijas Mediji” un “Jumava” un sabiedrību “Tilde”, un uzņēmumu “Lursoft IT”. Bibliotēkas lietotāji un bibliotekāri izmantoja iespēju piedalīties konkursā un meklēja atbildes uz konkursa jautājumiem abās datubāzēs, kā arī 3td grāmatu bibliotēkā.

OCB LAN lasītavā turpina darbu Eiropas Savienības informācijas punkts (ESIP), kura darbību koordinē LR Ārlietu ministrija.

Lasītājiem tiek sniegtas uzziņas un piedāvātas grāmatas un brošūras par ES jautājumiem. Jāatzīst, ka interese par šiem jautājumiem ir krietni mazinājusies. Cilvēkus šobrīd vairāk satrauc karadarbība un viss ar to saistītais Ukrainā, kā arī komunālo pakalpojumu un citu ievērojami pieaugušo rēķinu apmaksa.

Vēl jāpiemin ļoti plašās pamatinformācijas ieguves iespējas dažādos interneta resursos, ko interesenti var izmantot un izmanto, lai iegūtu informāciju par ES jautājumiem – europa.eu, esfondi.lv, esmaja.lv, mfa.gov.lv u.c.

Dalība ESIP koordinātoru pasākumos:

24.04.2023. tiešsaistes ES informācijas sniedzēju dienas pasākums “Prasmju spodrinātava”, ko organizēja Ārlietu ministrija, sadarbībā ar Eiropas Komisijas pārstāvniecību Latvijā un Eiropas Parlamenta informācijas biroju Latvijā. Pasākuma tematika – Zaļais kurss, atbalsts Ukrainai, digitālā pāreja, jauniešu iespējas u.c.

31.10.2023. ES informācijas sniedzēju forums klātienē. Forumu rīkoja Latvijas Republikas Ārlietu ministrija, Eiropas Parlamenta birojs Latvijā un Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā un atklāja A.Pelšs, Ārlietu ministrijas valsts sekretārs, Marta Rībele, Eiropas Parlamenta biroja Latvijā vadītāja un Zane Petre, Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītāja. Foruma pirmā diskusija – “Droši savā, valsts un ES ekonomiskajā darbībā”. Otrā diskusija – “Ārējā un iekšējā drošība”. Foruma turpinājumā notika 30 minūšu rotējošas sarunas ar dažādu jomu ekspertiem.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

Bibliotēkā nepārtraukti notiek izglītojošā darbība. Meklējot atbildes uz lasītāju informacionālajiem pieprasījumiem, īpaši studējošo, tiek pastāstīts par iespēju atrast sev nepieciešamo informāciju abonētajās datu bāzēs letonika.lv un news.lv. Lietotājiem tiek parādīta iespēja meklēt pilntekstu informāciju LNB Digitālajā bibliotēkā.

OCB atbalstīja Digitālās nedēļas 2023 norisi (24. – 28.aprīlis). Bibliotēkas lietotājiem tika piedāvāta iespēja apgūt jaunas digitālās prasmes un nostiprināt iepriekš apgūtās zināšanas IT jomā, piedaloties Digitālās nedēļas tiešsaistes semināros, kā arī klātienes semināros un nodarbībās.

24.aprīlī, “Digitālās nedēļas 2023” atklāšanas dienā, bibliotēkas Mācību klasē uz interaktīvā ekrāna tika translēts tiešraides atklāšanas pasākums, kas bija pieejams visiem interesentiem.

Vēlāk bibliotēkas lietotājiem tika piedāvāta nodarbība “Informācijas meklēšana LNB Digitālajā bibliotēkā”. Interesentiem bija iespēja piedalīties klātienes seminārā par Ogres Centrālās bibliotēkas kultūrvides informācijas resursiem.

25.aprīlī OCB Mācību klasē notika klātienes seminārs “Viss par e-parakstu un tā lietošanu”. Semināru nodrošināja Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs.

26.aprīlī notika klātienes seminārs “Medijpratība”.

28.aprīlī Digitālā nedēļa noslēdzās ar “Mediju prasmes un digitālie resursi” tiešraides translāciju. Pārskata periodā, jūlija mēnesī, Ogres Centrālās bibliotēkas abonementā bija apskatāma grāmatu mākslas konkursa “Zelta ābele 2022” laureātu un nominēto grāmatu izstāde.

Decembrī Ogres Centrālās bibliotēkas abonementā tika eksponēta Latvijas Mākslas akadēmijas studentu izstāde “IZSTĀSTĪTIE. Ukrainas bērnu stāsti”. Izstādi organizēja Latvijas Mākslas akadēmijas Grafikas katedra, atbalstīja SIA “Latvijas Finieris”, SIA “Gardu muti” un izdevniecība “Aminori”.

Izstādes, kas tiek rīkotas bibliotēkā, tikšanās ar grāmatu autoriem, izglīto bibliotēkas lietotājus, kā arī paplašina to redzesloku.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

OCB lasītavā visiem interesentiem ir pieejams pašvaldības informacionālais izdevums “Ogrēnietis” (no 2022.gada jūnija – “Savietis”). Ogres novada pašvaldības mājaslapai ir iespējams piekļūt no jebkura datora bibliotēkā.

Lasītavā lietotāju informēšanai tika izvietots Latvijas Bankas un Aizsardzības ministrijas veidots buklets “Kas jāzina par naudu krīzes gadījumā?”. Lasītavas datoros tika iestatīts īsceļš uz Latvijas Bankas vietni, kur šis buklets pieejams arī vieglajā valodā.

Ikvienam apmeklētājam OCB Info centrā pieejami Ogres Tūrisma un informācijas centra veidoti bukleti un kartes par Ogres kultūrvēsturiskiem objektiem un vietām.

OCB ātriņā atrodas informācijas stendi, kuros tiek izvietota Ogres novada iedzīvotājiem un viesiem svarīga un aktuāla informācija, piemēram, Ogres novada Kultūras centra un Ogres Vēstures un mākslas muzeja informācija par gaidāmajiem pasākumiem. Lasītājiem pieejams arī stends ar bukletiem, kas veicina veselīga dzīvesveida paradumu veidošanos, tā saturu nodrošina Ogres novada Sporta centra veselības veicināšanas nodaļa – Oveselība.

Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums

Par tiešsaistes kataloga sniegtajām iespējām apmeklētāji tiek informēti individuāli. Ikvienam jaunam bibliotēkas lietotājam tiek piedāvāta iespēja saņemt autorizācijas datus, to izmantošana ļauj ekonomēt laiku gan lietotājam, gan bibliotēkām.

Pārskata perioda noslēgumā uzsākts reklamēt jauno tiešsaistes kataloga versiju *ALISEpac*.

2023.gadā no OCB krājuma attālināti tika veikti 2050 pasūtījumi. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, attālināti pasūtīto eksemplāru skaits samazinājies par 223 eksemplāriem, kas skaidrojams ar vēlmi ierasties bibliotēkā klātienē. Tika izmantota arī iespēja attālināti pagarināt grāmatu lietošanas termiņus: atskaites periodā veikti 1866 attālinātie pagarinājumu pieprasījumi, kas ir par 85 pieprasījumiem mazāk nekā 2022.gadā.

Iekšzemes SBA*Tabula “SBA rādītāji”*

SBA	2021	2022	2023
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	35	47	51
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	295	652	702
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemto dokumentu skaits			112

2023.gadā SBA pakalpojuma izmantošanā novērojams saņemto un nosūtīto eksemplāru pieaugums. Notiek produktīva OCB krājuma apmaiņa ar Bibliobusu. Bibliobusa lasītājiem no OCB krājuma tika izsniegti 348 eksemplāri. Visaktīvākā SBA pakalpojuma izmantotāja joprojām paliek Lielvārdes pilsētas bibliotēka, kura atskaites periodā no OCB krājuma pasūtīja 94 eksemplārus. Šī bibliotēka izmanto iespēju saņemt un nodot SBA grāmatas Bibliobusa reisa

laikā, kas katru mēneša otro trešdienu brauc caur Lielvārdes pilsētu uz Dzelēm. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, no citām bibliotēkām saņemto eksemplāru skaits palielinājies par 4 dokumentiem, uz citām bibliotēkām nosūtīto eksemplāru skaits pieaudzis par 50 dokumentiem.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

2023.gada vasaras sākumā Bibliomāta pakalpojums ar pieeju grāmatām 24 stundas diennaktī tika piedāvāts bibliotēkas reģistrētajiem lietotājiem, bet šī pakalpojuma izmantotāju skaits bija neliels. 2024.gadā jāpiestrādā pie jaunā pakalpojuma reklamēšanas un potenciālo pakalpojuma lietotāju piesaistes.

Lasītājiem nav iespējas norēķināties par bibliotēkā saņemtajiem maksas pakalpojumiem bezskaidras naudas veidā. 2024.gadā plānots šo problēmu atrisināt.

Lasītāji, pierakstoties bibliotēkā, uzreiz nevar saņemt OCB lasītāja karti. Lasītāja karte tiek izsniegta tikai pēc mēneša, jo kartes tiek pagatavotas, izmantojot bibliotēkā izveidotos šablonus, ievadot lasītāja datus, izprintējot un ielaminējot tās. 2024.gada budžetā tiks ieplānoti līdzekļi jauna lasītāju karšu printera iegādei ar iespēju, lasītājiem reģistrējoties bibliotēkā, uzreiz saņemt OCB lasītāja karti.

Kvalitatīvu lasītāju apkalpošanas procesu bibliotēkā nodrošina veiksmīga bibliotekāra un lasītāja komunikācija. Bibliotekāram jābūt laipnam, taktiskam, uzmanīgam un, protams, profesionāli kompetentam, orientētam tieši uz konkrēta bibliotēkas lietotāja vajadzībām. Ļoti svarīgi, lai komunikācijas procesā bibliotekārs izprot lasītāja informacionālās vajadzības, jo tās dod iespēju kvalitatīvi un precīzi izpildīt lasītāja pieprasījumu. Lasītājs, saņemot laipnu un profesionālu apkalpošanu, noteikti atgriezīsies bibliotēkā. Profesionāli bibliotekāri ir Ogres Centrālās bibliotēkas pozitīvā tēla svarīga sastāvdaļa.

PIELIKUMS NR.3 OCB IRAN DARBA PĀRSKATS

Krājuma komplektēšana tika organizēta saskaņā ar 2021.gadā izstrādāto komplektēšanas politiku. Apstrādāti jaunieguvumi 137 sūtījumos. Tie ir gan pirkumi, gan dāvinājumi, gan projektos iegūtie iespeddarbi.

Pirkumi Ogres Centrālajai bibliotēkai, Bērnu literatūras nodaļai un Bibliobusam 2023.gadā:

Piegādātājs	Eksemplāri	Summa	Eksemplāra vidējā cena EUR
Virja LK	707	7891,44	11,2
Zvaigznes ABC veikals Ogrē	457	5445,89	11,9
Latvijas Grāmata, bāze	131	1835,54	14,0
Kontinents, izdevniecība	67	838,82	12,5
Jāņa Rozes veikals Ogrē	44	383,51	8,7

1.tab. Piegādātāji, iegādāto iespeddarbu skaits un summa 2023.gadā

Visbiežāk pirkumi veikti “Virja LK”, kas piegādā grāmatas bibliotēkām par ļoti draudzīgām cenām. Tika realizēta aktīva sadarbība ar Zvaigznes ABC grāmatnīcu Ogrē, reizi mēnesī iegādājoties grāmatas un pērkot izdevniecības Zvaigzne ABC izdotās grāmatas. Izdevniecības “Kontinents”, grāmatu bāzes “Latvijas Grāmata” un Jāņa Rozes grāmatnīcas Ogrē piedāvājumi tika izmantoti retāk, lai gan arī tās piedāvāja bibliotēkām iespeddarbus ar 5% vai pat 10% atlaidi. Kā redzams tabulā, dārgākais piedāvājums ir “Latvijas Grāmatai”. Izmantojot Jāņa Rozes grāmatnīcas piedāvājumu, Bērnu literatūras nodaļa papildināja savu krājumu ar grāmatām jauniešiem angļu valodā un latviešu autoru dzejoļu krājumiem, kā arī grāmatām jaunākā skolas vecuma bērniem krievu valodā.

OCB filiāles – Ogresgala un Ciemupes bibliotēkas – komplektēja iespeddarbus, apmēram, reizi ceturksnī, izmantojot “Virja LK” piedāvājumu.

	Centrālā bibliotēka		Bērnu literatūras nodaļa		Bibliobuss	
Pašvaldības līdzekļi	617	8423,26	612	5633,28	179	2263,66
Dāvinājumi	576	1970,48	264	681,80	17	119,35
Projekti	14	231,93	24	232,39	14	186,89
Atvietotas	5	48,38	34	171,79		
Kopā	1212	10674,05	934	6719,26	210	2569,90
Periodika	815	-	209	-	-	-
	Ogresgala bibliotēka		Ciemupes bibliotēka			
Pašvaldības līdzekļi	239	2996,20	165	2083,30		
Dāvinājumi	14	99,40	31	183,40		
Projekti	28	308,10	13	166,82		
Kopā	281	3403,70	209	2433,52		
Periodika	424	-	182	-		

2.tab. IRAN apstrādāto eksemplāru skaits un summas OCB, bibliobusam, filiālbibliotēkām 2023.gadā par pašvaldības līdzekļiem iegādāti un apstrādāti **1812** (2022.gadā 1881) eksemplāri par summu **21 399,70** EUR. Krājuma komplektēšanai katru gadu tiek plānots lielāks finansējums

kā iepriekšējā gadā, bet aug iespieddarba vidējā cena – salīdzinot ar 2020.gadu pieaugums ir + **2,63** EUR katrai vienībai.

Projektos iegūti **93** eksemplāri par summu **1126,13** EUR, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ievērojami mazāk, tas ir, par 109 eksemplāriem un - 884,89 EUR.

Grāmatās, kas paredzētas OCB Abonementam, Lasītavai un Bērnu literatūras nodaļai, tiek ielīmēti tagi, kuri savienoti ar BIS ALISE ierakstiem. Tas pozitīvi ietekmē izsniegšanas/saņemšanas iespējas gan “pašapkalpošanās stacijās”, gan arī bibliotekāru darba vietās. Ar RFID tagiem nodrošināti **2350** eksemplāri.

OCB Abonementā, plauktā “Jaunami” lietotāji var iepazīties ar jaunieguvumu sarakstiem, kuri regulāri tiek papildināti.

Pārskata gadā apstrādāti **815** žurnāli OCB Periodikas fondam. Periodiskos izdevumus Ciemupes (182 eks.), Ogresgala (424 eks.) bibliotēkām un OCB BLN (209 eks.) tiešsaistes katalogā reģistrēja šo nodaļu darbinieki.

2023.gadā dāvinājumos no privātpersonām un organizācijām pieņemti un apstrādāti – **902** eksemplāri, kas ir par **190** eksemplāriem vairāk kā iepriekšējā gadā. Privātpersonu un organizāciju dāvinājumi, kuri nav nepieciešami OCB krājuma papildināšanai, tiek piedāvāti citām Ogres novada bibliotēkām vai ievietoti Apmaiņas fondā. No LNB atvestie dāvinājumi tiek sadalīti starp visām novada publiskajām un skolu bibliotēkām. Liela daļa dāvinājumu ir jau novecojusi padomju laika literatūra: tā tiek izmantota krājuma fiziskā stāvokļa uzlabošanai, apmainot iespieddarbus. Dažkārt, tiek dāvinātas arī vērtīgas grāmatas, piemēram, “Strēlnieku saraksts, 1915-1919”, “Teātris Ogrē”, “Vienojas sirdis Ogrē” un citi.

Grāmatu atvietošana nozaudēto vietā – apstrādāti **39** eksemplāri OCB un Bērnu literatūras nodaļai.

2023.gadā izveidoti 18 nodošanas sūtījumi no fonda uz fondu. Fondu iekšējā kustība bija aktīvāka nekā iepriekšējā gadā. Pavisam pārcelti **678** eksemplāri.

Visbiežāk pārcelti iespieddarbi no Abonementa uz Krātuvi (515 eks.) un no Lasītavas uz Krātuvi (130 eks.). Tas tika darīts, lai atbrīvotu vietu jaunieguvumiem brīvpieejas krājumā.

Pavisam no OCB (CB un BLN) krājuma norakstīti **3453** eksemplāri, no tiem **1397** žurnāli.

Ogresgala un Ciemupes bibliotēkas norakstīšanas sūtījumus tiešsaistes katalogā veidoja konkrētās bibliotēkas darbinieces, bet IRAN noformēja aktus iesniegšanai novada grāmatvedībā.

2023.gadā norakstītas:

- Ciemupes bibliotēkā – **372** vienības, t.sk. 259 žurnāli
- Ogresgala bibliotēkā – **746** vienības, t.sk. 446 žurnāli

Apmaiņas fonda krājums ar **3949** eksemplāriem izvietots OCB Krātuvē un ir pieejams izmantošanai visām reģiona bibliotēkām. Atskaites gadā visaktīvāk Apmaiņas fondu izmantoja Ikšķiles pilsētas bibliotēka.

“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”

2023.gadā projektā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” piedalījās **29** Ogres reģiona bibliotēkas, no tām četras kā atbalsta bibliotēkas. Ogres reģions saņēma **624** eksemplārus par summu **6042,31** EUR, kura ir mazāka par 2022.gadā piešķirto par 774.89 EUR. Uzrakstīti 19 nodošanas akti. Piešķirtās grāmatas paplašināja bērnu un jauniešu literatūras piedāvājumu pagastu un skolu bibliotēkās ar vērtīgu literatūru dažādām lasītāju vecumu grupām.

Iepirkums “Grāmatas publiskajām bibliotēkām”

Projekts tiek organizēts jau ceturto gadu. 2022.gadā tas tika organizēts divās kārtās, kas deva iespēju plašākam iespieddarbu piedāvājumam. Diemžēl, finansējums pēdējos divos gados ir ievērojami samazinājies, salīdzinot ar pirmo gadu - vairāk nekā uz pusi (- 4322,71 EUR).

Gads	Eksemplāri	Summa	+/- EUR
2020.	839	8085,64	
2021.	851	8531,79	+ 446,15
2022.	518	5843,70	-2688,09
2023.	298	3762,93	-2080,77

3.tab. Projektā saņemto eksemplāru skaits un summa Ogres reģiona bibliotēkām

2023.gadā piešķirtā summa reģionam deva iespēju katrai bibliotēkai iegādāties grāmatas par aptuveni **171** EUR. Bibliotēkas papildināja savus krājumus ar 298 eksemplāriem, no kuriem 23,5% bija nozaru literatūra, 43% - daiļliteratūra, 33,5% - bērnu literatūra. No kopējā grāmatu skaita 66% bija oriģinālliteratūra, 34% - tulkojumi. Grāmatas vidēja cena - **12,62** EUR.

Atsevišķiem izdevumiem pieprasījums bija lielāks nekā piedāvājums, jo bija iespieddarbi, kuriem bija noteikts maksimālais eksemplāru skaits, ko varēja izvēlēties Ogres novada bibliotēkas. Tā kā izdevniecību piedāvātais saraksts bija ļoti plašs - 320 nosaukumi, tad bibliotekāri ļoti viegli varēja veikt korekcijas savos pieprasījumu sarakstos.

Grāmatas autors, nosaukums	Maksimālais paredzētais eks. skaits reģionam	Pieprasījumu skaits Ogres novadā
Princis Harijs. Liekais	2	5
Spoto D. Odrija Hepberna. Apburošā	2	5
Krēsliņa Z. Man, lūdzu, espresso, kruasānu un laimīgu dzīvi!	2	5
Hänbergs Ē. Trīs tējkarotes cukura	2	4
Karlina J. Peļu stāsti	1	4
Amizantais? Katram savs Ziedonis	1	2

Džobsons R. Prinča Filipa gadsimts	2	3
Koulmane Dž. Par lielām un mazām dāvanām	2	3
Zandere I. Vai grāmatai ir knābis	6	7
Zilgalvis J. Laiks ceļot : 4.grāmata	1	2

4.tab. Maksimālais paredzētais eksemplāru skaits Ogres reģionam

Visbiežāk pasūtītās (saņemtās) grāmatas:

7 eks. - Aizsila I. Kārdinošais pavērsiens ; Reinika-Preisa R. Ričijs Rū 2

6 eks. – Henrija M. Pludmales romāns ; Zandere I. Vai grāmatai ir knābis?

5 eks. – Belševica V. Bille un karš ; Zusta Z. Ucipuci meklē mājas

Populārākās izdevniecības bija “Liels un Mazs”, “Zvaigzne ABC”, “Dienas Grāmata”, “Jāņa Rozes apgāds”.

Visvairāk izvēlēto grāmatu (izvēlēti vairāk kā 100 eks.) TOP Latvijā un Ogres reģionā:

Autors, nosaukums	Izdevniecība	Izvēle Latvijas bibliotēkās	Izvēle Ogres reģionā
Reinika-Preisa R. Ričijs Rū rīko koncertu	Mic Rec	191	7
Dimante I. Greizsirdīgās rotaļas	Zvaigzne ABC	146	1
Aizsila I. Kārdinošs pavērsiens	Zvaigzne ABC	145	7
Zandere I. Vai grāmatai ir knābis?	“”Gaismas pils atbalstam	143	5
Tomusks I. Izmeklētāji no 3 a	Pētergailis	126	2
Henrija M. Pludmales romāns	Prometejs	118	6
Zusta Z. Ucipuci domā ārpus kastes	Zvaigzne ABC	118	3
Zandere I. Putni mūs redz	Liels un mazs	117	2
Zusta Z. Ucipuci meklē mājas	Zvaigzne ABC	116	5
Zīgners I. Mazais pūķis Kokosrieksts viesojas akmens laikmetā	Jāņa Rozes apgāds	107	1
Zīgners I. Mazais pūķis Kokosrieksts pie dinosauriem	Jāņa Rozes apgāds	107	4
Zīgners I. Mazais pūķis Kokosrieksts. Dēkpilnais pārgājiens	Jāņa Rozes apgāds	105	3
Ozoliņa I. Adisim latviski	Madris	104	2
Zusta Z. Toto atkož noslēpumu	Zvaigzne ABC	104	3
Čerikova D. Spēlējies un mācos kopā ar pelēnu Ēci...	Madris	103	2

5.tab. Visvairāk izvēlēto grāmatu TOP Latvijā un Ogres reģionā salīdzinājums

Vismazāk izvēlēto (izvēlēti 3 un mazāk eks.) grāmatu TOP Latvijā un Ogres reģionā:

Autors, nosaukums	Izdevniecība	Izvēle Latvijas bibliotēkās	Izvēle Ogres reģionā
Čakste J. Taisnība vienmēr uzvarēs	Jumava	1	0
Iespiedgrafika Latvijas Nacionālās bibliotēkas Mākslas krājumā	LNB	2	0
Liepa Z. Dainu Latvija zied	Vesta-LK	2	0
Rizin Solu Juno Ori piedzīvojumi : 1.daļa	ZSC	2	0
Eglītis A. Ticībai un gaismai	Jumava	2	0
Ozoliņš G. Kaives stāsti	Jumava	2	0

Pupa G. Rigards Vāgners un Rīga	Jumava	2	0
Monta Kroma: dzeja un refleksijas	LU	2	0
Dzīve līdzās ostai	LU	2	0
B kā baroks	LNB	3	0
Vīksna M. Rucavas garamantas II	Zinātne	3	0
Žadans S. Harkivas Dinamo	Orbīta	3	0
Daumants Znatnajs: disidentus sporta vidē neatceros	Latvijas mediji	3	1
Segliņš V. Sports senajā Grieķijā un Romā...	LU	3	0
Veisbergs A. Tulkojumi latviešu valodā.	LU	3	0
Ķeruss J. Vara un sabiedrība Latvijā	LU	3	1

6.tab. Vismazāk izvēlēto grāmatu TOP Latvijā un Ogres reģionā salīdzinājums

No iepriekšminētā var secināt, ka dotais projekts organizēts ļoti veiksmīgi, jo bibliotekāres izvēlējās tās grāmatas, kuras bija nepieciešamas katras konkrētas bibliotēkas krājuma papildināšanai.

Ogres Centrālajā bibliotēkā lietotāji aktīvi lasa iepirkumos iegādātās grāmatas.

No 2020.gada iepirkuma lasītākās ir Krauklis / A.Zeibots (44 reizes) ; Četru ceļu krustojums / T.Kinnunens (42 reizes) ; Aiz durvīm / Z.Zusta (33 reizes) ; Mājās pārnāca basa / A.Manfelde (31 reizi).

No 2021.gada iepirkuma lasītākās ir sekojošas grāmatas: Nākotnes kalējs / M.Bērziņš (45 reizes); Matildes gadsimts / M.Migla-Streiča (43 reizes) ; Ūdens mirdzēšana / N.Ikstena un Meklējot ezeriņu / A.Akmentiņš (36 reizes) ; Aizejot neaizcērt durvis / Dz.Žuravska (33 reizes).

2022.gada iepirkumā: Pētera imperatore : 2.grāmata / K.Sabaļauskaite (48 reizes) ; Dienasgrāmata / Z.Daudziņa (43 reizes) ; Atraitnes dēls / M.Krekle (25 reizes) ; Valdis. Ne tikai Staburaga bērns / L.Šmite (21 reizi).

Pašvaldības finansējums krājumam.

	2021	2022	2023
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	15986	16946	16632
<i>t. sk. grāmatām</i>	12969	14166	14056
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	4433	6153	6469
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	3017	2780	2576
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	0.69	0.69	0.686
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	15986	16946	16632

7.tab. OCB (CB + BLN) krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Atskaites gadā regulāri papildināts krājums ar jaunieguvumiem. Gada nogalē, analizējot lietotāju pieprasījumus un izveidojušās rindas uz atsevišķiem iespieddarbiem, bija iespēja iegādāties pieprasītāko izdevumu papildus eksemplārus. Finansējums krājumam uz vienu iedzīvotāju Ogres pilsētā jau daudzus gadus ir stabils - 0.69 EUR.

Finansējums grāmatām ir nedaudz samazinājies (-110 EUR), jo 2022.gada beigās radās iespēja piešķirt lielāku papildus summu grāmatu iegādei, nekā 2023.gada nogalē. Nedaudz vairāk naudas tika atvēlēts bērnu grāmatām + 316 EUR, jo tieši jaunāko klašu skolēni un pirmsskolnieki ir aktīvākie lasītāji.

Periodiskajiem izdevumiem iztērēts par 204 EUR mazāk nekā iepriekšējā gadā, jo mainījās periodisko izdevumu piedāvājums: daži izdevumi vairs neiznāca, daži nebija pieprasīti, tāpēc tika rūpīgi pārskatīts pasūtīto izdevumu saraksts. 2023.gadā izdevumi Periodikai OCB sastādīja 15,4% (2022.gadā -16,4%) no kopējā finansējuma krājuma papildināšanai.

Galvenie krājuma rādītāji:

	2021	2022	2023
Jaunieguvumi kopā	2684	3077	3711
<i>t. sk. grāmatas</i>	1621	1921	2643
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	241	288	251
<i>t. sk. bērniem (+periodiskie izd.)</i>	812	847	1483
Izslēgtie dokumenti	2847	1070	3204
Krājuma kopskaits	65276	67284	67798
Grāmatu krājuma apgrozība	0,95	1,55	1,64
Periodisko izdevumu apgrozība	0,24	2,15	1,19

8.tab. OCB (CB + BLN) Krājuma rādītāji

Jaunieguvumu skaits pieauga, jo krājumā tika uzņemts vairāk dāvinājumu, kā arī pieskaitīti ārējā apkalpošanas punkta pievienotie 541 eksemplāri. Toties izslēgto iespieddarbu skaits ir lielāks nekā 2022.gadā – par 2134 vienībām. BLN tika norakstīti 2016., 2017., 2018.gadā izdotie periodiskie izdevumi - pavisam 772 eksemplāri. Visu šo darbību rezultātā kopējais krājums ir pieaudzis tikai par 514 vienībām.

OCB Pieaugušo nodaļā no ienākošajiem iespieddarbiem atskaites gadā **64,5%** bija daiļliteratūra. Nozaru literatūrā krājums vairāk papildināts filozofijā un psiholoģijā, sabiedriskajās zinātnēs, mākslā, vēsturē. **8%** no jaunieguvumiem bija svešvalodās - angļu, krievu, ukraiņu.

Lasītavas fonds ir papildināts ar 36 vērtīgiem izdevumiem, piemēram: 20.gadsimta vēsture : 3. un 4. sējums ; Muižas Latvijā : 5.sējums / V.Mašnovskis ; Kuzņecova porcelāns / M.Šuste ; Profesionālā tēlniecība Latvijā / R.Čaupova ; Elegantā Rīga / I.Saulīte-Zandere u.c.

BLN krājums tika papildināts ar 933 grāmatām, 208 žurnāliem. Visvairāk papildināts krājums pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērniem, kas ir **59%** (2022.gadā 58.4%), 4.-6.klasei – **15,8%** (2022.gadā 13,3 %), 7.-9.klasei **17,2 %** (2022.gadā 16,3 %) no jaunieguvumiem.

Ogres CB un Bērnu literatūras nodaļā **29,7 %** no jaunieguvumiem ir svešvalodās. Pa valodām:

angļu valodā 381 eksemplārs – 55,5%

ukraiņu valodā 189 eksemplāri - 27,5%

krievu valodā 109 eksemplāri - 15,9%

vācu valodā 8 eksemplāri - 1,1%

Krājuma apgrozība atkal pieaug: grāmatām + 0,6, periodikai + 1,91. Lietotāji kļuvuši aktīvāki. To, domājams, ietekmē ekskursijas uz jauno ēku, pasākumi un izstādes.

Ogres reģiona bibliotēku tiešsaistes kopkatalogs.

Uz 2024.gada 6.janvāri katalogā ir **87 482** (+2705), no tiem ierakstu skaits ar eksemplāriem Ogres Centrālajā bibliotēkā – **65 273** (+1728).

Izveidoti MARC ieraksti	1352 (+292)
Importēti MARC ieraksti	1015
Rediģēti ieraksti	6555
Apstrādāti eksemplāri	3901
Apstrādāti eksemplāri rekatalogizācijā	771
Izveidoti autoritatīvie ieraksti	0
Importēti autoritatīvie ieraksti	271
Rediģēti autoritatīvie ieraksti	66
Izmaiņas EIG	3144
Izveidotas anotācijas	1343
Rediģētas anotācijas	3001
Norakstīti izdevumi	2062
Norakstīti eksemplāri	3474
Komplektēšanā fondu iekšējā kustība	677
Komplektēšanā atskaites izveidotas	76

9.tab. 2023.gadā tiešsaistes katalogā IRAN veiktās darbības.

Daudz laika veltīts ierakstu rediģēšanai: mainīti un laboti plauktu indeksi, izveidoti jauni tematisko plauktu nosaukumi Bērnu literatūras nodaļā, lai vieglāk orientēties krājumā. Ogres reģiona bibliotēku tiešsaistes katalogā apraksti tika papildināti ar grāmatu vāku attēliem un anotācijām, pievienotas norādes grāmatām, kuras pieejamas 3td e-grāmatu bibliotēkā. Pārskatīts 3td piedāvājums un dzēstas norādes darbiem, kuri vairs nav pieejami 3td e-grāmatu bibliotēkā.

Lokālās kultūrvides informācijas resursu datu bāzē ir **33 957** (+ 1258) ieraksti.

OCB tiešsaistes katalogā ir izveidoti apraksti **15** Ikšķiles bibliotēkas novadpētniecības mapēm (2022.gadā - 22). Maija mēnesī 2 IRAN darbinieki piedalījās tiešsaistesursos par datu ievadi LNB DOM sistēmā. Tika izveidoti tikai 2 ieraksti sadaļā “Ogres novadpētniecība”. Nebija iespējams darboties aktīvāk, jo viens nodaļas darbinieks bija ilgstoši uz slimības lapas (4 mēneši), bet novembrī-decembrī tika traucēta piekļuve sistēmai tehnisku iemeslu dēļ (no LNB puses).

Autoritatīvo ierakstu datu bāzē ir **12 488** (+299) ieraksti. Datu bāze tika papildināta ar jauniem ierakstiem no LNB autoritatīvo datu bāzes, kā arī tika uzlaboti un papildināti iepriekšējos gados izveidotie ieraksti, kā arī regulāri veiktas izmaiņas personu dzīves datos.

Ogres novada skolu bibliotēkas.

Ogres reģiona tiešsaistes katalogā skolu bibliotēkas ir pievienojušas pavisam **238 117** eksemplārus grāmatu un citu izdevumu veidu. Rekatalogizācijas procesu vēl nav pabeigušas Ogres 1.vidusskola un Jaunogres vidusskola, Ogresgala un Birzgales pamatskolu bibliotēkas.

Ar BIS ALISE novadā nestrādā sekojošas pamatskolu bibliotēkas: Lēdmanes, Ķeipenes, Valdemāra (Jumpravas pagasts), Taurupes ar filiālēm Mazozolos un Meņģelē. Bibliotekāru slodze ir minimāla, audzēkņu skaits – neliels.

2023.gadā darbu ar BIS ALISE uzsāka Birzgales pamatskolas bibliotekāre un ievadīja 2409 eksemplārus.

Vienīgā vidusskolas bibliotēka, kuras krājuma dati (12693 eksemplāri) joprojām nav atspoguļoti Ogres reģiona tiešsaistes katalogā, ir Madlienas vidusskolas bibliotēka, lai gan jaunā bibliotekāre bija interesējusies par iespēju strādāt ar BIS ALISE, bet skolai nebija iespēju 2023.gadā to finansēt.

Tās bibliotēkas, kurām krājums nav ievadīts BIS ALISE, uzskaiti veic papīra formātā. Pateicoties OCB iesaistei, gada atskaites Kultūras kartei iesniedz visas skolu bibliotēkas un to filiāles.

Nomainījies darbinieks Jaunogres vidusskolas bibliotēkā, kuram sniegtas konsultācijas darbam ar BIS ALISE un citiem bibliotekārā darba procesiem.

Bibliotēka	Saņemts 2023.gadā		Izslēgts 2023.gadā		Rekatalogizēti Eks.
	Eks.	Summa	Eks.	Summa	
Ogres Valsts ģimnāzija	1371	13099,81	4178	19379,87	-
Ogres 1.vsk.	1978	20657,74	2630	15502,10	440
Ogres Centra pamatskola	2926	27753,63	2337	10944,97	-
Jaunogres vsk.	2338	20047,63	1661	12572,33	935
Ogres tehnikums	343	3319,88	2975	9964,09	-
Ikšķiles vsk.	2811	30665,78	2103	14815,45	-
Lielvārdes vsk.	1062	10938,50	423	2021,22	-
Ķeguma vsk.	1751	18485,29	620	4375,07	-
Suntažu vsk.	683	6458,33	1904	11123,51	-
Lielvārdes psk.	1006	8441,31	627	2237,98	4
Birzgales psk.	444	4288,62	-	-	1965
Jumpravas psk.	306	3718,27	-	-	-
Ogresgala psk.	348	4011,87	459	3576,46	364
Tīnūžu s/sk.	381	3914,63	-	-	-
Kopā:	17 748	175801,29	19 917	106513,05	3708

10.tab. Dati par skolu bibliotēkām Ogres novadā

Sakarā ar 2022.gadā uzsākto skolu reorganizāciju Ogres pilsētā, 2023.gadā bija aktīva Fondu kustība starp pilsētas skolu bibliotēkām:

No Ogres 1.vidusskolas uz Ogres Valsts ģimnāziju - 495 eks.

No Ogres Valsts ģimnāzijas uz Ogres 1.vidusskolu – 61 eks.

No Jaunogres vidusskolas uz Ogres Valsts ģimnāziju - 230 eks.

No Ogres Valsts ģimnāzijas krājuma uz Ogres Centra pamatskolas krājumu – 2861 eks.

Pēc Ogres 1.vidusskolas pieprasījuma IRAN darbinieki pārcēla **137** eksemplārus iespieddarbu no Ogres vakara vidusskolas krājuma (vairs nav aktīvs) uz Ogres 1.vidusskolas Mācību fondu.

Metodiskais darbs.

IRAN darbinieki sniedza konsultācijas pilsētu, pagastu un skolu bibliotekāriem par krājuma veidošanas un organizēšanas jautājumiem, UDK klasifikāciju, darbībām BIS ALISE moduļos – Katalogizācija, Komplektēšana, Inventarizācija, kā arī par novadpētniecības darbu.

2023.gadā jaunā Lēdmanes pagasta bibliotekāre tika iepazīstināta ar visiem bibliotekārā darba procesiem, kas saistīti ar krājumu un darbu ar BIS ALISE, kā arī sniegtas konsultācijas par krājuma komplektēšanas jautājumiem Ikšķiles bibliotēkas jaunajai darbiniecei.

Atskaites gadā tika organizētas un veiktas krājumu inventarizācijas Ciemupes (krājums 4850 eks.) un Ķeguma (krājums 19200 eks.) bibliotēkās. Ogres tehnikuma bibliotēkas krājuma inventarizācijā OCB darbinieki piedalījās, sniedzot konsultācijas un praktiskus padomus, kā arī sagatavojot noslēguma aktus.

Plānotā inventarizācija Rembates pagasta bibliotēkā pārcelta uz 2024.gadu, kad bibliotekāre atgriezīsies darbā no bērna kopšanas atvaļinājuma. Lēdmanes pagasta bibliotēkas krājuma inventarizācija arī pārcelta uz 2024.gadu sakarā ar bibliotēkas vadītājas veselības stāvokli.

Darbinieki turpināja sniegt praktisku palīdzību BLN krājuma sakārtošanai: tiešsaistes katalogā veiktas atzīmes grāmatām, kuras bibliotekāres izmanto pasākumu organizēšanai un tās neatrodas aktīvajā krājumā.

2023.gadā tika izveidots Ogres CB Ārējās apkalpošanas punkts - Strasbūras latviešu bibliotēka, kas atrodas Latvijas pārstāvniecības Eiropas padomē telpās. Komandējuma laikā bibliotēkas vadītāja Kristīne Lauriņa tika apmācīta darbam ar BIS ALISE un uzsākta krājuma ievadīšana Ogres reģiona tiešsaistes katalogā. Uz 31.12.2023. rekatalogizēts 541 eksemplārs. IRAN vadītājai, esot Strasbūrā, bija iespēja iepazīties ar A. Marlo publisko mediatēku un Strasbūras Universitātes nacionālo bibliotēku.

2023.gadā OCB IRAN vadītāja akadēmiskās prakses ietvaros veiksmīgi apmācīja LU 2.kursa studenti par krājuma plānošanas, komplektēšanas, apstrādes, sakārtošanas un saglabāšanas jautājumiem, kā arī darbu BIS ALISE Komplektēšanas modulī.

Profesionālās prakses programmas projekta “EU4Dialogue: mazināt plaisas ar kultūras un izglītības palīdzību” ietvaros četri praktikanti no Moldāvijas tika iepazīstināti ar krājuma organizācijas pamatjautājumiem un bibliotēku informācijas sistēmu ALISE.

Darbinieki piedalījās projekta ”Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” īstenošanā Ogres Centrālajā bibliotēkā, palīdzot praktikantei apgūt dažādus tehniskus bibliotekārā darba procesus, kas ietver krājuma papildināšanu, apstrādi un izvietojumu.

Grāmatu restauratora veikums 2023.gadā

Darbības Bibliotēka/ Struktūrvienība	Sašūtas jaunās grāmatas (eks.)	Sašūtas, apvilktas ar līmplēvi grāmatas (eks.)	Aplīmētas grāmatu muguriņas (eks.)	Aplīmētas jaunās grāmatas (eks.)	Labotās grāmatas (eks.)	Kopā (eks.)
OCB Pieaugušo literatūras nodaļa	62	177	839	358	84	1520
OCB Bērnu literatūras nodaļa	66	43	673	198	135	1115
Bibliobuss	3	27	133	77	5	245
Ciempuses bibliotēka	4	22	128	64	2	220
Ogresgala bibliotēka	0	22	160	59	0	241
Ogres novada bibliotēkas	7	73	0	0	42	122
Kopā	142	364	1933	756	268	3463

Līmplēvju patēriņš-150 ruļļi

PIELIKUMS NR.4 BIBLIOBUSA DARBA PĀRSKATS

2023.gadā Ogres Centrālās bibliotēkas (turpmāk – OCB) filiālbibliotēkas darba prioritāte joprojām bija apkalpot reģiona lauku iedzīvotājus pēc iespējas tuvāk lasītāju dzīvesvietai, veicinot bibliotēkas pakalpojumu pieejamību pagastos un no centriem attālākās apdzīvotās vietās.

Pārskata gadā tika apzinātas 9 jaunas bibliobusa maršrutu pieturvietas, kā rezultātā lasītāji tika apkalpoti ne tikai tuvāk dzīvesvietai, bet arī darba vietai.

2023.gada nozīmīgākais pasākums bija 8. un 9.septembrī OCB speciālistu dalība Starptautiskajā mobilo bibliotēku kongresā Kukshāfenā, Vācijā, kur tika iegūta daudzpusīga informācija par mobilo bibliotēku sniegtajiem pakalpojumiem Eiropā un pasaulē, kā arī prezentēts OCB bibliobuss. Kongresa programmā akcents tika likts uz mobilo bibliotēku profesionāļu no dažādām valstīm pieredzes apmaiņu, kā arī piedomāts, lai tā būtu pietiekami dažāda un pievilcīga, tā apliecinot to, ka ideja par mobilo bibliotēku ir tik vērtīga un noderīga plašai sabiedrībai, ka to ir vērts ieviest kā stabilu bibliotēku pakalpojumu.

Latviju Starptautiskajā mobilo bibliotēku kongresā Kukshāfenā prezentēja OCB bibliotēku informācijas speciāliste Aija Bremšmite, iepazīstinot klātesošos ar OCB un bibliobusa jeb mobilās filiālbibliotēkas sniegto pakalpojumu iedzīvotājiem, kas pie lasītājiem dodas jau vairāk nekā 25 gadus. Papildus tam tika sniegts neliels ieskats par iecerēm attīstīt un pilnveidot mobilās bibliotēkas pakalpojumu, tā paverot daudz plašākas iespējas iedzīvotājiem izglītoties, iegūt plašāku informāciju un baudīt literatūru.

1. Vispārīgs filiālbibliotēkas raksturojums

OCB mobilā filiālbibliotēka (bibliobuss) apkalpo lasītājus Ogres novada 12 pagastos. Bibliobusa darbības mērķis ir nodrošināt bibliotekāros pakalpojumus pēc iespējas tuvāk lasītāju dzīves un darba vietai. Atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām tiek īstenoti maršruti un lasītāji tiek apkalpoti vienu reizi mēnesī noteiktā mēneša dienā un laikā. Kopā ik mēnesi braucieni notiek sešos maršrutos. 2023.gadā iedzīvotājiem bibliobusa pakalpojumi bija pieejami 40 pieturvietās.

2. Finansiālais nodrošinājums

Informācija par bibliobusa kopējo finansiālo nodrošinājumu iekļauta OCB finanšu atskaitē. Šajā pārskatā aplūkots pašvaldības finansiālais nodrošinājums bibliobusa krājuma papildināšanai 2023.gadā.

1. tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2021	2022	2023
Krājuma komplektēšana	1932	2056	2264

2023.gadā bibliobusa krājuma papildināšanai izlietoti 2264 EUR, (+208 EUR), kas ir par 10% vairāk kā iepriekšējā gadā. Pēc tabulas redzams šī gada finansiālais nodrošinājums krājuma iegādei, kas ir uzskatāms par labu un vērtējams kā attīstību veicinošs. Katru mēnesi, iegādājoties jaunus izdevumus, krājums tiek regulāri papildināts ar aktuālu literatūru, un lasītāji ir apmierināti ar jauno grāmatu piedāvājumu.

3.Materiālā un tehniskā stāvokļa novērtējums

Kopš 2020.gada bibliobusa pakalpojums tiek sniegts ar Vācijā iegādāto VOLVO markas autobusu, kas nodrošina pakalpojuma pieejamību, kvalitāti un kopējo lasītāju apmierinātību ar sniegto pakalpojumu. Autobusā lasītājiem pieejams viss bibliobusa krājums ikkatrā maršrutā un pieturvietā. Bibliobusā grāmatas tiek izsniegtas elektroniski BIS ALISE. Darbs tiešsaistē tiek veikts ar portatīvo datoru un LMT bezvadu interneta pieslēgumu.

Regulāri tiek pārskatīts un fiziski sakopts viss bibliobusa grāmatu krājums, kā arī tiek veikti nepieciešamie vizuālie uzlabojumi pieejamās literatūras krājumam (nozaru literatūras fonda kārtošana, grāmatu daleņu atjaunināšana un papildināšana).

4.Personāls

Bibliobusā strādā viens bibliotekārais darbinieks un šoferis. Kopš 2022.gada bibliobusa bibliotekāre ir Arma Krecere. Bibliotekārei ir viena darba slodze, kas tiek sadalīta starp darbu bibliobusā un pienākumiem OCB Lasītāju apkalpošanas nodaļā. Nepieciešamības gadījumā viņu aizvieto OCB LAN vadītāja.

Bibliotekāre regulāri paaugstina profesionālās zināšanas, ja ir iespēja un nav jāpiedalās lasītāju apkalpošanas procesā bibliobusā vai OCB Lasītāju apkalpošanas nodaļā, piedaloties OCB un citu organizāciju rīkotajos semināros, kā piemēram:

- 02.02.23. dalība Kultūras informācijas sistēmas centra (KISC) realizētās programmas “Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” ietvaros tiešsaistes vebinārā “KISC piedāvātie e-resursi Latvijas bibliotēkām”;

- 27.02.23. platformā ZOOM dalība LNB bibliotēku attīstības centra rīkotajā tīmekļseminārā “Finanšu pratība, medijpratība un bibliotēkas”;

- 11.08.23. dalība LBB (Latvijas Bibliotekāru biedrība) Vidzemes nodaļas 23 saietā – konferencē “Cilvēks – bibliotekārs, bibliotēkas lietotājs, iedzīvotājs” un OCB mobilās filiālbibliotēkas darbības prezentācija “Bibliotēkas pakalpojumi tuvāk iedzīvotājiem” konferences dalībniekiem;

- 08.09. – 09.09.23. dalība 2.Starptautiskajā mobilo bibliotēku kongresā Kukshāfenā, Vācijā, gūstot starptautisku pieredzi par citu valstu mobilo bibliotēku pakalpojumu sniegšanas daudzveidību;

- 01.11.23. dalība ar prezentāciju “Starptautiskais mobilo bibliotēku kongress Vācijā – atziņas” LNB (Latvijas Nacionālā bibliotēka) Bibliotēku attīstības centra rīkotajā reģionu galveno bibliotēku krājuma komplektēšanas speciālistu seminārā, iepazīstinot semināra dalībniekus ar kongresā iegūtajām atziņām un pieredzes apmaiņu, tādējādi veicinot kolēģu interesi par OCB bibliobusa darbu.

5.Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

2023.gadā lasītāji tika apkalpoti četros novada un divos Ogres pilsētas maršrutos, katrā no tiem vienu reizi mēnesī. Iedzīvotājiem bibliobusa pakalpojumi pieejami 40 pieturvietās.

Gada laikā ir reģistrēti 49 jauni lasītāji (t.sk. 21 bērns: pirmsskolas vecuma bērni – 9; 1. – 3. klases skolēni – 3; 4. – 6.klases skolēni – 3; 7. – 9.klases skolēni – 4; vidusskolnieki – 2), attiecīgi: 1.pilsētas maršrutā – 7, 2.pilsētas maršrutā – 15, 1.novada maršrutā – 7, 2.novada maršrutā – 1, 3.novada maršrutā – 13, 4.novada maršrutā – 6).

Aktīvo lasītāju skaits pārskata periodā ir 254, kas ir par 40 vairāk kā 2022.gadā. Neliela daļa lietotāju paralēli bibliobusam apmeklē arī OCB lasītavu, lai izlasītu jaunāko periodiku, vai abonementu, jo literatūras izvēle tur ir plašāka, vai, piemēram, ziemas periodā OCB abonementu neapmeklē, bet dodas uz bibliobusu, jo tā pieturas Ogres pilsētā atrodas tuvāk viņu dzīves vai darba vietai.

Pārskata gadā aktīvi strādāts pie bibliobusa pakalpojuma paplašināšanas, īstenojot mērķi apkalpot lasītājus pēc iespējas tuvāk viņu dzīves vai darba vietai, rezultātā ir apzinātas 9 jaunas apstāšanās vietas starp maršrutu pieturvietām, piemēram, dažas no tām: pirmajā pilsētas maršrutā bibliobuss apstājās gan Akmeņu ielā 1, gan Akmeņu ielā 50; pirmajā novadu maršrutā jauna pieturvieta – “Pīlādži” Krapes pagastā; trešajā novadu maršrutā “Priežkalni” un “Krasti” Madlienas pagastā, kā arī Madlienas centrā (pretim autoostai), kur kādai bibliobusa lasītājai šī pietura ir ļoti tuvu darba vietai. Vēl joprojām lasītājiem, kuriem ir veselības problēmas un ir grūtības atnākt līdz autobusam vai tajā iekāpt, bibliotekāre atlasa grāmatas jau iepriekš un aiznes tās līdz lasītāja namdurvīm.

Kā redzams 2.tabulā, pārskata periodā visi bibliobusa pamatrādītāji ir palielinājušies, it īpaši mobilās bibliotēkas apmeklējums (t.sk. arī bērnu līdz 18 gadiem), kas skaidrojams gan ar vēl joprojām lielo interesi par OCB jauno ēku, kad viesi pēc iepazīšanās ar OCB apmeklē arī tās mobilo filiālbibliotēku, kura ļoti veiksmīgi papildina modernās ēkas kompleksu un ir kā pirmais interesi raisošais objekts tiem viesiem, kas OCB bibliotēkā ienāk no pagalma puses, gan arī ar bibliobusa pieaugošo popularitāti, kad, piesakot ekskursijas OCB, ir izteikta īpaša vēlme apmeklēt bibliobusu. Kā viesi bibliobusu 2023.gadā ir apmeklējuši 472 interesenti (t.sk. 96 bērni līdz 18 gadiem).

2. tabula "Bibliotēkas pamāt radītāji"

	2021	2022	2023	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	151	214	254	+41,72; +18,69
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	9	20	38	+122,22; +90
Bibliotēkas apmeklējums	1467	1630	2560	+11,11; +57,06
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	208	122	337	-41,35; +176,23
Virtuālais apmeklējums	-	-	3582	
Izsniegums kopā	5041	6753	7107	+33,96; +5,24
<i>t. sk. grāmatas</i>	5041	6753	7107	+33,96; +5,24
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	-	-	-	-
<i>t. sk. bērniem</i>	274	312	404	+13,87; +29,49

Ja pieprasītās grāmatas nav bibliobusa krājumā, lasītājiem tiek nodrošināti izdevumi no OCB LAN un BLN nodaļu krājumiem; dažkārt bibliobusa krājumā esošie eksemplāri, pēc pieprasījuma, tiek izsniegti OCB un reģiona bibliotēku lasītājiem.

3. tabula "SBA rādītāji"

SBA	2023
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	348
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	42
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits	10

Lietotāji labprāt ņem lasīšanai iepriekšējo gadu OCB lasītavā norakstīto un bibliobusam dāvināto periodiku, kā arī izmanto grāmatu kasti "Lasītājs – lasītājam".

6. Krājums

Bibliobusa grāmatu krājuma komplektēšana, ņemot vērā finanšu iespējas, notiek atbilstoši lasītāju pieprasījumam – pārsvarā latviešu valodā. Krājums tiek veidots, ņemot vērā lasītāju intereses un pieprasījumus, kā arī piedāvā iespēju iepazīties ar jaunāko literatūru. Grāmatas, pārsvarā, tiek iegādātas pie grāmatu tirgotāja "Virja LK" un apgāda "Zvaigzne ABC" grāmatnīcā.

Papildus pašvaldības finansējumam 2023.gadā bibliobusa krājums tika papildināts ar 17 dāvinājumu eksemplāriem 119,35 EUR vērtībā. Pārskata gadā krājums papildināts arī KM atbalstītā projekta "Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" ietvaros. Projekta mērķis bija atbalstīt gan krīzes skarto grāmatniecības nozari – grāmatu autorus, ilustratorus un tulkotājus, gan kvalitatīvi papildināt Latvijas publisko bibliotēku krājumus ar augstvērtīgiem pēdējo gadu izdevumiem. Projektā bibliobusa krājums tika papildināts ar 14 jauniem izdevumiem 186,89 EUR vērtībā. Jaunieguvumu skaits 2023.gadā: 210 eksemplāri 2569,90 EUR vērtībā. Bibliobusa grāmatu krājums gada beigās: 3703 eksemplāri.

4.tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2021	2022	2023
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1932	2056	2264
<i>t. sk. grāmatām</i>	1932	2056	2264
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	141	200	213
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	-	-	-
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	2492	2848	2570

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kad finansējums krājumam, rēķinot vidēji uz katru lasītāju, bija 13,30 EUR, šogad, neskatoties uz cenu pieaugumu grāmatām un lasītāju skaita palielinājumu (+40), vidēji šie izdevumi ir tikai nedaudz samazinājušies (-0,60 EUR) un sastāda 12,70 EUR. Kā redzams 4. un 5.tabulā, 2023.gadā turpinājās darbs pie bērnu un jauniešu literatūras krājuma atjaunošanas, lai papildinātu krājumu ar mūsdienīgām, pievilcīgām bērnu un jauniešu grāmatām.

5.tabula “Krājuma rādītāji”

	2021	2022	2023
Jaunieguvumi kopā	242	287	210
<i>t. sk. grāmatas</i>	242	287	210
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	60	77	60
<i>t. sk. bērniem</i>	19	31	22
Izslēgtie dokumenti	9	27	245
Krājuma kopskaits	3478	3738	3703
Grāmatu krājuma apgrozība	1,7	1,8	1,9
Periodisko izdevumu apgrozība	-	-	-

Sekmīgu lasītāju pieprasījumu izpildi veicina laba sadarbība ar OCB nodaļām. Bibliobusa lasītāju intereses ir daudzpusīgas, taču lielāko daļu bibliobusa izsniegumu veido tulcotā daiļliteratūra un latviešu oriģinālliteratūra (2023.gadā iegūts 161 jauns eksemplārs). Lasītāji interesējas par jaunākajām izdotajām grāmatām un ar gandarījumu var apgalvot, ka pieprasījums pēc tām tiek nodrošināts veiksmīgi. Labprāt tiek lasīti kriminālromāni, vēsturiska un populārzinātniska literatūra, kā arī izdevumi par norisēm Latvijas un pasaules politikā (2023.gadā kopumā iegūti 32 nozaru literatūras eksemplāri). Ceļojumu aprakstus un grāmatas par sabiedrībā pazīstamu personību dzīvi lasa gan sievietes, gan vīrieši. Bibliobusa fondā 2023.gadā saņemti 205 jauni eksemplāri latviešu valodā, 5 eksemplāri svešvalodās. Pieprasītas ir neliela formāta grāmatas, kuras viegli noturēt rokās, tādēļ nomainīgi iecienīta paliek sērija “Vakara romāns” un “Lata romāns”. Kopš 2023.gada bibliobuss, sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku (LNerB) un OCB, saviem lasītājiem piedāvā pielāgoto literatūru – palielinātas drukas, vieglās valodas un audio grāmatas. Bibliobusa lasītāju vidū atzinību ir guvuši izdevumi ar palielinātu druku, ko ir izmantojuši 5 lasītāji, izsniegumu skaits – 10. Pārskata periodā krājuma inventarizācija nav notikusi.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

2023. gadā darbs ar bērniem un jauniešiem īstenots, turpinot pievērst uzmanību šai lasītāju grupai paredzētā literatūras krājuma atjaunošanai. 2023. gadā iegādāti 22 jauni bērnu un jauniešu literatūras eksemplāri. Mērķis: padarīt krājumu pievilcīgāku un saistošāku, tā mudinot lasītājus to izmantot. Tam vērojami arī rezultāti – izvērtējot datus 2. tabulā, redzams, ka bērnu un jauniešu literatūras izsniegums ir palielinājies par 29,49 %, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Uzmanība šīs krājuma daļas uzlabošanai tiks pievērsta arī turpmāk.

Kopā ar kolēģiem no OCB un Ogres novada, sniegta iespēja bērniem un jauniešiem apmeklēt bibliobusu kādā no maršrutu pieturvietām:

- 10.05.23. sadarbībā ar Lāčplēša bibliotēkas vadītāju, 23 pirmsskolas bērni no PII "Pūt, vējiņi" Bitītes un viņu audzinātājas ne tikai uzzināja un ieraudzīja, bet arī paviesojās bibliotēkā uz riteņiem – bibliobusā;
- 09.10.23 – bibliobusu apmeklēja 16 jaunieši no Rīgas Strazdumuižas vidusskolas;
- 18.10.23. sadarbībā ar OCB Bērnu literatūras nodaļas vadītāju bibliobusā ciemojās un par tā darbību uzzināja 18 dažāda vecuma skolēni un viņu skolotāja no Olaines 2. vidusskolas.

8. Novadpētniecība

Bibliobusā tiek piedāvāta iespēja, iepriekš pasūtot, izmantot OCB pieejamos novadpētniecības materiālus: novadpētniecības tematiskās mapes, kā arī izmantot Lokālās kultūrvides informācijas un skolēnu darbu datu bāzi.

9. Projekti

No 2023. gada jūnija līdz decembrim OCB sadarbībā ar partneri no Zviedrijas "B-Creative Association" īstenoja Nordplus Pieaugušo izglītības programmas projektu "Mobilo izglītojošo pakalpojumu iespējas", kura mērķis: izstrādāt vīziju par bibliotēku mobilo izglītojošo pakalpojumu iespējām, to pilotēšanu un ieviešanu. No 16. līdz 20. oktobrim OCB viesojās partneri no Zviedrijas "B-Creative Association", kuru vizītes laikā (piedaloties arī bibliobusa bibliotekārei), notika vairākas darba grupu sanāksmes, diskusijas, kā arī tika apskatīta mobilā filiālbibliotēka.

- 23.11.23. – OCB mobilās bibliotēkas bibliotekāre kā prakses vadītāja, Eiropas Komisijas programmas "EU4Dialogue" projekta "EU4Dialogue: mazināt plaisas ar kultūras un izglītības palīdzību" profesionālās prakses programmas ietvaros, kad 21. – 23. novembrī OCB viesojās trīs bibliotekāri un muzeju speciālists no Moldovas un Piedņestras, praktikantus padziļināti iepazīstināja ar mobilās bibliotēkas pakalpojumiem, par ko praktikanti izrādīja īpašu interesi un atzina, ka gūtā pieredze noteikti noderēs darbā pašu bibliotēkās.

10. Publicitāte

2023.gadā liels darbs tika ieguldīts, popularizējot un reklamējot bibliobusa pakalpojumus: kopā ar OCB kolēģēm izgatavoti laminēti bibliobusa bukleti un afišas. Katra bibliobusa reisa laikā bukleti tika ievietoti ceļmalās novietotajās pastkastītēs, afišas tika piestiprinātas tām paredzētajās vietās. Bijām gaidījuši lielāku atdevi ieguldītajam darbam, jo šīs akcijas rezultātā bibliobusa lasītāju skaits palielinājās tikai par dažiem cilvēkiem, toties lieku reizi pārliecinājāmies, ka vislabākā reklāma ir tā sauktā “mutvārdu daiļrade”, kad bibliotekāram rodas iespēja personīgi uzrunāt potenciālo lasītāju, jeb, kad lasītājs iesaka lasītāju – šādā veidā tika apzināti Vērenes muižas teritorijā dzīvojošie potenciālie lasītāji, kur arī radās jauna bibliobusa maršruta pieturvieta.

Bērniem un skolēniem, atmiņai par bibliobusa apmeklējumu, izgatavotas un uzdāvinātas laminētas grāmatzīmes.

- 24.02.23 – OCB notika jauniešu radošo darbu konkursa “95 vārdi par...” apbalvošanas pasākums (konkurss bija Ogres 1.vsk. skolēnu S. Livčānes un I. Ločmeļa projekta darbs veltīts Ogres pilsētas un OCB 95 gadu jubilejai), kura laikā tika demonstrēts video par Ogres ievērojamākajiem objektiem, starp kuriem arī OCB bibliobuss.

- 21.05.23. OCB mobilā filiālbibliotēka īstenoja īpašu reisu uz Ogresgalu un piedalījās pasākumā “Veselas ģimenes – drošs pamats veselīgai valstij”, kura laikā bibliobusu apmeklēja 69 interesenti, iepazīstoties gan ar vienu no veselības prasmēm – lasītprasmi, gan ar bibliobusa darbību

- 19.08.23. bibliobusa bibliotekāre piedalījās un sagaidīja viesus, interesentus un spēles dalībniekus (ap 120) OCB mobilajā bibliotēkā, kas Ogres pilsētas svētkos bija viens no “Lielo leģendu spēles” posmiem, tādējādi popularizējot OCB mobilo bibliotēku.

OCB mājaslapā www.ocb.lv sadaļā www.ocb.lv/bibliobuss ir atrodama informācija par bibliobusa maršrutiem, pieturvietām un to laiku. Informācija par bibliobusu tiek izvietota OCB *Facebook* un *Twitter* sociālo tīklu kontos. Bibliobusam ir arī savs *Instagram* konts [@ogres_gramatu_buss](https://www.instagram.com/ogres_gramatu_buss). Bibliobusa *Instagram* profilam šobrīd ir 257 sekotāji. 2023.gadā profilā publicētas 75 ziņas, kas kopumā apskatītas 3582 reizes. Lapas apmeklētāji reaģējuši 783 reizes un apmeklētāju auditorijas lielāko daļu veido sievietes vecumā no 35 līdz 44 gadiem. Savukārt, 48,1% lapas apmeklētāju ir rīdzinieki, bet 4% ogrēnieši.

11.Sadarbības tīkla raksturojums

Aktīva sadarbība norit ar Lielvārdes pilsētas bibliotēku, uz kuru bibliotēkas lasītāju pieprasījumu izpildei SBA ietvaros tiek nogādātas OCB krājuma grāmatas, kā arī izdevumi, ko reģiona bibliotēkas nogādā OCB labošanai vai apmaiņai. Bibliobusu, kā iespēju saņemt vai nogādāt

grāmatas uz/no OCB, 2023.gadā izmantojušas arī Madlienas, Krapes, Ķeipenes un Mazozolu pagastu bibliotēkas. Sadarbībā ar Lāčplēša bibliotēku, bibliobusu apmeklēja un ar tā darbību iepazinās bērni no PII “Pūt, vējiņi”.

2023.gadā īstenota arī veiksmīga sadarbība ar LNB 960 stundu profesionālās tālākizglītības programmas “Bibliotēku zinības” divām studentēm, kuras prakses laikā pievienojās vienā bibliobusa maršrutā.

PIELIKUMS NR.5 SKAITLISKO RĀDĪTĀJU TABULAS

Bibliotēku darba kvalitāte, 2023							
Bibliotēka	Krāj.apgrozīj.	Grām.apgrozīj.	Period.apgrozīj.	Mērķauditorijas skaits	Izmaksas uz 1 lietot.	Dok. skaits uz 1 liet.	B-kārais aptvērumš
Ogres CB	1,71	1,56	2,27	24233,00	87,45	11,03	25,36
Bibliobuss	1,9	1,9					
Ikšķīles CB	1,2	1,11	1,97	7804	65,24	14,82	20,96
Ķeguma pils.b-ka	1,03	0,64	2,09	2212,00	124,94	25,34	34,9
Lielvārdes pils.b-ka	0,83	0,85	0,72	7113	61,19	20,72	19,56
Birzgales pag.b-ka	1,08	0,63	2,73	1631	103,19	25,55	15,14
Jumpravas pag.b-ka	0,56	0,39	1,05	1781	74,96	45,61	15,38
Krapes pag.b-ka	0,61	0,41	0,99	607	119,32	57,13	17,46
Tomes b-ka	0,49	0,43	0,75	731	173,05	43,17	11,35
Ķeipenes pag.b-ka	0,28	0,21	0,66	883	114,69	54,51	16,99
Lauberes pag.b-ka	0,6	0,44	1,93	630	107,95	46,86	47,46
Lēdmanes pag.b-ka	0,39	0,27	1,23	1128	130,43	50,27	19,5
Lāčplēša b-ka	1,6	1,18	3,17	7192	38,74	11,62	9,96
Madlienā pag.b-ka	0,7	0,42	2,26	1408	101,3	50,15	20,67
Mazozolu pag.b-ka	0,64	0,34	1,74	426	129,39	45,41	27,23
Ogresgala b-ka	1,13	0,95	1,83	1846	72,9	22,11	22,26
Ciemupes b-ka	0,84	0,65	1,41	1530	96,15	25,56	12,48
Meņģeles pag.b-ka	0,57	0,33	1,7	495	122,6	33,9	32,19
Rembates b-ka	0,56	0,12	0,85	1046	126,22	61,24	7,55
Suntažu pag.b-ka	1,97	1,42	4,92	1810	87,88	17,67	24,25
Taurupes pag.b-ka	0,84	0,71	1,84	707	75,48	31,45	31,82
Tīnūžu b-ka	0,66	0,38	2,93	3189	76,83	34,15	10,25
KOPĀ	0,92	0,7	1,86	68402,00	99,52	34,68	21,08

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu

Bibliotēku izmantošana, 2023																				Latvijas b-kas				
Bibliotēka	Las.sk.	t.sk.Bērni	Pārējie	B-kas apmeklējums kopā	Fiziskie apm.	Pleaug.	t.sk.Bērni	Virtuālais apmeklējums	Digitālo pakalpoj. izmantoš.	t.sk.datu bāzu apmkl.	t.sk.Bibliotēkas fīm.vietne	t.sk.tiešsaistes kat.	t.sk.citi digitālie apmekl.	Izniegums kopā	t.sk.Bērni	Fiziskā krājuma izsniegums	Grām.	Serializd.	Datu bāzu lejuplādes	Pielāgotās literatūras izsniegums	Citi izsniegumi	SBA	No citām	Uz citām
Ogres CB	6 145	3 213	2 932	386 575	69 840	26 142	43 698	316 735	316 034	701	43 826	33 350	238 858	119 186	66 949	116 115	95 897	13 669	3 071	49	6 549	753	51	702
Bibliobuss	254	38	216	6 142	2 560	2 223	337	3 582	3 582				3 582	7 107	404	7 107	7 107			10		390	348	42
Ikšķiles pils.b-ka	1 636	683	953	22 563	16 540	9 547	6 993	6 023	5 629	394	929		4 700	29 432	10 319	29 038	23 591	5 064	394	1	383	38	32	6
Ķeguma pils.b-ka	772	473	299	21 695	14 701	6 822	7 879	6 994	6 914	80	182		6 732	20 353	8 798	20 207	10 732	5 588	146	25	3 887	143	34	109
Lielvārdes pils.b-ka	1 391	628	763	34 189	12 686	7942	4 744	21 503	21 418	85	540		20 878	24 012	5 090	23 901	20 466	3 425	111	3	10	210	122	88
Birzgales pag.b-ka	247	72	175	6 882	4730	3703	1 027	2152	2078	74	178		1900	6 844	573	6 836	3 173	3 558	8		105	94	88	6
Jumpravas pag.b-ka	274	131	143	3 001	2 807	1384	1 423	194	149	45	149			7 127	1 477	6 962	3 621	3 341	165			26	16	10
Krapes pag.b-ka	106	19	87	6 577	1233	1126	107	5344	5318	26	118		5200	3 752	136	3 692	1 623	2 069	60			7	5	2
Tomes pag.b-ka	83	24	59	12 493	1486	1328	158	11 007	10 934	73	81		10 853	1796	149	1746	1245	500	50		1	10	6	4
Ķeļperes pag.b-ka	150	51	99	2 893	1 307	980	327	1 586	1 533	53	221		1 312	2 343	350	2 283	1 479	804	60			13	13	
Lauberes pag.b-ka	299	91	208	17 802	3 175	1 720	1 455	14 627	14 596	31	151		14 445	8 533	936	8 363	5 473	2 367	170	5	523	39	24	15
Lēdmanes pag.b-ka	220	92	128	3 810	2 811	1708	1 103	999	999		228		771	4 361	439	4 361	2 623	1 738				7	5	2
Lāčplēša b-ka	716	397	319	11 828	5 971	3 423	2 548	5 857	5 827	30	138		5 689	13 325	5 018	13 295	7 749	5 546	30	18		185	178	7
Madlienas pag.b-ka	291	105	186	9 064	4 893	3 500	1 393	4 171	4 050	121	148		3 902	10 424	816	10 191	5 194	4 997	233			45	43	2
Mazozolu pag.b-ka	116	44	72	4 930	1556	1181	375	3 374	3 268	106	146		3 122	3 624	452	3 391	1 381	2 010	233			21	15	6
Ogresgala b-ka	411	184	227	5 963	5 342	3740	1 602	621	585	36	257		328	10 678	2 565	10 271	6 730	3 538	407		3	51	22	29
Ciemupes b-ka	191	62	129	4 273	2592	1988	604	1681	1646	35	209		1 437	4 163	346	4 096	2 400	1 665	67	8	31	54	44	10
Meņģeles pag.b-ka	159	31	128	2 420	1609	1260	349	811	719	92	111		608	3 345	310	3 076	1 461	1 615	269			1	1	
Rembates pag.b-ka	79	26	53	2 248	811	694	117	1 437	425	1 012	67		358	7 735	78	2 703	466	721	5 032		1 516	49	42	7
Suntažu pag.b-ka	439	107	332	7 348	6 377	5023	1 354	971	796	175	146		650	17 148	2 078	15 246	9 209	6 037	1 902			53	28	25
Taurupes pag.b-ka	225	52	173	4 247	2390	2101	289	1 857	1 610	247	201		1 409	6 573	397	5 965	4 386	1 579	608			39	31	8
Tīnūžu pag.b-ka	327	118	209	3 861	2 849	2188	661	1 012	886	126	355		531	7 577	1 290	7 419	3 721	3 698	158			11		11
KOPĀ	14 531	6 641	7 890	580 804	168 266	89 723	78 543	412 538	408 996	3 542	48 381	33 350	327 265	319 438	108 970	306 264	219 727	73 529	13 174	119	13 008	2239	1148	1091

Darbinieki un izglītība, 2023																																															
Bibliotēka	Darb.kopā	pilna slodze	nepilna slodze	t.sk.B-kārie darbinieki	t.sk. sievietes	pilna slodze	nepilna slodze	B-kārā izglītība	t.sk. ar maģ.grādu	t.sk. ar bak.grādu	t.sk. ar koledžas izgl.	t.sk. augst.izgl. līdz 1993.g.	t.sk. ar III profes.kvalif.limeni	Cita izglītība	t.sk ar maģ.grādu	t.sk. ar bak.grādu	t.sk. ar koledžas izgl.	t.sk. augst.izgl. līdz 1993.g.	visp. vidējā vai profes. izglītība	no tiem profes.pilnv. (no 160h)	Pārējie darbinieki	t.sk. sievietes	t.sk. vīrieši	pilna slodze	nepilna slodze	t.sk.ar maģ.grādu	t.sk. ar bakal.grādu	t.sk. ar koledžas izgl.	t.sk. ar augst.izgl. (līdz 1993.g.)	no tiem ar visp.vid. vai prof.izgl.	Brīvprātīgie	Bibliot.darbin.vecuma grupa<20	< 20	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79								
Ogres CB	24	23	1	18	18	18	8	4	2	2	3	2	2	8	4	3	2	2	2	2	6	3	3	5	1				5	1			2	3	3	4	4	6	7								
Ikšķiles pils.b-ka	6	6		5	5	5	5	5		2	3										1	1		1				1																			
Ķeguma pils.b-ka	5	5		4	4	4	1			1				2	2			1			1	1		1				1					1	1	1	1					1						
Lielvārdes pils.b-ka	5	5		5	5	5	3		2			1	1	1	1			1														1		1		2	1										
Birzgales pag.b-ka	1	1		1	1	1	1	1	1																									1													
Jumpravas pag.b-ka	1	1		1	1	1	1					1																									1										
Krapes pag.b-ka	1		1	1	1		1												1																				1								
Tomes pag.b-ka	1	1		1	1	1	1					1																											1								
Ķeipenes pag.b-ka	1	1		1	1	1	1		1																												1										
Lauberes pag.b-ka	2	2		2	2	2	1		1				1	1				1														1											1				
Lēdmanes pag.b-ka	2	2		2	2	2	1					1	1	1		1																			1								1				
Lāčplēša b-ka	3	2	1	2	2	2	1					1						1			1	1			1			1							1	1											
Madlienas pag.b-ka	2	2		2	2	2	1					1	1	1		1																	1	1													
Mazozolu pag.b-ka	1		1	1	1		1							1		1																								1							
Ogresgala b-ka	2	2		2	2	2	1			1								1															1							1							
Ciemupes b-ka	1	1		1	1	1	1					1																							1												
Meņģeles pag.b-ka	1	1		1	1	1	1					1																														1					
Rembates pag.b-ka	1	1		1	1	1	1					1																								1											
Suntažu pag.b-ka	2	2		2	2	2	2		1			1																								1	1										
Taurupes pag.b-ka	1	1		1	1	1	1					1																														1					
Tīnūžu pag.b-ka	1	1		1	1	1	1				1																															1					
KOPĀ	64	60	4	55	55	53	2	33	5	9	5	1	13	15	4	7	2	2	7	2	9	6	3	7	2	1				8	1			6	11	11	12	12	12	3							

Pārskats par Ogres novada bibliotēku darbu

Finanses: Izdevumi, Kārtējie izdevumi, 2023										Finanses: Izdevumi: Kapitālie izdevumi, 2023			
Bibliotēka	Izdev.kopā	KĀRT.IZD.	t.sk.Atalgoj.	VSAO iem.	krāj.kompl.	t.sk.grām.	period.izd.	preces un pa	IT pakalp.	pārējie kārt.	KAPIT.IZD.	datortehn.,sakarū u.c.biroja tehn.	pārējie kap.izd.
Ogres CB	542 888	537 400	275 464	74 329	16 633	14 057	2 576	132 175	9 158	29 641	5 488		5 488
Bibliobuss	2 264	2 264			2 264	2 264							
Ikšķiles pils. b-ka	107 924	106 737	68 371	16 218	11 592	10 000	1 592	5 397	315	4 844	1 187	1 187	
Ķeguma pils.b-ka	98 075	96 451	51 953	15 029	7 529	6 199	1 330	18 648	378	2 914	1 624	877	747
Lielvārdes pils.b-ka	92 463	85 114	55 844	16 473	9 170	7 620	1 550	1 938	378	1 311	7349	961	6388
Birzgales pag.b-ka	28 048	25 487	9 518	2 972	2 800	2 200	600	8 301	360	1 536	2 561	340	2 221
Jumpravas pag.b-ka	20 540	20 540	10 636	3 167	5 817	4 288	1 529	174	383	363			
Krapes pag.b-ka	12 648	12 648	5 777	1 855	3 714	2 499	1215	981	321				
Tomes pag. b-ka	15 263	14 363	8 238	1 414	2 017	1419	598	1 646	478	570	900	900	
Ķeipenes pag.b-ka	17 203	17 203	9 950	2 766	3 240	2 655	585	869	378				
Lauberes pag.b-ka	32 277	32 277	21 411	5 786	2 750	2 200	550	1 910	378	42			
Lēdmanes pag.b-ka	28 694	28 694	13 452	3 725	4 750	3 850	900	6 140	378	249			
Lāčplēša b-ka	27 740	27 740	13 744	3 713	5 072	4 280	792	2 497	378	2 336			
Madlienas pag.b-ka	29 478	29 478	19 044	5 587	3 942	2 834	1108	527	378				
Mazozolu pag.b-ka	15 009	15 009	7 926	2 301	2 388	1 500	888	1 395	378	621			
Ogresgala b-ka	29 960	29 960	18 713	5 597	3 946	2 996	950	966	378	360			
Ciemupes b-ka	18 364	18 364	10 994	3 053	2 801	2 433	718	832	378	306			
Meņģeles pag.b-ka	19 493	19 493	8 685	2 218	2 795	2 000	795	5 417	378				
Rembates b-ka	9 971	9 971	4 485	1 359	2 260	1 620	640	764	378	725			
Suntažu pag.b-ka	38 578	38 578	20 655	6 673	5 450	4 500	950	4 507	378	915			
Taurupes pag.b-ka	17 618	16 983	10 506	3 005	2 944	2 000	944	96	378	54	635	635	
Tīnūžu pag.b-ka	26 111	25 125	12 936	3 361	8 094	6 548	1 546	204	353	177	986	986	
KOPĀ	1 230 609	1 209 879	658 302	180 601	111 968	89 962	22 356	195 384	16 660	46 964	20 730	5 886	14 844

IT, 2023														
Bibliotēka	Dat.kopā	t.sk.,darb.	liet.	Serveri	Valodas	Tulkošana	Pašapkalp.	Bibliomāts	Nodoš.kaste	Printeri	Skeneri	Kopēt.	Multif.	Soc.mediji
Ogres CB	55	21	34	2	1;2;3	3	1	1	1		2		3	Jā
Ikšķīles pils.b-ka	15	8	7					1		1			1	Jā
Ķeguma pils.b-ka	12	6	6					1					3	Jā
Lielvārdes pils.b-ka	10	5	5					1					3	Jā
Birzgales pag.b-ka	4	2	2		1			1					3	Jā
Jumpravas pag.b-ka	5	1	4							1			1	Nē
Krapes pag.b-ka	3	1	2										2	Jā
Tomes pag.b-ka	4	2	2							1			2	Jā
Ķeipenes pag.b-ka	3	1	2										1	Jā
Lauberes pag.b-ka	9	2	7										1	Jā
Lēdmanes pag.b-ka	9	3	6								1	2	1	Jā
Lāčplēša b-ka	5	3	2										2	Jā
Madlienas pag.b-ka	9	2	7							2	2	1		Jā
Mazozolu pag.b-ka	3	1	2										1	Jā
Ogresgala b-ka	6	2	4										1	Jā
Ciemupes b-ka	5	1	4									1	1	Jā
Meņģeles pag.b-ka	3	1	2							2		1	1	Jā
Rembates pag.b-ka	9	1	8							1			2	Jā
Suntažu pag.b-ka	6	2	4							1			1	Jā
Taurupes pag.b-ka	4	1	3										1	Jā
Tīnūžu pag.b-ka	6	2	4					1		1			1	Jā
KOPĀ	185	68	117	2			1	6	1	10	5	5	32	

Valodas, kādās pieejama pamatinformāc. b-kas vietnē: latviešu -1, krievu - 2, angļu - 3

Vietnes automātiskās tulkoš. iespēja: Hugo.lv - 3

Izslēgtie dokumenti, 2023					
Bibliotēka	IZSLĒGTIE DOK.	t.sk.Grām.	t.sk.Bērnu gr.	Seriālizd.	Citi
Ogres CB	3 204	1 779	1 472	1 397	28
Bibliobuss	245	241	47		4
Ikšķiles pils.b-ka	1 298	669	346	527	102
Ķeguma pils.b-ka	969	357	66	612	
Lielvārdes pils.b-ka	1 424	676	387	748	
Birzgales pag.b-ka	255	255	58		
Jumpravas pag.b-ka	716	155	57	561	
Krapes pag.b-ka	292	292	94		
Tomes pag.b-ka	257	103	46	154	
Ķeipenes pag.b-ka	723	289	127	434	
Lauberes pag.b-ka	475	261	83	214	
Lēdmanes pag.b-ka	1 210	542	182	668	
Lāčplēša b-ka	289	289	99		
Madlienas pag.b-ka	116	116	78		
Mazozolu pag.b-ka	537	159	37	378	
Ogresgala b-ka	746	300	65	446	
Ciemupes b-ka	372	113	51	259	
Meņģeles pag.b-ka	977	122	2	855	
Rembates pag.b-ka	608	199	29	409	
Suntažu pag.b-ka	861	235	87	626	
Taurupes pag.b-ka	552	340	56	212	
Tīnūžu pag.b-ka	169	169	24		
KOPĀ	16 295	7 661	3 493	8 500	134

Jaunieguvumi, 2023					
Bibliotēka	Jaunieguvumi	t.sk.Grām.	t.sk.Bērnu gr.	Seriālizd.	Citi
Ogres CB	3 711	2 643	1 483	1 066	2
Bibliobuss	210	210	22		
Ikšķiles pils.b-ka	1 570	982	532	572	16
Ķeguma pils.b-ka	1 253	616	285	636	1
Lielvārdes pils.b-ka	1 519	795	418	723	1
Birzgales pag.b-ka	646	313	141	333	
Jumpravas pag.b-ka	996	344	160	652	
Krapes pag.b-ka	977	227	43	750	
Tomes pag.b-ka	323	157	45	166	
Ķeipenes pag.b-ka	603	226	69	376	1
Lauberes pag.b-ka	434	214	103	219	1
Lēdmanes pag.b-ka	676	329	87	347	
Lāčplēša b-ka	868	419	238	448	1
Madlienas pag.b-ka	834	265	100	569	
Mazozolu pag.b-ka	623	160	47	463	
Ogresgala b-ka	705	281	129	423	1
Ciemupes b-ka	391	209	78	181	1
Meņģeles pag.b-ka	529	170	21	359	
Rembates b-ka	445	148	31	296	1
Suntažu pag.b-ka	973	377	142	596	
Taurupes pag.b-ka	510	190	28	320	
Tīnūžu pag.b-ka	1 208	588	294	620	
KOPĀ	20 004	9 863	4 496	10 115	26

Krājums gada beigās, 2023					
Bibliotēka	Krāj.kopā	t.sk.Grām.	t.sk.Bērnu gr.	Seriālizd.	Citi
Ogres CB	67 802	61 334	22 590	6 024	444
Bibliobuss	3 703	3 702	380		1
Ikšķiles pils. b-ka	24 250	21 317	8 810	2 571	362
Ķeguma pils. b-ka	19 561	16 868	5 995	2 667	26
Lielvārdes pils.b-ka	28 818	23 973	9 962	4 765	80
Birzgales pag.b-ka	6 311	4 999	1998	1305	7
Jumpravas pag.b-ka	12 497	9 320	3 350	3 172	5
Krapes pag.b-ka	6 056	3 951	784	2094	11
Tomes pagasta b-ka	3 583	2 910	893	669	4
Ķeipenes pag.b-ka	8 176	6 953	2513	1 214	9
Lauberes pag.b-ka	14 012	12 581	2807	1229	202
Lēdmanes pag.b-ka	11 060	9 637	2803	1414	9
Lāčplēša b-ka	8 318	6 566	2 677	1 747	5
Madlienas pag.b-ka	14 594	12 347	4 120	2 211	36
Mazozolu pag.b-ka	5 268	4 106	1 060	1 158	4
Ogresgala b-ka	9 089	7 107	2 003	1 931	51
Ciemupes b-ka	4 882	3 670	1632	1183	29
Meņģeles pag.b-ka	5 390	4 432	1051	954	4
Rembates pag.b-ka	4 838	3 981	1 177	851	6
Suntažu pag.b-ka	7 757	6 497	2274	1 226	34
Taurupes pag.b-ka	7 077	6 215	938	857	5
Tīnūžu pag.b-ka	11 166	9 897	4 265	1 262	7
KOPĀ	284 208	242 363	84 082	40 504	1341